

Tilinpäätös

HELSINGIN KAUPUNGINTILINPÄÄTÖS 2014

Julkaisija:

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia

Helsingin kaupungin keskushallinnon
julkaisuja 2015:2

ISBN 978-952-272-849-4 (painettu julkaisu)

ISBN 978-952-272-850-0 (verkkajulkaisu)

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2242-4504 (painettu julkaisu)

ISSN 2323-8135 (verkkajulkaisu)

Tilinpäätöksen aineisto:

Taloushallintopalvelu (Talpa)
Kaupunginkanslia/Talous- ja suunnitteluosasto

Taitto: Innocorp Oy

Paino: Helsingin kaupungin digipaino

Kansi: Kokoro&Moi

Tilinpäätös 2014 kaupunginhallituksen
käsitteilyyn 23.3.2015

Helsingin kaupunki

Tilinpäätös 2014

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS	4	3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	142
1.1 Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa	4	3.1 Helsingin kaupungin tuloslaskelma	142
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	4	3.2 Helsingin kaupungin rahoituslaskelma	143
1.1.2 Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla	6	3.3 Helsingin kaupungin tase	144
1.1.3 Kaupungin henkilöstö	8	3.4 Helsingin kaupungin konsernituloslaskelma	146
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa	8	3.5 Helsingin kaupungin konsernirahoituslaskelma	147
1.1.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	10	3.6 Helsingin kaupungin konsernitase	148
1.1.6 Ympäristötekijät	12	4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	152
1.1.7 Harmaan talouden torjunta	13	4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	152
1.2 Selonteko kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä	14	4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	152
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakotiteen	16	4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	153
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	16	4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	160
1.3.2 Toiminnan rahoitus	18	4.3 Tasetta koskevat liitetiedot	163
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	21	4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	163
1.5 Kokonaistulot ja -menot	23	4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	167
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	24	4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	171
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällytyistä yhteisöistä	24	4.5 Ympäristövastuut	176
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	24	4.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	176
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	24	5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	180
1.6.4 Tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutuminen	26	5.1 Kunnallisten liikelaitosten tilinpäätökset	180
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	27	5.2 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat	205
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	28	6 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	216
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely	32	7 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVASTA	218
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	34		
2.1 Käyttötalouden toteutuminen	34		
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	110		
2.2.1 Talousarvion mukainen tuloslaskelma	110		
2.2.2 Virastojen, liikelaitosten ja rahastojen yhdistetty tuloslaskelma	112		
2.2.3 Tuloslaskelmaosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen	113		
2.3 Investointiosan toteutuminen	117		
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	136		
2.4.1 Talousarvion mukainen rahoituslaskelma	136		
2.4.2 Virastojen, liikelaitosten ja rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma	137		
2.4.3 Rahoitusosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen	138		

Toimintakertomus

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupungin vuoden 2014 toimintaa leimasivat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutostukseen eli ns. sote-uudistukseen varautuminen, Helsingin seudulle kaavaillun metropolihallinnon selvittämiseen osallistuminen sekä valtiovarainministeriön määräämän pääkaupunkiseutua koskevan erityisen kuntajakoselvityksen valmisteluun osallistuminen.

Kaupungin vuoden 2014 toimintaan vaikutti merkittävästi kuntalain kilpailuneutraaliteettisäännösten edellyttämät Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämiset. Lisäksi yhtiöitettiin myös Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut. Perustetut Helen Oy, Helsingin Satama Oy ja Helsingin kaupungin Palvelut Oy aloittivat toimintansa 1.1.2015. Yhtiöittämiset vaikuttivat erittäin merkittävästi kaupungin vuoden 2014 tuloksen muodostumiseen. Vuodesta 2015 eteenpäin kaupungin taloudellinen asema muuttuu oleellisesti aiemmista vuosista liikelaitosten yhtiöittämisen seurauksena ja Helen Oy:n liiketuloksen tulovirran kohdentuessa energiatuotannon investointeihin.

Liikelaitoksien yhtiöittämisistä seurannut kirjanpidollinen myyntivoitto 1056 milj. euroa kirjautuu kaupungin vuoden 2014 tuloslaskelmassa satunnaisiin tuottoihin ja lisää vuoden 2014 tulosta myyntivoiton määrällä. Yhtiöittämisten kirjanpidolliset vaikutukset sisältäen vuoden 2014 tilikauden tulos oli 1 244,6 milj. euroa ja ylijäämä 1 633,2 milj. euroa. Yhtiöittämisten vaikutuksia kaupungin vuoden 2014 tulos- ja rahoituslaskelmaan on tarkasteltu tarkemmin luvuissa 1.3.1 ja 1.3.2.

Tilinpäätöksen tulos muodostui vertailukelpoisilla luvuilla ilman yhtiöittämisten vaikutuksia tarkasteltuna hieman edellistä vuotta paremmaksi ollen 188,5 milj. euroa (vuonna 2013 vastaava luku oli 147,1 milj. euroa). Ilman liikelaitoksia tarkasteltuna yhtiöittämisten vaikutukset eliminoiden vuoden 2014 tulos oli 45,4 milj. euroa. Vastaava luku vuonna 2013 oli -36,8 milj. euroa.

Kaupungin strategian tavoitteena on, että velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalisuus kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella sekä rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Kaupunki kykeni vuonna 2014 tehostamaan toimintaansa siten, että menojen kasvu tasaantui bruttobudjetoitujen toimintojen osalta 0,90 %:iin. Emokaupungin menokasvu nettobudjetoidut yksiköt huomioiden jäi 0,6 %:iin. Toteutunut menojen kasvu alittaa strategiatavoitteen ja tätä voi pitää erittäin hyvänä saavutuksena tasapainoista taloutta tavoiteltaessa. Menojen kasvun hidastumisesta huolimatta kaupungin palvelutasoa pystyttiin osin myös parantamaan. Ennakoarvion mukaan kuntien keskimääräinen menokasvu oli noin 1 prosenttia.

Vuonna 2014 kaupunki toteutti aikaisempaa paremmin investointien tulorahoitusosuuden nostamisen tavoitetta vuosikatteen sekä kiinteän omaisuuden myyntitulojen parantuessa edellisvuosista ja toisaalta investointitason jäädessä hieman aikaisemmasta.

Olellaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

Milj. euroa	Tilinpäätös			
	2011	2012	2013	2014
Vuosikate, ml. liikelaitokset	574	439	473	481
Maanmyyntitulot	35	80	79	105
Rakennusten ja osaketilojen myynti (kaupunki)	8	22	6	19
Yhteensä	617	541	558	605
Investoinnit, ml. liikelaitokset	683	650	647	549
Erotus	-66	-109	-89	56

Verotulojen ja valtionosuuksien kasvu jäi vuonna 2014 vaatimattomaksi, 0,6 prosenttiin eli vain 20 milj. euroon. Kunnallisverojen osalta jäätin edellisen vuoden kertymästä 7 milj. euroa eli muutos edellisestä vuodesta oli -0,3 prosenttia. Yhteisöveron kertymä kasvoi edellisestä vuodesta 41 milj. euroa eli 15,4 prosenttia. Kiinteistöverotulojen kasvu edellisvuodesta oli 11 milj. euroa. Valtionosuudet vähenivät edellisvuodesta 25 milj. euroa valtionosuusleikkausten seurauksena.

Kaupungin omistamien tonttien 100 miljoonan euron myyntitavoite saavutettiin. Merkittävimmät myyntikohteet olivat Jätkäsaaren ja Kalasataman alueiden asuntotontit sekä Arabianrannan liiketontti, Ruoholahden toimistotontti ja Kaartinkaupungin hotellitontti. Lisäksi kaupungin toiminnan kannalta tarpeettomia rakennuksia ja osaketiloja myytiin vuoden aikana lähes 20 miljoonan euron edestä.

Merkittävä maanhankinta oli Finavian ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa tehty kauppa Malmin lentokentästä. Kauppaan sisältyi 18 hehtaaria maata. Kaikkiaan lentokenttötoiminnan päätyminen vapauttaa runsaat 250 ha hehtaaria kaupungin omistamaa maata muuhun yhdyskuntarakentamiseen. Eniten asuin- ja työpaikka-alueita esirakennettiin vuonna 2014 Länsisatamassa, Kalasatamassa ja Kuninkaantammen alueella. Muita merkittäviä uudisrakentamiskohteita olivat Konalan yritysalue, Etelä-Hermannin alue, Kanervatien alue Tapanilassa, Suutarilan alueet, Jakomäen keskustan alue, voimalaitoskorttelin alue Mellunkylässä, Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen alue ja Pauligin alue Vuosaaressa. Kaupungin ja Liikenneviraston yhteishankkeista käynnistyi aiesopimuksen mukaisesti Kehä I:n ja Kivikontien eritasoliittymän toisen vaiheen rakentaminen.

Suurimpia vuonna 2014 valmistuneita kaupungin uudis- ja lisärakennushankkeita olivat Malmin sairaalan yhteyteen rakennettu Itäinen yhteispäivystyssairaala, Kulosaaren korttelitalo, Viikinmäen korttelitalo sekä Östersundomissa Sakarinmäen koulun laajennus. Suurimmat valmistuneet tai käynnissä olevat peruskorjaushankkeet olivat Vesalan yläasteen koulu, Stadin ammattiopiston tilat Käpylässä, Stadin ammattiopiston lisätilat Myllypurossa Helsingin Energian entisessä keskusvarastossa sekä Vanha kauppahalli. Kaupunki myös peruskorjasi yhtiömuotoisena kohteena Stadin ammattiopistolle lisätilat Merihakaan.

Liikelaitoksista Helsingin Energia käynnisti teollisuuden päästöjen direktiivin (IE-direktiivin) sekä biopolttoaineen käytön edellyttämiä investointeja. Helsingin Sataman investoinnit kohdistuivat Länsisataman laajennusosan laitureihin ja uuden matkustajaterminaalin rakentamisen edellytysten luomiseen. HKL-liikelaitoksen merkittävin investointi oli runkolinja 560:n (Jokeri 2) rakentaminen. HKL:n muita suuria investointeja olivat uudet raitiovaunut, uusien metrovaunujen ennakkomaksut, metrovarikon laajennus- ja peruskorjaustyöt sekä Myllypuron metroaseman peruskorjaus.

Helsingin seudun kasvihuonekaasupäästöt olivat viime vuonna kolme prosenttia pienemmät kuin vuonna 2012. Helsingin seudun ympäristöpalveluiden mukaan kokonaisenergiankulutus on laskenut, yhdyskuntarakenne asemansuoduilla on tiivistynyt ja ihmiset suosivat aiempaa enemmän joukkoliikennettä ja muita vähäpäästöisiä tapoja liikkua.

Helsinki on noussut yhdeksi maailman johtavaksi avoimen tiedon edistäjäksi. Helsinki sijoittui 20 kaupungin vertailussa ykkösjalle, kun tarkasteltiin kaupunkien taitoa hyödyntää kehittämisessään luovuutta ja luovia voimavarojaan. Pääsy Unescon designkaupunkiverkostoon vahvistaa Helsingin asemaa maailman muotoilu- ja kaupunkien joukossa. Helsinki on maailman kahdeksanneksi paras kaupunki asua, todetaan tutkimuslaitos Economist Intelligence Unitin vuosittaisessa katsauksessa. Helsinki on tutkimuksen mukaan toiseksi paras eurooppalainen kaupunki Wienin jälkeen ja ainoa pohjoismainen kaupunki kymmenen kärjessä.

1.1.2 Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla

Talousokehitys

Vuonna 2014 Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan jääneen jokseenkin vuoden 2013 tasolle. Vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä BKT:n arvioidaan laskeneen 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Yksityinen kulutus ei arvioiden mukaan lisääntynyt lainkaan ja yksityisten investointien ennakoitaan alenevan. Nettoviennin ennakoitiin olevan sen sijaan positiivinen. Työmarkkinoiden tilanne heikkeni edelleen ja työttömyysasteen ennakoitaan nousseen 8,6 prosenttiin.

Helsingin seudun tuotanto kääntyi loivaan nousuun vuoden 2014 toisella ja kolmannella neljänneksellä. Tuotannon määrä oli kolmannella neljänneksellä yli prosentin korkeampi kuin vuotta aikaisemmin. Nousua on johtanut informaatio- ja viestintäala, jossa tuotanto kasvoi nopeasti vuoden 2014 aikana. Myös rakentaminen, liike-elämän palvelut ja kotitalouksien palvelut olivat kasvussa. Teollisuuden ja kuljetustoiminnan lasku pysähtyi, mutta kaupan alalla lasku jatkui edelleen.

Työllisyys ja työttömyys

Vuonna 2014 Helsingissä oli lähes 411 200 työpaikkaa. Koko Helsingin seudun työpaikkamäärä oli 746 400. Helsingin osuus koko maan reilusta 2,4 miljoonasta työpaikasta oli 17 prosenttia ja koko Helsingin seudun osuus 31 prosenttia. Helsingin työpaikkamäärä kutistui 6 100:lla ja muulla seudulla työpaikkoja oli 1 000 vähemmän kuin vuosi sitten.

Työllisten määrä säilyi sekä Helsingissä että Helsingin seudulla vuonna 2014 edellisvuoden tasolla. Vuonna 2014 Helsingissä oli 320 000 työllistä. Työllisyysaste oli 72,6 prosenttia.

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoitettujen avoimien työpaikkojen määrä lisääntyi Helsingissä keskimäärin neljä prosenttia vuonna 2014. Joulukuun lopussa avoimien työpaikkojen määrä oli kuitenkin kahdeksan prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Koko Helsingin seudulla avointen työpaikkojen määrän kasvu oli vuonna 2014 keskimäärin prosentin.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan työttömien määrä kasvoi Helsingissä vuonna 2014 keskimäärin 18 prosenttia edellisestä vuodesta. Työttömyys lisääntyi kuukaudesta toiseen tasaisesti läpi vuoden. Vuoden 2014 lopussa Helsingin työttömyysaste nousi 11,9 prosenttiin, joka oli 1,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin.

Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi vuonna 2014 keskimäärin 21 prosentilla. Vuoden lopussa nuoria työttömiä oli 27 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi keskimäärin 16 prosentilla.

Helsingin pitkäaikaistyöttömyys (yli vuoden työttömänä olleet) jatkoi nopeaa kasvua vuonna 2014. Joulukuun lopussa pitkäaikaistyöttömien määrä oli 47 prosenttia korkeampi kuin vuoden 2013 lopussa. Vuonna 2014 yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli keskimäärin 50 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Väestönkehitys

Vuodenvaihteessa 2014–2015 Helsingissä asui Helsingin kaupungin tietokeskuksen ennakkotiedon mukaan noin 621 600 asukasta. Helsingin väkiluku kasvoi vuoden 2014 aikana noin 8 900 asukkaalla eli enemmän kuin vuonna 2013. Ulkomaan kansalaisten määrä kasvoi 3 000 hengellä ja muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisten määrä 5 600 hengellä. Vieraskielisen väestön määrä on nyt noin 84 000 henkilöä, 13,5 prosenttia väestöstä. Suomenkielisten määrä kasvoi noin 3 100 hengellä ja ruotsinkielisten määrä vajaalla 100:lla. Ruotsinkielisiä on lähes 36 000, vajaat kuusi prosenttia helsinkiläisistä.

Helsingin saama kokonaismuuttovoitto oli yhteensä noin 7 000 asukasta. Kotimainen muuttovoitto väheni, mutta ulkomainen muuttovoitto kasvoi edellisvuodesta.

Olellaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

Helsingin muuttotappio muulle seudulle oli edellisenä vuonna 2013 ennätyskellisen pieni, vain 370 henkeä, mutta ennakkotiedon mukaan tappio kasvoi hieman vuonna 2014. Muusta Suomesta saatu muuttovoitto pysyi edellisvuoden tasolla, 4 300 henkeä. Ulkomainen muuttovoitto kasvoi 500 hengellä edellisvuodesta ja oli nyt 3 250 henkilöä.

Helsingissä syntyi noin 6 900 lasta, 100 enemmän kuin edellisvuonna. Kuolleiden määrä, reilu 5 000, oli vähän suurempi kuin edellisenä vuonna. Siten luonnollinen väestönkasvu eli syntyneiden enemmitys kuolleisiin nähden oli 1 850 henkilöä.

Päivähoitoikäisten eli 1–6-vuotiaiden määrä kasvoi vuoden 2014 aikana vajaalla 1 100 lapsella, ja heidän määränsä oli vuoden lopussa noin 37 750. Peruskouluikäisten eli 6–14-vuotiaiden määrä kasvoi 1 200 hengellä, ja peruskouluikäisiä oli siten 47 400. Ala-asteikäisten määrä kasvoi 1 200 hengellä ja yläasteikäisten määrä pysyi samana kuin edellisvuonna. Toisen asteen opiskelijoiden ikäluokan eli 15–17-vuotiaiden määrä väheni 220 nuorella.

Työikäisiä eli 19–64-vuotiaita oli 3 600 henkeä edellisvuotta enemmän. Yli 65-vuotiaiden määrä oli 102 000 eli 3 000 henkilöä edellisvuotta enemmän. Yli 75-vuotiaita oli 1 100 ja yli 85-vuotiaita 350 enemmän kuin vuoden 2013 lopussa.

Ennakkotiedon mukaan kaikkien suurpiirien väkiluku kasvoi vuoden 2014 aikana lukuun ottamatta Östersundomia. Eteläinen suurpiiri kasvoi eniten, 1 900 asukkaalla, Läntinen, Keskinen ja Itäinen 1 300 asukkaalla. Vähiten kasvoivat Pohjoinen ja Kaakkoinen, vajaalla 400 asukkaalla.

Päivähoitoikäisten määrä kasvoi eniten Läntisessä (320) ja Eteläisessä (280) suurpiirissä. Peruskouluikäisten kasvu oli suurinta Eteläisessä suurpiirissä, 300 henkilöä sekä Keskisessä ja Itäisessä (160), kun taas Östersundomissa koululaisten määrä laski hieman.

Ulkomaan kansalaisia oli vuonna 2013 noin 56 000 eli 9 prosenttia väestöstä. Suurimmat ryhmät olivat Viron kansalaiset, 12 600 henkeä, Venäjän kansalaiset (6 300) ja Somalian kansalaiset (2 900). Eniten kasvoi virolaisten määrä, 700 hengellä.

Helsingin suurimmat kieliryhmät suomen ja ruotsin lisäksi ovat venäjänkieliset, noin 16 600 henkilöä, vironkieliset, 11 700 ja somalinkieliset, 8 000 henkilöä. Vuoden 2014 aikana venäjän- ja vironkielisten määrät kasvoivat 600 hengellä ja arabian-, englannin- ja somalinkielisten määrä 450–500 hengellä. Suurista kieliryhmistä, joita puhuvia oli yli 500 Helsingissä, suhteellisesti eniten, yli 10 prosenttia, kasvoivat nepalin-, italian-, arabian ja tagaloginkielisten (filippiiniläinen kieli) määrä.

Rakentaminen Helsingissä vuonna 2014

2010-luvulla asuinrakentaminen on Helsingissä ollut vilkkaampaa kuin toimitilarakentaminen niin myönnettyjen rakennuslupien, aloitettujen rakennustöiden kuin valmistuneiden rakennustenkin osalta. Vuonna 2014 myönnettiin lupa yhteensä 579 172 kerrosneliön rakentamiselle, joista 66 prosenttia myönnettiin asuinrakentamiselle. Aloitetuista talonrakennustöistä (158 981 k-m²) 60 prosenttia oli asuinrakentamista. Toimitiloja valmistui tavanomaista vähemmän vuonna 2014 (108 124 k-m²), joten asuinrakentamisen osuus valmistuneesta tuotannosta oli korkea: 75 prosenttia. Asuinrakennuksia valmistui vuoden 2014 aikana 325 670 kerrosneliön verran.

Toimitilarakentaminen on kaiken kaikkiaan hiipunut 2000-luvun aikana lukuun ottamatta vuosia 2007 ja 2008, jolloin muun muassa Vuosaaren sataman rakentaminen oli vilkkaimmillaan. Toimitilarakentamisessa hiljaisiin vuosiin saavutettiin vuonna 2014, jolloin valmistui vähiten toimitiloja aikaisempiin 2000-luvun vuosiin verrattuna. Myös myönnettyjen rakennuslupien osalta vuosi 2014 oli toimitilarakentamisessa tavanomaista hiljaisempi: rakennuslupa myönnettiin 197 901 kerrosneliön rakentamiselle, mikä on 28 prosenttia vähemmän kuin muina 2000-luvun vuosina keskimäärin. Vaikka aloitettujen rakennustöiden määrä nousi edellisvuodesta 158 981 kerrosneliöön vuonna 2014, alettiin toimitiloja rakentaa 32 prosenttia vähemmän kuin keskimäärin 2000-luvun aikaisempina vuosina.

Vuoden 2008 taloudellisen taantumaa jälkeen vilkastunut asuntotuotanto näyttäisi jälleen hiljenevän, mutta oli silti vuonna 2014 vilkkaampaa kuin aikaisemmin 2000-luvulla keskimäärin. Aloitettujen asuntojen määrä on laskenut vuodesta 2012 lähtien, mutta oli vuonna 2014 vielä samalla tasolla kuin kymmenisen vuotta sitten. Vuonna 2014 aloitettiin kaiken kaikkiaan 3 497 asunnon rakentaminen uustuotantona, laajenuksina tai käyttötarkoituksen muu-

toksina. Tämä on noin 1 400 asuntoa vähemmän kuin aloitettujen asuinrakennustöiden vilkkaimpana vuonna, vuonna 2011, mutta kuitenkin lähes saman verran kuin keskimäärin aikaisempina 2000-luvun vuosina. Myönnettyjen rakennuslupien osalta vuosi 2014 oli puolestaan 2000-luvun vilkkain: lupa myönnettiin 5 012 asunnon rakentamiselle uustuotantona tai laajennuksina. Aikaisempiin vuosiin verrattuna tämä on paljon, sillä edellisen vilkkaamman vuoden (2011) aikana lupa myönnettiin vastaavasti noin 4 600 asunnon rakentamiselle. Valmistuneiden asuntojen osalta vuosi 2014 oli hiljaisempi kuin edelliset kolme vuotta, mutta vilkkaampi kuin 2000-luvun vuodet keskimäärin. Vuonna 2014 Helsinkiin valmistui kaiken kaikkiaan 3 985 asuntoa, mikä on noin 400 asuntoa enemmän kuin aikaisempina 2000-luvun vuosina keskimäärin. Valmistuneista asunnoista 92 prosenttia valmistui uustuotantona ja laajennuksina ja loput 8 prosenttia käyttötarkoituksen muutosten myötä vanhoihin toimitiloihin.

1.1.3 Kaupungin henkilöstö

Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2014 lopussa 40 350 henkilöä, joista 33 884 oli vakinaisia ja 6 466 määräaikaisia. Henkilöstön määrä oli 211 henkilöä (0,53 %) suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Palkkatuella työllistettyjä työntekijöitä oli vuoden lopussa 780. Seure Henkilöstöpalvelut Oy:ltä ostettiin lyhytaikaista työvoimaa yhteensä 669 henkilötyövuoden verran (686 vuonna 2013).

Vuoden 2014 palkkasumma oli 1,424 miljardia euroa, joka on 0,66 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuodelle 2014 suoriteperusteisesti kirjatut palkat olivat 1,450 miljardia euroa (1,432 miljardia euroa vuonna 2013).

Kaupungin palveluksesta eläkkeelle siirtyi 833 henkilöä (855 henkilöä vuonna 2013) ja kaupungin palveluksesta erosi 1 152 henkilöä (1 245 henkilöä vuonna 2013). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 63,6 vuotta (63,3 vuonna 2013). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 46,4. Naisten osuus henkilöstöstä oli 74,5 prosenttia.

KAUPUNGIN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ TOIMIALOITTAIN VUOSIEN 2013 JA 2014 LOPUSSA *)

Toimialat	Vakinainen henkilöstö		Määräaikainen henkilöstö		Koko henkilöstö	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
1 Kaupunginjohtajan toimiala **)	2 105	2 056	212	150	2 317	2 206
2 Rakennus- ja ympäristötoimi	6 344	6 406	437	427	6 781	6 833
3 Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi	17 565	17 309	3 946	3 904	21 511	21 213
4 Sivistys- ja henkilöstötoimi **)	6 983	7 061	1 820	1 889	8 803	8 950
5 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	887	896	51	41	938	937
Yhteensä	33 884	33 728	6 466	6 411	40 350	40 139

*) luvuissa ei ole mukana työllistettyjä

**) Vuoden 2014 alussa perustettiin kaupunginkanslia yhdistämällä talous- ja suunnittelukeskus, henkilöstökeskus ja hallintokeskus.

Uudistuksen yhteydessä henkilöstökeskuksen henkilöstö siirtyi sivistys- ja henkilöstötoimesta kaupunginjohtajan toimialalle.

Tarkempia tietoja henkilöstöstä esitellään kaupungin erikseen julkaisemassa henkilöstöraportissa.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa

Vuoden aikana kaupungin edustajat osallistuivat valtiovarainministeriön joulukuussa 2013 määräämän erityisen kuntajakoselvityksen valmisteluun. Selvitys valmistui 5.12.2014. Kuntajakoselvittäjät ehdottivat Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Vantaan ja Sipoon yhdistämisestä vuoden 2017 alusta. Ehdotetun yhdistymissopimuksen käsittely on kaupunginvaltuustossa maaliskuussa 2015.

Kaupungin tulevaan toimintaan vaikuttavina uudistuksina valtio valmisteli vuoden 2014 aikana metropolihallintoa ja uutta kuntalakia tavoitteena uudistusten tuleminen voimaan vuonna 2017. Kaupunginhallitus antoi metropolihallinnon lainsäädännöstä kaksi lausuntoa valtiovarainministeriölle. Vuoden 2015 alussa maan hallitus informoi, että met-

Olellaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

ropolihallintolakia ei esitetä eduskunnalle. Kaupunki antoi myös lausunnon esityksestä uudeksi kuntalaiksi. Uuden kuntalain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2017.

Aluerakentaminen eteni vuoden 2014 aikana voimakkaasti ja uudet kaupunginosat alkoivat rakentua. Jätkäsaareissa valmistui vuoden aikana 9 asuntorakentamishanketta ja alueella asuu yhteensä 2800 asukasta. Alueellinen jätteen putkikeräysjärjestelmä otettiin käyttöön. Kalasatamassa valmistui vuoden aikana 80 uutta asuntoa ja alueella asuu 2000 asukasta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin ja SRV:n välisen Kalasataman keskuksen toteutussopimuksen muutoksen 26.11.2014. Kruunuvuorenrannassa käynnistyi asuntorakentaminen Gunillankallion asemakaava-alueella. Kuninkaantammen keskustan asemakaava sai lainvoiman ja katujen toteutussuunnittelu käynnistyi. Paloheinäntunnelin rakentaminen jatkui ja runkolinja 560:n katuosuuksien rakentaminen alkoi.

Keskustan alueella Töölönlahden radanvarren korttelit valmistuivat. Töölönlahden pohjoisosaan suunnitellun tilapäisen puiston toteuttaminen aloitettiin syksyllä 2014

Keski-Pasilan keskuksen toteutussopimus sekä kiinteistökaupan esisopimus ja urakkasopimus allekirjoitettiin. Pasilan sillan rakennustyöt aloitettiin.

Keskushallinnon organisaatio muuttui vuoden 2014 alusta ja kaupunginkanslia aloitti toimintansa. Keskeisin muutos oli, että perustettuun uuteen kaupunginkansliaan yhdistettiin hallintokeskuksen, henkilöstökeskuksen ja talous- ja suunnittelukeskuksen henkilöstö ja toiminnot. Kaupunginkanslia toimii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajiston yleisenä suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelimenä. Kaupunginkanslian toimintakenttää kuvaavat sen osastot, joita ovat: elinkeino-osasto, hallinto-osasto, henkilöstöosasto, oikeuspalvelut, talous- ja suunnitteluosasto ja tietotekniikka- ja viestintäosasto.

Keskushallinnon organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2014 tuli voimaan kaupunginhallituksen uusi johtosääntö. Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvaksi lisättiin henkilöstöpolitiikka. Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialasta poistettiin henkilöstöpolitiikka ja lisättiin maahanmuuttopolitiikka. Rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluviksi lisättiin Brysselin EU-toimiston sekä Moskovan ja Pietarin toimistojen toimintaan kuuluvat asiat sekä Euroopan Unionin rahoituksen hakeminen.

Vuoden 2013 lopulla toimintansa aloittaneet kaupunginhallituksen johtamisen jaosto ja tietotekniikkajaosto työskentelivät ensimmäisen täyden toimintavuoden. Johtamisen jaosto työskenteli 2014 kartoittaen Suomen, pohjoismaiden ja eräiden eurooppalaisten kaupunkien johtamisjärjestelmiä ja niiden muutoksia. Tavoitteena on tehdä ehdotukset kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamisesta siten, että uudistukset voivat tulla voimaan vuoden 2017 alussa.

Tietotekniikkajaosto seurasi tietotekniikkaohjelman toteutumista ja uuden laatimista sekä käsitteli tietotekniikan hankeohjelmaan esitetyjä hankkeita.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.1.2014 Kaarelan Kuninkaantammen keskustan asemakaavan. Asemakaava mahdollistaa Kuninkaantammen keskuskorttelien ja julkisten tilojen rakentamisen sekä alueen liikennejärjestelyt. Kaava-alueella tulee asumaan 2 500 kuninkaantammelaista. Kaavaehdotus sisältää Keskuspuiston allittavan nk. Jokeri 2- joukkoliikenneyhteyden jatkamisen Kuninkaantammen kautta edelleen Vantaan Myyrmäkeen ja uuden liittymän rakentamisen Hämeenlinnanväylälle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.1.2014 Pohjois-Haagan itäosan osayleiskaavan. Osayleiskaavaehdotus mahdollistaa kaupunginosan täydennysrakentamisen, uusia asukkaita sekä toimitilatontteja ja työpaikkoja. Näin turvataan palveluita olemassa olevan ja suunnitellun tulevan raideverkon eli nk. Raide-Jokerin palvelualueelle ja eheytetään yhdyskuntarakennetta. Pohjois-Haagan itäosaan suunnitellaan rakennettavaksi asuntoja noin 1 500-2 000 asukkaalle ja noin 3 700 työpaikkaa.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 kaupunginvaltuuston työjärjestystä siten, että valtuustokäsittelyyn viedään vain vastaukset niihin aloitteisiin, joissa on vähintään viidentoista valtuutetun allekirjoitus. Samalla otettiin käyttöön uusi ryhmäaloite, jonka avulla valtuustoryhmät voivat neljästi valtuustokaudessa nostaa valtuuston käsiteltäväksi ryhmälle keskeisiä asioita. Ryhmäaloitteella myös varmistetaan, että pienetkin valtuustoryhmät voivat yksin saada asioita valtuustokäsittelyyn, koska ryhmäaloite viedään aina allekirjoittajien määrästä riippumatta valtuuston käsiteltäväksi.

Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

Kaupunginvaltuusto päätti 4.6.2016 Helsingin Energia – liikelaitoksen ja Helsingin Satama liikelaitoksen yhtiöittämisestä 1.1.2015 alkaen. Yhtiöittämiset muuttavat olennaisesti kaupungin konsernirakennetta ja vaikutus kaupungin talouteen on huomattavan negatiivinen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.8.2014 Sörnäisten satama-, vesi- ja katualueiden asemakaavan muuttamisen. Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sompasaaren palauttamisen takaisin saareksi ja asuinalueen rakentamisen merelliseen ympäristöön noin 3 000 uudelle asukkaalle.

Kaupunginvaltuusto päätti 8.10.2014 Palmia-liikelaitoksen toiminta- ja hallintomallien järjestämisestä 1.1.2015 alkaen. Palmia-liikelaitos jatkaa ruokahuoltopalvelutoimintaa (pois lukien henkilöstöruokailu) sekä puhelin- ja hyvinvointipalvelutoimintoja. Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoiminnot siirrettiin perustettavalle palveluyhtiölle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.11.2014 Jätkäsaaren Saukonlaiturin länsiosan asemakaavan. Asemakaava mahdollistaa aiemmin satamakäytössä olleen alueen muuttamisen asuin- ja työpaikka-alueeksi. Alueelle on suunniteltu asuntoja noin 3 000 asukkaalle.

1.1.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Taloudelliset ja strategiset riskit

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2014 esittämän taloudellisen katsauksen mukaan Suomen taloustilanne jatkuu synkkänä. Vuoden 2015 kasvuksi ennustetaan 0,9 prosenttia ja vuonna 2016 BKT kasvaisi 1,3 prosenttia. Tämä heijastuu suoraan kuntien taloustilanteeseen ja verotulojen kehitykseen. Ennustetulla kasvu-uralla taloustilanne ei tule paranemaan. Kuntatalouteen ei tuo helpotusta se, että rakennepoliittisen ohjelman mukainen kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkaminen ei ole edennyt hallitusohjelmassa luvutulla tavalla.

Vuoden 2015 talousarvioon sisältyvän taloussuunnitelman 2015–2017 lähtökohtana oli valtuustokauden 2013–2016 strategiaohjelman mukainen talouden tasapainoa ja tuottavuuden parantamista koskeva tavoite:

- velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella valtuustokaudella 2013–2016 ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Vuoden 2015 talousarviossa kaupungin taloudellinen asema muuttuu vuodesta 2014 oleellisesti liikelaitosten yhtiöittämisen seurauksena ja Helen Oy:n liikelaitoksen tulovirran kohdentuessa energiatuotannon investointeihin.

Helen Oy:n liikelaitoksen tulovirrat kaupungille vähenevät vuosien 2013–2014 noin 220 milj. euron vuosittaiselta tasolta noin 80–90 milj. euron vuosittaiselle tasolle. Tämä tarkoittaa että, investointitason rahoittamiseksi tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla joudutaan kaupungin taloutta vuodesta 2015 edelleen tasapainottamaan ja kaupungin menotaso mitoittamaan strategian menokasvutavoitteen mukaiseksi.

Menokasvun rajoittaminen, tonttien ja rakennusten myyntitavoitteen saavuttaminen sekä investointiraamin noudattaminen ovat välttämättömiä toimia kaupungin velkaantumiskehityksen rajoittamiseksi lähivuosina.

Kuntalain yhtiöittämisvelvollisuutta koskeva siirtymäaika päättyi vuoden 2014 lopussa. Helsingin kaupunki järjesti siirtymäajan päättymiseen mennessä yhtiöittämisvelvollisuuden alaiset toimintonsa siten, että se ei harjoita tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla, elleivät kyseiset tehtävät ole kuntalaissa tarkoitetun yhtiöittämisvelvollisuutta koskevan poikkeuksen piirissä. Toteutetut yhtiöittämiset vaikuttivat merkittävästi kaupunkikonsernin rakenteeseen.

Riskien hallinta:

- Taloudellisten riskien vaikutukset huomioidaan talousarvioprosessissa.
- Taloudelliseen epävarmuuteen liittyviä riskejä on pyritty vähentämään muun muassa strategiaohjelmaan sisältyvillä menojen kasvun hidastamista, tuottavuuden parantamista sekä investointien rahoitusta ja rajaamista koskevilla tavoitteilla.

Rakennetun varallisuuden hallintaan ja rakentamisen laatuun liittyy riskejä, joilla voi olla merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia.

Riskien hallinta:

- Kiinteän omaisuuden myyntiä jatketaan investointien rahoittamiseksi ja korjausvelan hallitsemiseksi.
- Rakennuttamisen ja ylläpidon keskittämistä nykyistä harvemmille toimijoille toiminnon haavoittuvuuden vähentämiseksi on selvitetty osana teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen selvityksiä.
- Korjaus- ja uudisrakentamisen laadun parantamiseen on kiinnitetty huomiota ja sitä jatketaan.

Operatiivisia ja muita riskejä

Kaupunkitasolla tarkasteltuna toiminnalliset tavoitteet toteutuivat useilla toimialoilla varsin hyvin.

Toimintaympäristön ja palvelutuotannon muutoksiin liittyvinä riskeinä on tunnistettu myös prosessi-, liiketoiminta- ja jatkuvuusriskejä. Toiminnan sujuvuuteen ja jatkuvuuteen liittyviä riskejä ovat henkilöstön eläköityminen, muuttuvat osaamistarpeet sekä riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä.

Sisäiset ja ulkoiset ICT-riskit tuovat haasteita prosessien häiriöttömälle jatkuvuudelle etenkin toiminnan kannalta kriittisten tietojärjestelmien toiminnan osalta. Tietojärjestelmien uudistamiseen ja käyttöönottoon liittyy myös taloudellisia ja toiminnallisia haasteita.

Riskien hallinta:

- Kaupunki on jatkanut hallintokuntarajat ylittävien prosessien kehittämistä. Operatiivisten riskien hallintaa kehitetään myös osana laatutyötä ja toiminnan jatkuvuuden varmistamista.
- Avainhenkilöriskejä pyritään hallitsemaan ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla, toimivilla sijaisjärjestelyillä ja osaamisen kehittämisellä.
- Tietojärjestelmähankkeiden merkittävimpiä riskejä käsitellään hankkeiden ohjaus- ja seurantaryhmissä.

Kiinteistöihin ja turvallisuuteen kohdistuu muun muassa onnettomuus-, palo- ja vuotoriskejä. Vuonna 2014 vakuutusrahastosta korvattiin virastoille aiheutuneita vahinkoja yhteensä noin 3,5 miljoonalla eurolla. Kyseiset vahingot ovat sattuneet aiempina vuosina.

Riskien hallinta:

- Kaupunki on varautunut tiettyihin henkilö- ja omaisuusriskeihin ennaltaehkäisyn lisäksi vakuutusrahastolla ja vakuutuksilla.

Edellä esitettyjen lisäksi riskeinä on tunnistettu muun muassa henkilöstöön, maineeseen, palvelutarpeiden ja sisäisen ja ulkoisen palvelukysynnän muutoksiin sekä sopimuksiin (mm. HKL:n metron automatisointi) liittyviä epävarmuustekijöitä, joilla on toteutuessaan negatiivisia vaikutuksia kaupungille.

Arvio merkittävimmistä riskeistä pohjautuu pääosin vuoden 2015 talousarvion valmistelun yhteydessä tunnistettuihin tekijöihin sekä virastojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöstiedoissa raportoi- miinsa merkittävimpiin riskeihin. Arviossa on hyödynnetty myös riskienhallinnan koordinaatioryhmän vuonna 2013 tekemää riskienarviointia.

1.1.6 Ympäristötekijät

Helsingin kaupunki on ympäristön kannalta alueensa merkittävimpien toimijoiden joukossa. Helsingissä käytetyn energian ja muun kulutuksen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt ovat noin viisi prosenttia koko Suomen hiilidioksidipäästöistä. Viikinmäen jätevedenpuhdistamo vastaa noin 800 000 ihmisen jätevesien puhdistuksesta. Lisäksi kaupunki on Suomen suurin työnantaja, minkä vuoksi kaupungin toiminnalla on merkittäviä ympäristövaikutuksia muun muassa toimistotyön volyymin takia.

Kaupungin oman toiminnan ympäristöasioiden hallintaa ohjaa kaupungin strategiaohjelma, ympäristöpolitiikka sekä ympäristönsuojelun osa-alueiden ohjelmat (mm. ilmansuojelun toimintaohjelma ja Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma). Lisäksi virastoilla ja liikelaitoksilla on käytössään omia ympäristöjärjestelmiä ja -ohjelmia. Ekotukitoiminnan avulla ympäristöasiat tuodaan lähelle työntekijöiden arkea.

Kaupungin ympäristökulut (pl. HSY) ovat nousseet tasaisesti ja olivat vuonna 2013 yhteensä 136 milj. euroa. Merkittävimpiä ympäristökuluja aiheuttavat ympäristöperusteiset verot, yleisten alueiden puhtaanapito, kiinteistöjen jätehuolto sekä ilmastonsuojelutoimet.

Kaupungin ympäristöinvestointien määrä vaihtelee vuosittain. Viime vuosina investointeja on tehty noin 20–35 miljoonalla eurolla/vuosi. Suurimmat investoinnit ovat perinteisesti liittyneet pilaantuneiden maiden kunnostuksiin. Ympäristötuottoja on kertynyt viime vuosina 7–10 milj. euroa.

Tulevaisuudessa ympäristökustannuksia tulevat lisäämään ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, energiatehokkuuden velvoitteet, paikallisen ilmanlaadun parantaminen, meluntorjunta sekä kaatopaikkojen kunnostus ja esirakentaminen. Ympäristötilinpito tarkentuu koko ajan, kun esimerkiksi kestävien hankintojen, elinkaari-ajattelun ja energiatehokkuuden lisäämisen kustannuksia saadaan eriteltyä entistä tarkemmin mukaan, mikä myös osaltaan nostaa raportoituja ympäristökuluja.

Energia ja ilmastopolitiikka

Helsingin ilmastotyötä ohjataan valtuustotasolla strategiaohjelmalla 2013–2016, ympäristöpolitiikalla ja Helsingin Energian kehitysohjelman kautta. Lisäksi on laadittu useita sopimuksia ja julistuksia eri tahojen välille kuten valtiovallan kanssa tehty kaupungin energiatehokkuussopimus (KETS) ja EU:n Covenant of Mayors kaupunginjohtajien ilmastopoliittinen sopimus sekä kuuden Suomen suurimman kaupungin kaupunginjohtajien ilmastoverkosto, jossa on sovittu 10 konkreettisesta aloitteesta, joita edistetään kaupungeissa. Sopimusten ja julistusten toimeenpanoa varten on yleensä laadittu erillinen ohjelma. Strategiaohjelmassa esitetään valtuustokauden tavoitteet ja ympäristöpolitiikassa ympäristö- ja ilmastotavoitteet pidemmälle ajanjaksolle. Helsingin kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymässä strategiaohjelmassa vuosille 2013–2016 päästötavoite vuodelle 2020 nostettiin 30 prosenttiin verrattuna vuoteen 1990. Kaupungin ympäristöpolitiikassa on lisäksi linjattu, että Helsinki on hiilineutraali kaupunki vuoteen 2050 mennessä.

Keväällä 2014 valmistui selvitys toimenpiteistä ja niiden kustannusvaikutuksista, joiden avulla kaupunki pääsisi vuoden 2020 ilmastotavoitteisiin. Samalla arvioitiin päästöpolut vuoteen 2050 asti. Johtopäätöksenä on, että vuoteen 2020 mennessä päästöt alenevat 24 prosenttia ilman mitään uusia kaupungin toimia. Toteuttamalla Helsingin Energian kehitysohjelmalla voi päästöjen alenema olla vuonna 2020 jopa 40 prosenttia vuoteen 1990 verrattuna. Selvitykseen valituilla 18 lisätoimella ei saada nopeita vaikutuksia vuoteen 2020 mennessä, mutta ne ovat kustannustehokkaita ja kannattavia toteuttaa. Vuoden 2050 hiilineutraalisuus toteutuu parhaiten toteuttamalla lisätoimet ja kehitysohjelma, jolloin kompensoitavaksi osuudeksi jäisi alle 10 prosenttia.

Ilmansuojelu

Ilmanlaadulle annetut EU:n raja-arvot ovat ylittyneet viime vuosina Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Tämän vuoksi kaupunki on laatinut ilmansuojelun toimintaohjelman 2008–2016 (kaupunginhallitus 19.5.2008), jossa esitetään toimenpiteet, joilla ylitykset pyritään välttämään. Typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy edelleen Helsingin keskustan katukuiluissa. Ylittyminen johtuu autoliikenteen päästöistä ja dieselautojen osuuden kasvusta. Dieselautojen suorat typpidioksidipäästöt ovat kasvaneet hiukkaspäästöjen vähentämiseksi tehtyjen tekniikkaratkaisujen myötä. Suomi on saanut EU:n komissiolta ja ympäristöministeriötä lisäaikaa typpidioksidin vuosiraja-arvon saavut-

tamiseen 1.1.2015 saakka, mutta pitoisuudet eivät ole merkittävästi alentuneet ja typpidioksidiraja-arvo uhkaa ylittyä edelleen. Myös katupölyn vuorokausipitoisuuksille asetettu raja-arvo on vaarassa ylittyä epäsuotuisissa sääoloissa vilkkaissa katukuiluissa, jos katukunnossapidon tasosta ja resursseista tingitään. Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan uuden ilmansuojelusuunnitelman on tultava voimaan heti vanhan päättyessä, jos on ilmeistä, että raja-arvo ylittyy edelleen nykyisen ilmansuojelusuunnitelman voimassaolokauden päättyessä. Näin ollen kaupungin on laadittava uusi ilmansuojelusuunnitelma niin, että se on voimassa vuoden 2017 alusta lähtien, kun nykyinen ilmansuojelusuunnitelma on voimassa vuoden 2016 loppuun. Tästä syystä ympäristökeskus on aloittanut uuden ilmansuojelusuunnitelman valmistelun yhteistyössä muiden hallintokuntien, HSY:n ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Meluntorjunta

Viimeisimmän vuonna 2012 valmistuneen meluselvityksen mukaan 223 500 helsinkiläistä asuu alueilla, joilla tie- ja katu-liikenteen aiheuttama melutaso ylittää päiväaikaan ohjearvotason 55 dB. Raideliikenteen vastaavalla yli 55 dB melualueella asuu 57 400 asukasta. Helsinki-Malmin lentoaseman vuorokausimelutason yli 55 dB melualueella asukkaita on 569. Melualueella asuvien määrän kasvu edelliseen selvitykseen verrattuna johtuu pääosin laskenta-asetusten ja mallinuseriaatteiden tarkentumisesta mutta osin myös asukasmäärän kasvusta ja kaupunkirakenteen tiivistymisestä.

Kaupunginhallitus hyväksyi 25.11.2013 meluntorjunnan toimintasuunnitelman tarkistuksen 2013. Suunnitelmasa esitetään tarkistetut pitkän ajan tavoitteet meluhaittojen vähentämiseksi sekä toimenpideohjelma, jonka avulla melutilannetta pyritään parantamaan. Kustannuksia muodostuu suorista torjunnallisista toimenpiteistä, muun muassa melusteistä, hiljaisen päällysteen käytön lisäämisestä ja kaluston vähämeluisuuden vaatimuksista sekä laajemmista meluntorjuntaakin palvelevista hankkeista kuten joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisäämisestä ja kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä. Toimintasuunnitelman tarkistuksessa on pyritty korostamaan meluhaittojen ennaltaehkäisyä maankäytön ja liikenteen suunnittelun keinoin sekä melupäästön pienentämiseen aktiivisesti tähtääviä toimia. Tällaisia toimia ovat muun muassa melua vaimentavien päällysteiden laajempi käyttö, nopeusrajoitusten alentaminen ja nastarenkaiden käytön vähentäminen.

Maaperän ja kaatopaikkojen kunnostaminen

Helsingissä otetaan käyttöön alueita, joiden maaperää joudutaan esirakentamaan ennen uutta käyttöä. Osa esirakentamisesta on pilaantuneen maan kunnostamista. Helsingin entiset kaatopaikat kunnostetaan ympäristönsuojelulainsäädännön mukaisesti.

Kaupunki varautuu tulevana vuosina Iso-Huopalahden kaatopaikan kunnostamiseen. Hanasaaren A-voimalaitoksen alueen uuteen käyttöön ottamiseen ja kaatopaikkojen jälkihoitoon on lisäksi tehty varaukset. Pilaantuneiksi arvioitujen alueiden kunnostusten määrärahatarpeet arvioidaan vuosittain kymmenelle seuraavalle vuodelle. Arvio tarkentuu siten aina vuosittain. Merkittävimmät puhdistamiskohteet olivat entiset satama-alueet eli Kalasataman ja Jätkäsaaren projektialueet. Vuosaaren kaatopaikan kunnostaminen on aloitettu.

1.1.7 Harmaan talouden torjunta

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.12.2011 (§ 1144) harmaan talouden torjuntaa hankintojen yhteydessä koskevan toimintaohjeen. Ohjeessa on yksityiskohtaisesti ohjeistettu menettelytavat, joilla hankintojen yhteydessä pyritään torjumaan harmaata taloutta.

Virastot ovat aktiivisesti kiinnittäneet huomiota yhteistyökumppaneidensa velvoitteiden hoitoon ja hyödyntäneet valvonnassaan tilaajavastuu.fi-palvelua. Palvelu on internetissä toimiva erityisesti työn tilaajalle suunnattu apuväline tilaajavastuulain edellyttämien tietojen selvittämiseen.

Harmaan talouden torjuntaa tehostettiin viranomaisyhteistyöllä Verohallinnon kanssa, sekä lisäämällä kaupunkikonsernin sisäisiä koulutustilaisuuksia. Verottajan ilmoittamien verolajikohtaisten häiriötilojen ristiin ajotaulukoiden pohjalta kaupunginkanslia laati neljä kertaa vuodessa harmaan talouden seurantaraportin kaupunginhallitukselle.

1.2 Selonteko kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.12.2013 Helsingin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Päätöksellä valtuusto ohjaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat toimialoillaan sekä virastojen ja liikelaitosten johto vastaavat riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan selonteko pohjautuu toimielinten toiminnastaan hyväksymiin selontekoihin. Selonteot ovat osa hallintokuntien tilinpäätöksen toimintakertomusta. Hallintokunnat ovat arvioineet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toimivuutta hyödyntäen muun muassa toimintasuunnitelman toteutumisen arviointia, toimintajärjestelmä- ja laatuarvioiteja ja kaupungin sisäisen valvonnan muistilistaa sekä riskienhallinnan kypsyysmallia.

Kaupungin hallintokuntien sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty ”Riskienhallinta ja sisäinen valvonta Helsingin kaupunkikonsernissa” – ohjeen linjausten mukaisesti. Virastojen ja liikelaitosten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty perustuen johto- ja toimintasääntöihin, toimintasuunnitelmiin, ydinprosessien kuvauksiin ja vastuiden määrittelyihin. Riskienhallinnan toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden seurantaprosessia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa ja johtosäännöissä hallintokuntien edellytetään laativan kuvaukset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kuvauksen laadinnan helpottamiseksi kaupunginkanslia on laatinut ohjeistuksen ja mallipohjan. Lauta- ja johtokuntien hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksia on selontekojen mukaan jo laadittu.

Kaupunginkanslian johdolla toimiva, keskeisten virastojen ja liikelaitosten muodostama riskienhallinnan koordinaatioryhmä ohjaa ja koordinoi kaupunkikonsernin riskienhallintaa.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu hallintokunnilta sekä sisäiseltä ja ulkoiselta tarkastukselta saatujen arviointitietojen perusteella.

Kaupungin sisäinen valvonta on arvioinnin mukaan hyvällä tai tyydyttävällä tasolla ja tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Toteutuneet merkittävät riskit

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti 18.12.2014 automaattimetropolprojektin keskeyttämisestä toimittajan olennaisten sopimusrikkomusten vuoksi. Länsimetron liikenteen aloittamisen mahdollistamiseksi vuonna 2016 liikennelaitos joutuu tekemään uuden hankinnan, jonka kustannuksista, aikataulusta ja vaikutuksista metroluonteelle ei ole varmuutta.

Malmin päivystyssairaalan laajennukseen liittyi rakentamisen laatuvirheitä ja lisä- ja muutostöitä. Käyttöönoton viivästymisestä aiheutui toiminnallisia ja taloudellisia haittoja.

Selonteko kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen

Hallintokunnat ovat tunnistaneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puutteita ja kehittämiskohteita. Kehittämiskohteiksi on tunnistettu muun muassa riskitietoisuuden ja riskienhallinnan osaamisen lisääminen sekä riskien hallintakeinojen kehittäminen ja aktiivinen seuranta. Sopimustenhallintaa on edelleen kehitettävä. Kaupunkiyhteisen sopimustenhallintajärjestelmän hankinnasta on tehty sopimus vuonna 2014.

Vuoden 2015 aikana hallintokunnissa kehitetään edelleen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa muun muassa laatimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksia, päivittämällä laatu- ja toimintakäsikirjoja, tunnistamalla ja arvioimalla riskejä ja kehittämällä niiden hallintatoimenpiteitä sekä seuraamalla hallintatoimenpiteiden toteutumista. "Riskienhallinta ja sisäinen valvonta Helsingin kaupunkikonsernissa" – ohje (Khs 14.11.2011) päivitetään.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupungin ylintä johtoa tarkastamalla ja arvioimalla virastojen ja liikelaitosten sekä tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa ja tuloksellisuutta kaupunginjohtajan hyväksymän tarkastussuunnitelman ja kaupungin johdolta saamiensa erillistoimeksiantojen perusteella.

Sisäinen tarkastuksen suorittamat tarkastukset koskivat mm. hyvän hallinnon toteutumista, rakennushankkeiden ja kiinteistöjen ylläpidon hallintaa, palvelujen hankintaa ja valvontaa, kilpailutuksia ja ympäristökriteerien käyttöä kilpailutuksissa, tulonkantoa, ajoneuvojen käytön valvontaa, rekisteriselosteita, työasemaverkon käyttäjähallintaa, tietotekniikkalaitteiden rekisteröintiä, sijoituksia, antolainoja, taloushallinnon järjestämistä, maksusitoumusten valvontaa sekä asiakasvarojen hoitoa. Tarkastuskohteille on annettu toiminnan kehittämissuosituksia, joiden toteuttamista seurataan säännöllisesti. Valvontavastuussa olevat ovat käsitelleet tarkastusraporteissa esitettyjä havaintoja ja suosituksia asianmukaisesti ja ryhtyneet tarvittaviin toimenpiteisiin. Tarkastusten tulokset raportoidaan kirjallisesti kaupunginjohdolle, asianomaisen tarkastuskohteen johdolle sekä tarkastusvirastolle ja JHTT-tilintarkastajalle.

Tarkastuksista tehtyjen havaintojen pohjalta voidaan kohtuullisella varmuudella todeta, että sisäinen valvonta toimii tyydyttävästi.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
Toimintatuotot	1 761 709	1 771 995
Valmistus omaan käyttöön	124 786	129 179
Toimintakulut	-4 665 124	-4 673 473
TOIMINTAKATE	-2 778 629	-2 772 299
Verotulot	2 951 931	2 906 348
Valtionosuudet	250 648	275 737
Rahoitustuotot	80 345	78 805
Rahoituskulut	-23 632	-15 916
VUOSIKATE	480 663	472 675
Poistot ja arvonalentumiset	-408 147	-403 088
Satunnaiset erät	1 172 048	77 476
TILIKAUDEN TULOS	1 244 564	147 063
Tilinpäätössiirrot	388 637	11 971
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	1 633 201	159 034

Kaupungin kirjanpidollisen tuloksen muodostumiseen vaikutti erittäin merkittävästi Helsingin Energia-liikelaitoksen ja Helsingin Satama-liikelaitoksen yhtiöittämisistä seurannut kirjanpidollinen myyntivoitto (käypien arvojen ja tasearvojen välinen erotus). Myyntivoitto kirjautuu tuloslaskelmassa satunnaisiin tuottoihin ja lisää kirjanpidollista tulos-ta myyntivoiton määrällä.

Palma-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelutoimintojen yhtiöittämisessä tasearvojen katsottiin vastaavan käyviä arvoja, joten kirjanpidollista myyntivoittoa ei syntynyt.

Tilinpäätöksen tulos muodostui vertailukelpoisilla luvuilla ilman yhtiöittämisten vaikutuksia tarkasteltuna hieman edellistä vuotta paremmaksi ollen 188,5 milj. euroa (vuonna 2013 vastaava luku oli 147,1 milj. euroa). Ilman liikelaitoksia tarkasteltuna yhtiöittämisten vaikutukset eliminoiden vuonna 2014 tulos oli 45,4 milj. euroa. Vastaava luku vuonna 2013 oli -36,8 milj. euroa.

Kaupungin vuoden 2014 tulokseen sisältyy Helsingin Energia-liikelaitoksen ja Helsingin Satama-liikelaitoksen yhtiöittämisistä aiheutuva 1 056 milj. euron suuruinen kirjanpidollinen tulosta parantava vaikutus. Yhtiöittämisten kirjanpidolliset vaikutukset sisältäen vuoden 2014 tilikauden tulos oli 1 244,6 milj. euroa ja ylijäämä 1 633,2 milj. euroa.

Lisäksi kaupungin kirjanpidollista ylijäämää lisäsivät yhtiöittämisistä aiheutuneet poistoeron vähennys 190,5 milj. euroa sekä varausten (97,4 milj. euroa) ja rahastojen (52,7 milj. euroa) vähennys.

Kaupungin toimintakulut liikelaitokset ja rahastot huomioiden pienenivät hieman vuonna 2014 (muutos -0,2 %). Myös toimintatulot pienenivät hieman muutoksen ollessa -0,8 prosenttia (valmistus omaan käyttöön huomioiden). Tulojen ja kulojen pienentymiseen vaikutti se, että Helsingin Energia liikelaitoksen liikevaihto pieneni edellisvuodesta 52 milj. euroa ja toimintakulut 44 milj. euroa.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

Ilman liikelaitoksia, rahastoja ja nettobudjetoituja yksiköitä tarkasteltuna peruskaupungin vertailukelpoiset toimintamenot kasvoivat 0,9 prosenttia. Toimintamenojen kasvu nettobudjetoidut yksiköt huomioon ottaen oli 0,6 prosenttia.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta: $100 \cdot \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$.

Tunnusluku on kehittynyt seuraavasti:

	2014	2013	2012	2011	2010
Toimintatuotot toimintakuluista prosenttia	38,8	39,0	39,3	40,4	40,1

Verotuloja kertyi 45,6 milj. euroa (1,7 %) enemmän kuin vuonna 2013. Kunnallisveroa kertyi 7,0 milj. euroa (-0,3 %) vähemmän kuin edellisvuonna. Kiinteistöveroa kertyi 11,4 milj. euroa (5,8 %) enemmän ja yhteisöveroa 41,2 milj. euroa (15,4 %) enemmän kuin edellisvuonna.

Vuosikate oli 480,7 milj. euroa. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletuksena pidetään, että kunnan tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate kattaa poistot.

Vuosikatteesta laskettavat tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti:

	2014	2013	2012	2011	2010
Vuosikate, milj. euroa	480,7	472,7	439,1	574,3	388
Vuosikate prosenttia poistoista	117,8	117,3	110,7	158,7	114,6
Vuosikate, euroa/asukas	773	772	726	963	659

Vuoden 2014 tulorahoitus oli positiivinen mitattuna vuosikatteen ja poistojen suhteella.

Kaupungin talouden tasapaino on perustunut Helsingin Energian hyvään tulokseen. Vuonna 2014 toteutettiin 150 milj. euron siirto Helsingin Energian edellisten tilikausien ylijäämistä kaupungin peruspalvelutuotannon rahoittamiseen. Kaupungin taloustilanne tulee muuttumaan lähivuosina oleellisesti Helsingin Energian yhtiöittämisen myötä.

Tarkempaa erittelyä tuloslaskelman eristä on luvussa 2, Talousarvion toteutuminen sekä liikelaitosten ja rahastojen erillistilinpäätöksissä luvussa 5.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	480 663	472 675
Satunnaiset erät	1 172 049	77 476
Tulorahoituksen korjauserät	-1 557 454	-98 175
	95 257	451 976
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 720 876	-647 268
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 228	13 196
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 022 436	106 974
	306 789	-527 098
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	402 046	-75 122
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-737 389	-22 688
Antolainasaamisten vähennykset	174 177	69 745
	-563 212	47 057
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	355 000	403 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-274 933	-113 086
	80 067	289 914
Oman pääoman muutokset	-55	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7 640	17 095
Vaihto-omaisuuden muutos	81 701	-3 430
Saamisten muutos	101 868	11 005
Korottomien velkojen muutos	-23 413	-32 619
	167 797	-7 949
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-315 403	329 022
RAHAVAROJEN MUUTOS	86 643	253 900
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 007 894	921 251
Rahavarat 1.1.	921 251	667 351
	86 643	253 900

Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämiset toteutettiin siten, että liikelaitosten omaisuus siirrettiin perustettuihin yhtiöihin osin apporttiluovutuksella yhtiöiden osakkeita vastaan ja osin liike-toimintakaupalla siten, että kauppasumma jäi yhtiölle pitkäaikaiseksi lainaksi. Yhtiöittämisjärjestelyssä omaisuus-erät siirrettiin yhtiöille käyvistä arvoista.

Apporttiluovutuksissa omaisuuserät siirrettiin yhtiöille niiden osakkeita vastaan. Osakkeiden merkintähinnat tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarviomäärärahan käyttönä ja ne kirjautuvat tilinpäätöksessä investointimenoiksi.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

Perustettuun Helen Oy:iin siirretyn apporttiomaisuuden arvo on 1 855 milj. euroa ja perustettuun Helsingin Satama Oy:iin siirretyn apporttiomaisuuden arvo on 304 milj. euroa. Nämä erät kirjautuvat apporttiomaisuuden arvoa vastaavana osakkeiden merkintähintana kaupungin investointimienoihin.

Vuoden 2014 lopussa yhtiöitettiin myös Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut. Liikelaitoksen ko. toimintoihin liittyvät omaisuuserät siirrettiin perustetulle Helsingin kaupungin Palvelut Oy:lle apporttiluovutuksena. Lisäksi yhtiölle siirrettiin aiempina vuosina kertynyttä ylijäämää noin 18,5 milj. euroa. Apporttiomaisuuden nettoarvolla ja yhtiöön siirretyllä rahasummalla maksettiin kaupungin merkitsemien Helsingin kaupungin Palvelut Oy:n osakkeiden merkintähinta 12,9 milj. euroa, joka kirjautuu apporttiomaisuuden arvoa vastaavana osakkeiden merkintähintana kaupungin investointimienoihin.

Helsingin kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuonna 2014 on 18 (kirjanpidolliset investointimenot 2 720,9 milj. euroa osakkeiden yhteenlasketut 2 172,3 milj. euron merkintähinnat huomioiden). Yhtiöittämissä kirjanpidolliset vaikutukset huomioiden on vertailukelpoinen investointien tulorahoitusprosentti 87 (investointimenot 548,5 milj. euroa).

Helsingin kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2014 on 402,0 milj. euroa. Yhtiöittämissä kirjanpidolliset vaikutukset huomioiden on vertailukelpoinen toiminnan ja investointien rahavirta sen sijaan on 22,6 milj. euroa (vuonna 2013 vastaava luku oli -75,1 milj. euroa). Muuhun kuntasektoriin vertailukelpoinen toiminnan ja investointien rahavirta ilman liikelaitoksia ja rahastoja tarkasteltuna sekä yhtiöittämissä kirjanpidolliset vaikutukset huomioiden on -89,9 milj. euroa (vuonna 2013 vastaava luku oli -274,9 milj. euroa).

Yhtiöittämissä vaikutus Helsingin vuoden 2014 tilinpäätöksessä on niin merkittävä, että se vaikuttaa koko kuntasektorin vuoden 2014 tulokseen, investointitasoon ja investointien tulorahoitusprosenttiin. Yhtiöittämissä kirjanpidollinen vaikutus on kuntasektorin vuoden 2014 tulosta ja investointitasoa nostava. Sen sijaan yhtiöittämissä kirjanpidollinen vaikutus on kuntasektorin vuoden 2014 investointien tulorahoitusprosenttia pienentävä.

Yhtiöittämissä toteutustavasta johtuen yhtiöittämissä ei aiheutunut merkittävää rahavirtaa eikä niillä näin ollen ollut vaikutusta kaupungin rahoitukselliseen asemaan vuonna 2014.

Yhtiöittämissä seurauksena Helsinki omistaa 100 prosentin osuudet perustetuista Helen Oy:stä, Helsingin Satama Oy:stä ja Helsingin kaupungin palvelut Oy:stä.

Yhtiöittämissä seurauksena kaupungille syntyi 466,2 milj. euron lainasaatavat Helen Oy:ltä ja 254,8 milj. euron lainasaatava Helsingin Satama Oy:ltä. Tämä on seurausta siitä, että apporttiluovutusten ulkopuolelle jääneet Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen omaisuuserät kaupunki luovutti Helen Oy:lle ja Helsingin Satama Oy:lle liiketoimintakaupoilla. Kaupat toteutettiin niin, että yhtiöt jäivät kauppahinnat velkaa kaupungille. Kauppahintavelat jakautuvat molempien yhtiöiden osalta kahteen osaan, markkinaehtoiseen lainaan ja pääomalainaan.

Helen Oy:n osalta liiketoimintakaupan nettokauppahinta (kaupalla siirtyneiden varojen ja velkojen erotus) jakautuu siten, että markkinaehtoisen lainan määrä on 309,2 milj. euroa ja pääomalainan määrä on 157,0 milj. euroa.

Helsingin Satama Oy:n osalta liiketoimintakaupan nettokauppahinta jakautuu siten, että pääomalainan määrä on 98 milj. euroa ja markkinaehtoisen lainan määrä 156,8 milj. euroa.

Edellä mainitut lainat tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarviomäärärahan käyttönä ja ne kirjautuivat tilinpäätöksessä antolainasaamisten lisäyksiksi. Ilman näitä antolainakeriä tarkasteltuna kaupungin antolainakanta kasvoi 16,5 milj. eurolla.

Helsingin Energia liikelaitoksen yhtiöittämissä seurauksena Helsingin kaupungin 2014 tilinpäätökseen kirjautui antolainasaamisten vähennys 148,9 milj. euroa, joka pääosiltaan koostui Helsingin Energia liikelaitoksen Helen Sähköverkko Oy:lle antaman vuoden 2014 lopussa suuruudeltaan 146,0 milj. euron antolainan poistumisesta kaupungin antolainakannasta.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

Lainakannan muutoksissa on Helen Oy:lle siirtynyt 54,0 milj. euron laina, joten pitkäaikaisia ottolainoja lyhennettiin 220,9 milj. euroa. Uusia lainoja nostettiin 134,1 milj. euroa enemmän kuin vanhoja lyhennettiin.

Rahoituslaskelman tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti:

	2014	2013	2012	2011	2010
Toiminnan ja investointien rahavirta, (kertymä v. 2010–2014), 1000 euroa	698 984	18 956
Investointien tulorahoitus, prosenttia	17,7	74,5	68,1	85,1	44,8
Lainanhoitokate	1,7	4,3	3,4	4,2	4,7
Kassan riittävyys, pv	44	63	46	58	45

Toiminnan ja investointien rahavirta- tunnusluku kertoo kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Luvun ollessa negatiivinen menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Lainanhoitokate ilmaisee tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokykyä pidetään hyvänä, jos tunnusluvun arvo on yli 2. Helsingin kaupungin lainanhoitokate on heikentynyt muutaman viime vuoden aikana. Kaupungin vuoden 2014 pitkäaikaisten lainojen vähennyksissä näkyy Helsingin Energia liikelaitoksen yhtiöittämisjärjestelyssä Helen Oy:lle siirtynyt 54 milj. euron laina. Edellä todettu elimi- noiden kaupungin lainanhoitokate oli 2,1.

Kassan riittävyys päivissä – tunnusluku kertoo kuinka monen päivän kassasta maksut voidaan kattaa vuoden vii- meisen päivän rahavaroilla.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

1 000 euroa	31.12.2014	31.12.2013	1 000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma		
Aineettomat oikeudet	20 713	37 793		2 972 406	2 972 406
Muut pitkävaikutteiset menot	87 076	246 734	Arvonkorotusrahasasto	1 810 974	1 816 724
Ennakkomaksut	147	341	Muut omat rahastot	474 051	525 504
	107 936	284 868	Muu oma pääoma	729 031	729 031
Aineelliset hyödykkeet			Edellisten tilikausien	2 867 219	2 748 407
Maa- ja vesialueet	3 101 722	3 046 745	ylijäämä / alijäämä (-)		
Rakennukset	1 642 755	1 690 387	Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	1 633 201	159 034
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 265 291	2 060 846		10 486 882	8 951 106
Koneet ja kalusto	181 045	187 346	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	11 816	11 317	Poistoero	55 262	256 123
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	221 164	300 259	Vapaaehtoiset varaukset	15 996	112 150
	6 423 793	7 296 900		71 258	368 273
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET		
Osakkeet ja osuudet	3 122 524	1 279 557	Eläkevaraukset	151 959	187 396
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	Muut pakolliset varaukset	0	8 403
Muut lainasaamiset	2 087 066	1 523 644		151 959	195 799
Muut saamiset	546	757	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	5 210 136	2 803 958	Valtion toimeksiannot	146 550	163 797
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lahjoitusrahastojen pääomat	4 331	4 248
Valtion toimeksiannot	145 663	163 569	Muut toimeksiantojen pääomat	416 571	351 456
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	4 331			567 452	519 501
Muut toimeksiantojen varat	425 433	367 298	VIERAS PÄÄOMA		
	575 427	535 115	Pitkäaikainen		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Joukkovelkakirjalainat	0	0
Vaihto-omaisuus			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 454 554	1 277 633
Aineet ja tarvikkeet	11 278	93 637	Lainat muilta luotonantajilta	7 438	0
Keskeneräiset tuotteet	3507	2 946	Saadut ennakot	6 859	16 060
Muu vaihto-omaisuus	96	0	Ostovelat	1 110	
	14 881	96 583	Liittymismaksut ja muut velat	177	302
Saamiset				1 470 138	1 293 995
Pitkäaikaiset saamiset			Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	130		Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	100 000
Lainasaamiset	62	80	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	116 641	120 933
Muut saamiset	29 102	6 799	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
	29 294	6 879	Saadut ennakot	8 866	22 659
Lyhytaikaiset saamiset			Ostovelat	152 589	179 008
Myyntisaamiset	48 284	115 275	Liittymismaksut ja muut velat	137 738	101 650
Lainasaamiset	1 506	1 509	Siirtovelat	392 645	403 719
Muut saamiset	36 419	58 048		808 479	927 969
Siirtosaamiset	100 596	136 257	Vieras pääoma yhteensä		
	186 805	311 089		2 278 617	2 221 964
Saamiset yhteensä					
	216 100	317 968			
Rahoitusarvopaperit					
Sijoitus rahamarkkinainstrumentteihin	683 683	347 992			
	683 683	347 992			
Rahat ja pankkisaamiset					
	324 211	573 259			
VASTAAVAA YHTEENSÄ			VASTATTAVAA YHTEENSÄ		
	13 556 168	12 256 643		13 556 168	12 256 643

Kaupungin taseen muodostumisessa näkyi kauttaaltaan 31.12.2014 tehdyt Helsingin Energia liikelaitoksen, Palmia liikelaitoksen ja Satama liikelaitoksen yhtiöittämiset. Palmia liikelaitoksen tasearvosta siirtyi apportilla 12,9 milj. euroa Helsingin kaupungin Palvelut Oy:n taseeseen, Helsingin Energia liikelaitoksen ja Satama liikelaitoksen taseen erät siirrettiin apportilla ja liiketoimintakaupalla pääosin yhtiöittyvien toimintojen, Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n, taseeseen. Joitakin omaisuuseriä, mm. Helsingin Energian ulkovalaistus 63,8 milj. euroa, jäi kaupungin taseeseen. Taseen loppusumma kasvoi 1,3 miljardia euroa. Kasvu aiheutui pääosin edellä mainittujen liikelaitosten yhtiöittämisistä kasvattaen taseen pysyvissä vastaavissa olevia osakkeita 2 172,6 milj. euroa, lainasaamisia 720,7 milj. euroa ja vastattavaa puolella olevaa tilikauden ylijäämää 1 056,0 milj. euroa. Yhtiöittämisen yhteydessä osakkeita myös siirtyi pois kaupungin taseesta Helsingin Energia Oy:n taseeseen 331,3 milj. euroa. Yhtiöittämisestä aiheutunut poistoeron tuloutus 190,5 milj. euroa puolestaan vähensi poistoeroja taseen vastattavaa puolella samoin kuin vähenivät vapaaehtoiset varaukset 97,4 milj. euroa. Pitkäaikainen vieras pääoma kasvoi 176,1 milj. euroa kun lainanottoa lisättiin 355,0 milj. euroa ja lainoja lyhennettiin 274,9 milj. euroa. Helsingin Energian yhtiöittämisessä Helen Oy:lle siirtyi kaupungilta pitkäaikaista velkaa 54,0 milj. euroa.

Taseen tunnusluvut, jotka ilmaisevat vakavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta, ovat kehittyneet seuraavasti:

Taseen tunnusluvut	2014	2013	2012	2011	2010
Omavaraisuusaste, prosenttia	78,0	76,2	76,3	75,9	75,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	45,6	44,4	40,5	42,3	42,8
Lainakanta, 31.12. milj. euroa	1 579	1 515	1 201	1 286	1 171
Lainat, euroa/asukas	2 540	2 472	1 986	2 157	1 989
Lainasaamiset, 31.12. milj. euroa	2 087	1 524	1 571	1 633	1 648

Omavaraisuusaste, joka kuvaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä on pysynyt hyvällä tasolla koko tarkastelujakson ja kasvoi 78 prosenttiin vuonna 2014. Omavaraisuuden yleisenä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kuvaa kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on sitä paremmin kunta selviytyy velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku on ollut nousussa vuoden 2012 jälkeen.

Lainakanta kasvoi 1,6 miljardiin euroon. Kasvua edelliseen vuoteen kertyi 70,1 milj. euroa. Lainoja nostettiin kaupungin maksuvalmiuden pitämiseksi riittävällä tasolla investointitason ylittäessä tulo-rahoituksen tason.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot -laskelma kuvaa kaupungin rahan lähteet ja käytön. Siihen on koottu yhteen kaikki tulot ja menot tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Kokonaistulojen ja -menojen erotus 81 milj. euroa on sama kuin rahavarojen ja muiden maksuvalmiuden muutosten erotus.

TULOT	Milj. euroa	MENOT	Milj. euroa
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 762	Toimintakulut	4 665
Verotulot	2 952	Valmistus omaan käyttöön	- 125
Valtionosuudet	251		
Korkotuotot	52	Korkokulut	23
Muut rahoitustuotot		Muut rahoituskulut	1
Satunnaiset tuotot	1 172	Satunnaiset kulut	0
Tulorahoituksen korjaukset		Tulorahoituksen korjaukset	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 172	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0
		Pakollisten varausten muutos	44
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5	Investointimenot	2 721
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot ¹⁾	2 843		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	174	Antolainasaamisten lisäykset	737
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	355	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	275
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	8 422	Kokonaismenot yhteensä	8 341

¹⁾ Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloista, 3 022 milj. euroa, on vähennetty Helen Oy:lle siirtyneitä antolainoja 148,9 milj. euroa ja rahavaroja 18,6 milj. euroa sekä Helsingin kaupungin Palvelut Oy:lle siirtyneitä rahavaroja 11,8 milj. euroa.

Täsmäytys:

Kokonaistulot – Kokonaismenot = 8 422 – 8 341 = 81

Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos = [168] - [87] = 81

Kokonaistulot ja – menot – laskelma on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että kokonaistulojen ja – menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman Muut maksuvalmiuden muutokset ja Rahavarojen muutos – erien itseisarvojen summa silloin, kun mainitut erät rahoituslaskelmassa ovat erimerkkiset ja itseisarvojen erotus, kun ne ovat rahoituslaskelmassa samanmerkkiset.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Helsingin kaupungin konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupungin 98 tytäryhteisöä. Konsernitilinpäätökseen sisältyy yhdisteltyjen tytäryhteisöjen kautta myös 31 alikonserniyhteisöä. Tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuusi kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä sekä kaikki 11 säätiötä, joissa kaupungilla on määräysvalta. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaupungin kaksi yhteisyhteisöä ja kaikki 57 osakkuusyhteisöä.

Yksityiskohtainen luettelo konsernitilinpäätökseen yhdistellyistä yhteisöistä ja säätiöistä on konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjauksen nykyinen toimintamalli on ollut käytössä jo vuodesta 2004 ja sitä on täydennetty perustamalla vuoden 2009 alusta kaupunginhallituksen konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjauksen välineeksi Helsingin kaupungin konserniohjeen tammikuussa 2008 ja kaupunginhallituksen konsernijaosto syyskuussa 2009 johtamisen ja hallinnon keskeiset periaatteet Helsingin kaupunkikonsernissa.

Konserniohjausta on kehitetty kaupunginhallituksen kehittämislinjausten ja kaupunginvaltuuston hyväksymiin strategiaohjelmiin sisältyvän tytäryhteisöstrategian mukaisesti. Strategiaohjelman 2013–2016 mukaan kaupunkikonsernia johdetaan kokonaisuutena, konserniohjausta tehostetaan ja selkiytetään, omistajapolitiikkaa selkiytetään ja organisaatiota kehitetään asukkaiden palvelujen parantamiseksi. Osana strategiaohjelman mukaista kehittämistä on käynnistetty kaupungin konserniohjeen sekä johtamisen ja hallinnon keskeiset periaatteet -ohjeen päivitystyö.

Konserniohjauksen toteuttamiseksi ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisen toiminnan edistämiseksi kaupunkikonsernin tytäryhteisöt noudattavat hyväksytyin strategiaohjelman peruslinjauksia sekä konserniohjeen määräyksiä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuonna 2014 toteutettiin Helsingin kaupungin konserniohjaukseen liittyen merkittäviä kaupungin toimintojen järjestelyjä ja muita erillisselvityksiä.

Kilpailuneutraliteettiin liittyvä kuntalain muutos tuli voimaan 1.9.2013. Muutoksen myötä kunnan on annettava kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (ns. yhtiöittämisvelvollisuus).

Kuntalain siirtymäsäännöksissä yhtiöittämisvelvollisuudelle asetettiin siirtymäaika vuoden 2014 loppuun (julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaisten palvelujen osalta siirtymäaika on vuoden 2016 loppuun).

Helsingin kaupunki toteutti vuoden 2014 lopussa kuntalain muutoksen johdosta Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämiset. Kaupunginvaltuusto päätti liikelaitosten yhtiöittämisistä 4.6.2014. Helen Oy ja Helsingin Satama Oy perustettiin 1.7.2014 ja ne aloittivat varsinaisen toimintansa 1.1.2015.

Helsingin Energia -liikelaitoksen yhtiöittämisen yhteydessä kaupungin omistamat tytäryhtiöidensä Helen Sähköverkko Oy:n, Oy Mankala Ab:n ja Suomen Energia-Urakointi Oy:n osakkeet siirtyivät Helen Oy:n omistukseen. Lisäksi yhtiöittämiseen liittyen perustettiin kaupungin ja Helen Oy:n yhteiseen omistukseen Helsingin Energiatunnelit Oy, jonka toimialana on omistaa ja hallita energialiiketoimintaa palvelevia tunneleita ja niihin liittyviä rakennelmia sekä vuokrata tunnelitiloja kolmansille.

Energia- ja satamatoimintojen lisäksi vuoden 2014 lopussa yhtiöitettiin myös Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut. Kaupunginvaltuusto päätti Palmian osittaisesta yhtiöittämisestä 8.10.2014. Helsingin kaupungin Palvelut Oy perustettiin 28.10.2014 ja se aloitti varsinaisen toimintansa 1.1.2015.

Kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 mukaisesti vuonna 2014 valmisteltiin Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen operatiivisen toiminnan ja infran toimintamallia. Kaupunginhallitus merkitsi selvityksen toimintamallista tiedoksi 9.6.2014.

Helsingin Bussiliikenne Oy jatkoi vuonna 2014 taloutensa tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä. Sen kokonaan omistama tytäryhtiö HelB-Fleet Oy fuusioitiin emoyhtiöön ja toinen tytäryhtiö, Helsingin Palveluauto Oy, myytiin.

Vuonna 2014 Helsingin kaupunkikonsernissa toteutettiin myös kiinteistöomaisuuden hallinnoinnin selkiyttämiseen liittyviä fuusioita. Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot sulautui vuoden lopussa Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön. Asunto-oy Helsingin Hermanninkulma puolestaan sulautui Kiinteistö Oy Auroranlinnaan.

Helsingin kaupunki myi vuonna 2014 kilpailuilla markkinoilla sähkön, kaukolämmön, kaukojäähdytyksen, kaasun ja veden mittausratkaisuja tuottavan sekä luontopalveluja energiayritysten ja kiinteistöasiakkaiden tarpeisiin tarjoavan Mitox Oy:n kaikki osakkeet. Mitox Oy perustettiin 1.11.2004 Helsingin Energia -liikelaitoksen HelenMittaus-liiketoiminnan yhtiöittämisen myötä. Yhtiön operatiivinen toiminta käynnistyi 1.1.2005, jolloin toteutettiin liiketoimintasiirto ja henkilöstön siirtyminen Mitox Oy:n palvelukseen.

Kruunuvuorenrannan uuden asuin- ja toimitila-alueen rakentamiseen liittyen perustettiin kaupungin tytäryhtiö Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy ja osakkuusyhtiö Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy. Yhtiöiden tarkoituksena on osaltaan edistää Kruunuvuorenrannan, Borgströminmäen ja Gunillankallion uusien asuin- ja toimitila-alueiden käyttöönottoa.

Kaupunki perusti Föreningen Konstsamfundet r.f.:n kanssa Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors -nimisen kiinteistöyhtiön. Yhtiön perustaminen liittyy Föreningen Konstsamfundet r.f.:n Amos Anderssonin taidemuseon Lasipalatsi-hankkeeseen, joka sisältää museon maanalaisen uudisrakennuksen Lasipalatsin Aukion alle ja Lasipalatsin rakennuksen nykyisten tilojen peruskorjauksen.

Oy Gardenia-Helsinki Ab on jatkanut taloutensa tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä. Kaupunki toteutti yhdessä yhtiön toisen osakkeenomistajan, Helsingin yliopiston, kanssa selvityksen yhtiön tilanteesta ja talouden tasapainoon liittyvien haasteiden ratkaisuvaihtoehdoista. Vuonna 2014 tehdyn työn pohjalta jatketaan yhtiön toimintamalliin liittyvien vaihtoehtojen tarkempaa selvittämistä.

Kaupungin elinkeino-osaston kaupunkimarkkinointiin liittyvä operatiivinen toiminta ja siihen liittyvä henkilöstö siirrettiin vuoden 2014 alusta lukien kaupungin omistamalle Helsingin Markkinointi Oy:lle. Järjestelyn tavoitteena oli muuttaa kaupunginkanslian elinkeino-osaston organisaatio vastaamaan toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia ja parantamaan kaupungin elinkeinopoliittisen organisaation toimintakykyä kaupungin kilpailukyyn turvaamiseksi kansainvälisessä kilpailussa yrityksistä, investoinneista ja osaajista.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy, joka on kaupungin tytäryhtiö, omistuspohjaa laajennettiin vuonna 2014 niin, että yhtiön uudeksi osakkeenomistajaksi tuli Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä. Yhtiön muut osakkeenomistajat ovat Espoon kaupunki, Vantaan kaupunki ja Kauniaisten kaupunki.

1.6.4 Tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto asetti osana konserniohjausta vuoden 2014 talousarviossa seuraaville tytäryhteisöille sitovia tavoitteita:

	Sitovat tavoitteet 2014	Toteuma
Kaupunginjohtajan toimiala		
Helen Sähköverkko Oy	Hinnoittelu täyttää viranomaisveloitteet.	Tavoite toteutui
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Hintojen nousu enintään kustannustason nousua vastaava.	Tavoite toteutui
Rakennus- ja ympäristötoimi		
MetropoliLab Oy	MetropoliLab Oy varmistaa ja turvaa elintarvikkeiden, veden ja ympäristön tilan seurantaan tarvittavien laboratorioanalyysi- ja näytteenottopalvelujen saatavuuden pääkaupunkiseudulla kaikissa epidemia- ja muissa poikkeus- ja häiriötilanteissa sekä takaa näiden saatavuuden alueen yrittäjille, viranomaisille ja kuntalaisille.	Tavoite toteutui
Oy Gardenia-Helsinki Ab	Tavoitteena on laatia ohjelma talouden tervehdyttämiseksi.	Tavoite toteutui
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi		
Alla oleville yhtiöille yhteiset tavoitteet	1. Kiinteistöjen ylläpitokustannusten nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen.	
Finlandia-talo Oy	-II-	Tavoite toteutui
Helsingin kaupungin asunnot Oy	-II-	Tavoite toteutui
Helsingin Leijona Oy	-II-	Tavoite toteutui
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasunnot	-II-	Tavoite toteutui
Kiinteistö Oy Auroranlinna	-II-	Tavoite toteutui
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	-II-	Tavoite toteutui
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	-II-	Tavoite ei toteutunut
Kiinteistö Oy Helsingin Sähkötalo	-II-	Tavoite toteutui
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi	-II-	Tavoite toteutui
Lasipalatsin Mediakeskus Oy	-II-	Tavoite toteutui

Kiinteistö Oy Kaapelitalolle asetettu sitova talousarviotavoite ei toteutunut. Kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi nousi edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 1,6 prosenttia (indeksi 3/2014). Kiinteistö Oy Kaapelitalon ylläpitokustannukset nousivat ajanjaksolla puolestaan 3,7 prosenttia. Tavoitteen toteutumatta jääminen johtui yhtiön raportoinnin mukaan pääosin tonttivuokran- ja kiinteistöveronkorotuksista.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernijohto valvoo tytäryhteisöjen toimintaa ja tuloksellisuutta säännöllisesti muun muassa seurantaraporttien avulla. Raporteissa esitetään kustakin tytäryhteisöstä toiminnan ja talouden kehittymistä koskevat tiedot yhteisöjen toimittamien osavuositarkastusten perusteella. Tytäryhteisöjen seurantaraportteihin sisältyvät kuvaukset tytäryhteisöjen tunnistamista riskeistä.

Kaupungin omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden seurantaan varten kiinteistöviraston kiinteistöjen kehittämissyksikkö tuottaa seurantaraportin vuosittain. Raportin tiedot asunto-omaisuudesta, vuosikatsaukset, tunnusluvut sekä vertailutiedot ovat yksityiskohtaisia. Raportti julkaistaan Helsingin kaupungin internet-sivuilla.

Keskitettyjä konsernitoimintoja on rahoitus- ja sijoitustoiminnassa sekä hankinnoissa. Tytäryhteisöt vastaavat itse toimintansa ja omaisuutensa vakuuttamisesta. Harmaan talouden torjunnassa tytäryhteisöt voivat hyödyntää Tilaa-javastuu.fi-palvelua.

Konserniohjeessa ilmaistaan kokonaisvastuun yhteisön riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta kuuluvan yhteisön hallitukselle. Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja että niitä seurataan. Kaupunginhallituksen 14.11.2011 hyväksymässä riskienhallinta ja sisäinen valvonta Helsingin kaupunkikonsernissa -ohjeessa on määritelty tytäryhteisöjen riskienhallinnan periaatteet ja toteuttamistavat.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.12.2013 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, jotka koskevat myös tytäryhteisöjä ja niiden hallituksia. Kaupunginkanslia on vuonna 2014 laatinut ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvausten laatimiseksi. Tytäryhteisöille on järjestetty muun muassa sisäisen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvää koulutusta.

Konsernijohto on seurannut toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä muun muassa seurantaraporttien avulla konserniyhteisöjen riskitilannetta. Lisäksi kaupunginhallitukselle on esitetty raportti riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta, joka sisältää myös tytäryhteisöjen arviot merkittävimmistä riskeistään.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta on yhteisöjen koon ja toiminnan laajuuden kannalta toteutettu toiminnan vaatimalla tavalla, eikä siinä ole havaittu merkittäviä puutteita. Riskienhallinnan näkökulma on yhä selkeämmin mukana koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjauksessa, suunnittelussa ja seurannassa.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.-31.12.2014	01.01.-31.12.2013
Toimintatuotot	3 073 006	3 028 506
Toimintakulut	-5 392 041	-5 378 390
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	16 321	7 512
TOIMINTAKATE	-2 302 714	-2 342 372
Verotulot	2 951 931	2 906 348
Valtionosuudet	250 648	275 737
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 554	19 348
Muut rahoitustuotot	14 653	11 814
Korkokulut	-95 339	-101 662
Muut rahoituskulut	-5 034	-3 922
	-68 166	-74 422
VUOSIKATE	831 699	765 291
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-651 251	-638 630
Tilikauden yli- ja alipariarvot	1 055	2 005
Arvonalentumiset	-1 683	0
	-651 879	-636 625
Satunnaiset erät	115 684	77 403
TILIKAUDEN TULOS	295 504	206 069
Tilinpäätössiirrot	135 270	-12 570
Vähemmistöosuudet	2 109	1 071
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	432 883	194 570
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	57,0	56,3
Vuosikate/Poistot, %	127,4	119,8
Vuosikate, euroa/asukas	1 338	1 249
Asukasmäärä	621 600	612 600

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	831 698	765 291
Satunnaiset erät	115 685	77 403
Tulorahoituksen korjaukset	-161 617	-92 352
	785 766	750 342
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 386 762	-1 169 955
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 887	15 808
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 642 994	166 674
	-737 881	-987 473
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	47 885	-237 131
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-4 575	-11 548
Antolainasaamisten vähennykset	7 801	54 395
	3 226	42 847
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	590 672	848 885
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-447 700	-248 301
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10 942	10 189
	153 914	610 773
Oman pääoman muutokset	9 645	5 321
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 864	-147 557
Vaihto-omaisuuden muutos	6 044	-2 779
Saamisten muutos	-17 333	5 155
Korottomien velkojen muutos	39 849	-43 138
	26 696	-188 319
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	193 481	470 622
RAHAVAROJEN MUUTOS	241 365	233 491
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 372 107	1 130 741
Rahavarat 1.1.	1 130 742	897 250
	241 365	233 491
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-834 127	-1 313 995
Investointien tulorahoitus, %	34,9	66,3
Lainanhoitokate	1,7	2,5
Kassan riittävyys (pv)	60	60

	2014	2013	2012	2011	2010
<i>Toiminnan ja investointien vuosikohtainen rahavirta, 1 000 euroa</i>	47 885	-237 131	-249 743	-144 002	-251 136

KONSERNITASE

1 000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	56 502	55 587
Muut pitkävaikutteiset menot	258 898	284 204
Ennakkomaksut	4 772	3 739
	320 172	343 530
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 172 293	3 115 632
Rakennukset	5 328 644	5 213 067
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 280 009	2 874 158
Koneet ja kalusto	1 251 883	636 533
Muut aineelliset hyödykkeet	19 319	19 455
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	615 614	588 894
	12 667 762	12 447 739
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	225 007	226 463
Muut osakkeet ja osuudet	413 093	404 215
Muut lainasaamiset	472 033	478 325
Muut saamiset	7 560	8 201
	1 117 693	1 117 204
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	440 891	391 060
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	102 069	108 113
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	86 575	34 894
Lyhytaikaiset saamiset	379 117	413 465
	465 692	448 359
Rahoitusarvopaperit	703 866	362 550
Rahat ja pankkisaamiset	668 241	768 192
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 486 386	15 986 747

1 000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 407	2 972 407
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	5 815	5 815
Arvonkorotusrahasto	1 815 893	1 821 643
Muut omat rahastot	746 372	758 782
Muu oma pääoma	734 105	734 105
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	2 346 586	2 191 059
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	432 883	194 570
	9 054 061	8 678 381
VÄHEMMISTÖOSUDET	63 815	62 135
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	483 344	479 737
Vapaaehtoiset varaukset	100 273	182 223
	583 617	661 960
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	153 685	189 169
Muut pakolliset varaukset	34 196	39 820
	187 881	228 989
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	570 118	522 150
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 594 652	4 365 567
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	91 751	86 079
	4 686 403	4 451 646
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	346 593	421 765
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	993 898	959 721
	1 340 491	1 381 486
Vieras pääoma yhteensä	6 026 894	5 833 132
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 486 386	15 986 747
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	58,8	58,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,9	92,9
Kertynyt ylijäämä, euroa	2 779 468	2 385 629
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	4 471	3 894
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euroa	4 941 245	4 787 332
Konsernin lainakanta, euroa/asukas	7 949	7 815
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	472 305	478 325
Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas	760	781

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 1 244 564 473,60 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään niiden omis- sa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 142 510 860,71 euroa siirretään Helsingin kaupungin taseen omaan pääomaan
- Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 28 838 958,89 euroa siirretään Helsingin kaupungin taseen omaan pääomaan
- Helsingin kaupungin HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 355 499,11 euroa siirretään HKL-liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan
- Helsingin kaupungin Palmia -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 8 421 538,97 euroa siirretään Palmia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Palmia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.
- Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 3 558,82 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.
- Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) ylijäämä, 205 538,18 euroa siirretään Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan
- Asuntotuotantorahaston alijäämä, -26 130 436,44 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 198 710,16 euroa, vakuutusrahaston alijäämä, -1 080 049,15 euroa ja innovaatorahaston alijäämä, -3 899 092,49 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

- Kamppi–Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 4 570 059,85 euroa.
- Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta, 585 000,00 euroa.
- Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 4 031 984,33 euroa.
- Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.
- Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 1 450 802 720,69 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin.

Talousarvion toteutuminen

2 Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Kaupunginvaltuustoon nähden sitovaksi eräksi talousarviossa voidaan määrittellä määräraha, tuloarvio tai toimintakate. Myös toiminnallisia tavoitteita voidaan määrittellä sitoviksi. Sitovuus merkitsee sitä, että tavoitteesta ei voi poiketa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä. Sitovat erät on merkitty tilinpäätöksessä samoin kuin talousarviossa varjostettuina.

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen on pääluokittain seuraava:

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Kaupunginjohtajan toimiala	29 568	0	29 568	25 056	-4 512	0
Rakennus- ja ympäristötoimi	351 336	0	351 336	312 116	-39 220	0
Sosiaali- ja terveystoimi	309 080	0	309 080	300 081	-8 999	0
Sivistys- ja henkilöstötoimi	66 533	0	66 533	77 476	10 942	0
Kaupunkisuunn.- ja kiinteistötoimi	670 062	0	670 062	731 754	61 692	0
Tulot yhteensä	1 426 579	0	1 426 579	1 446 483	19 903	0
Menot						
Kaupunginjohtajan toimiala	-222 635	0	-222 635	-164 818	57 817	-20 851
Rakennus- ja ympäristötoimi	-654 946	0	-654 946	-601 862	53 084	-606
Sosiaali- ja terveystoimi	-2 533 710	0	-2 533 710	-2 548 658	-14 948	-44 800
Sivistys- ja henkilöstötoimi	-925 346	0	-925 346	-928 041	-2 695	-10 131
Kaupunkisuunn.- ja kiinteistötoimi	-317 539	0	-317 539	-308 126	9 413	-1 391
Menot yhteensä	-4 654 176	0	-4 654 176	-4 551 505	102 671	-77 779
Toimintakate	-3 227 597	0	-3 227 597	-3 105 022	122 574	-77 779
Poistot	-304 432	0	-304 432	-282 691	21 741	0
Tilikauden tulos	-3 532 029	0	-3 532 029	-3 387 713	144 315	-77 779

Toimintatuloja kertyi 19,9 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Toimintamenot alittuivat 102,7 milj. eurolla. Ylitysoikeuksia myönnettiin yhteensä 77,8 milj. euroa. Toimintatulojen suurimmat poikkeamat syntyivät kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimissa, jossa kasvua 61,7 milj. euroa sekä rakennus- ja ympäristötoimissa, jossa laskua 39,2 milj. euroa. Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen toimintatuloja lisäsivät mm kiinteistöviraston vuokratuotot, jotka lisääntyivät muun muassa tilakeskukselle siirtyneiden hallintokuntien ulkoa vuokraamien tilojen myötä, asuntovuokrauksen kasvu sekä erillislaskettavat palvelut. Rakennus ja ympäristötoimen toimintatulojen lasku aiheutui pääasiassa Rakentamispalvelu Staran toiminnan volyymin laskusta mikä oli seurausta pääasiallisten asiakkaiden pienentyneistä tilausmääristä. Toimintamenojen suurimmat poikkeamat syntyivät kaupunginjohtajan toimialalla jossa menot alittuivat 57,8 milj. euroa ja rakennus- ja ympäristötoimissa, jossa menot alittuivat 53,1 milj. eurolla talousarvioon verrattuna. Kaupungin johtajan toimialalla pienivät henkilöstökustannukset (kaupunginkanslian henkilöstömenot sekä keskitetty lomapalkkavarauksijaksotus) ja ulkoisten palveluiden ostot (keskitetty tietotekniikka ja ICT-palvelukeskus). Lisäksi eläkevastuuvarauksen purkaminen aiheutti 20 milj. euron menojen pienentymisen. Rakennus- ja ympäristötoimen menojen alitus oli seurausta pääasiassa Rakentamispalvelu Staran pienentyneestä toiminnan volyymistä ja ulkopuolisten palveluiden ostojen vähenemisestä. Investointien lykkäytymisen näkyi poistojen alittumisena 21,7 milj. eurolla talousarvioon verrattuna.

Toimintatulojen ja -menojen toteutumisesta ja poikkeamista talousarvioon verrattuna on kuvattu jäljempänä tässä luvussa virastoittain ja liikelaitoksittain.

1 KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	29 568	0	29 568	25 056	-4 512	0
Menot	-222 635	0	-222 635	-164 818	57 817	-20 851
Toimintakate	-193 067	0	-193 067	-139 762	53 305	-20 851
Poistot	-7 225	0	-7 225	-3 544	3 681	0
Tilikauden tulos	-200 292	0	-200 292	-143 306	56 986	-20 851

1 01 VAALIT, KESKUSVAALILAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	900	0	900	942	42	0
Menot	-2 954	0	-2 954	-1 570	1 384	0
Toimintakate	-2 054	0	-2 054	-628	1 426	0
Tilikauden tulos	-2 054	0	-2 054	-628	1 426	0

Keskusvaalilautakunnan käyttöön ohjatuissa vuoden 2014 määrärahoissa saavutettiin säästöjä. Valtion korvaus valtiollisten vaalien järjestämisestä oli hieman odotettua suurempi.

Sähköisen äänioikeusrekisterin käyttöönotto ei edennyt arvioidulla nopeudella, jolloin määrärahoja säästyivät useissa menokohdissa, kuten palkat, henkilöstösivukulut ja palvelujen ostot (tietokoneet, yhteydet, koulutus). Lisäksi ennakkoäänestyspaikkoja ja vaalipäivän äänestyspaikkoja saatiin käyttöön odotettua enemmän korvaukselta, jolloin mm. vuokratulot jäivät pienemmiksi kuin oli arvioitu.

1 02 KAUPUNGINVALTUUSTO, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-2 317	0	-2 317	-1 878	439	0
Toimintakate	-2 317	0	-2 317	-1 878	439	0
Tilikauden tulos	-2 317	0	-2 317	-1 878	439	0

Kaupunginvaltuuston menot alittivat talousarvion 0,5 milj. eurolla. Säästö syntyi lähinnä kokouspalkkioista, matkakorvauksista ja ansiomenetyksen korvauksista, joihin vaikuttavat kokousten määrä ja pituudet. Säästöä syntyi myös asiantuntijapalveluista. Tilivuonna ei järjestetty valtuustoseminaaria.

1 03 TARKASTUSLAUTAKUNTA JA -VIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-2 111	0	-2 111	-1 934	177	0
Toimintakate	-2 111	0	-2 111	-1 934	177	0
Poistot	-8	0	-8	-8	0	0
Tilikauden tulos	-2 119	0	-2 119	-1 942	177	0
Suoritetavoitteet						
Henkilötyöpäivät	4 030	0	4 030	3 626	-404	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Kustannukset/työpäivä, euroa	453	0	453	472	-19	0

(Sisältyvät muut paitsi JHTT-tilintarkastajan ja tarkastuslautakunnan aiheuttamat kustannukset)

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Toiminnan laajuustiedot						
Tarkastuspäivät, ulkoisen tilintarkastajan toteutuneet tarkastuspäivät (per tilivuosi)	500	0	500	500	0	0
Tarkastuskohteena olevat virastot ja liikelaitokset, lukumäärä	32	0	32	32	0	0
Konserniyhteisöt, lukumäärä	120	0	120	116	-4	0
Resurssit						
Henkilöstön määrä	19	0	19	18	-1	0
Tarkastusta ja arviointia tekevän henkilöstön määrä	17	0	17	16	-1	0
Tuottavuus (2011=100)						
Tarkastus- ja arviointitoiminnan tuottavuuden kehittyminen	102,1	111,3	105,0	101,8	100,0	

Tarkastustoimen vuoden 2014 taloudellinen tulos oli merkittävästi arvioitua parempi. Määrärahojen säästö johtui palvelujen ostoissa toteutuneesta huomattavasta säästöstä sekä siitä, että kaksi tarkastajan vakanssia oli osan vuotta täyttämättä. Tarkastusvirastossa laadittiin uusi vuoteen 2020 ulottuva strategia ja panostettiin henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Virasto sai toiminnan ja tulosten jatkuvasta laadun parantamisesta ulkoiseen arviointiin perustuvan neljän tähden Recognised for Excellence -tunnustuksen.

Tarkastustoimen menot olivat 3,17 euroa asukasta kohden. JHTT-tilintarkastuspalvelujen osuus tarkastustoimen toimintamenoista oli noin 7 prosenttia ja tarkastuslautakunnan osuus noin 4 prosenttia

Tarkastusviraston tuottavuutta mitataan tuloskorttiin pohjautuvalla tuottavuusindeksillä. Tuotosindeksi koostuu kuudesta osatekijästä, joista työpanosten käyttöön liittyvien tekijöiden painoarvo on 50 prosenttia, työn laatutekijöiden painoarvo 40 prosenttia ja henkilöstötekijöiden painoarvo 10 prosenttia. Panosindeksi on muodostettu julkisten menojen hintaindeksillä (kuntatalouden yleishallinto) deflatoiduista toimintamenoista. Vuonna 2014 tarkastusviraston tuottavuus parani sen vuoksi, että kaikki tuotostekijät toteutuivat ja menomäärärahat alittuivat.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Arviointikertomus ja tilintarkastuskertomus valmistuvat 30.4.2014 mennessä.

Tavoite toteutui. Arviointikertomus hyväksyttiin 16.4.2014 ja tilintarkastuskertomus annettiin 29.4.2014.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Lakisääteinen tilintarkastus suoritetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sopimuksen mukaisten 500 tarkastuspäivän puitteissa.
Tavoite toteutui. Lakisääteinen tilintarkastus suoritettiin laadukkaasti hyvää tilintarkastustapaa noudattaen ja kustannustehokkaasti tilintarkastussopimuksen mukaisten 500 tarkastuspäivän ja sopimushintojen puitteissa.
- Tarkastusvirasto selvittää tarkastuslautakunnan arviointikäytäntöön ja raportointitapaan liittyviä kaupunginvaltuuston odotuksia.
Tavoite toteutui. Selvitys kaupunginvaltuuston odotuksista valmistui 19.12.2014.

1 04 KAUPUNGINHALLITUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	381	381	0
Menot	-14 142	0	-14 142	-15 084	-942	-15 000
Toimintakate	-14 142	0	-14 142	-14 703	-561	-15 000
Tilikauden tulos	-14 142	0	-14 142	-14 703	-561	-15 000

1 04 01 KAUPUNGINHALLITUS, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-3 374	0	-3 374	-2 887	487	0
Toimintakate	-3 374	0	-3 374	-2 887	487	0
Tilikauden tulos	-3 374	0	-3 374	-2 887	487	0

Kaupunginhallituksen menot alittivat talousarvion 0,5 milj. eurolla. Säästö syntyi lähinnä palkoista ja luottamushenkilöiden palkkioista sekä asiantuntijapalveluista. Toteuma oli vuoden 2013 tasolla.

1 04 02 KÄYTTÖVARAT, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	367	367	0
Menot	-9 831	0	-9 831	-11 444	-1 613	-15 000
Toimintakate	-9 831	0	-9 831	-11 077	-1 246	-15 000
Tilikauden tulos	-9 831	0	-9 831	-11 077	-1 246	-15 000

Määrärahaa käytettiin yleisiin käyttövaroihin, kaupungin viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiseen sekä monimuotoiseen tapahtumatuotantoon yhteensä 11,4 milj. euroa.

Suurimmat yleisiin käyttövaroihin sisältyvät toteutuneet kustannukset olivat Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden erillismääräraha nuorten syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin, 2,6 milj. euroa, maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen kohdennetut menot, 1,5 milj. euroa, lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittämiseen tarkoitetun hankkeen (Lasu-hankkeen) menot, 1,5 milj. euroa, Lallukan taiteilijakodin peruskorjaukseen kohdennettu kaupungin avustusosuus 1,0 milj. euroa, kaupunkiympäristön puhtaanapitoon liittyvän kesätyöntekijähankkeen kustannukset, 0,8 milj. euroa, Didrichsenin taidemuseon peruskorjaukseen kohdennettu kaupungin avustusosuus, 0,3 milj. euroa, Helsinki-mitalien hankintaan käytetyt 0,4 milj. euroa, Checkpoint Helsingin hankkeisiin kohdistetut 0,3 milj. euroa, WDC-hankkeen maksuosuus 0,25 milj. euroa sekä pyöräilyn edistämishankkeen käytetyt 0,2 milj. euroa.

Määrärahasta käytettiin vuoden 2014 laatupalkintokilpailun järjestämiseen sekä tiedepalkintoon ja tutkimusapurahoihin yhteensä 0,1 milj. euroa.

1 04 03 VIERAANVARAISUUS, VIRKAMATKAT YM., KAUPUNGINJOHTAJAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	14	14	0
Menot	-937	0	-937	-753	184	0
Toimintakate	-937	0	-937	-739	198	0
Tilikauden tulos	-937	0	-937	-739	198	0

Vieraanvaraisuuden ja virkamatkojen menot alittivat talousarvion vajaalla 0,2 milj. eurolla. Säästöä kertyi tasaisesti eri toiminnoista eli sekä edustamisen, vastaanottojen että virkamatkojen osalta. Vastaanottojen hyväksymisessä toteutettiin aiempaa tarkempaa priorisointia.

1 10 KAUPUNGINKANSLIA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	27 468	0	27 468	20 871	-6 597	0
Menot	-152 528	0	-152 528	-111 962	40 566	-1 851
Toimintakate	-125 060	0	-125 060	-91 091	33 969	-1 851
Poistot	-7 217	0	-7 217	-3 518	3 699	0
Tilikauden tulos	-132 277	0	-132 277	-94 609	37 668	-1 851

1 10 01 KAUPUNGINKANSLIA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	2 006	0	2 006	1 748	-258	0
Menot	-64 644	260	-64 384	-57 270	7 114	-151
Toimintakate	-62 638	260	-62 378	-55 522	6 856	-151
Poistot	-772	0	-772	-419	353	0
Tilikauden tulos	-63 410	260	-63 150	-55 941	7 209	-151

Kaupunginkanslia perustettiin 1.1.2014 yhdistämällä kolme keskushallinnon virastoa, hallintokeskus, henkilöstökeskus ja talous- ja suunnittelukeskus. Määrärahaa oli käytettävissä 64,4 milj. euroa muutosten jälkeen sekä ylitysoikeutta 151 000 euroa. Helsinki Abroad Ltd Oy:lle maksuosuuksiin vuodelle 2014 myönnetystä ylitysoikeudesta käytettiin 18 600. Valtuuston päätöksellä 10.12.2014 siirrettiin talousarvion käyttötarkoituksen muutoksella 260 000 euroa työsuhdematkalippuihin (talousarviokohta 1 10 06). Vuoden 2014 menot toteutuivat 57,3 milj. euron suuruisina ja menosäästöä syntyi 7,1 milj. euroa, kun huomioidaan em. käyttötarkoituksen muutos. Tuloja kertyi 1,7 milj. euroa.

Suurimmat menoerat olivat henkilöstömenot, 32,3 milj. euroa (56 % menoista) ja palvelujen ostot, 18,5 milj. euroa (32 % menoista). Näissä kohdissa syntyivät myös suurimmat säästöt: henkilöstömenoissa 2,5 milj. euroa ja palvelujen ostoissa 5 milj. euroa. Uuden viraston organisaatiojärjestelyt vaikuttivat erilaisten palvelujen hankintoihin vähentävästi kuten myös tehtävien täyttämiseen.

Strategia

Kaupunginkanslia ohjasi strategiaohjelman 2013–2016 toteuttamista. Strategiaohjelman keskeisistä hankkeista ja mittareista raportoitiin kaupunginhallituksen iltakoululle kaksi kertaa. Kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle valmisteltiin kotimaisten ja ulkomaisten kaupunkien johtamisjärjestelmien vertailuja. Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman seurantaraportti valmisteltiin valtuustolle. Kanslian edustajat osallistuivat Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman, asuntostrategian ja liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun. Kanslia huolehti riskienhallinnasta, harmaan talouden torjunnasta ja laadun kehittämisestä. Vuoden aikana osallistuttiin erityisen kuntajakoselvityksen viranhaltijaryhmien työskentelyyn.

Elinkeinotoiminta

Virastossa valmisteltiin strategiaohjelmaan sisältyvät ehdotukset kaupunkimarkkinoinnin kehittämiseksi sekä toimenpideohjelma kaupungin yritysmyönteisyyden ja työllisyyden lisäämiseksi. Jatkettiin toimenpideohjelmaa avaintoimialojen kasvuedellytysten vahvistamiseksi sekä yritysalueiden kehittämiseksi. Meriteknologian hanketta valmisteltiin yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Valmisteltiin myös aikataulutettu toimenpideohjelma strategiaohjelman Kansainvälinen Helsinki – maahanmuuttajat aktiivisina kansalaisina -osiolle.

Talous- ja konserniohjaus

Kaupungin talousarvioraami ja talousarvio sekä 10-vuotinen investointiohjelma valmisteltiin kaupunginvaltuuston strategiaohjelmassa päättämien talous- ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

Konserniohjauksessa merkittävintä oli Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämisen valmistelu sekä Palmia-liikelaitoksen osittaisen yhtiöittämisen valmistelu päätöksentekoon. Yhtiöittämiset toteutettiin vuoden 2014 lopussa.

Rahoitus

Uusia pitkäaikaisia talousarviolainoja nostettiin 301 milj. euroa, josta 190,9 milj. euroa vuoden aikana erääntyneiden lainojen uudelleenrahoittamiseen. Erikseen nostettiin 50 milj. euroa HKL:n investointeihin. Loppuvuoteen painottuneella lainanotolla varauduttiin myös Helsingin Energian, Helsingin Sataman ja Palmian toimintojen yhtiöittämisen kassavaikutuksiin.

Aluerakentaminen

Aluerakentamisprojekteina ohjattiin ja koordinoitiin 11 projektialueen suunnittelua ja toteuttamista, sekä esikaupunkien ja keskustan kehittämistä. Vuoden aikana Helsinkiin valmistui 4 050 uutta asuntoa, aloitettiin 3 497 asunnon rakentaminen ja rakennusluvan sai 5 419 uutta asuntoa.

Kalasadaman rakentamista jatkettiin, ja Kalasatamasta älykkään kaupunkirakentamisen mallialuetta tavoittelevan Fiksu Kalasatama -hankkeen ensimmäinen vaihe valmistui. Jätkäsaarella on toteutettujen asuintalohankkeiden lisäksi suunniteltu useita toimitalo- ja palveluhankkeita, sekä asemakaavoja Saukonlaiturin länsiosaan ja matkustajaterminaalin alueelle. Asuntorakentaminen Kruunuvuorenrannassa käynnistyi Gunillankallion alueella. Ympäristöluopa-asiat hidastivat Hopealaakson ja Haakoninlahden rakentamiskelpoiseksi saattamista.

Keski-Pasilan toteutus sopimus allekirjoitettiin Senaatti-kiinteistöjen, Liikenneviraston ja YIT Rakennus Oy:n kanssa ja uuden Pasilan sillan rakennustyöt aloitettiin.

Esikaupunkialueiden täydennysrakentaminen tuotti vuoden aikana 1 340 uutta asuntoa. Alueellinen jätteen imukeräysjärjestelmä otettiin käyttöön Jätkäsaarella ja Kalasatamassa ja sellaisen toteuttaminen aloitettiin Kruunuvuorenrannassa.

Henkilöstö

Tuottavuuden parantaminen, varautuminen tulevien vuosien eläköitymiseen ja yhteiskunnan muutoksista aiheutuviin toiminnan muutoksiin edellyttävät henkilöstömäärän ja henkilöstön osaamisen hallintaa. Kaikki virastot ja liikelaitokset laativat talousarvionsa osana henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelman, jossa tulevat tarpeet otetaan entistä paremmin huomioon. Henkilökunnan osaamisesta ja ammattitaidosta pidetään huolta henkilöstökoulutusten ja valmennusten avulla. Henkilökunnan saatavuutta kaupungin palvelukseen vahvistettiin työnantajaviestinnällä, joka entistä enemmän on verkkoviestintää. Kaupungin kesätyöpaikat toivat runsaasti positiivista julkisuutta.

Työelämän ja työhyvinvoinnin parantamiseksi kiinnitettiin erityistä huomiota sairauslomien pitkittymisen estämiseen. Varhaisella tuella pyrittiin puuttumaan myös alkaviin työkykyongelmiin. Työhyvinvointia tuettiin rahoittamalla useita työhyvinvointia tukevia hankkeita virastoissa ja liikelaitoksissa.

Työnantajan ja työntekijöiden yhteistoiminta painottui entistä enemmän muutosten hallintaan. Yhteistoiminnassa käsiteltiin erityisesti metropolihallintoa, pääkaupunkiseudun erityistä kuntajakoselvitystä sekä kaupungin sisäisiä organisaatiomuutoksia. Henkilöstön asemaa koskevat neuvottelut koskivat erityisesti Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämiä sekä Palmia-liikelaitoksen osittaista yhtiöittämistä.

Viestintä ja osallistuminen

Kaupungin verkkosivut eli hel.fi-portaali uudistettiin perusteellisesti toukokuussa 2014. Keskeinen muutos oli tietojen helpompi löytäminen ja järjestäminen kaupungin tarjoamien palvelujen mukaan. Verkkosivuja voidaan nyt lukea myös mobiililaitteista.

- Helsingin sijoittuminen Kuntien elinkeinopolitiikkaa ja yritysilmastoa koskeissa mittauksissa paranee.

Koko valtuustokautta koskeva tavoite, jonka toteutuminen arvioidaan strategiaohjelmassa olevin mittarein strategiakauden päätyttyä. Vuoden 2014 toimenpiteet eli yritysmyönteisyyden toimenpideohjelman laatiminen, elinkeinovaikutusten arvioinnin käynnistäminen, www.hel.fi/yrityksille -sivuston perustaminen sekä Yrityslinnan toiminnan käynnistäminen toteutuivat kokonaisuudessaan. Tavoite toteutui.

- Palautejärjestelmä on käytössä koko kaupungissa ja palautteen käsittelyajat raportoidaan.

Palautejärjestelmäkäyttöön otettiin koko kaupungissa vuoden 2014 loppuun mennessä. Käyttöönottaneet organisaatiot näkyvät palautejärjestelmän käyttäjähallinnan listauksessa. Yhtiötettyjen liikelaitosten kohdalla palautejärjestelmä ja kaupungin yhdenmukainen palauteprosessi on huomioitu soveltuvin osin. Palauteiden käsittelyä, lukumääriä, käsittelyaikoja ym. seurataan sekä sovelluksen omien työkalujen että BO-raporttien muodossa. Tavoite toteutui.

- Tavoitteena on, että 60 prosenttia kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsitellään enintään 100 kalenteripäivässä.

69,5 prosenttia kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsiteltiin enintään 100 kalenteripäivässä. Tavoite toteutui.

1 10 02 KESKITETTY TIETOTEKNIikka

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	2 758	0	2 758	2 907	149	0
Menot	-25 353	0	-25 353	-19 862	5 491	-1 700
Toimintakate	-22 595	0	-22 595	-16 955	5 640	-1 700
Poistot	-5 695	0	-5 695	-2 950	2 745	0
Tilikauden tulos	-28 290	0	-28 290	-19 905	8 385	-1 700

Keskitetyn tietotekniikan 25,4 milj. euron käyttömenojen määrärahasta jäi käyttämättä 5,5 milj. euroa. Myönnettyä 1,7 milj. euron ylitysoikeutta ei käytetty. Suurimmat käyttömenojen kustannukset kohdentuivat asian- ja dokumentinhallintajärjestelmän, tietoliikenne- ja työasemaverkon, internet-palvelujen, Laske-järjestelmän, sähköisen asioinnin ja sähköisen työpöydän ylläpitoon tai jatkokehittämiseen sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeen valmisteluun yhdessä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sekä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

1 10 03 ICT-PALVELUKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	12 504	0	12 504	5 533	-6 971	0
Menot	-12 504	0	-12 504	-5 533	6 971	0
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Poistot	-750	0	-750	-149	601	0
Tilikauden tulos	-750	0	-750	-149	601	0

ICT-palvelukeskuksen toiminta käynnistyi 1.1.2014 ja sen palveluiden piiriin tulivat kaupunginkanslia, sosiaali- ja terveysvirasto ja varhaiskasvatusvirasto. ICT-palvelukeskuksen toimintakulut, 5,5 milj. euroa, katettiin asiakasvirastojen ja keskitetyn tietotekniikan määrärahoista.

1 10 04 TYÖLLISYYSPOLITIikka

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	10 200	0	10 200	10 671	471	0
Menot	-34 106	0	-34 106	-34 085	21	0
Toimintakate	-23 906	0	-23 906	-23 414	492	0
Tilikauden tulos	-23 906	0	-23 906	-23 414	492	0

Työllisyyspolitiikassa palkkatyö ja oppisopimuskoulutus toteutuivat palkkatuen avulla. Lisäksi kaupunki maksoi yrityksille ja yhdistyksille Helsinki-lisää niiden ottaessa helsinkiläisen työttömän palkkatukityöhön. Työttömille järjestettiin valmentavia tilaisuuksia, kurssitusta, yksilöllistä ohjausta sekä maahanmuuttajien kielikoulutusta. Respa- ja Tulevaisuustiski-hankkeet toteuttivat nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisytoimia. Lisäksi jatkettiin vuonna 2013 käynnistynyttä Kuntakokeilu-hanketta vaikeimmin työllistyvien henkilöiden työllistymisen edistämiseksi.

1 10 05 ELÄKKEET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-13 221	0	-13 221	7 743	20 964	0
Toimintakate	-13 221	0	-13 221	7 743	20 964	0
Tilikauden tulos	-13 221	0	-13 221	7 743	20 964	0

Määräraha on varattu kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaisiin menoihin sekä niihin eläkemenoihin, joita ei voida kohdistaa millekään hallintokunnalle. Menoja vähentää lakisääteisen eläkevastuuvakuutuksen purkamisen. Vuonna 2014 kirjanpidollinen eläkevastuuvaraus pieneni ennakoitua enemmän.

1 10 06 TYÖSUHDEMATKALIPPU

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	12	12	0
Menot	-2 700	-260	-2 960	-2 955	5	0
Toimintakate	-2 700	-260	-2 960	-2 943	17	0
Tilikauden tulos	-2 700	-260	-2 960	-2 943	17	0

Määrärahalla tuettiin henkilöstön työsuhdematkalippuja. Menot ylittivät talousarvion varatun määrärahan. Ylityksen syynä on työsuhdematkalippujen suosion kasvaminen vuosittain ja lainsäädännön muutos, joka mahdollisti myös arvolippujen käytön. Määrärahan ylitys katettiin siirtämällä kaupunginkanslian talousarviokohdalta (1 10 01) työsuhdematkalippuihin 260 000 euron suuruinen määräraha.

1 14 KESKITETYSTI MAKSETTAVAT MENOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-9 904	0	-9 904	3 562	13 466	0
Toimintakate	-9 904	0	-9 904	3 562	13 466	0
Tilikauden tulos	-9 904	0	-9 904	3 562	13 466	0

1 14 02 RYHMÄHENKIVAKUUTUS JA MATKAVAKUUTUS, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-800	0	-800	-631	169	0
Toimintakate	-800	0	-800	-631	169	0
Tilikauden tulos	-800	0	-800	-631	169	0

Määrärahasta maksettiin ryhmähenkivakuutuksesta vastaavan Kevan hoitaman taloudellisen tuen maksut sekä virka- ja luottamusmiesten matkavakuutuksen maksut.

1 14 04 JAKSOTETUT HENKILÖSTÖMENOT, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-9 104	0	-9 104	4 193	13 297	0
Toimintakate	-9 104	0	-9 104	4 193	13 297	0
Tilikauden tulos	-9 104	0	-9 104	4 193	13 297	0

Määrärahasta kirjattiin hallintokuntien (lukuun ottamatta liikelaitoksia) lomapalkkojen ja niihin liittyvien henkilösivukulujen jaksotusten muutos. Toteuma poikkesi talousarviosta merkittävästi johtuen vuosilomalain muutoksesta. Muutos tuli kuntapuolella voimaan 1.4.2014 eli siinä vaiheessa, kun nykyiset kunta-alan sopimukset tulivat voimaan. Vuosilomalain muutos muutti huomattavasti lomapalkkojen jaksotusta.

1 27 KUNNALLISVEROTUS, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-18 200	0	-18 200	-17 596	604	0
Toimintakate	-18 200	0	-18 200	-17 596	604	0
Tilikauden tulos	-18 200	0	-18 200	-17 596	604	0

Menoihin kirjattiin valtion veloittamat verohallintolain 11 §:n mukaiset verotuksen toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset.

1 35 HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄN MAKSUOSUUDET, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-2 085	0	-2 085	-2 081	4	0
Toimintakate	-2 085	0	-2 085	-2 081	4	0
Tilikauden tulos	-2 085	0	-2 085	-2 081	4	0

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintakulunsa vesihuolto- ja jätehuoltotoimintojen maksuilla, kuntaosuuksilla ja muilla tuloilla. Kuntayhtymä perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä aiheutuviin kustannuksiin.

1 39 MUU YLEISHALLINTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	1 200	0	1 200	2 862	1 662	0
Menot	-18 394	0	-18 394	-16 275	2 119	-4 000
Toimintakate	-17 194	0	-17 194	-13 413	3 781	-4 000
Poistot	0	0	0	-18	-18	0
Tilikauden tulos	-17 194	0	-17 194	-13 431	3 763	-4 000

1 39 01 KAUPUNGIN HISTORIA, TIETOKESKUKSEN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-309	0	-309	-235	74	0
Toimintakate	-309	0	-309	-235	74	0
Tilikauden tulos	-309	0	-309	-235	74	0

Kaupungin historian kirjoittamiseen varatusta määrärahasta toteutui 235 000 euroa. Vuoden 2014 määrärahojen alitus johtuu siitä, ettei "Sotasurmat 1914–1922" tutkimushankkeen julkaisua ennätetty saada painoon vuonna 2014. 19.3.2014 historiatoimikunta järjesti kaupungintalon juhlasalissa historiaseminaarin kaupungin päättäjille ja historiasta kiinnostuneille.

Historiatoimikunta on vuonna 2014 julkaissut Helsingin sotien jälkeisen historian neljännen niteen ruotsinkielisen painoksen "Krafterna som byggde Helsingfors. Helsingfors arkitekthistoria 1945–2010" ja Matti Klingen Pääkaupunki-teoksen venäjänkielisen painoksen.

1 39 02 OSUUDET JA KORVAUKSET, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-4 786	0	-4 786	-4 295	491	0
Toimintakate	-4 786	0	-4 786	-4 295	491	0
Tilikauden tulos	-4 786	0	-4 786	-4 295	491	0

Määrärahasta maksettiin maksuosuuksia Uudenmaan liitolle 3,0 milj. euroa ja Greater Helsinki Promotion Ltd Oy:lle 1,1 milj. euroa.

1 39 05 YHTEISÖJEN TUKEMINEN, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-3 514	0	-3 514	-2 981	533	0
Toimintakate	-3 514	0	-3 514	-2 981	533	0
Tilikauden tulos	-3 514	0	-3 514	-2 981	533	0

Määrärahasta maksettiin avustusta muun muassa Finlandia-talo Oy:lle, Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiölle, Helsingin seudun kesäyliopistosäätiölle, Oy Gardenia-Helsinki Ab:lle ja Y-säätiölle.

1 39 06 JÄSENMAKSUT, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-3 285	0	-3 285	-3 089	196	0
Toimintakate	-3 285	0	-3 285	-3 089	196	0
Tilikauden tulos	-3 285	0	-3 285	-3 089	196	0

Suurimmat yksittäiset jäsenmaksut maksettiin Suomen Kuntaliitolle, 1,8 milj. euroa, Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle, 0,5 milj. euroa sekä Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:lle, 0,4 milj. euroa.

1 39 13 KEHITTÄMISHANKKEET, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	269	269	0
Menot	-2 500	0	-2 500	-2 519	-19	-4 000
Toimintakate	-2 500	0	-2 500	-2 250	250	-4 000
Tilikauden tulos	-2 500	0	-2 500	-2 250	250	-4 000

Määrärahaa käytettiin 2,5 milj. euroa. Käytettävissä oli edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen ylitysoikeuksien jälkeen yhteensä 6,5 milj. euroa. Merkittävimpiä käyttökohteita olivat Pissaradan suunnittelu ja Keski-Pasilan keskustakorttelin suunnittelu- ja toteutuskilpailun kilpailupalkkion maksaminen.

1 39 15 YLEISHALLINNON MUUT MENOT JA TULOT, KAUPUNGINJOHTAJAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	1 200	0	1 200	2 593	1 393	0
Menot	-4 000	0	-4 000	-3 156	844	0
Toimintakate	-2 800	0	-2 800	-563	2 237	0
Poistot	0	0	0	-18	-18	0
Tilikauden tulos	-2 800	0	-2 800	-581	2 219	0

EU-hankkeisiin käytettiin noin 3,2 milj. euroa. Tuloihin on kirjattu EU:lta saatuja tukia sekä muita yleishallintoon liittyviä tuloeria yhteensä 2,6 milj. euroa.

KUNNAN LIIKELAITOKSET

HELSINGIN ENERGIA -LIIKELAITOS

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	746 100	694 979	-51 121
Liikelylijäämä/alijäämä	180 300	186 001	5 701
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	142 850	142 511	-339
Rahoituskehitys			
Vaikutus maksuvalmiuteen	26 940	10 281	-16 659
Perustamislainan korko (10 prosenttia)	14 300	16 516	2 216
Korvaus peruspääomalle (10 prosenttia)	47 400	47 400	0
Perustamislainan lyhennys	8 400	8 400	0
Yhteensä	70 100	72 316	2 216

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Kehityksen tunnusluvut			
Liikevaihdon muutos, prosenttia	-2	-7	-5
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	643	600	-43
Liikelylijäämä, prosenttia liikevaihdosta	24	27	3
Sijoitetun pääoman tuotto vähintään, prosenttia	13	13	0
Omavaraisuusaste, prosenttia	68	68	0
Jalostusarvo (2007=100)	95	95	0

Helsingin Energia toimi vuoden 2014 loppuun kunnan liikelaitoksena sähkön vähittäismarkkinoilla maanlaajuisesti sekä tukkumarkkinoilla pohjoismaissa. Helsingin Energian liiketoiminta ulkovalaistustoimintoja lukuun ottamatta siirtyi Helen Oy:hyn vuoden 2015 alussa.

Helsingin Energia tuottaa asiakkailleen sähköä, lämpöä ja jäädytystä Helsingissä sijaitsevilla voimalaitoksillaan ja omistamiensa voimaosuuksien kautta. Helsingin alueen voimalaitoksissa tuotetun energiatehokkaan yhteistuotannon osuus hankitusta sähköstä oli 67 prosenttia ja tuotetusta lämmöstä 91 prosenttia. Kaukolämmöllä katetaan yli 90 prosenttia Helsingin lämmöntarpeesta, ja kaukojäähdytys laajenee voimakkaasti. Päästöttömien tuotantomuotojen osuus sähkön kokonaishankinnasta kasvoi. Vesivoiman, ydinvoiman ja tuulivoiman osuus oli noin 33 prosenttia kokonaishankinnasta. Vesivoiman osuus nousi 11 prosenttiin vuonna 2014. Helsingin energiantuotannon hiilidioksidipäästöt laskivat noin viisi prosenttia ja olivat noin 3,2 milj. tonnia.

Helsingin Energian toimintamalli perustuu sähkömarkkinalain, maakaasumarkkinalain ja kilpailulain säätelemiin eriytettyihin liike- ja palvelutoimintoihin. Liiketoiminnan keskeisiä lähtökohtia ovat kilpailukykyisyys, toimitusvarmuus ja ympäristötietoisuus.

Helsingin Energian sähkön kokonaishankinta laski edellisvuodesta 3 prosenttia. Kokonaismyynti vuonna 2014 oli 7 terawattituntia (TWh). Keskimääräistä lämpimämpi vuosi alensi myös kaukolämmön tuotannon määrää. Kaukolämmön kokonaismyynti oli 6,5 terawattituntia (TWh). Merivettä, jäteveden lämpösisältöä ja yhteistuotannon lämpöä hyödyntävän kaukojäähdytyksen tuotanto jatkoi kasvuaan vuonna 2014. Kaukojäähdytystä tuotettiin 130 gigawattituntia (GWh), joka on 12 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Liikevaihto oli 695 milj. euroa, laskua edellisvuodesta oli 52 milj. euroa. Sähkön myyntitulot pienenevät 41 milj. euroa ja lämmön myyntitulot 8 milj. euroa. Jäädytyksen myyntitulot olivat 14 milj. euroa. Muut tuotot sisältävät palvelumyynnin, lämmön liittymismaksut sekä kaasunmyynnin. Kokonaiskulut ilman suunnitelman mukaisia poistoja alenivat 44 milj. euroa. Polttoainekulut pienenevät edellisvuodesta 23 milj. euroa, ja energian hankinnan kulut alenivat 2 milj. euroa. Valmistusta omaan käyttöön oli 7,5 milj. euroa, ja poistot olivat 56 milj. euroa.

Liikevoitto oli 186 milj. euroa ja sen osuus liikevaihdosta oli 27 prosenttia. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 190 milj. euroa (edellisvuonna 204 milj. euroa). Sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli 13 laskettuna tilikauden keskimääräiselle sijoitetulle pääomalle. Helsingin Energian investointiohjelman mukaiset investoinnit olivat 89 milj. euroa. Liiketoiminnasta kertyi tulo-rahoitusta 199 milj. euroa (edellisvuonna 207 milj. euroa). Pitkäaikaisen lainan korko kaupungille oli 17 milj. euroa, korvaus peruspääomalle 47 milj. euroa sekä erillinen voittovarojen tasesiirto 150 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa kaupungille lyhennettiin 8 milj. euroa.

Henkilöstömäärä oli vuoden 2014 lopussa 1 127 (edellisvuonna 1 146). Vakinaisten määrä oli 1 071 (1 099) eli 95 prosenttia (96 %) ja määräaikaisten 56 (47). Keskimäärin henkilöstöä oli 1 160 (1 176). Eläkkeelle siirtyneiden määrä oli 35 (54), ja uusien vakinaisten rekrytointien määrä 19 (38). Henkilöstön keski-ikä oli 45,5 (45,9) vuotta ja henkilöstöllä oli palveluvuotia keskimäärin 16,7 (17,9) vuotta. Palkkoja ja palkkioita, sisältäen myös tulospalkkiot, maksettiin 53,2 (53,4) milj. euroa.

Helsingin Energian liiketoiminnan keskeisiä lähtökohtia ovat korkea toimitusvarmuus, ympäristövastuu ja kestävä kehityksen periaatteet. Energiatehokas toiminta perustuu ympäristöä säästävään yhdistettyyn sähkön- ja lämmön tuotantoon sekä kaukolämmitykseen ja kaukojäähdytykseen.

Keskitetty energiantuotanto kuuluu EU-ohjauksessa päästökaupan piiriin. Helsingissä tuleviin energiantuotantoratkaisuihin vaikuttaa kaupunginvaltuuston linjaukset energia- ja ilmastopolitiikasta. Helsingin Energian laatima kehitysohjelma kattaa toteutuessaan kaupunginvaltuuston asettamat ilmastopoliittiset tavoitteet ja luo tien kohti hiilineutraalia tulevaisuutta.

Keskeiseksi ilmastopoliittisten tavoitteiden toteuttamisessa nousee uusiutuvien energiantuotantomuotojen osuuden kasvattaminen nykyisessä tuotantorakenteessa. Helsingin Energia on aloittanut kehitysohjelmansa mukaisesti puupellettien koepolton Salmisaaren voimalaitoksella. Ympäristövaikutusten hallinnan välineinä ovat voimalaitosten yhteinen ISO 14001 –ympäristöjärjestelmä, liiketoimintojen ympäristökäsikirjat ja kaikkien toimistokiinteistöjen Green Office -ympäristökriteerit. Helsingin Energia laatii erillisen verifioimattoman ympäristötilinpäätöksen.

Helsingin Energia on arvioinut toimintansa laajuuteen ja rakenteeseen nähden kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Riskienhallinnassa tunnistetaan eri riskimuodot ja ylläpidetään dokumentoidut toimintaohjeet. Olennaista on, että liiketoiminnalliset riskit hallitaan ja niihin liittyvät kontrollitoiminnot ovat kunnossa. Liikelaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty viemällä riskienhallinta-ajattelu osaksi kaikkea toimintaa. Riskienhallinnan valvontavastuu on eriytetty operatiivisesta liiketoiminnasta riippumattomille henkilöille.

Helsingin Energian harjoittamasta energiakaupasta on laadittu johtokunnan vahvistamat toimintaperiaatteet ja riskienhallintakäsikirja. Käsikirja linjaa periaatteet energiakaupalle ja siihen liittyvien riskien hallinnalle.

Sähkömarkkinoiden vaihtelut ovat voimakkaita ja ennustettavuuden arvioidaan heikentyvän. Kilpailu loppuasiakasmarkkinoilla kiristyy. Sähköpörssihintojen vaihtelu aiheuttaa liiketoimintariskejä tukku- ja loppuasiakasmyynnissä sekä sähkön hankinnassa. Helsingin Energia varautuu riskeihin suojaamalla hankintaa ja myyntiä johdannaisilla. Polttoaineiden hankinnassa merkittävimmät riskit ovat volyyymi- ja hintariskit. Näitä riskejä hallitaan mm. hankinta- ja johdannaissopimusten avulla. Voimalaitoskiinteistöt ovat liikelaitoksena toimittaessa olleet vakuutettuina kaupungin vakuutusrahastosta ja voimalaitosten tuotanto on vakuutettu keskeytysvakuutuksella. Yhtiömuotoon siirryttäessä voimalaitoskiinteistöjen vakuutukset on hankittu vakuutusyhtiöltä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 13 prosenttia.

Tavoite toteutui.

- Yleisillä alueilla suoritettavien kaivutöiden toteuttaminen lupaehdoissa edellytetyjen tavoiteaikojen puitteissa.

Tavoite toteutui.

HELSINGIN SATAMA -LIIKELAITOS

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	88 060	90 755	2 695
Liikelyijäämä/ alijäämä	15 673	23 776	8 103
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	19 988	28 839	8 851
Varsinaisen toiminnan rahavirta	41 256	48 806	7 550
Investointien rahavirta	-16 270	-15 613	657
Rahoituksen rahavirta	-19 600	-15 947	3 653
Vaikutus maksuvalmiuteen	5 386	17 246	11 860
Peruspääoman tuotto (10,5 prosenttia)	6 317	6 317	0

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Kehityksen tunnusluvut			
Liikevaihdon muutos, prosenttia	1,4	1,9	0,5
Liikelyijäämä, prosenttia liikevaihdosta	17,8	26,2	8,4
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	524	560	36
Asiakastytyväisyyden taso (asteikolla 4-10)	8,0	8,2	0,2
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	2,8	4,2	1,4
Omavaraisuusaste, prosenttia	70,9	72,2	1,3
Tuottavuus (2011=100)	102,8	116,0	13,2
Suoritetavoitteet			
Kokonaistavaraliikenne, 1000 t	10 400	10 828	428
Yksiköity tavaraliikenne, 1000 t	9 600	10 046	446
Bulkkitavaraliikenne, 1000 t	800	782	-18
Matkustajaliikenne, 1 000 matkustajaa	10 930	10 940	10
Saapuneet alukset, 1 000 nt	113 500	114 415	915

Helsingin Satamalle vuosi 2014 oli hyvä. Tavaraliikenne kehittyi hyvin ja muodosti selkeän poikkeuksen suhteessa yleiseen talustilanteeseen ja merkittävimpien kilpailijasatamien kehitykseen. Matkustajaliikenteessä saavutettiin jälleen ennätystulos ja kokonaismatkustajamäärä kasvoi 10,9 milj. matkustajaan. Vuoden 2014 taloudellinen tulos ylitti edellisvuoden tason sekä talousarvion. Helsingin satama toimi vuoden 2014 loppuun kunnan liikelaitoksena. Helsingin sataman koko liiketoiminta siirtyi Helsingin Satama Oy:hyn vuoden 2015 alussa.

Helsingin sataman kokonaistavaraliikenne nousi vuonna 2014 runsaaseen 10,8 milj.n tonniin. Kasvua edellisvuoteen oli 3 prosenttia. Valtaosa tavaraliikenteestä, runsaat 10,0 milj. tonnia, oli yksiköityä tavaraliikennettä. Kasvua edellisvuoteen nähden oli 4 prosenttia. Siitä oli tuontia kaikkiaan 4,8 milj. tonnia (1 %) ja vientiä runsas 5,2 milj. tonnia (8 %). Eri-tyisesti Tallinnan suunnan vienti kasvoi sisältäen laajan kirjon Suomen teollisuuden tuotteita. Kokonaistavaraliikenteestä 0,8 milj. tonnia oli bulkki liikennettä, lähinnä kivihiiltä.

Helsingin sataman matkustajaliikenteessä saavutettiin uusi ennätys. Laivamatkustajia oli runsaat 10,9 milj., kasvua edellisvuoteen oli 2 prosenttia. Ylivoimaisesti suosituin matkailukohde oli Tallinna, 75 prosenttia Helsingin sataman matkustajista matkasi Tallinnan linjalla. Kansainvälinen risteilyliikenne jatkui edellisen vuoden tasolla. Helsingissä vieraili 420 000 matkustajaa.

Helsingin sataman aluskäyntien määrä oli 8 000 käyntiä, keskimäärin 22 käyntiä päivässä. Laivakäyntien määrä väheni hieman. Kuitenkin satamaan liikennöineiden alusten yhteenlaskettu kuljetuskapasiteetti kasvoi, sillä aluskoot kasvoivat enemmän kuin käyntimäärät vähenivät.

Toimintavuoden liikevaihto oli 90,8 milj. euroa, joka on 1,7 milj. euroa eli 1,9 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Tavara- ja matkustajaliikenteen suotuisan kehityksen ansiosta sekä tavaramaksutulot että matkustajamaksutulot kasvoivat edellisvuodesta. Myös satamaliikennepalvelutulot, vuokratulot ja sivutoiminnan laskutustyöt ylittivät viime vuoden. Sen sijaan alusmaksutulot, varastointitulot ja sekalaiset tulot vähenivät viime vuodesta.

Varsinaiset kulut yhteensä olivat 35,9 milj. euroa. Ne vähenivät edellisvuodesta 1,3 milj. euroa (3,6 %).

Henkilöstökuluissa, sekä tarvike- ja palveluiden ostoissa saavutettiin merkittävää säästöä. Palveluiden ostojen vähene- miseen vaikutti merkittävästi leuto ja lumeton talvi. Vuokratulot sen sijaan nousivat edellisvuodesta.

Liikevoitto oli 23,8 milj. euroa, joka on 2,9 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Liikevoitto oli 26,2 prosenttia liikevaihdos- ta. Voitto ennen poistoeron muutosta oli 16,9 milj. euroa (13,8 milj. euroa). Poistoerokirjausten jälkeen tilikauden voi- toksi tuli 28,8 milj. euroa (25,7 milj. euroa). Helsingin Sataman investoinnit olivat 15,6 milj. euroa. Lainaa lyhennettiin vuonna 2014 kaikkiaan 19,8 milj. euroa. Rahavarat kasvoivat 17,2 milj. euroa.

Helsingin Sataman vuoden 2014 talousarvion tulostavoitteet saavutettiin.

Tuottavuuden parantaminen

Helsingin Satama on jo pitkään sopeuttanut toimintaansa toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin. Varsinkin viime aikoina on toteutettu organisaatio-, työaika- ja tehtäväjärjestelyjä sekä parannettu sisäistä yhteistyötä.

Vuoden 2014 alussa Vuosaaren sataman aluspalvelut siirtyivät Helsingin sataman oman henkilökunnan hoidettaviksi. Aluspalveluiden uudelleenjärjestelyillä on tehostettu koko sataman henkilöstöressurssien käyttöä ja saavutettu sääs- töjä henkilöstökustannuksissa sekä siten parannettu tuottavuutta. Myös asiakkaat ovat olleet järjestelyyn tyytyväisiä. Uusien työaikajärjestelmien ja etenkin jaksotyön kehittäminen ovat tehostaneet toimintaa ja parantaneet palvelua.

Tuottavuus ja palvelukyky riippuvat keskeisesti henkilöstöstä. Helsingin satamassa tuottavuudesta, henkilöstön hyvin- voinnista ja osaamisesta huolehtiminen on jatkuva.

Tuottavuus- ja hyvinvointiohjelmaan sisällytetyt hankkeet on pääosin toteutettu ja sen tavoitteet saavutettu. Sataman pääkonttorin vapaina olleet toimistotilat on vuokrattu. Alueiden puhtaanapidossa on saavutettu merkittäviä kustannus- säästöjä, kun terminaalien ulkoalueiden puhtaanapitoa on siirretty sataman omaksi työksi.

Tuottavuuden mittaaminen

Tuottavuus määritellään tuotos-panos-suhteella. Helsingin sataman tuottavuuden mittareiksi on valittu tuottavuus- indeksi ja liikevaihto suhteessa henkilöstöön. Tuottavuusindeksi kuvaa Helsingin sataman kokonaistuottavuuden kehitystä. Tuottavuusindeksi lasketaan jakamalla suoriteindeksi menoindeksillä, missä suoriteindeksi kuvaa Helsingin Sataman tärkeimpien suoritteiden määrän kehitystä tarkastelujaksolla ja menoindeksi käyttötalouden menojen kehitystä vastaavalla jaksolla.

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Suoriteindeksi/Menoindeksi	102,8	116,0	107,2	102	100

Suoriteindeksi (painotettu suoritelmäärä) nousi 3,6 prosenttia viime vuodesta ja 5,3 prosenttia talousarviosta. Menoindeksi puolestaan väheni 4,2 prosenttia viime vuodesta ja 6,7 prosenttia talousarviosta.

Suorite- ja menoindeksien suotuisan kehityksen ansiosta tuottavuusindeksi nousi merkittävästi sekä viime vuodes- ta (8,2 %) että talousarviosta (12,8 %).

Liikevaihto/henkilö	TA 2014	2014	2013	2012	2011
1 000 euroa	524	560	525	482	458

Liikevaihto henkilöä kohden parani 35 000 eurolla vuodesta 2013 ja 36 000 euroa vuoden 2014 talousarvion ennusteesta.

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSHALLINTOPALVELU -LIIKELAITOS (TALPA)

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	26 700	26 919	219
Liikeliijäämä/alijäämä	51	60	9
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0	4	4
Peruspääoman tuotto (8 prosenttia)	56	56	0
Varsinaisen toiminnan rahavirta	100	113	13
Investointien rahavirta	-300	-85	215
Vaikutus maksuvalmiuteen	-200	-1 007	-807

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet			
Laskutus			
Lähetetyt laskut, maksuistutukset ja perintätoimeksiannot, 1 000 kpl	1 500	1 465	-35
Ostolaskut			
Ostolaskut, 1 000 kpl	780	778	-2
Palkkalaskenta			
Palkka- ja palkkiolipukkeet, 1 000 kpl	740	790	50
Tehokkuus/taloudellisuus			
Myyntilaskut ja perintätoimenpiteet, kpl/htv	28 300	30 760	2 460
Ostolaskut, kpl/htv	10 000	10 243	243
Palkkalipukkeet, kpl/htv	7 300	7 973	673
Palvelusuhdeasiat, kpl/htv	980	905	-75
Kirjanpidon automaattiset tapahtumat/kaikki tapahtumat, prosenttia	99,3	97,6	-1,7
Automaattisesti täsmäytyneet ostolaskut/kaikki ostolaskut, prosenttia	12,5	13,0	0,5
Sähköisesti ilmoitetut poissaolot/kaikki poissaoloilmoitukset, prosenttia	75,0	67,2	-7,8
Sähköiset palkkalipukkeet/kaikki palkkalipukkeet, prosenttia	75,0	64,4	-10,6
Resurssit			
Henkilötyövuodet	370	382	12
Toimitilat, m ²	8 306	8 306	0
Tuottavuus			
Tilat, neliötä/henkilötyövuosi	22,4	21,7	-0,7
Liikevaihto/henkilötyövuosi, 1 000 euroa	72	70	-2
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	8,5	6,9	-1,6
Tuottavuus (2011=100)	103	110	7
Sitovat toiminnalliset tavoitteet			
Asiakastytyväisyys vähintään (asteikolla 1–5)	3,6	3,8	0,2

Ostolaskujen sähköistämistavoite toteutui 0,5 prosenttiyksikköä talousarviota korkeampana. Sähköisyysasteen nousu saavutettiin tehostamalla edelleen toistuvaislaskujen käsittelyssä Baswaren Contract Matching -ohjelman käyttöä automaattitönnäytöksessä.

Laskutusosaston talousarvion toiminnallisena tavoitteena oli tuottaa 1 500 000 laskua (lähetetyt laskut, maksu-muistutukset ja perintätoimeksiannot yhteensä). Tavoitteesta jäätin 35 000 laskua, mikä johtui joidenkin asiakkai-den ennakoitua pienemmistä laskutus- ja perintätoimeksiannoten lukumääristä.

Palkanlaskentaosaston talousarvion toiminnallisena tavoitteena oli tuottaa kuluvana vuonna 686 000 palkka- tai palkkiolipuketta. Lipukkeita toteutui 755 000 kpl, mikä on +10,1 prosenttia suunniteltua enemmän. Volyymin kasvu johtuu pääosin palkanlaskentapalveluiden tuottamisesta uudelle asiakkaalle, Staralle, jonka palvelut eivät sisällyneet talousarvioon.

Sähköisten poissaoloilmoitusten osuuden kasvutavoitteesta (75 % kaikista poissaoloilmoituksista) jäätin 7,8 prosenttiyksikköä. HR-työpöydän kautta sähköisesti ilmoitettavien poissaolojen määrä on tällä hetkellä lähes maksimissaan, joten määrän kasvattaminen on vaikeaa.

Palkanlaskentaosaston tavoitteena oli myös sähköisten palkkalaskelmien osuuden kasvattaminen 75 prosenttiin kaikista palkkalaskelmista. Tavoitteesta jäätin 10,6 prosenttiyksikköä, vaikka taloushallintopalvelu on pyrkinyt aktiivisella tiedottamisella yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa vaikuttamaan siihen, että yksittäiset palkansaajat valitsisivat verkkopalkkalaskelman.

Taloushallintopalvelulla oli vuonna 2014 kaksi sitovaa tavoitetta, jotka molemmat toteutuivat: asiakastytyvyisyys vähintään 3,6 ja tilikauden tulos on ≥ 0 euroa.

Vuonna 2014 koko Taloushallintopalvelun asiakastytyvyisyyden yleisarvosana nousi aikaisemmista vuosista ollen 3,81. Asiakastytyvyyskyselyä uudistettiin ja myös kyselyn kohderyhmää tarkennettiin.

Talousarvioon verraten tilikauden tulos muodostui ylijäämäiseksi 3 558,82 euroa. Tulostavoite saavutettiin pääosin uusien asiakkuuksien, Staran tuntipalkanlaskennan ja ruotsin- ja suomenkielisten työväenopistojen kurssilaskutusten avulla.

Toimintavuoden alusta taloushallintopalvelun tuotettaviksi siirtyivät myös Helsingin Sataman taloushallintopalvelut.

Taloushallintopalvelun tuottavuus nousi viisi pistettä. Tuottavuuden nousu oli seurausta suoritemäärien hienoisesta kasvusta. Lisäksi Taloushallintopalvelun hoidettavaksi siirtyi vuoden 2014 aikana Staran tuntipalkanlaskenta. Myös kulut kasvoivat maltillisesti (2,1 %) edellisestä vuodesta.

Taloushallintopalvelun palveluksessa oli vuoden 2014 lopussa 406 työntekijää, joista vakinaisia oli 364 ja määräaikaisia 42 (vuonna 2013 määräaikaisia 32). Osa-aikaeläkkeellä tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä oli 22 henkilöä eli 6 prosenttia (vuonna 2013 30 henkilöä eli 8 %) vakinaisesta henkilöstöstä.

2 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	351 336	0	351 336	312 116	-39 220	0
Menot	-654 946	0	-654 946	-601 862	53 084	-606
Toimintakate	-303 610	0	-303 610	-289 746	13 864	-606
Poistot	-80 816	0	-80 816	-78 671	2 145	0
Tilikauden tulos	-384 426	0	-384 426	-368 417	16 009	-606

2 05 HELSINGIN KAUPUNGIN TUUKTORI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5 920	0	5 920	5 856	-64	0
Menot	-6 437	0	-6 437	-6 748	-311	-376
Toimintakate	-517	0	-517	-892	-375	-376
Poistot	-790	0	-790	-851	-61	0
Tilikauden tulos	-1 307	0	-1 307	-1 743	-436	-376

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritavoitteet						
Asiakastytyväisyys (1–5)	3,4	0,0	3,4	3,5	0,1	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Toimitilojen käyttöaste vähintään, prosenttia	87	0	87	90	3	0
Vuokratut tilat, tukkutorialue, m ²	16 900	0	16 900	17 127	227	0
Vuokratut tilat, kauppahallit, m ²	4 002	0	4 002	3 866	-136	0
Resurssit						
Henkilöstön määrä	34	0	34	34	0	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus	93	89	91	96	100

Helsingin tukkutorin toiminta jatkui vilkkaana vuoden 2014 aikana. Vanha kauppahalli avattiin remontoituna kesäkuussa, ja väistötilana toiminut Hietalahden kauppahalli jatkoi edelleen toimintaansa ruokahallina. Teurastamon rakentuminen jatkui uusien ravintoloiden, myymälöiden, tapahtumien ja opetuskeittiön toimintojen laajentuessa. Tukkuutori jatkoi myös kaupungin ruokakulttuuristrategian kehittämistä.

Uuden pakastamon suunnitelmia vietiin eteenpäin. Toteutuksesta ja rakennuttamisesta vastaavat tilakeskus ja kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Toimitilat.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin, mutta luottotappiot ja Vanhan kauppahallin avaaminen aiheuttivat toimintakatteen alituksen, vaikka tulokertymä oli liki budjetoidun suuruinen. Tuloissa jäätin vajaan prosentin verran budjetoidusta, mikä aiheutui Hietalahden hallin ja tukkutorin rakennus 8:n hankalista vuokraustilanteista. Toimintakatteen muutosesitys vietiin teknisen palvelun lautakunnan hyväksyttäväksi. Tukkuutorialueen asiakastytyväisyys oli 3,5 asteikolla 1–5, ja vuokrausaste 90 prosenttia.

Tukkuutori hankkii lähes kaikki tulonsa tarjoamalla toimitiloja ja palveluja yrityksille. Vuokrausaste on edelleen hyvä ja paranee sitä mukaa, kun Teurastamolla avataan uusia ravintoloita ja myymälöitä.

Tukkuutorin tuottavuutta mitattiin tuottavuusindeksillä, jossa tulot ja menot suhteutettiin indekseillä korjattuina vertailuvuoden 2011 vastaaviin lukuihin. Tuottavuudeksi saatiin 89 talousarvion 93:n sijaan, mikä johtui suurelta osin menojen ylityksistä.

2 08 HANKINTAKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	13 777	0	13 777	16 049	2 272	0
Menot	-13 969	0	-13 969	-15 683	-1 714	0
Toimintakate	-192	0	-192	366	558	0
Poistot	-50	0	-50	0	50	0
Tilikauden tulos	-242	0	-242	366	608	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritettavoitteet						
Kestävä kehitys						
Hankintailpailutukset, joissa ympäristönäkökulma huomioitu hankintakriteereissä, prosenttia	45	0	45	50	5	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Keskimääräinen työpanos/kilpailutus, htp	50,8	0	50,8	33,1	-17,7	0
Keskimääräinen työpanos/1 000 toimitusriviä, htp	17,3	0	17,3	17,0	-0,3	0
Toiminnan laajuustiedot						
Hankintakilpailutusten määrä, kpl	95	0	95	145	50	0
Logistiikkakeskuksen toimitusrivien määrä, 1 000 kpl	400	0	400	409	9	0
Logistiikkakeskuksen varaston arvo, 1 000 euroa	830	0	830	919	89	0
Resurssit						
Henkilöstön määrä, 31.12.	55	0	55	58	3	0
Toimitilat, m ²	4 168	0	4 168	4 168	0	0
Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011	
(Tuottavuusmatriisi, jossa työpanosten tuottavuuden painoarvo 80 % ja asiakastytyväisyyden 20 %)	87	137	112	99	100	

Hankintakeskuksen myyntituotot kasvoivat 18 prosenttia ja menot 12 prosenttia talousarviosta. Ennustamista vaikutti vuoden 2013 alusta sosiaali- ja terveysvirastojen organisaatiomuutoksen yhteydessä tapahtunut Koskelan ja Kustaankartanon varastotoimintojen keskittäminen hankintakeskukseen.

Hankintakeskuksen rooli kaupungin yhteishankintayksikkönä on vahvistunut edelleen. Kilpailutuksia tehtiin vuonna 2014 yhteensä 145, joista erillishankintoja 102 ja yhteishankintoja 43. Kilpailutusten määrä kasvoi edellisvuodesta 42 prosenttia.

Kestävän kehityksen kriteerien käyttö hankinnoissa kasvoi ja 50 prosentissa yhteishankintakilpailutuksista oli otettu ympäristönäkökulma huomioon.

Hankintakeskuksen tuottavuusluku parani edellisvuodesta 22 prosenttia. Tuottavuuslukuun vaikutti eniten kilpailutusten määrän kasvu.

Logistiikkakeskuksen toimitusrivien määrä kasvoi noin kolme prosenttia ja varaston arvo pysyi lähes samana.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Kaupungin ja hallintokuntien hankintojen raportoinnin toteuttaminen kaupungin yhteisellä raportointijärjestelmällä.

Sitova tavoite ei toteutunut, sillä hankintojen raportoinnin kehittämisen hanke keskeytettiin siihen saakka, kunnes tilaus-, maksu- sekä varastonhallintaprosessien tietojärjestelmiä uudistavan kaupunkiyhteisen Tilauksesta maksuun -hankkeen osana olevan tilausrekisterin toteutus käynnistyy.

- Asiakastytyväisyys 3,8 (asteikolla 1–5). (Vuoden 2013 toteuma oli 3,8.)

Tavoite toteutui, asiakastytyväisyys oli 3,9 vuonna 2014.

2 09 YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNTA JA RAKENNUSVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	68 509	0	68 509	70 378	1 869	0
Menot	-142 736	0	-142 736	-137 787	4 949	0
Toimintakate	-74 227	0	-74 227	-67 409	6 818	0
Poistot	-72 768	0	-72 768	-71 506	1 262	0
Tilikauden tulos	-146 995	0	-146 995	-138 915	8 080	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Ylläpidon tilaaminen	122	114	110	108	100
Investointien teettäminen	103	85	107	104	100
Pysäköinninvalvonta	63	70	87	143	100

Kokonaistulot olivat 70,4 milj. euroa. Tulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,7 milj. euroa. Kokonaismenot olivat 137,8 milj. euroa. Menot pienenevät 5,5 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate eli kokonaistulojen ja -menojen erotus oli -67,4 milj. euroa. Toimintakatteella rahoitetaan katu- ja viheralueiden ylläpidon, hallinnon ja muiden erillistehtävien hoito. Toimintakate osoittaa verovarolla rahoitetun osuuden niistä viraston palveluista, joista ei peritä erillistä maksua asukkailta tai käyttäjiltä.

Käyttöomaisuuden poistot olivat 71,5 milj. euroa. Käyttöomaisuuden poistot perustuvat poistosuunnitelmaan, jossa poistoajat on mitoitettu vastaamaan omaisuuden kulumista.

Tilikauden tulos oli -138,9 milj. euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Katupölyn (PM10) pienhiukkasmäärät eivät ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja.

Tavoite toteutui. Eniten ylityksiä oli Mannerheimintien asemalla ja sielläkin vain 19 asemakohtaisen enimmäismäärän ollessa 30. Raportti on luettavissa Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) www-sivuilla.

- Ydinkeskustan ja aluekeskusten keskeisimmät torit ja puistot sekä joukkoliikenteen terminaalien lähiympäristöt siivotaan arkisin ennen kello kahdeksaa aamulla.

Tavoite toteutui. Tavoitteen toteutumista seurattiin tilaajan ja urakoitsijoiden välisissä kokouksissa, tilaajan säännöllisellä valvonnalla sekä konsulttipalveluna tilatulla pistokoevalvonnalla. Pistokokeet tehtiin satunnaisissa kohteissa määrääjän loppuvaiheilla tai heti sen jälkeen. Myös asukaspalautetta hyödynnettiin. Tavoitteen toteutuminen on dokumentoitu alueurakoiden kokouspöytäkirjoihin sekä tilaajan tarkastuspäiväkirjaan, jotka ovat luettavissa ylläpitotoimiston verkkokansiossa.

- Työmatkaliikennettä palvelevat 1. ylläpitoluokkaan kuuluvat tärkeimmät pääkadut sekä jalankulun ja pyöräilyn väylät on aurattu ja liukkaudentorjunta tehty aamulla ennen kello seitsemää.

Tavoite toteutui. Tavoitteen toteutumista seurattiin tilaajan ja urakoitsijoiden välisissä kokouksissa sekä tilaajan pistokoevalvonnalla. Pistokokeet tehtiin lumisateen jälkeen satunnaisissa kohteissa määräajan loppuvaiheilla tai heti sen jälkeen. Myös asukaspalautetta hyödynnettiin.

Tavoitteen toteutuminen on dokumentoitu alueurakoiden kokouspöytäkirjoihin sekä tilaajan tarkastuspäiväkirjaan, jotka ovat luettavissa ylläpitoimiston verkkokansiossa.

- Helsingin katu- ja puistorakentamisesta ylijäämämassojen vastaanottoaikkoihin sijoitettavat massat puolitetaan vuoden 2010 tasosta enintään 175 000 m³:n määrään käsittelemällä ne rakennuskelpoiseksi maa-ainekseksi.

Tavoite toteutui. Vuonna 2014 rakennusviraston kohteista ei toimitettu ylijäämämassoja ulkopuolisiin vastaanottoaikkoihin. Kaikki maat hyötykäyttettiin omissa kohteissa tai otettiin välivarastoon odottamaan myöhempää käyttöä. Vuonna 2013 vastaanottoaikkoihin vietiin ylijäämämassoja 4 904 m³ ja vuonna 2010 määrä oli 350 000 m³. Kuukausikohtaiset kuormamäärät on saatavilla katu- ja puisto-osaston massa-koordinaattorilta.

- Nuorista katupuukujanteista poistetut puut korvataan uusilla viimeistään seuraavan kasvukauden syksynä.

Tavoite toteutui. Katupuiden korvausistutuksia tehtiin yhteensä 75. Staran läntisellä alueella 14 puuta, pohjoisella alueella 32 puuta, itäisellä alueella 25 puuta ja Kaarela-Kannelmäki urakka-alueella 4 puuta. Raportit istutuksista ovat saatavilla katu- ja puisto-osaston puuasiantuntijalta.

- Rakennusviraston, Helsingin Energian ja HKL-liikelaitoksen asutukselle, liikenteelle ja muulle toiminnalle kaivutöistä aiheutuvia haittoja vähennetään rakennusviraston koordinoimana. Rakennetussa katuverkossa yhteisenä työmaana toteutettujen hankkeiden kesto alittaa edellisen vuoden tuloksen vähintään 5 prosenttia.

Tavoite ei toteutunut rakennusviraston osalta. Osaksi syynä ovat vuonna 2014 laajoihin ja pitkäkestoisiin työkokonaisuuksiin haetut kaivuluvat. Tällaisia kohteita olivat mm. runkolinja 560:n toteutukseen liittyvä Kuusmiehentien joukkoliikennekatu ja Kehä I:n ja Kivikontien eritasoliittymä. Siitä huolimatta, että tavoite ei toteutunut, työmaat pysyivät edellistä vuotta paremmin suunnitellussa aikataulussa. Raportit kaupunginjohtajistolle ovat luettavissa Ahjo-järjestelmästä.

- Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta edistetään siten, että metsien ja puuston käsittelyssä turvataan luontotyyppeiden ja eliölajiston säilyminen luonnonhoidon linjausten mukaisesti.

Tavoite on toteutunut kaikissa hankkeissa. Toteutuneita hankkeita ovat rakennusvirastossa valmistuneet yleisten töiden lautakunnassa hyväksytyt aluesuunnitelmat sekä niiden mukaan tilatut ja toteutetut metsien ja puuston hoitotyöt. Myös muut erilliset yksittäiset rakennusviraston tilaamat puustonhoitotoimenpiteet, kuten mm. ulkoilureittien varsien vaarallisten puiden poistot on tehty luonnonhoidon linjausten mukaisesti. Yleisten töiden lautakunnassa hyväksytyt luonnonhoidon linjausten mukaiset aluesuunnitelmat sekä niiden mukaisesti tehdyt luonnonhoidon toteutussuunnitelmat ovat nähtävillä rakennusviraston internetsivuilla.

- Rakennusviraston sitova energiansäästötavoite vuodelle 2014 on 6 prosenttia vuoden 2010 kokonaisenergiankulutuksesta sisältäen aiempien vuosien säästötavoitteet. Kokonaisenergiankulutus luetaan sähkön ja kaukolämmön päämittareilta.

Tavoite toteutui.

2 09 01 KATU- JA VIHERALUEIDEN YLLÄPITO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	57 249	0	57 249	60 358	3 109	0
Menot	-131 476	0	-131 476	-127 804	3 672	0
Toimintakate	-74 227	0	-74 227	-67 446	6 781	0
Poistot	-72 768	0	-72 768	-71 506	1 262	0
Tilikauden tulos	-146 995	0	-146 995	-138 952	8 043	0

Määrä- ja taloustavoitteet	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Ylläpidettävä katuala, ha	2 228	0	2 228	2 083	-145	0
Ylläpidettävät sillat, m ²	310 000	0	310 000	311 243	1 243	0
Yleiset käymälät, kpl	39	0	39	38	-1	0
Uudelleen päällystetty katuala, ha	45	0	45	45	0	0
Rakennetut puistot, ha	908	0	908	898	-10	0
Pellot ja niityt, ha	1 184	0	1 184	1 234	50	0
Metsäiset alueet, ha	4 725	0	4 725	4 575	-150	0
Katuvihreä, ha	479	0	479	481	2	0
Ajoneuvojen varasto- ja lähisiirrot, kpl	12 900	0	12 900	14 623	1 723	0
Ajoneuvojen siirtokehotukset, kpl	6 500	0	6 500	4 839	-1 661	0
Pysäköintivihemaksukehotukset, kpl	276 000	0	276 000	162 420	-113 580	0
Pysäköintiautomaatit, kpl	593	0	593	597	4	0
Asiakaspalvelutapahtumat, kpl	130 000	0	130 000	123 013	-6 987	0
Maankäyttöluvat ja maanvuokraukset, kpl	13 700	0	13 700	16 683	2 983	0
Uudisrakennukset ja peruskorjaukset, m ²	59 000	0	59 000	77 687	18 687	0
Arkkitehtuuriostosten projekteille tehdyt tunnit	30 000	0	30 000	39 798	9 798	0

Talvi oli poikkeuksellisen helppo katujen hoidon näkökulmasta. Vuosi 2014 oli Suomessa historiallisen lämmin. Lumen vastaanottoaikoille kuljetettiin 15 503 kuormaa lunta, joka on vain murto-osa ennätysvuosien lähes 300 000 lumikuormaan verrattuna ja vähän myös pitkäaikaiseen 40 000 lumikuormamäärän keskiarvoon verrattuna. Talveen varauduttiin päivitetyn talvihoidon varautumissuunnitelman mukaisesti, mutta vain osa suunnitelluista toimenpiteistä oli tarpeen ottaa käyttöön.

2 09 04 HKR-RAKENNUTTAJA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	11 260	0	11 260	10 020	-1 240	0
Menot	-11 260	0	-11 260	-9 983	1 277	0
Toimintakate	0	0	0	37	37	0
Tilikauden tulos	0	0	0	37	37	0

Rakennuttamisen laskituksen kokonaisvolyymi oli 150 milj. euroa. Se on 3 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Volyymi on tyydyttävä pidemmän aikavälin arvoihin verrattuna.

Suurin asiakas oli edelleen tilakeskus, jonka suhteellinen osuus laskutuksesta oli 51 prosenttia. Rakennusviraston infrahankkeiden osuus oli 25 prosenttia. Muiden virastojen ja laitosten osuus oli 14 prosenttia, kaupungin osakeyhtiöiden ja säätiöiden osuus 8 prosenttia ja valtion ja yksityisten osuus 2 prosenttia.

2 10 RAKENTAMISPALVELU (STARA)

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	248 673	0	248 673	203 836	-44 837	0
Menot	-240 220	0	-240 220	-195 383	44 837	0
Toimintakate	8 453	0	8 453	8 453	0	0
Poistot	-4 231	0	-4 231	-4 147	84	0
Tilikauden tulos	4 222	0	4 222	4 306	84	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Toiminnan laajuus						
Liikevaihdon muutos, prosenttia	-7,0	0,0	-7,0	7,2	14,2	0
Henkilöstön määrä (31.12.)	1 625	0	1 625	1 492	-133	0
Investoinnit liikevaihdosta, prosenttia	1,4	0,0	1,4	1,7	0,3	0
Tehokkuus						
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euro	153,0	0,0	153,0	136,6	-16,4	0
Jalostusarvo/henkilö, 1 000 euroa	64,3	0,0	64,3	65,1	0,8	0
Kannattavuus						
Käyttökate, prosenttia	3,4	0,0	3,4	4,1	0,7	0
Liikelylijäämä liikevaihdosta, prosenttia	1,7	0,0	1,7	2,1	0,4	0

Tuottavuus (jalostusarvo/hlö)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	101	102	96	98	100

Helsingin kaupungin rakentamispalvelu eli Stara ilmoitti vuoden 2014 talousarviossa parantavansa tuottavuuttaan vuonna 2014 ainakin seuraavin keinoin:

- laatimalla eläköitymisen varautumissuunnitelman sekä tilankäytön tehostamissuunnitelman
- lisäämällä kustannustehokkuutta kaikessa toiminnassa
- ottamalla käyttöön reaaliaikaisen työtilausten välitysjärjestelmän
- jatkamalla työasemien virtualisointia.

Talousarviossa Staran sitova toimintakate oli 8,5 milj. euroa. Toteutunut toimintakate oli 8,5 milj. euroa eli talousarvion toimintakate saavutettiin. Toimintavuoden tulot olivat 203,8 milj. euroa, joka alitti talousarvion 44,8 milj. eurolla. Menot puolestaan olivat 195,4 milj. euroa, joka myös alitti talousarvion 44,8 milj. eurolla. Tulospalkkioita Stara varautuu maksamaan 537 000 euroa.

Staran toimintakatetavoite oli edelliseen vuoteen verrattuna yli 2 milj. euroa suurempi. Yhdessä pienentyneen liikevaihdon kanssa tämä asetti haasteita tavoitteen saavuttamiselle. Selkeä syy toiminnan volyymin laskuun on pääasiallisten asiakkaiden pienentyneet tilaukset, niin käyttö- kuin investointipuolellakin. Vuoden 2014 aikana Stara panosti kustannustehokkuuden lisäämiseen ja tuottavuuden parantamiseen. Ulkopuolisia palveluja ostettiin vähemmän kuin edellisinä vuosina ja töitä tehtiin omalla henkilöstöllä ja kalustolla aina kun siihen oli mahdollisuus. Vuoden 2014 loppupuolella alkanut kehittämishanke Lean-ajattelun hengessä pyrkii omalta osaltaan minimoimaan hukkaa ja parantamaan tehokkuutta. Hanke jatkuu vuonna 2015 Staran kaikilla osastoilla.

Kaupunkitekniikan rakentaminen -osaston ja geopalveluosaston yhdistymistä alettiin valmistella vuonna 2014. Yhdistyminen selkeyttää toimintoja ja mahdollistaa parempien infrarakentamispalvelujen tarjoamisen entistä kustannustehokkaammin. Yhdistyminen toteutuu vuoden 2015 alkupuolella.

Staran vuonna 2014 käynnissä ollut Esimies yksikkönsä johtajana -esimieskoulutusohjelma jatkuu vielä vuoden 2015 puolella. Tämän jälkeen sitä hyödynnetään osana Staran uusien esimiesten pysyvää perehdyttämisohjelmaa.

Työhyvinvointiohjelma Stydiä jatkettiin vielä vuonna 2014. Näkyvä toimenpide vuoden aikana oli muun muassa kaupunkitasoisen varhaisen tuen mallin jalkauttaminen. Malli tukee esimiehiä ja antaa tarvittavat työkalut varhaisen tuen keskustelun käyntiä varten. Tammikuussa esimiehet kävivät infotilaisuuksissa, joissa kerrottiin keskustelun periaatteet, myöhemmin Staran esimieskoulutuksissa järjestettiin syventävää valmennusta asiaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Jatketaan työhyvinvoinnin nelivuotista Stydi-ohjelmaa, joka vähentää tapaturma- ja sairauspoissaoloja. Tavoitteena on parantaa Staran työhyvinvointia siten, että lyhytaikaisten, 1–3 päivän sairauspoissaolojen määrä vähenee vuodesta 2013 vähintään 0,2 prosenttiyksikköä.

Tavoite ei toteutunut. Vertailu tehtiin ajanjaksoilla 1.10.2012–30.9.2013 sekä 1.10.2013–30.9.2014. Ensimmäisellä ajanjaksolla eli vertailuvuonna 2013 poissaolot olivat 0,90 prosenttia ja vuonna 2014 eli toisella ajanjaksolla 0,84 prosenttia. Laskua oli siis 0,06 prosenttiyksikköä.

- Energiansäästötavoite on 6 prosenttia vuoden 2010 kokonaisenergiankulutuksesta mukaan lukien aiempien vuosien säästötavoitteet. Tavoitteeseen sisältyvät sähkön ja kaukolämmön kulutus.

Tavoite toteutui. Kulutus laski vuoden 2014 loppuun mennessä yhteensä 23,6 prosenttia.

- Tuottavuutta parannetaan alentamalla kiinteitä kustannuksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Tavoite toteutui. Vuonna 2013 kiinteät kustannukset olivat 39,4 milj. euroa ja 36,3 milj. euroa vuonna 2014.

2 35 PELASTUSTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	13 300	0	13 300	14 858	1 558	0
Menot	-51 652	0	-51 652	-50 996	656	0
Toimintakate	-38 352	0	-38 352	-36 138	2 214	0
Poistot	-2 600	0	-2 600	-1 859	741	0
Tilikauden tulos	-40 952	0	-40 952	-37 997	2 955	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritettavat						
Turvallisuuspisteet	6 200	0	6 200	8 590	2 390	0
Väestönsuojeluharjoitukset	10	0	10	10	0	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Kaukolämmön kulutus (2010=100)	92	0	92	94	2	0
Sähkön kulutus (2010=100)	92	0	92	94	2	0
Toiminnan laajuustiedot						
Pelastustoiminnan tehtävät ilman ensivastetta	6 500	0	6 500	7 169	669	0
Ensivastetehtävät	1 300	0	1 300	1 078	-222	0
Ensihoitotehtävät sisältäen ensivasteen	51 800	0	51 800	53 215	1 415	0
Resurssit						
Vakanssit	693	0	693	693	0	0
Bruttokäyttömenot, 1 000 euroa	51 650	0	51 650	50 966	684	0
Nettokäyttömenot, 1 000 euroa	38 490	0	38 490	36 138	2 352	0

Tuottavuus	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Bruttokäyttömenot / asukas	85	84	84	83	83
Nettokäyttömenot / asukas	63	59	59	65	65
Tuottavuus, vanha (2011=100)	95,3	92,2	92,5	98,0	100,0
Tuottavuus, uusi (2013=100)	100,0	100,1	100,0	---	---

Tilikauden toimintakate, 36,14 milj. euroa, ylitti tavoitteen 6 prosentilla ja oli näin ollen noin 2,2 milj. euroa tilikauden talousarviota parempi. Toimintakatteesta noin 656 000 euroa saavutettiin alittamalla tilikaudelle annettu alku-peräinen käyttömenobudjetti, 51,65 milj. euroa, noin 1 prosentilla.

Tilikauden toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 12 prosentilla. Palotarkastuksista ja muista valvontasuoritteista sekä erheellisistä paloilmoituksista perittiin maksuja lähes 690 000 euroa. Ensihoitopalveluun liittyen HUSilta veloitettiin sopimuskorvauksia noin 7,9 milj. euroa.

Käyttömenojen säästöstä suurin osa johtui henkilöstökuluista, jotka alittivat talousarvion noin 3 prosentilla. Aineet ja tarvikkeet taas ylittivät talousarvion noin 16 prosentilla, koska loppuvuonna realisoitui pelastustoiminnan välttämättömiä korjauksia ja hankintoja. Muun muassa nostolava-auton korjauskustannus oli noin 100 000 euroa. Budjetoimattomia menoja aiheutui luottotappioista noin 62 000 euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Onnettomuuksien ehkäisemiseksi kuntalaisiin kohdistetaan turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä, joiden kertymästä lasketaan turvallisuuspisteet. Vuoden 2014 turvallisuuspistekertymä on vähintään 6 200.

Tavoite toteutui. Turvallisuuspisteitä kertyi 8 590.

- I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahuisella yksiköllä on enintään 6 minuuttia 60 %:ssa tehtävistä.

Tavoite ei toteutunut. Toteuma oli 58 prosenttia.

- Ensihoidon tavoittamisviive on enintään 8 minuuttia 70 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävistä.

Tavoite ei toteutunut. Toteuma oli 69 prosenttia, mihin vaikuttivat erityisesti pidentyneet potilaiden luovutusajat sairaaloissa.

- Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöä koulutetaan vuosittain kymmenessä harjoituksessa.

Tavoite toteutui. Koulutuksia järjestettiin 10.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Määräaikaisen valvonnan piirissä olevissa valvontakohteissa riskiluvun 3–5 saaneiden kohteiden suhteellinen osuus kaikista valvonnan piirissä olevista kohteista kasvaa.
Tavoite toteutui. Toteuma oli 40,5 prosenttia (20,9 % vuonna 2013).
- Maallikoiden havaitsemista kammioväriäpotilaista selviytyy vähintään 32 prosenttia.
Tavoite toteutui. Selviytymisaste oli 70 prosenttia.
- Ensivastetehtävien osuus kaikista ensihoitotehtävistä ei alene vuoteen 2011 verrattuna.
Tavoite toteutui.
- Lähtöaika ensihoidossa sekä pelastusyksiköiden lähtöaika on keskimäärin enintään 60 sekuntia.
Tavoite ei toteutunut. Lähtöaika oli keskimäärin 76 sekuntia.
- Lopputulokseen vaikuttaneita poikkeamia tapahtuu enintään 5 %:ssa kaikista tehtävistä vakavissa onnettomuustyypeissä.
Tavoite toteutui.
- Ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonaisuus on enintään 45 prosenttia.
Tavoite toteutui. Tehtäväsidonaisuus oli 42 prosenttia.

2 37 YMPÄRISTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	1 157	0	1 157	1 139	-18	0
Menot	-12 532	0	-12 532	-12 670	-138	-230
Toimintakate	-11 375	0	-11 375	-11 531	-156	-230
Poistot	-377	0	-377	-308	69	0
Tilikauden tulos	-11 752	0	-11 752	-11 839	-87	-230

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tunnusluvut						
Asiantuntijatoiminta						
Tutkimukset, selvitykset, ohjelmat	51	0	51	38	-13	0
Konsultointi	1 295	0	1 295	1 713	418	0
Kirjalliset lausunnot	1 606	0	1 606	1 250	-356	0
Valvonta						
Luvat ja ilmoitukset	1 490	0	1 490	1 691	201	0
Valvontatarkastukset ja näytteenotto	6 400	0	6 400	7 506	1 106	0
Asiakaspalvelu						
Neuvonta	13 000	0	13 000	15 705	2 705	0
Tiedotus ja valistus	698	0	698	547	-151	0
Tuotteet yhteensä	24 540	0	24 540	28 450	3 910	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuusindeksi	103,9	122,1	106,1	87,0	100,0

Suomen luontokeskus Haltian toimintamenot, maksettiin ympäristökeskuksen talousarviosta tilinpäätösvoonna. Aiempina vuosina kustannukset on maksettu kaupunginhallituksen keskitetyistä varoista luontokeskuksen toiminnan käynnistyessä. Ympäristökeskus ei ollut varautunut talousarviossaan reilun 280 000 euron menoeraan, vaan joutui tekemään kaupunginvaltuustolle ylitysesityksen, joka vuoden lopussa myönnettiin.

Henkilöstömenoista syntyi vähän säästöä, koska organisaatiomuutoksesta johtuvat virkojen täytöt viivästyivät keväällä ja vakanssit olivat avoinna muutamia kuukausia.

Kaupungin uuden ilmansuojelun toimintasuunnitelman laatiminen käynnistettiin vuonna 2014. Tavoitteena on ilmanlaadun paraneminen. Valmistelun taustalla on se, että EU:n ilmanlaadudirektiivissä säädetty typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyi edelleen Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Ylittyminen johtuu autoliikenteen päästöistä ja dieselautojen osuuden kasvusta. Suomi on saanut EU:n komissiolta ja ympäristöministeriöltä lisäaikaa typpidioksidin vuosiraja-arvon saavuttamiseen 1.1.2015 saakka, mutta pitoisuudet eivät ole merkittävästi alentuneet ja raja-arvo uhkaa ylittyä edelleen.

Ympäristökeskuksen koordinoima, kuuden tahon yhteinen nelivuotinen Life+-rahoitusohjelman tukema Redust-katupölyhanke päättyi vuonna 2014. Hankkeessa arvioitiin, että kevätpölykauden hengitettävien hiukkasten päästöjä voidaan vähentää 25 prosenttia kunnossapidon käytäntöjä ja strategiaa kehittämällä. Osittain toimenpiteitä on jo viety käytäntöön Helsingin kunnossapidossa. Tulokset vaikuttavat lupaavilta, sillä kevätaikaiset katupölypitoisuudet ovat laskeneet viime vuosina.

Helsingin kaupungin ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen koordinoitutehtävään liittyen aloitettiin kaupungin ilmastotiekartan 2050 valmistelu. Tiekarttaa työstettiin marraskuussa järjestetyssä kaupungin sisäisessä asiantuntijatyöpajassa, johon osallistui noin 70 asiantuntijaa. Osana tiekarttatyötä tehtiin laaja sisällöllinen analyysi kaupungin kai-

kista ilmastopoliittisista tavoitteista ja toimista ja niiden jakautumisesta eri teemoihin. Sisällönanalyysi tuotettiin Opasnet.fi -alustalla yhdessä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa.

Toimintavuonna teetettiin selvitys kaupungin kasvihuonekaasujen 30 prosentin päästövähennystavoitteen saavuttamisesta. Tulosten mukaan 30 prosentin tavoite on mahdollista saavuttaa ja jopa reilusti ylittää. Tärkeimmät keinot päästöjen vähentämisessä liittyvät energiantuotantoon ja liikenteeseen. Helsingin ilmastopäästöistä noin 80 prosenttia tulee energiantuotannosta. Tästä syystä Helsingin Energian kehitysohjelman toteuttaminen on suurin päästöjä vähentävä keino.

Toimintavuonna valmistui uusi kaupungin 75-kohtainen Itämeri-toimenpideohjelma 2014–2018, joka valmisteltiin ympäristökeskuksen johdolla yhteistyössä Turun kaupungin kanssa. Kumppaniverkoston yli 200 organisaatiota haastettiin päivittämään omat Itämeri-toimenpideohjelmansa uuden viisiteemaisen konseptin mukaisiksi kaudelle 2014–2018. Itämerihaaste ja Helsingin kaupunki olivat mukana järjestämässä kahta suurta kansainvälistä Itämeritapahtumakokonaisuutta. Viron, Suomen ja Venäjän yhteisen Suomenlahti-vuoden avajaiset järjestettiin Helsingin kaupungintalolla tammikuussa, ja Turussa kesäkuun alussa järjestetty Baltic Sea Days keräsi mm. EU:n Itämeri-strategian vuosifoorumiin ja lukuisiin muihin tapahtumiin yli tuhat osallistujaa Itämeren maista.

Asumisterveyteen liittyvien käsiteltyjen toimenpidepyyntöjen määrä on vähentynyt, mutta ympäristökeskuksen selvitettäväksi jäävät entistä vaikeammat tapaukset. Terveystieteen toteaminen voi olla erittäin vaativaa ja lisäksi eri osapuolten näkemuserot haitan esiintymisestä ovat usein suuria.

Ravintolamelua koskevat toimenpidepyynnöt ovat olleet erittäin vaikeita selvittää haittojen esiintymisajankohdan ja poistamiskeinojen huonon valvottavuuden vuoksi. Ravintoloiden aukioloaikojen pidentyminen ja nykyisin esitettävän musiikin laatu korostavat asukkailla aiheutuvaa haittaa.

Vuoden aikana oli selvitettävänä useita poikkeuksellisen vaikeita koulujen sisäilmaongelmia. Terveystieteen olosuhteiden selvittämisen lisäksi näihin liittyi oppilaiden vanhempien erittäin runsas yhteydenpito ympäristökeskukseen.

Elintarvikevalvontatietojen julkistamista koskevat Oiva-tarkastustulokset ovat olleet vuoden 2014 alusta lähtien esillä yritysten sisäänkäynnin yhteydessä. Valtaosa tuloksista on hyviä tai oivallisia, joka viidennessä tarkastuksessa on tuloksena korjattavaa. Uusintatarkastuksen jälkeen epäkohdat pääsääntöisesti korjaantuvat ja arvosana nousee hyvään tai oivalliseen.

Sipoon Söderkullan vesitornin saastuminen Kolibakteerilla eli E. coli bakteerilla johti talousveden keittokehotukseen ja desinfiointiin Östersundomin alueella. Lähes 100 henkilöä sai oireita talousvedestä ja osalla todettiin kampylobakteeri. Sairastuneista helsinkiläisiä oli kymmenen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Katupölypitoisuudet Mannerheimintien mittausasemalla eivät ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja (HKR:n kanssa yhteinen tavoite).

Tavoite toteutui.

- Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä 80 prosenttia on ratkaistu 8 kuukaudessa (240 vrk) asian vireille tulosta

Tavoite toteutui, toimenpidepyynnöistä 80 prosenttia ratkaistiin 6 kuukaudessa (185 vrk).

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Luonnon monimuotoisuutta turvataan Lumo-ohjelman ja Luonnonhoidon linjausten mukaisesti. Vuonna 2013 toteutetun luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden metsien inventoinnin tiedot viedään Luontotietojärjestelmään 30.6.2014 mennessä.
Tavoite toteutui.
- Ympäristövalvonnan suunnitelmallisen valvonnan mukaisesta tarkastustavoitteesta (750 tarkastusta) tehdään vähintään 80 prosenttia, 600 kappaletta.
Tavoite toteutui, tarkastuksia tehtiin 789 kappaletta.
- Suunnitelmallisia elintarviketarkastuksia tehdään yhteensä 2 500 kappaletta.
Tavoite ei toteutunut. Tarkastuksia tehtiin yhteensä 2 424 kappaletta. Tarkastusmäärä nousi edellisvuodesta, mutta tavoitteeseen ei päästy mm. tarkastajenkilöstön vaihtuvuuden ja organisaatiomuutoksen yhteydessä tapahtuneiden rekrytointien viivästyminen vuoksi.
- Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä vähintään 80 prosenttia otetaan käsittelyyn 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta.
Tavoite ei toteutunut. Toimenpidepyyntöjen käsittelyyn ottoon kului aikaa 123 vuorokautta. Asunnontarkastuksia tekevien tarkastajien osalta on ollut syksyllä 2014 huomattavaa resurssivajetta, joka on aiheuttanut toimenpidepyyntöjen käsittelyyn otton ruuhkautumista.
- Pilaantuneen maaperän kunnostamista koskevista ilmoituksista 80 prosenttia on ratkaistu 80 vuorokaudessa.
Tavoite toteutui, ilmoitukset ratkaistiin 41 vuorokaudessa.
- Ruokamyrkytyspäilyt käsitellään keskimäärin 11 vuorokaudessa.
Tavoite toteutui, käsittelyaika oli keskimäärin 10 vuorokautta.
- Mikrobiologisia elintarvikenäytteitä otetaan 1 900 kappaletta.
Tavoite ei toteutunut, näytteitä otettiin 1 892 kappaletta.

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet

- Ympäristötalon kokonaissähkönkulutus on 5 prosenttia alhaisempi kuin vuonna 2013.
Tavoite ei toteutunut. Sähkönkulutuksen alentamiseksi tehtiin lähes kaikki energiansäästösuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet. Pohjakuormaselvitystä ei saatu nähtäväksi, joten sen alentamiseksi ei toimenpiteitä vielä ole voitu toteuttaa. Lisäksi kiinteistössä suoritettuja korjaustoimet lisäsivät sähkönkulutusta. Sähkönkulutuksen muutos verrattuna vuoteen 2013 oli vain -0,4 prosenttia.
- Toteutetaan kaikki toimenpiteet, jotka on aikataulutettu ekokompassin ympäristöohjelmassa vuodelle 2014.
Tavoite toteutui.

2 42 HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN MAKSUOSUUDET, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-187 400	0	-187 400	-182 595	4 805	0
Toimintakate	-187 400	0	-187 400	-182 595	4 805	0
Tilikauden tulos	-187 400	0	-187 400	-182 595	4 805	0

KUNNAN LIIKELAITOKSET

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELAITOS -LIIKELAITOS (HKL)

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	157 042	151 624	-5 418
Liikelyijäämä/alijäämä	28 290	29 203	913
Tilikauden yli-/alijäämä	0	2 355	2 355
Varsinaisen toiminnan rahavirta	38 920	41 754	2 834
Investointien rahavirta	-90 794	-44 116	46 678
Rahoituksen rahavirta	53 351	2 369	-50 982
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 477	6	-1 471
Peruspääoman tuotto (9 prosenttia)	8 442	8 442	0
Infran korkotulo	11 210	11 322	112
Tuki kaupungilta	-8 907	-7 362	1 545
Netto	10 745	12 402	1 657
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	1 988	1 988	0
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	207	138	-69

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritavoitteet			
Raitioliikenne, milj.	595,0	592,4	-2,6
Metrolinnoitus, milj.	2 113,8	2 137,3	23,5
Yhteensä, milj.	2 708,8	2 729,7	20,9
Tehokkuus/taloudellisuus			
Liikelyijäämä, prosenttia	18,0	19,3	1,3
Koko pääoman tuotto, prosenttia	4,1	4,1	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	4,3	4,4	0,1
Omavaraisuusaste, prosenttia	61,9	61,2	-0,7
Paikkakilometrikustannus, euroa	0,065	0,058	-0,007
Toiminnan laajuustiedot			
Liikevaihto, milj. euroa	157,0	151,6	-5,4
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	144,2	140,6	-3,6
Liikevaihdon muutos, %	5,8	4,8	-1,0
Resurssit			
Henkilöstö keskimäärin	1 089	1 079	-10
Tuottavuus			
Tuottavuus (2011=100)	97	99	2

Metrolinnoituksessa tehtiin 62,1 milj. matkaa vuonna 2014 (2013: 63,5). Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 55,5 milj. matkaa (2013: 56,7).

Raitioliikenteen tarjoamat paikkakilometrit putosivat hieman edellisvuodesta ja olivat 592,4 milj. paikkakilometriä (2013: 595,6). Metrolinnoituksessa paikkakilometrejä kertyi 2 137,3 milj. (2013: 2 124,9) eli 0,6 prosenttia edellisvuotta enemmän.

HKL:n johtokunta päätti 18.12.2014, että HKL:n ja Siemensin välinen automaattimetroprojekti lopetetaan ja sopimus Siemensin kanssa puretaan. Johtokunta vahvisti asian uudelleen kokouksessaan 13.1.2015. HKL purki sopimuksen Siemensin kanssa kokonaisuudessaan 21.1.2015.

Uusien M300-metrojunien toimitukset ovat hieman myöhässä aikataulusta. Junien toimitukset ajoittuvat vuosille 2015–2016. Vaunut toimittaa CAF.

HKL:n toimitusjohtaja vaihtui loppuvuodesta 2014. Matti Lahdenranta siirtyi eläkkeelle ja uutena toimitusjohtajana aloitti Ville Lehmuskoski.

HKL:n tilikauden liikevaihto oli 151,6 (2013: 144,6) milj. euroa. Liikevaihto muodostuu HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista 79,5 (2013: 78,1) milj. euroa ja infrakorvauksesta 64,5 (2013:61,7) milj. euroa sekä kaupungin infratuesta 7,4 (2013: 4,7) milj. euroa ja muista myyntituotoista 0,2 (2013: 0,2) milj. euroa. Kulut ennen liikekääntämää olivat 146,0 (2013: 142,5) milj. euroa eli 2,5 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Liikekääntämää oli 29,2 (2013: 30,3) milj. euroa ja liiketulosprosentti 19,3 (2013: 20,9). HKL sai myyntivoittoa Töölönkadun asuinkiinteistön myynnistä 4,6 milj. euroa vuonna 2013; vuoden 2013 oikaistu liikekääntämää ilman myyntivoittoa on 25,7 milj. euroa. Tulos rahoituserien jälkeen eli ylijäämä ennen varausten muutoksia oli 5,8 (2013: 8,7) milj. euroa. Uutta investointivarausta on lisätty 5,8 milj. euroa. Poistoeron ja investointivarausten muutoksien jälkeen HKL:n tulos on 2,4 (2013: 2,3) milj. euroa.

HKL:n investoinnit olivat 44,2 milj. euroa. Suurin yksittäinen investointikohde oli Jokeri 2 rakentaminen 17,3 milj. euroa. Muita suuria hankkeita olivat uudet raitiovaunut 8,9 milj. euroa, uusien metrovaunujen ennakkomaksut 5,7 milj. euroa, metrovarikon laajennus- ja peruskorjaustyöt 4,0 milj. euroa ja Myllypuron metroaseman peruskorjaus 3,1 milj. euroa. Vuoden 2014 investointien kokonaismäärää vähentää se, että automaattiprojektille kirjattuja investointimenoja on siirretty keskeneräisestä omaisuudesta pitkäaikaisiin saamisiin yhteensä 24,0 milj. euroa.

HKL nosti uutta lainaa Euroopan investointipankilta 50,0 milj. euroa vuonna 2014. Liikennelaitos lyhensi kaupungin sisäisiä lainojaan 2,0 milj. eurolla ja ulkopuolelta nostettuja lainojaan 4,2 milj. eurolla.

Liikennelaitoksen taseen loppusumma oli 737,8 milj. euroa (vuonna 2013: 672,7 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli 61,2 prosenttia (2013: 66,2 %).

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Tilikauden tulos >0.

HKL saavutti tulostavoitteen. Tilikauden taloudellinen tulos oli 2,4 milj. euroa.

- Raitio- ja metrol liikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2012 tasolla (Raitio 2012: 3,93; Metro 2012: 4,00).

Asiakastytyväisyystavoite saavutettiin sekä raitiolikenteessä että metrol liikenteessä. Raitiolikenteessä asiakastytyväisyys oli 4,01, kun tavoite oli 3,93. Suurimpina syinä asiakastytyväisyyden paranemiseen olivat panostaminen kuljettajien asiakaspalvelu- ja ajotapakoulutukseen, matalalattiaisen kaluston lisääminen sekä luotettavuuden parantaminen. Metrol liikenteessä asiakastytyväisyys oli 4,17, kun tavoite oli 4,00. Edellisvuodesta parani eniten opasteiden toimivuus. Uusien opasteiden ohjelmat saatiin toimimaan suunnitellusti.

- Raitioliikenteen luotettavuus on 99,85 prosenttia (2012: 99,90 %) ja metrolinjakenteen 99,96 prosenttia (2012: 99,94 %).

Luotettavuustavoite saavutettiin raitioliikenteessä, mutta metrolinjakenteessä tavoitteesta jäätin hieman. Raitioliikenteessä luotettavuus oli 99,86 prosenttia, kun tavoitteeksi oli asetettu 99,85 prosenttia. Luotettavuus laski hieman vuodesta 2013 pysyen silti tavoitteen yläpuolella. Tavoite saavutettiin kuukausitasolla joka kuukausi lukuun ottamatta elokuuta. Suurimpina syinä tähän on ollut henkilöstösuunnittelun jatkokehitys sekä päivittäistoiminnassa että keskipitkän ja pitkän tähtäimen suunnittelussa. Raitiovaunukaluston kokonaiskäytettävyyden pysyi riittävällä tasolla koko vuoden huolimatta NRV I –sarjan muutostöistä. Metrolinjakenteessä lähdistä ajettiin 99,93 prosenttia eli tavoite ei toteutunut. Metrolinjakenteen luotettavuus huononi hieman vuodesta 2013 (2013: 99,96 %); pääsyyinä ovat olleet normaalia isommat junaviat. Luotettavuus säilyi kuitenkin edelleen erittäin hyvänä.

- Yleisillä alueilla suoritettavien kaivutöiden toteuttaminen lupaehtojen edellyttämien tavoiteaikojen puitteissa.

Yleisillä alueilla suoritettavat kaivutyöt ovat toteutuneet lupaehtojen edellyttämien aikataulujen puitteissa.

- Projektihallintajärjestelmä on otettu käyttöön kaikissa infrainvestointihankkeissa.

Kaikki vuonna 2014 käynnistyneet infrayksikön investointihankkeet on syötetty projektihallintajärjestelmään. Myös aikaisempina vuosina käynnistyneet investointihankkeet on siirretty projektihallintajärjestelmään siltä osin kuin se on nähty tarpeelliseksi hankeseurannan kannalta.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Työilmapiiri on hyvä, tyytyväisten osuus 61 % (2012=58 %).
Tyytyväisten osuus oli 60 % vuonna 2014 (2013: 56 %).
- Johtaminen paranee, arvosana > 3,35 (2012=3,31).
Johtamisen arvosana oli 3,28 vuonna 2014 (2013: 3,23).

Selvitys tuottavuuden toteutumisesta vuonna 2014:

HKL:n tuottavuusmittarin suoritteena käytetään raitio- ja metrolinjakenteen paikkakilometrejä painotettuna liikennöinti- ja infrakorvauksille. Panoksena mittarissa käytetään kokonaisuutena ennen liikelijäämää.

HKL:n tuottavuusindeksi oli 99. Talousarviossa tavoitteena oli 97.

Raitioliikenteen tuottavuustavoitetta ei saavutettu, kun käyttömenot (panos) pysyivät budjetoidulla tasolla, mutta paikkakilometrejä (tuotos) ei kyetty tuottamaan tavoiteltua määrää. Suurimpana syynä tähän oli vaunujen suurikapasiteettisen matalalattia välisosakaluston tavoiteltua heikompi käytettävyyden etenkin kevätkaudella. Tähän vaikutti etenkin 1970-luvun välisellä pidennettyjen MLNRV1-vaunujen valmistumisen jälkeiset luotettavuusongelmat. Syksyllä tilanne parani, mutta tavoitetta ei enää saavutettu.

Metrolinjakenteessä päähuomio on keskitetty muutosprojektien läpivientiin ja projektijohtamiseen niin, ettei metrolinjakenteen tuottavuus merkittävästi heikkene projektien johdosta. Lisäksi metrolinjakenteessä tuottavuutta pyritään parantamaan vuonna 2012 aloitetulla toiminnanohjausjärjestelmäprojektilla. Vuoden 2014 lopulla järjestelmään päätettiin lisätä myös liikenteenohjaukselliset toiminnot automaattimetropolinjakenteen senhetkisen tilanteen vuoksi. Tällä pyritään turvaamaan kriittiset ja tuottavuuteen olennaisesti vaikuttavat toiminnot myös tulevaisuudessa. Lisäksi tähän projektiin on kuulunut olennaisena osana myös yksikön sisäisten toimintaprosessien kartoitus ja prosessien kehittäminen tarvittaessa. Tulevaisuudessa tämä järjestelmä tulee toimimaan sekä metrolinjakenteen toiminnanohjausjärjestelmänä että koko yksikköä koskevan toiminnan johtamisen apujärjestelmänä.

Infrapalvelut on jatkanut talouden mittaus- ja seurantajärjestelmän kehittämistä vuoden 2014 aikana. Infran ylläpito- ja huoltosuunnitelmaa on kehitetty edelleen. Tavoitteena ollut kilpailutuksien lisäämistä vuoden 2013 tasosta ei onnistuttu saavuttamaan.

Hallinnossa tuottavuutta on parannettu organisoimalla toimintoja niin, että eläköitymisiä voidaan hyödyntää. Lisäksi eri toiminnossa on pyritty parantamaan työn laatua, jotta esimerkiksi oikeudenkäyntiasioista ei aiheudu liikakuluja ja ostolaskujen käsittely nopeutuu laskujen ja tilausten täsmäytystä kehittämällä.

HELSINGIN KAUPUNGIN PALMIA- LIIKELAITOS

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	166 511	164 868	-1 643
Liikelylijäämä/alijäämä	2 168	8 338	6 170
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 000	8 422	6 422
Varsinaisen toiminnan rahavirta	3 255	9 466	6 211
Investointien rahavirta	-2 500	-1 369	1 131
Vaikutus maksuvalmiuteen	755	14 077	13 322
Peruspääoman tuotto (8 prosenttia)	168	168	0

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Toiminnan laajuus			
Liikevaihdon muutos, prosenttia	6,0	2,9	-3,1
Henkilöstön määrä, 31.12.	2 998	2 889	-109
Asiakastytyväisyys vähintään, (asteikolla 1–5)	3,5	3,7	0,2
Investoinnit liikevaihdosta, prosenttia	1,5	0,8	-0,7
Tehokkuus			
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	55,5	57,1	1,6
Tuottavuus (2011=100)			
Jalostusarvo/henkilö	102,5	111,5	9,0
Kannattavuus			
Liikelylijäämä liikevaihdosta, prosenttia	1,3	5,1	3,8
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	6,1	21,3	15,2
Rahoitusrakenne			
Omavaraisuusaste, prosenttia	62,9	62,5	-0,4

Helsingin kaupungin Palmia -liikelaitoksen toiminta-ajatuksena on tuottaa catering-, siivous-, kiinteistöhuolto-, vahtimestari-, kuljetus-, turva- sekä puhelin- ja hyvinvointipalveluja. Tehtäviin kuuluu myös kaupungin valmius-, päivittäistavarahuolto- ja pelastuspalvelusuunnitelmissa määritellyjä poikkeusolojen ruokahuoltotehtäviä.

Palmian asiakkaita ovat koulut, ammattioppilaitokset, sairaalat ja terveysasemat, henkilöstöravintolat, päiväkodit, monitoimitilat, palvelukeskukset, kirjastot, kulttuurilaitokset, satamat, virastot ja liikelaitokset sekä tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäjät.

Palmian kahdennentoista toimintavuoden päätteemana oli talous. Teemavuoden tavoitteena oli lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä jokaisen palmialaisen vaikutusmahdollisuuksista Palmian taloudelliseen tulokseen. Toimintavuonna Palmia ylsi historiansa parhaimpaan tulokseen, joten vaikka teemavuodella tavoiteltiin pysyvää muutosta tulevaisuudessa, panostaminen näkyi jo yhdessä vuodessa.

Palmian liikevaihto oli 164,9 milj. euroa. Henkilöstömäärä vuoden 2014 lopussa oli 2 743 vakinaista työntekijää ja 146 määräaikaista, yhteensä 2 889 henkilöä. Peruspääoman suuruus oli noin 2,1 milj. euroa, josta maksettiin suunnitelman mukaisesti peruspääoman tuottoa kaupungille 168 000 euroa (8 %).

Liikevaihto kasvoi Palmiassa noin 4,6 milj. euroa edellisestä vuodesta. Kaupungin sisäisille asiakkaille myytävien kilpailuttamattomien palvelujen yksikköhintojen korotus oli 2,1 prosenttia. Korotuksella kompensoitiin tuotantokustannusten nousua.

Toimintatavoitteiden toteutuminen

Palmia ylitti vuoden 2014 talousarvion mukaisen taloudellisen tavoitteen. Tavoite oli 2 milj. euron tilikauden ylijäämä. Tilikauden ylijäämäksi muodostui noin 8,4 milj. euroa. Talousarvion tavoite ylittyi siis noin 6,4 milj. eurolla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5 (asteikolla 1–5).

Tavoite toteutui, toteuma 3,7.

Asiakastyytyväisyystulos ylitti asetetun tavoitteen. Sitovana tavoitteena asiakastyytyväisyydessä oli vähintään arvosana 3,5 asteikolla 1–5. Tavoite ylitettiin, sillä mittauksen tulos oli 3,7. Toteuma perustuu vuoden 2014 aikana tehtyihin asiakaskyselyihin. Palmian asiakastyytyväisyyttä laskettaessa kyselyistä otetaan huomioon niin sanottu kokonaistyytyväisyys palveluihin. Palmian asiakastyytyväisyys muodostuu kyselyjen tulosten keskiarvona painoarvot huomioiden. Painoarvojen lähtökohtana on Palmian liiketoimintayksiköiden samanlainen osuus lopputuloksesta.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Ensimmäisenä toiminnallisena tavoitteena oli saavuttaa vähintään 1,3 prosentin liikeyliäämä liikevaihdosta. Tavoite ylitettiin. Palmian liikeyliäämä liikevaihdosta oli 5,1 prosenttia.
- Toisena toiminnallisena tavoitteena oli sijoitetun pääoman tuotto vähintään 6,1 prosenttia. Palmian sijoitetun pääoman tuotto oli 21,3 prosenttia. Tavoite ylitettiin.
- Kolmantena toiminnallisena tavoitteena oli henkilöstökulujen osuus (mukaan lukien työvoiman ostot) enintään 64 prosenttia liikevaihdosta. Palmian henkilöstökulujen osuus vuonna 2014 oli 62,9 prosenttia liikevaihdosta.

Kaupunginvaltuusto päätti 8.10.2014 Palmian toiminta- ja hallintomallien järjestämisestä

1.1.2015 lukien siten, että:

- Palmian ruokahuolto- ja palvelutoimintaa (pl. henkilöstöruokailu) sekä puhelin- ja hyvinvointipalvelutoimintaa jatketaan liikelaitosmuodossa kilpailuneutraaliteettisääntöjen edellytykset täyttävällä tavalla.
- Perustetaan Palmian henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoimintoja välittömästi jatkava palveluyhtiö, jolle nämä palvelutoiminnot siirretään 31.12.2014 mennessä.

3 SOSIAALI-, TERVEYS- JA VARHAISKASVATUSTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	309 080	0	309 080	300 081	-8 999	0
Menot	-2 533 710	0	-2 533 710	-2 548 658	-14 948	-44 800
Toimintakate	-2 224 630	0	-2 224 630	-2 248 577	-23 947	-44 800
Poistot	-18 338	0	-18 338	-16 218	2 120	0
Tilikauden tulos	-2 242 968	0	-2 242 968	-2 264 795	-21 827	-44 800

3 10 SOSIAALI- JA TERVEYSVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	272 929	0	272 929	263 437	-9 492	0
Menot	-2 162 893	0	-2 162 893	-2 178 368	-15 475	-44 800
Toimintakate	-1 889 964	0	-1 889 964	-1 914 931	-24 967	-44 800
Poistot	-16 800	0	-16 800	-14 743	2 057	0
Tilikauden tulos	-1 906 764	0	-1 906 764	-1 929 674	-22 910	-44 800

Sosiaali- ja terveysviraston menoihin oli varattu vuoden 2014 talousarviossa yhteensä 2 162,9 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveysviraston toteutuneet menot olivat yhteensä 2 178,4 milj. euroa, mikä ylitti käytettävissä olleet määrärahat 15,5 milj. eurolla. Menolajeittain tarkasteltuna suurin ylitys oli avustuksissa yhteisöille noin 15,9 milj. euroa ja suurin alitus oli palkkamenoissa noin 14,1 milj. euroa.

3 10 01 SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	185 647	0	185 647	175 173	-10 474	0
Menot	-1 466 980	0	-1 466 980	-1 469 907	-2 927	-24 000
Toimintakate	-1 281 333	0	-1 281 333	-1 294 734	-13 401	-24 000
Poistot	-16 800	0	-16 800	-14 738	2 062	0
Tilikauden tulos	-1 298 133	0	-1 298 133	-1 309 472	-11 339	-24 000

Määrä- ja taloustavoitteet	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Terveysneuvonta, käynti	310 000	0	310 000	352 054	42 054	0
Terveysneuvonnan vastaanotto, kouluterveydenhuolto	131 000	0	131 000	134 112	3 112	0
Terveysneuvonnan vastaanotto, opiskeluterveydenhuolto	61 000	0	61 000	53 596	-7 404	0
Lääkärin vastaanotto, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	20 000	0	20 000	25 202	5 202	0
Lastensuojelun perhehoito, hoitovrk	325 000	0	325 000	318 660	-6 340	0
Lastensuojelun laitoshoido, hoitovrk	247 000	0	247 000	214 126	-32 874	0
Perheneuvolat, käynti	19 000	0	19 000	18 429	-571	0
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	28 000	0	28 000	33 590	5 590	0
Kehitysvammapalvelun asumispalvelut, paikat	882	0	882	857	-25	0
Kehitysvammapalvelun laitoshuolto, paikat	104	0	104	140	36	0
Lääkärin vastaanottokäynti	707 000	0	707 000	779 795	72 795	0
Terveysneuvonnan vastaanottokäynti	586 000	0	586 000	764 317	178 317	0
Hammashuolto, käynti	465 000	0	465 000	481 734	16 734	0
Pkl-vastaanotto	82 000	0	82 000	80 870	-1 130	0
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	36 000	0	36 000	39 460	3 460	0
Tk-päivystys, käynti	125 000	0	125 000	129 543	4 543	0
Somaattisen päivystyksen hoitopäivät	70 000	0	70 000	68 110	-1 890	0
Psykiatrian avohoitokäynti	212 000	0	212 000	215 576	3 576	0
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	93 000	0	93 000	89 395	-3 605	0
Psykiatrian avohoitopäivät	70 000	0	70 000	67 337	-2 663	0
Poliklininen päihdehuolto, as.käynnit vuoden aikana	69 000	0	69 000	57 979	-11 021	0
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana	136 000	0	136 000	126 906	-9 094	0

Määrä- ja taloustavoitteet	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Päihdenhuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet yht.	61 000	0	61 000	65 750	4 750	0
Päihdenhuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht.	66 000	0	66 000	49 469	-16 531	0
Kotihoito, käynti	2 600 000	0	2 600 000	2 717 041	117 041	0
Somaattinen sairaalahoido, päättyneet hoitajakset	30 000	0	30 000	30 106	106	0
lääkäiden pitkäaikainen palveluasuminen, vrk	970 000	0	970 000	1 019 964	49 964	0
lääkäiden pitkäaikainen laitoshoido, vrk	580 000	0	580 000	504 869	-75 131	0
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä, prosenttia	92	0	92	91	-1	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	96,9	99,4	101,5	95,5	100,0

Sosiaali- ja terveystalouden menoihin oli talousarviossa varattu määrärahaa 1 467,0 milj. euroa. Sosiaali- ja terveystalouden menot olivat 1 469,9 milj. euroa, joka ylitti käytettävissä olleet määrärahat 2,9 milj. euroa (0,2 %). Kaupunginvaltuusto on myöntänyt sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle ylitysoikeutta 24 milj. euroa (kaupunginvaltuusto 10.12.2014).

Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2014 tulomääräraha oli 185,6 milj. euroa. Toteutuneet tulot olivat 175,2 milj. euroa, joten ne alittuivat 10,5 milj. eurolla. Maksutulot jäivät budjetoidusta 9,6 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveystalouden menojen osalta poikkesivat budjetoidusta merkittävimmin työmarkkinatuki (noin 15 milj. euroa ylitystä) ja vammaispalvelut (noin 6,6 milj. euroa ylitystä). Työmarkkinatukea saaneiden määrä kasvoi edellisvuoteen nähden. Myös vammaispalveluissa asiakasmäärä kasvoi ja kustannustaso nousi. Merkittävimmät säästöt syntyivät palkkamenoissa, noin 15,1 milj. euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Sitovista toiminnallisista tavoitteista toteuttamatta jäivät neljä sitovaa tavoitetta toteutumatta.

- Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveystarkastukset, tavoite 2 000 vuodessa.

Tavoite toteutui. Nuorten terveystarkastuksia tehtiin 2 032 kpl.

- Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa.

Tavoite toteutui.

- Hammashoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa.

Tavoite toteutui.

- Kiireettömään hammashoittoon pääsy, tavoite kuudessa kuukaudessa.

Tavoite toteutui.

- Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun somaattiseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa.

Tavoite ei toteutunut. Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden somaattisen erikoissairaanhoidon (sisätaudit, fysiatria ja neurologia) potilaista 91 prosenttia (7 633) sai hoidon tavoiteajassa. Reilu 700 potilasta (9 % hoitoa saaneista) odotti hoitoa yli 180 vuorokautta. Valtaosa järjestelmässä toteutuneiden hoitojen ylittymisestä johtuu puutteellisista kirjauksista.

- Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun psykiatriseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa.

Tavoite toteutui.

- Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä nousee.

Tavoite toteutui.

- Siirtoviivepäivähoitomaksuihin johtavia somaattisen erikoissairaanhoidon siirtoviiveitä ei synny.

Siirtoviivemaksut vähenivät murto-osaan (yli 90 % vähenemä) vuodesta 2013. Tavoite ei täysin toteutunut, koska siirtoviivepäiviä syntyi 58 kpl vuoden 2014 aikana.

- Iäkkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrä nousee 100:lla.

Palveluseteliasiakkaiden kumulatiivinen määrä pysyi ennallaan vuoteen 2013 nähden (296), joten tavoite ei toteutunut. Palvelusetelin käyttäjien määrän kehittymiseen vaikuttaa palvelusetelin arvo. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta päätti 16.12.2014 korottaa iäkkäiden palvelusetelin arvoa.

3 10 04 TOIMEENTULOTUKI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	87 052	0	87 052	88 146	1 094	0
Menot	-170 000	0	-170 000	-175 783	-5 783	-8 200
Toimintakate	-82 948	0	-82 948	-87 637	-4 689	-8 200
Tilikauden tulos	-82 948	0	-82 948	-87 637	-4 689	-8 200
Määrätavoitteet						
Perus toimeentulotuki yhteensä, taloudet vuoden aikana	40 800	0	40 800	43 368	2 568	0

Toimeentulotuen menoihin oli talousarviossa varattu 170 milj. euron määräraha. Talousarviokohdan menot olivat 175,8 milj. euroa, joka ylitti käytettävissä olleet määrärahat 5,8 milj. euroa. Toimeentulotuen talousarviokohdalle myönnettiin ylitysoikeutta 8,2 milj. euroa (kaupunginvaltuusto 10.12.2014). Toimeentulotuen tulomääräraha oli 87,1 milj. euroa. Toteutuneet tulot olivat 88,1 milj. euroa, joten ne ylittivät 1,0 milj. eurolla.

Perustoimeentulotuen saajien määrä kasvoi 2 411 henkilöllä vuoden 2013 toteutumasta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Ehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 prosenttia toimeentulotukimäärärahoista ja vähintään puolet ehkäisevästä toimeentulotuesta kohdennetaan vähävaraisille lapsiperheille.

Tavoite ei kokonaan toteutunut, sillä 43,1 prosenttia ehkäisevästä toimeentulotuesta kohdentui lapsiperheille, joka on alle puolet. Alkuvuodesta 2014 ei vielä myönnetty lastensuojeluperheille ennaltaehkäisevää toimeentulotukea, vaan avustukset tehtiin lastensuojelun taloudellisena avustamisena. Ennaltaehkäisevä toimeentulotuki kohdistuu suhteellisesti enemmän lapsiperheille kuin yksinasuville tai pareille ilman lapsia. Menoina 43,1 prosenttia ennaltaehkäisevästä toimeentulotuesta kohdistui lapsiperheille ja talouksina 29,9 prosenttia. Helsingissä toimeentulotuen saajista 76,7 prosenttia oli yksinasuvia ja 4,7 prosenttia pareja ilman lapsia vuonna 2014.

3 10 05 TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	230	0	230	118	-112	0
Menot	-6 107	0	-6 107	-5 447	660	0
Toimintakate	-5 877	0	-5 877	-5 329	548	0
Poistot	0	0	0	-5	-5	0
Tilikauden tulos	-5 877	0	-5 877	-5 334	543	0

Työllisyyden hoitamisen menoihin oli talousarviossa varattu 6,1 milj. euroa. Menot toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarviota pienempinä. Talousarviossa työllisyyden hoitamiseen tulomääräraha oli 0,2 milj. euroa, mikä toteutui 0,1 milj. euroa talousarviota pienempänä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1 300 henkilöä vuodessa.

Tavoite toteutui.

3 10 06 HELSINGIN JA UUDENMAAN SAIRAANHOITOPIIRI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-519 806	0	-519 806	-527 231	-7 425	-12 600
Toimintakate	-519 806	0	-519 806	-527 231	-7 425	-12 600
Tilikauden tulos	-519 806	0	-519 806	-527 231	-7 425	-12 600

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) talousarviokohdalle varattu määräraha sisältäen ensihoidon oli 519,8 milj. euroa. HUSin talousarviokohdalle oli myönnetty 12,6 milj. euroa ylitysoikeutta (kaupunginvaltuusto 10.12.2014). Lopullinen ylitys jäi 7,4 milj. euroon, mitä selitti osaltaan ylijäämän palauttaminen kunnille.

3 20 VARHAISKASVATUSVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	36 151	0	36 151	36 644	493	0
Menot	-370 817	0	-370 817	-370 290	527	0
Toimintakate	-334 666	0	-334 666	-333 646	1 020	0
Poistot	-1 538	0	-1 538	-1 475	63	0
Tilikauden tulos	-336 204	0	-336 204	-335 121	1 083	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritettavuudet						
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset, 31.12.						
Omissa päiväkodeissa	20 621	0	20 621	21 188	567	0
Ostopalvelupäiväkodeissa	379	0	379	213	-166	0
Perhepäivähoidossa	1 100	0	1 100	1 064	-36	0
Lasten kotihoidon tuki, lapset	9 252	0	9 252	8 927	-325	0
Yksityisen hoidon tuki, lapset	2 952	0	2 952	2 887	-65	0
Kerhoissa, lapset 31.12.	1 350	0	1 350	1 226	-124	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Tilatäyttö	98	0	98	97,5	-1	0
Käyttöaste	92,5	0,0	92,5	92,9	0,4	0,0
Menot, euroa/ 1-6 v. Hki	10 480	0	10 480	9 806	-674	0
Euroa/ lapsi omissa päiväkodeissa	11 748	0	11 748	11 670	-78	0
Euroa/ lapsi ostopalvelupäiväkodeissa ^{*)}	12 860	0	12 860	16 953	4 093	0
Euroa/ lapsi Perhepäivähoidossa	13 195	0	13 195	13 289	94	0
Euroa/ lapsi Lasten kotihoidontuella	6 204	0	6 204	6 078	-126	0
Euroa/ lapsi yksityishoidontuella ^{**)}	6 013	0	6 013	6 609	596	0
Euroa/ lapsi kerhoissa	2 500	0	2 500	2 500	0	0
^{*)} loppuvuoden toteutunut suoritemäärä selkeästi alkuvuotta pienempi, mikä vaikuttaa yksikkökustannukseen, kun kustannuksien jakana ovat suoritteet vuoden vaihteessa						
^{**)} yksityisen hoidon tuen kuntalaisen korottaminen ja indeksikorotukset selittävät yksikkökustannuksen nousua.						
Toiminnan laajuustiedot						
Päiväkotien määrä	272	0	272	272	0	0
Leikkipuistojen määrä	66	0	66	66	0	0
Resurssit						
Vakanssien määrä ^{*)}	5 292	0	5 292	5 669	377	0
Henkilöstömäärä	5 720	0	5 720	5 704	-16	0
Tilat, m ²	227 131	0	227 131	226 425	-706	0

^{*)} vuoden 2014 talousarvion vakanssien määrässä käytetty virheellistä pohjatietoa.

^{*)} vuoden 2013 lopun olemassa olevat vakanssit 5 467.

^{*)} vuosien 2013 lopun ja 2014 vuoden lopun välinen vakanssilisäys 202.

Tuottavuus ^{**)} (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	113	117	113	112	100

^{**)} Vuosi 2012 päivähoiton vastuualue sosiaalivirastossa.

Varhaiskasvatusviraston menoihin oli talousarviossa varattu määrärahaa 370,8 milj. euroa. Viraston menot olivat 370,3 milj. euroa. Menot alittivat käytettävissä olleet määrärahat 0,5 milj. eurolla.

Menolajeittain tarkasteltuna ylitystä talousarvioon 2014 verrattuna aiheutui palvelujen ostoissa, vuokratukustannuksissa sekä avustuksissa. Vastaavasti oman toiminnan tehostamisen kautta palkkamenoissa syntyi säästöä talousarviosta. Lisäksi usean vuoden 2014 aikana käynnistyneeksi suunnitellun tilahankkeen myöhentyminen vuoden 2015 puolelle aiheutti säästöä palkkamenoissa. Myös muissa menoissa aiheutui säästöä, kun perinnässä olleita vuoden 2013 asiakasmaksuja saatiin tuloutettua virastolle, mikä pienensi vuodelle 2014 ennakoitujen luottotappioiden määrää.

Päiväkodeissa (oma ja ostopalvelut) oli hoidossa 401 lasta enemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Kerhoissa olevien alle kouluikäisten lasten määrä kasvoi edellisvuodesta 93:lla, mutta jäi kuitenkin 124 lasta alle talousarvion. Perhepäivähoidossa olevien lasten määrä oli 36 lasta vähemmän kuin talousarviossa. Lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen asiakasmäärät olivat kokonaisuutena 390 lasta vähemmän kuin talousarviossa arvioitiin.

Talousarviossa 2014 varhaiskasvatusviraston tulomääräraha oli 36,2 milj. euroa. Tulot olivat 36,6 milj. euroa, joten ne ylittivät 0,5 milj. eurolla.

Varhaiskasvatusviraston kaikki, kuusi sitovaa toiminnallista tavoitetta toteutuivat.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Selvitetään 4-vuotistarkastuksen päiväkodeissa tehtävän osuuden kattavuus ikäluokassa varhaiskasvatusalueittain.

Tavoite toteutui.

Varhaiskasvatusvirastossa käytettävään asiakastietojärjestelmään luotiin vuoden 2014 aikana kenttä, johon hoito- ja kasvatushenkilökunta merkitsi, onko päivähoitossa olevan 4-vuotiaan lapsen varhaiskasvatuskeskustelu suoritettu Hyve4-mallin mukaisesti.

Kaikki vuoden 2014 kirjaukset kerättiin 31.10.2014 tilanteessa varhaiskasvatusalueittain (13), ja suhteutettiin 1.1.2014–31.8.2014 aikana 4 vuotta täyttäneisiin suomenkielisessä kunnallisessa päivähoitossa oleviin lapsiin. Seuranta-aikana 4-vuotiaiden varhaiskasvatuskeskusteluista yhteensä 63,1 prosenttia toteutettiin Hyve4-mallin mukaisesti. Alueittaiset vaihteluvälit olivat 39,6–97,7 prosenttia.

- Kerhoista laaditaan lukujärjestys ja kerhopäivien määrää lisätään siten, että avoimen leikkitoiminnan suhteellinen osuus kasvaa.

Tavoite toteutui.

Toimintavuoden aikana kerättiin kerhoseurannalla leikkipuistojen ja päiväkotien kerhohenkilöstön työajan käytöstä lukujärjestykset eli kerhovakanssien käyttösuunnitelmat (100 %).

Alle kouluikäisten kerholasten läsnäolopäivien suhteellinen osuus kaikista kunnallisessa päivähoitossa olevien lasten läsnäolopäivistä oli joulukuussa 2014 kaksi prosenttia, kun se edellisvuonna vastaavana aikana oli 1,8 prosenttia. Kerholasten läsnäolopäivien määrä kasvoi vuoden 2013 joulukuusta vuoden 2014 joulukuuhun 11,7 prosenttia.

Alle kouluikäisten kerholasten määrä oli joulukuussa 2014 yhteensä 1 226, joka oli 93 lasta enemmän kuin joulukuussa 2013.

- Yksityisen hoidon tuen piirissä olevien lasten määrä kasvaa edellisen vuoden tasoon verrattuna.

Tavoite toteutui.

Yksityisen hoidon tuella oli joulukuussa 2014 lapsia hoidossa 2 887, joka oli 221 lasta enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Keskimäärin kuukaudessa vuonna 2014 lapsia oli yksityisen hoidon tuella 2 733, kun vastaava luku vuonna 2013 oli 2 543 lasta.

- Hallintokunnan käytössä oleva huoneistoala hoidossa olevaa lasta kohden ei kasva.

Tavoite toteutui.

Varhaiskasvatusviraston huoneistoalaa ja sen kehitystä on seurattu vuokranmaksuneliötietojen kautta. Lasten lukumäärässä huomioitiin päiväkotihoidossa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäivähoidossa ja kerhoissa olevien lasten lukumäärä. Huoneistoala hoidossa olevaa lasta kohden on saatu kaavalla huoneistoala jaettuna lasten lukumäärällä. Lasten lukumäärä 31.12.2014 oli 23 478 ja vastaavasti viraston huoneistoala 226 425 neliömetriä (m²).

Lähtötietona ja vertailutietona käytettiin lukua tilanteessa 31.12.2013, joka oli 9,9 neliömetriä lasta kohden.

Huoneistoalan lasta kohden ennustettiin olevan vuoden 2014 lopussa 9,6 m². Tilanteessa 31.12.2014 luku oli 9,6 neliömetriä lasta kohden.

- Auditoinnit ovat käytössä yksityisen päivähoiton, esiopetuksen ja lapsen tukemisen prosessien laadun arvioinnin ja kehittämisen välineenä.

Tavoite toteutui.

Auditointimalli pitää sisällään vuosittain ennakolta sovittuihin yksiköihin tehtävän auditointikäynnin sekä tulosten, johtopäätösten ja kehittämistoimenpiteiden käsittelyn alueiden johtoryhmissä sekä viraston johtoryhmässä.

Vuoden 2014 suunnitelman mukaan tarkoituksena oli toteuttaa yksityisen päivähoiton auditoinnit neljällä varhaiskasvatusalueella, esiopetuksen auditoinnit viidellä varhaiskasvatusalueella ja lapsen tukemisen prosessit neljällä varhaiskasvatusalueella.

Yksityisen päivähoiton auditoinnit tehtiin suunnitellusti neljällä varhaiskasvatusalueella yhteensä seitsemässä yksityisessä päiväkodissa. Suunnitelman mukaisesti tehtiin neljä yksityisen perhepäivähoidon auditointia.

Ulkopuolisina asiantuntijoina toimivat perhepäivähoidon ohjaajat ja varhaiskasvatuksen asiantuntija. Yhteenveto auditoinneista käsiteltiin yksityisille palveluntuottajille järjestetyssä tilaisuudessa marraskuussa 2014 sekä viraston johtoryhmässä joulukuussa 2014.

Esiopetuksen auditoinnit toteutettiin viidellä varhaiskasvatusalueella. Auditointeihin liittyviä päiväkotikäyntejä tehtiin yhteensä 20. Kooste auditointien tuloksista ja johtopäätöksistä käsiteltiin marraskuussa 2014 viraston johtoryhmässä, joka päätti esiopetuksen kehittämisen toimenpiteistä.

Lapsen tukemisen auditoinnit tehtiin suunnitelman mukaisesti kaikilla neljällä varhaiskasvatusalueella. Niiden yhteenveto ja johtopäätökset käsiteltiin kunkin varhaiskasvatusalueen johtoryhmässä syksyn 2014 aikana.

Lisäksi kaikki 17 kiertävää erityislastentarhanopettajaa haastateltiin. Lapsen tukemisen prosesseihin liittyvät auditoinnit keskittyivät rakenteellisiin tukitoimiin sekä niiden jakoperusteisiin. Tukitoimia ovat asetuksen mukaisen suhdeluvun (ryhmäkoon) väljentäminen, avustajien käyttö ja resurssierityislastentarhanopettajan tuki.

- Asiakastytyväisyys paranee erityisesti niillä osa-alueilla, joilla asiakastytyväisyyskyselyn tulokset ovat olleet vuosina 2011–2013 heikoimmat tai laskevat.

Tavoite toteutui.

Tavoitteeseen liittyvä asiakastytyväisyyskysely toteutettiin yhdessä pääkaupunkiseudun muiden kuntien Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kanssa. Asiakaskysely oli auki 20.10.–7.11.2014 välisen ajan. Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset saatiin joulukuussa 2014. Tuloksia verrattiin edelliseen pääkaupunkiseudun yhteiseen, vuonna 2011 toteutetun kyselyn tuloksiin.

Arviointikohtina olivat kysymykset:

1. "Lapsen varhaiskasvatuksen suunnittelu yhdessä henkilökunnan kanssa". Kysymyksen tulos vuonna 2011 oli 4,02, kun tulos vuonna 2014 oli 4,14.

2. "Tiedonsaanti erilaisista päivähoitovaihtoehdoista". Kysymyksen tulos vuonna 2011 oli 3,55, kun tulos vuonna 2014 oli 3,66.

Kummankin osa-alueen asiakastytyväisyyden tulos parani.

Tavoitteen toteutumiseen pyrittiin vaikuttamaan vuoden 2014 aikana kaikissa päivähoiton toimipisteissä.

Lasten vanhemmat otettiin mukaan varhaiskasvatuksen suunnitteluun vähintään päivähoiton aloituksen yhteydessä, lapsen varhaiskasvatuskeskustelussa tai silloin, kun laadittiin lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaa.

Tuottavuutta parantavat toimenpiteet

Varhaiskasvatusvirastossa jatkettiin tuottavuusmatriisityötä. Tuottavuusmatriisilaskentamallin piirissä ovat päivähoito, vuoroahoito, perhepäivähoito sekä ryhmäperhepäivähoito.

Varhaiskasvatusvirasto on kehittänyt palvelutuotantoaan jatkuvasti, mm. kerhotoimintaa kehitettiin ja lisättiin entisestään vuoden 2014 aikana.

Varhaiskasvatusvirastossa on vuoden 2014 aikana seurattu tiiviisti talousarvion mukaisissa määrärahoissa pysymistä. Varhaiskasvatusvirasto on selkiyttänyt ja parantanut ennustamisprosessia vuoden 2014 aikana. Päivähoidon palvelumuotojen yksikkökustannusten kehitystä on laskettu ja niitä on tarkasteltu ennusteiden yhteydessä. Päivähoidon kesätoiminnan suunnittelussa kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että henkilökunnan ja lasten loma-ajat vastasivat toisiaan.

Vuoden 2014 aikana varhaiskasvatusvirastossa tehtiin tilapaikkatarkastelu kaupunkistrategian mukaisesti, minkä tuloksena kyettiin tehostamaan olemassa olevien tilojen käyttöä noin 350 paikalla. Varsinaisia säästöjä tilapaikkatarkastelusta ei vielä vuoden 2014 aikana saavutettu. Tilapaikkatarkastelusta saatava säästö sisäisissä vuokrissa tulee realisoitumaan vasta tulevina vuosina. Vuoden 2014 aikana kehitettiin edelleen palveluverkkosuunnittelua ja varhaiskasvatuspalveluiden keskittämistä isompiin toimipisteisiin. Lisäksi jatkettiin tilojen yhteiskäyttöä muiden hallintokuntien ja tilakeskuksen kanssa. Uusissa hankkeissa tilankäyttöä tehostetaan suunnittelemalla tilat niin, että huoneistoalaa voidaan varata 8 neliötä lasta kohden.

4 SIVISTYS- JA HENKILÖSTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	66 533	0	66 533	77 476	10 942	0
Menot	-925 346	0	-925 346	-928 041	-2 695	-10 131
Toimintakate	-858 813	0	-858 813	-850 565	8 248	-10 131
Poistot	-25 649	0	-25 649	-25 163	486	0
Tilikauden tulos	-884 462	0	-884 462	-875 730	8 732	-10 131

4 02 OPETUSVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	21 799	0	21 799	28 437	6 638	0
Menot	-657 372	0	-657 372	-657 560	-188	-7 863
Toimintakate	-635 573	0	-635 573	-629 123	6 450	-7 863
Poistot	-11 100	0	-11 100	-10 358	742	0
Tilikauden tulos	-646 673	0	-646 673	-639 483	7 190	-7 863

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat.

Mittari 1: Peruskoulun päättötodistuksen saa suomenkielisissä peruskouluissa vähintään 98 prosenttia ja ruotsinkielisissä peruskouluissa 99 prosenttia kaikista peruskoulun päättävistä oppilaista.

Tavoite toteutui. Suomenkielisessä perusopetuksessa toteuma oli 99 prosenttia ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa 99,7 prosenttia.

Mittari 2: Lukiokoulutuksessa ylioppilaskirjoitusten pakollisten aineiden arvosanojen keskimääräinen pistemäärä on kaupungin lukioissa vähintään maan keskitasoa.

Tavoite toteutui. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa keskimääräinen pistemäärä oli sama kuin valtakunnallinen keskiarvo. Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa valtakunnallinen keskiarvo ylitettiin.

Mittari 3: Ammatillisessa peruskoulutuksessa ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvo on 2,20 asteikolla 1-3.

Tavoite toteutui. Stadin ammattiopiston ammattiosaamisen näyttöjen keskiarvo kalenterivuodelta 2014 oli 2,4.

Mittari 4: Oppisopimuskoulutuksessa opintonsa edellisenä vuonna päättäneistä opiskelijoista vähintään sama osuus suorittaa vuoden loppuun mennessä näyttötutkinon kuin vuonna 2013.

Tavoite toteutui. Ammatillisessa peruskoulutuksessa osuus oli 87 prosenttia eli sama kuin vuonna 2013.

Lisäkoulutuksessa osuus oli 79,3 prosenttia, kun vastaava osuus oli 75,5 prosenttia vuonna 2013.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Kehitetään monihallintokuntaista verkostoyhteistyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä syrjäytymisen ehkäisemiseksi varhaiskasvatustoimen, sosiaali- ja terveystoimen, opetustoimen, liikuntatoimen ja nuorisotoimen kanssa.

Lastensuojelun asiakkaina olevien lasten koulunkäynnin osalta opettajan ja sosiaalityöntekijän yhteistyöprosessi on kuvattu ja sitä kokeillaan vähintään yhdellä alueella suomenkielisessä perusopetuksessa.

Tavoite toteutui.

Suomenkielisessä perusopetuksessa on kaikilla alueilla alkanut alueellisten hyvinvoinnin koordinaatioryhmien toiminta.

Tavoite toteutui.

Vuonna 2014 toimintansa käynnistää kaupunkitasoinen ruotsinkielisten oppilashuoltoon liittyvien palveluiden koordinoitiryhmä, jonka tavoitteena on ruotsinkielisten palveluiden paikantaminen ja kehittäminen tavoitteena tuen nopeampi kohdentaminen sitä tarvitsevalle.

Tavoite ei toteutunut. Koordinoitiryhmä tulee olemaan osa kaupunkitason oppilas- ja opiskelijahuollon kokonaisuutta.

- Oppilaiden ja opiskelijoiden oppimispolut ovat eheitä ja joustavia.*
 Peruskoulun 1.-luokkalaisista yleisopetukseen tulijoista suomenkielissä peruskouluissa 82 prosenttia ja ruotsinkielisissä peruskouluissa 88 prosenttia valitsee oman oppilaaksiottoalueensa koulun tai jatkaa painotetussa opetuksessa. Kuudesluokkalaisista yleisopetuksen oppilaista suomenkielisissä kouluissa 86 prosenttia ja ruotsinkielisissä kouluissa 85 prosenttia valitsee oman oppilaaksiottoalueensa koulun tai jatkaa painotetussa opetuksessa.
 Tavoite toteutui koulunsa aloittaneiden lasten osalta. Toteutuneet prosentit olivat suomenkielisessä perusopetuksessa 1.-luokkalaisista 85 prosenttia ja kuudesluokkalaisista 74 prosenttia. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa vastaavat luvut olivat 89 prosenttia ja 81 prosenttia.
- Globaali vastuu toteutuu koulujen, oppilaitosten ja hallinnon arjessa.*
 Kouluissa, oppilaitoksissa, ruotsinkielisissä päiväkodeissa ja opetusviraston hallinnossa kokonaisenergiankulutus vähenee vuonna 2014 yhteensä 6 prosenttia vuoden 2010 tasosta sääkorjattuna mukaan lukien aikaisempien vuosien säästötavoitteet.
 Tavoite toteutui. Sääkorjattu energiankulutus laski vuonna 2014 noin 9 prosenttia vuoden 2010 tasoon verrattuna.
- Toiminnan tuottavuus paranee.*
 Oppilas- ja opiskelijakohtaiset nettomenot ovat kaupungin tuottamissa opetus- ja koulutuspalveluissa keskimäärin enintään 9 179 euroa ja 60 euroa enemmän kuin vuonna 2013.
 Tavoite toteutui. Oppilaskohtaiset nettomenot olivat 9 072 euroa.

4 02 02 KAUPUNGIN TUOTTAMAT OPETUS- JA KOULUTUSPALVELUT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	20 989	0	20 989	27 842	6 853	0
Menot	-572 179	0	-572 179	-571 887	292	-7 000
Toimintakate	-551 190	0	-551 190	-544 045	7 145	-7 000
Poistot	-11 010	0	-11 010	-10 286	724	0
Tilikauden tulos	-562 200	0	-562 200	-554 331	7 869	-7 000

Tunnusluvut	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus						
Esiopetus	107	0	107	115	8	0
Perusopetus	33 931	0	33 931	34 402	471	0
Perusopetuksen lisäopetus (10 lk)	300	0	300	164	-136	0
Esi- ja perusopetus yhteensä	34 338	0	34 338	34 681	343	0
Lukiokoulutus	7 325	0	7 325	7 394	69	0
Valtionosuuteen oikeuttavat aineopiskelijat	697	0	697	698	1	0
Lukiokoulutuksen opiskelijat yhteensä	8 022	0	8 022	8 092	70	0
Esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus yhteensä	42 360	0	42 360	42 773	413	0

Tunnusluvut	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus						
Esiopetus	71	0	71	78	7	0
Perusopetus	3 184	0	3 184	3 146	-38	0
Perusopetuksen lisäopetus (10 lk)	15	0	15	11	-4	0
Esi- ja perusopetus yhteensä	3 270	0	3 270	3 235	-35	0
Lukiokoulutus	1 258	0	1 258	1 225	-33	0
Valtionosuuteen oikeuttavat aineopiskelijat	94	0	94	83	-11	0
Lukiokoulutuksen opiskelijat yhteensä	1 352	0	1 352	1 308	-44	0
Esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus yhteensä	4 622	0	4 622	4 543	-79	0
Ruotsinkielinen lasten päivähoito						
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset	1 842	0	1 842	1 853	11	0
Omissa päiväkodeissa	1 722	0	1 722	1 731	9	0
Perhepäivähoidossa	120	0	120	122	2	0
Ammatillinen koulutus						
Valtionosuuteen oikeuttava koulutus	8 040	0	8 040	8 045	5	0
Tekniikan ala	4 132	0	4 132	4 125	-7	0
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	566	0	566	537	-29	0
Sosiaali- ja terveysala	2 720	0	2 720	2 776	56	0
Kulttuuriala	272	0	272	272	0	0
Maahanmuuttajien valmistava koulutus ¹⁾	204	0	204	231	27	0
Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus ¹⁾	146	0	146	105	-41	0
Valtionosuuteen oikeuttava lisäkoulutus	185	0	185	175	-10	0
Maksullinen palvelutoiminta	578	0	578	238	-340	0
Oppisopimuskoulutus	3 000	0	3 000	2 587	-413	0
Nettokustannukset, euroa/oppilas						
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	9 099	0	9 099	8 890	209	0
Esi- ja perusopetus	9 635	0	9 635	9 337	298	0
Lukiokoulutus	7 179	0	7 179	7 365	-186	0
Aikuislukiokoulutus	4 621	0	4 621	4 306	315	0
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	9 124	0	9 124	9 190	-66	0
Esi- ja perusopetus	9 660	0	9 660	9 791	-131	0
Lukiokoulutus	8 473	0	8 473	8 187	286	0
Aikuislukiokoulutus	2 950	0	2 950	2 996	-46	0
Ruotsinkielinen lasten päivähoito	10 297	0	10 297	10 304	-7	0

Tunnusluvut	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Ammatillinen koulutus						
Oppilaitokset yhteensä	11 599	0	11 599	11 804	-205	0
Oppisopimuskoulutus	3 444	0	3 444	3 852	-408	0
Opetusvirasto						
Kaupungin tuottamat koulutuspalvelut, euroa/oppilas	9 179	0	9 179	9 072	107	0

¹⁾ Vuoden 2013 talousarviossa sisältyvät koulutusalojen opiskelijamääriin, muutostiedot ei vertailukelpoisia.

Tuottavuus	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Opetusviraston kokonaistuottavuus	101,9	99,1	98,1	101,5	100,0
Suomenkielinen esi- ja perusopetus	100,6	103,2	102,9	100,3	100,0
Suomenkielinen lukiokoulutus	102,3	101,9	104,8	103,8	100,0
Ruotsinkielinen esi- ja perusopetus	99,1	99,3	98,0	100,2	100,0
Ruotsinkielinen lukiokoulutus	94,7	95,5	94,4	97,2	100,0
Ammatillinen koulutus	103,5	104,0	99,2	106,7	100,0

Tuloja kertyi noin 6,9 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Ennakoitua enemmän tuloja kertyi lähinnä perusopetukseen ja ammatilliseen koulutukseen saaduista harkinnanvaraisista valtionavustuksista ja muusta ulkopuolisesta rahoituksesta. Merkittävimpiä yksittäisiä valtionavustuksia olivat avustukset ryhmäkokojen pienentämiseen ja tasa-arvoa edistäviin hankkeisiin.

Menot ylittivät talousarvion noin 0,3 milj. eurolla. Henkilöstömenoissa ylitys oli runsaat 0,5 milj. euroa, kun taas muissa menolajeissa syntyi säästöjä.

Kaupunginvaltuusto myönsi lähinnä edellä todetun ulkopuolisen rahoituksen sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolain myötä kasvaneiden lakisääteisten veloitteiden perusteella talousarviokohtaan joulukuussa 2014 yhteensä 7 milj. euron ylitysoikeuden. Ylitysoikeutta ei tarvittu, mikä johtui lähinnä perusopetuksen menojen jäämisestä ennakoitua pienemmiksi. Keskeisiä syitä olivat seuraavat:

- Ylitysoikeuden perusteena ollutta hankerahoitusta siirtyi osittain käytettäväksi vuonna 2015.
- Lukuvuoden 2014–2015 toimintasuunnitelmissaan koulut varautuivat vuoden 2015 taloudelliseen kehukseen jättämällä osittain käyttämättä laskennallisia tuntiresurssejaan. Koulut toimivat lukuvuosirytmityksellä, mistä johtuen edellisen vuoden syksyä koskevat resurssipäätökset vaikuttavat seuraavan kevään menoihin.
- Peruskouluissa jäi käyttämättä perusbudjettien lisäksi jaettavia erillisresursseja, kuten positiivisen diskriminaation rahoitusta ja Ruuti-rahoitusta.
- Eräät vuoden 2013 tilinpäätöksen yhteydessä tehdyt tilinpäätösjaksotusten purkamiset pienensivät vuoden 2014 kirjanpidon menoja.
- Hallinnossa ja tukipalveluissa syntyi säästöjä henkilöstömenoissa johtuen lähinnä täyttämättömistä vakansseista, sijais-, vuorotteluvapaa- ja eläkejärjestelyistä sekä palvelujen ostoista.

4 02 11 KORVAUKSET JA AVUSTUKSET MUIDEN TUOTTAMIIN PALVELUIHIN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	760	0	760	461	-299	0
Menot	-82 953	0	-82 953	-83 393	-440	-800
Toimintakate	-82 193	0	-82 193	-82 932	-739	-800
Poistot	0	0	0	-2	-2	0
Tilikauden tulos	-82 193	0	-82 193	-82 934	-741	-800

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Oppilasmäärät						
Kotikuntakorvausten (PVOL) perusteena olevat oppilasmäärät						
Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiläiset oppilaat	8 826	0	8 826	8 831	5	0
Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat	553	0	553	553	0	0
Ruotsinkielinen lasten päivähoito						
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset						
Ostopalvelupäiväkodeissa	201	0	201	199	-2	0
Iltapäivätoiminnan oppilasmäärät						
Muiden järjestämässä avustettavassa iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat	4 255	0	4 255	4 156	-99	0

Menot ylittivät talousarvion 440 000 eurolla johtuen lakisääteisten kotikuntakorvausvelvoitteiden laajenemisesta. Kaupunginvaltuusto myönsi tällä perusteella talousarviokohtaan joulukuussa 2014 ylitysoikeutta 0,8 milj. euroa. Ylitysoikeutta tarvittiin ennakoitua vähemmän johtuen siitä, että ruotsinkielisiltä ostopalvelupäiväkodeilta ostetut palvelut sekä sopimuskoulukorvaukset jäivät ennakoitua pienemmiksi.

4 02 13 TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	50	0	50	134	84	0
Menot	-2 240	0	-2 240	-2 280	-40	-63
Toimintakate	-2 190	0	-2 190	-2 146	44	-63
Poistot	-90	0	-90	-72	18	0
Tilikauden tulos	-2 280	0	-2 280	-2 218	62	-63
Tunnusluvut						
Opiskelijamäärä, henkilötyövuosina	137	0	137	131	-6	0
Nettokustannukset, euroa/oppilas	13 840	0	13 840	14 033	-193	0

Talousarvion toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tunnusluvut						
Opiskelijamäärä, henkilötyövuosina	137	0	137	131	-6	0
Nettokustannukset, euroa/oppilas	13 840	0	13 840	14 033	-193	0

Menot ylittivät talousarvion noin 40 000 eurolla johtuen ulkopuolisella rahoituksella toteutetusta työpajatoiminnan kehittämisestä. Kaupunginvaltuusto myönsi ulkopuolisen rahoituksen perusteella talousarviokohtaan joulukuussa 2014 ylitysoikeutta 63 000 euroa.

4 04 METROPOLIA AMMATTIKORKEAKOULU OY:N TUKEMINEN, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-2 560	0	-2 560	-2 560	0	0
Toimintakate	-2 560	0	-2 560	-2 560	0	0
Tilikauden tulos	-2 560	0	-2 560	-2 560	0	0

4 11 SUOMENKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	2 051	0	2 051	2 178	127	0
Menot	-15 060	0	-15 060	-14 825	235	0
Toimintakate	-13 009	0	-13 009	-12 647	362	0
Poistot	-130	0	-130	-140	-10	0
Tilikauden tulos	-13 139	0	-13 139	-12 787	352	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritavoitteet						
Opetustunnit	101 000	0	101 000	104 317	3 317	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Menot/asukas, euroa	25	0	25	25	0	0
Toimintakate/opetustunti (ilman järjestöille myönnettäviä avustuksia)	-128	0	-128	-124	4	0
Toiminnan laajuustiedot						
Kurssilaiset, ilmoittautuneet opiskelijat	75 000	0	75 000	76 846	1 846	0
Opiskelutunnit, säännölliset opiskelijat	1 333 000	0	1 333 000	1 279 741	-53 259	0
Resurssit						
Tilat m ² (31.12. tilanne)	17 405	0	17 405	17 405	0	0
Vakituisen henkilöstön määrä	108	0	108	104	-4	0
Tuntipalkkaisen henkilöstön opetustunnit	86 352	0	86 352	88 689	2 337	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Opiskelutunti/tuottavuus	102,1	105,0	101,0	101,0	100,0

Toimintavuoden tuotot ylittivät noin 0,1 milj. eurolla johtuen ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta toimintavuonna 2014.

Talousarvion käyttötalousmenot alittuivat 0,2 milj. eurolla vuonna 2014 johtuen siitä, että opetustuntien hinta oli arvioitu ensimmäisenä kokonaisena toimintavuotena työväenopiston uudessa organisaatiossa liian korkeaksi. Lisäksi syntyi säästöjä henkilöstömenoissa. Ulkopuolista rahoitusta suomenkielinen työväenopisto sai etupäässä Opetushallitukselta, historiikirjaan saaduista avustuksista sekä innovaatorahoituskeskus Tekesin rahoittamasta Suomen verkko-opisto -hankkeesta.

Sitova toiminnallinen tavoite – 101 000 opetustuntia – ylittyi 3 317 opetustunnilla toimintavuonna 2014.

Tuottavuus parani vuodesta 2013.

4 12 RUOTSINKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	570	0	570	580	10	0
Menot	-3 223	0	-3 223	-3 041	182	0
Toimintakate	-2 653	0	-2 653	-2 461	192	0
Poistot	-36	0	-36	-8	28	0
Tilikauden tulos	-2 689	0	-2 689	-2 469	220	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritetaivoitteet						
Opetustunnit	22 500	0	22 500	22 685	185	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Menot, euroa/ruotsink. asukas	92,09	0,00	92,09	84,83	-7,26	0
Netto euroa/pidetyt tunnit	-118	0	-118	-109	9	0
Toiminnan laajuustiedot						
Osallistujat	18 100	0	18 100	16 779	-1 321	0
Resurssit						
Henkilöstö, kuukausipalkkaiset	27	0	27	27	0	0
Henkilöstö, tuntiopettajat	250	0	250	251	1	0
Tilat, m ²	4 541	0	4 541	4 541	0	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	93,7	94,0	99,0	106,9	100,0

Ruotsinkielisen työväenopiston käyttötalouden toimintamenot alittuivat noin 0,2 milj. eurolla vuonna 2014. Toimintatulot toteutuivat 10 000 euroa talousarviota parempana.

Ruotsinkielisen työväenopiston sitova toiminnallinen tavoite ylittyi 185 opetustunnilla vuonna 2014. Vuonna 2014 panostettiin sitovan tavoitteen saavuttamiseen. Tavoitteessa onnistuttiin, mutta se johti samalla tuottavuuden heikentymiseen opiskelijamäärän laskiessa toimintavuonna 2014. Asian korjaamiseksi jatkossa tehostetaan muun muassa markkinointia.

Toimintavuonna ruotsinkielinen työväenopisto painotti toiminnassaan palvelujen tarjontaa perheille, uusille nuorille kurssilaisille, maahanmuuttajille, työttömille ja eläkeläisille.

4 15 KAUPUNGINKIRJASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	2 970	0	2 970	3 663	693	0
Menot	-36 958	0	-36 958	-38 662	-1 704	-1 838
Toimintakate	-33 988	0	-33 988	-34 999	-1 011	-1 838
Poistot	-1 280	0	-1 280	-999	281	0
Tilikauden tulos	-35 268	0	-35 268	-35 998	-730	-1 838

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritavoitteet						
Lainat, 1 000 kpl	8 600	0	8 600	8 815	215	0
Kirjastokäynnit, 1 000 kerta	6 300	0	6 300	6 409	109	0
Verkkokäynnit, 1 000 kerta	6 100	0	6 100	8 367	2 267	0
Käynnit yhteensä, 1 000	12 400	0	12 400	14 776	2 376	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Menot/laina, euroa	4,30	0,00	4,30	4,39	-0,09	0
Menot/käynnit, euroa	2,98	0,00	2,98	2,62	0,36	0
Menot/asukas, euroa	60,55	0,00	60,55	62,20	-1,65	0
Tulot/laina, euroa	0,35	0,00	0,35	0,42	0,07	0
Tulot/asukas, euroa	4,87	0,00	4,87	5,89	1,02	0
Toimintakate/laina, euroa	-3,95	0,00	-3,95	-3,97	-0,02	0
Toimintakate/asukas, euroa	-55,69	0,00	-55,69	-56,30	-0,61	0
Aineistomenot/laina, euroa	0,37	0,00	0,37	0,36	0,01	0
Aineistomenot/asukas, euroa	5,25	0,00	5,25	5,06	0,19	0
Lainat/kokoelma	4,6	0,00	4,6	4,7	0,1	0
Kokoelma/asukas	3,1	0,00	3,1	3,0	-0,1	0
Toiminnan laajuus						
Aukiolotunnit	93 600	0	93 600	102 546	8 946	0
Lainat/aukiolotunti	92	0	92	86	-6	0
Käynnit/aukiolotunti	132	0	132	144	12	0
Käynnit/henkilötyövuosi	27 253	0	27 253	32 475	5 222	0
Aukiolotunnit/ 1 000 asiakas	153	0	153	165	12	0
Lainat/henkilötyövuosi	18 901	0	18 901	19 375	474	0
Henkilötyövuodet/ 1 000 asiakas	0,75	0,00	0,75	0,73	-0,02	0
Tuotannon tekijämäärä						
Kirjastot, kpl	37	0	37	37	0	0
Kirjastoautot, kpl	2	0	2	2	0	0
Laitoskirjastot, kpl	10	0	10	10	0	0
Kokoelma, 1 000 kpl	1 865	0	1 865	1 860	-5	0
Resurssit						
Henkilötyövuosi	455	0	455	455	0	0
Tilat, m ² (31.12.)	36 794	0	36 794	37 302	508	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Indeksi	97	106	103	104	100

Kaupunginkirjaston tulot ylittivät talousarvion 23 prosentilla vuonna 2014. Kaupunginkirjasto sai ennakoitua enemmän ulkopuolista rahoitusta keskuskirjastotehtäviin ja erilaisiin tietoyhteiskuntapalvelujen kehittämishankkeisiin. Ulkopuo-

lista rahoitusta kaupunginkirjasto sai noin 1,0 milj. euroa enemmän kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Suurimpia rahoittajia olivat opetus- ja kulttuuriministeriö, EU sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Ely-keskus).

Kaupunginkirjaston käyttömenot olivat vuonna 2014 yhteensä noin 38,7 milj. euroa. Käyttötalouden menot ylittivät 1,7 milj. eurolla toimintavuonna. Ylitys johtui ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden kustannusvaikutuksista. Ylitysoikeutta kaupunginkirjastolle myönnettiin yhteensä noin 1,8 milj. euroa vuonna 2014.

Menot asukasta kohden olivat 62,2 euroa vuonna 2014. Menot laskivat 0,4 prosenttia edellisestä vuodesta (62,46 euroa/asukas). Tuloja asukasta kohden kertyi 5,89 euroa, kun tulotavoite oli 4,87 euroa. Aineiston hankintaan asukasta kohden käytettiin 5,06 euroa. Tavoite oli 5,25 euroa.

Molemmat kaupunginkirjastolle asetetut sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat vuonna 2014. Aukiolotunteja kertyi 102 546, kun tavoite oli 93 600 tuntia. Käyntejä yhteensä (sisältäen kirjastokäynnit ja verkkokäynnit) oli 14,8 milj., kun tavoite oli 12,4 milj. käyntiä. Kirjastokäyntien määrä oli 6,4 miljoonaa ja verkkokäyntien 8,4 miljoonaa.

Aineistoa lainattiin 8,8 milj. kertaa. E-lainojen lainausmäärä kaksinkertaistui 23 000 lainauksesta 46 000 lainaan.

Kokoelmaa päivitettiin aineistohankinnoilla ja vanhan kokoelman poistoilla. Uutta aineistoa hankittiin 152 000 kappaletta ja vanhaa aineistoa poistettiin 155 000 kappaletta. Kokoelma vuoden lopussa oli lähes 1,9 milj. kappaletta. E-kirjakokoelma sisälsi vuoden lopussa 4 000 nimikettä.

Vuosi 2014 merkitsi voimakasta sähköisen kirjallisuuden kasvua. Helsingin kaupunginkirjasto ryhtyi myös vetämään kansallista sähköistä aineistokonsortiota. Helsingissä kehitettyä suomalaista sähköistä kirjallisuuden mallia käytiin esittelemässä myös Frankfurtin kirjamessuilla.

Kirjasto laajensi toimintaansa. Kokeiltiin erilaisia minikirjasto- ja omatoimimalleja. Uusi Skidi-kirjastoauto otettiin käyttöön. Tuottavuutta nostettiin kehittämällä uusi itsepalvelutulosmalli, joka otetaan käyttöön kaikissa isommissa kirjastoissa vuonna 2015.

Kirjastoverkkoon kuului vuoden lopussa 37 kirjastoa, 10 laitoskirjastoa, kaksi kirjastoautoa sekä kirjaston kotipalvelu. Töölön kirjastotalon laaja peruskunnostushanke alkoi vuoden 2014 lopulla.

4 16 KAUPUNGIN TAIDEMUSEO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	309	0	309	306	-3	0
Menot	-6 239	0	-6 239	-6 171	68	0
Toimintakate	-5 930	0	-5 930	-5 865	65	0
Poistot	-170	0	-170	-112	58	0
Tilikauden tulos	-6 100	0	-6 100	-5 977	123	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritetavoitteet						
Kävijämäärä yhteensä	50 000	0	50 000	91 459	41 459	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Menot/asukas, euroa	10,06	0,00	10,06	9,85	-0,21	0
Menot/aukiolotunti, euroa	1 773	0	1 773	2 456	683	0
Toiminnan laajuustiedot						
Uusien julkisen taiteen hankkeiden käynnistäminen	3	0	3	3	0	0
Näyttelyt	20	0	20	25	5	0
Resurssit						
Henkilöstön määrä (vakinaiset)	67	0	67	62	-5	0
Tilat, m ²	7 510	0	7 510	5 395	-2 115	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Asukaskohtainen tunnusluku	44,0	81,8	84,0	92,7	100,0

Taidemuseon kaupunginvaltuustoon nähden sitova toimintakate toteutui 65 000 euroa talousarviota parempana vuonna 2014 johtuen pääasiassa ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta.

Kävijöitä koskeva sitova toiminnallinen tavoite – yhteensä 50 000 kävijää – ylittyi 41 459 kävijällä johtuen Hotel Manta of Helsinki pop up -näyttelyn suosiosta.

Taidemuseon ei-sitova tavoite 20 näyttelystä ylittyi viidellä näyttelyllä. Uusien julkisen taiteen hankkeiden käynnistämisen tavoite – kolme hanketta – toteutui talousarvion mukaisesti.

Tuottavuus laski vuonna 2014 edelliseen vuoteen nähden. Tuottavuutta mitataan näyttelykäynnin kustannuksilla kuntalaista kohden. Tuottavuusmittaristossa toimintakate sisältää näyttelytoiminnan lisäksi muiden toimintojen kustannuksia, ja siksi mittari uusitaan vuonna 2015 mittaamaan tuottavuutta paremmin.

4 17 KULTTUURITOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	1 220	0	1 220	1 539	318	0
Menot	-43 669	0	-43 669	-43 896	-227	0
Toimintakate	-42 449	0	-42 449	-42 357	92	0
Poistot	-422	0	-422	-448	-26	0
Tilikauden tulos	-42 871	0	-42 871	-42 805	66	0

Helsingin kulttuurikeskus toteutti toiminnassaan valtuuston asettamaa strategiaohjelmaa ja kulttuuristrategiaa. Toimintavuoden aikana kiinnitettiin huomiota palveluiden kehittämiseen, alueellisen kulttuuriyön kehittämiseen ja asiakaslähtöisyyden lisäämiseen. Lisäksi uudistettiin koulujen kulttuurisuunnitelman edellytyksiä ja valmisteltiin Caisa-alueen ja kulttuurikeskuksen monimuotoisuutta edistävä toimintamalli ja selkeytettiin eri osastojen tehtävänjakoa.

Yhteistyönä kehitettiin edelleen kulttuurisen vanhustyön, nuorisotyön ja kohdennetun opetustyön eri muotoja yhdessä kolmannen sektorin, vapaaehtoisuuden ja sosiaali- ja terveysviraston, opetusviraston, kaupunginkirjaston, nuorisosiainkeskuksen, Helsingin taidemuseon, kaupunginmuseon ja kaupunkisuunnitteluviraston (Lähiöprojekti) kanssa. Vuoden aikana selkeytettiin avustuskriteerejä siten, että avustuksia suunnataan paremmin strategisille painopistealueille.

4 17 01 KULTTUURIKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	712	0	712	734	22	0
Menot	-13 167	0	-13 167	-13 165	2	0
Toimintakate	-12 455	0	-12 455	-12 431	24	0
Poistot	-422	0	-422	-448	-26	0
Tilikauden tulos	-12 877	0	-12 877	-12 879	-2	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tunnusluvut						
Taide- ja kulttuuriopetus erityisesti lapsille						
Opetustuntien määrä yhteensä	12 000	0	12 000	15 394	3 394	0
Kurssien määrä yhteensä, kpl	1 100	0	1 100	1 306	206	0
Oppilasmäärä yhteensä	11 000	0	11 000	13 084	2 084	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kulttuuritoiminta toimipaikoissa						
(Stoa, Vuotalo, Malmitalo, Kanneltalo, Annantalo, Caisa)						
Esitysten lukumäärä saleissa	1 200	0	1 200	1 359	159	0
Taidenäyttelyiden lukumäärä	120	0	120	124	4	0
Kävijöitä toimipaikkojen tilaisuuksissa	225 000	0	225 000	394 648	169 648	0
Näyttelyt, kpl	150 000	0	150 000	262 358	112 358	0
Esitykset, kpl	75 000	0	75 000	132 290	57 290	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Artist in Residence, käyttöpäivät keskimäärin (majoitustilat)	220	0	220	329	109	0
Tilojen vuokraukset taiteilijoille, kpl	30	0	30	31	1	0
Käsiteltyjä avustuksia, kpl	990	0	990	1 094	104	0
Myönnettyjä avustuksia, kpl	440	0	440	657	217	0
Kulttuurikeskuksen menot/asukas, euroa	21,57	0,00	21,57	21,18	0,39	0
Tulot/asukas, euroa	1,28	0,00	1,28	1,18	-0,10	0
Toimintakate/asukas, euroa	-20,41	0,00	-20,41	-20,00	0,41	0
Resurssit						
Vakinaiset (vakanssit)	93	0	93	91	-2	0
Kurssiopettajat	10	0	10	7	-3	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	100	133	114	102	100

Kulttuurikeskuksen käyttötalouden toimintatulot toteutuvat 22 000 euroa talousarviota parempana vuonna 2014. Kulttuurikeskus toteutti vuonna 2014 useita yhteistyöprojekteja, joihin saatiin ulkopuolista rahoitusta muun muassa EU:lta, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, Koneen Säätiöltä, Suomen elokuvasäätiöltä, Lähiöprojektilta (KSV) ja opetusvirastolta. Käyttötalouden menot toteutuivat talousarvion mukaisesti vuonna 2014.

Sitova toiminnallinen tavoite esitysten lukumäärästä saleissa saavutettiin (Stoa, Vuotalo, Malmitalo, Kanneltalo, Annantalo, Caisa). Toteutunut määrä oli 1 359 esitystä. Myös toinen sitova toiminnallinen tavoite saavutettiin – taide- ja kulttuuriopetuksen erityisesti lapsille suunnattujen opetustuntien määrä. Toteuma oli 15 394 opetustuntia. Salitapahtumien lisäksi tuotettiin aiempaa enemmän talojen ulkopuolisia alueellisia projekteja.

Vuonna 2014 viraston tuottavuus vahvistui edelleen. Erityisesti kävijämäärät kasvoivat ja asiakastyytyväisyys oli erinomainen.

4 17 02 SAVOY-TEATTERI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	508	0	508	804	296	0
Menot	-1 392	0	-1 392	-1 642	-250	0
Toimintakate	-884	0	-884	-838	46	0
Tilikauden tulos	-884	0	-884	-838	46	0

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritavoitteet						
Savoy-teatterin ja Esplanadin lavan esitykset yhteensä	320	0	320	353	33	0
Omat esitykset, kpl	150	0	150	15	-135	0
Yhteisesitykset, kpl	30	0	30	200	170	0
Ulkopuolisten järjestämät esitykset, kpl	140	0	140	138	-2	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritavoitteet						
Savoy-teatterin ja Esplanadin lavan esitykset yhteensä	320	0	320	353	33	0
Omat esitykset, kpl	150	0	150	15	-135	0
Yhteisesitykset, kpl	30	0	30	200	170	0
Ulkopuolisten järjestämät esitykset, kpl	140	0	140	138	-2	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Savoy-teatterisalin käyttöpäivät	210	0	210	201	-9	0
Savoy-teatterisalin päiväkäyttö *)	50	0	50	13	-37	0
Savoy-teatterisalin kävijät	60 000	0	60 000	63 578	3 578	0
Savoy-yksikön menot/asukas, euroa	2,24	0,00	2,24	2,64	-0,40	0
Tulot/asukas, euroa	0,83	0,00	0,83	1,29	0,46	0
Toimintakate/asukas, euroa	-1,41	0,00	-1,41	-1,35	0,06	0
Resurssit						
Vakinaiset (vakanssit)	11	0	11	11	0	0

*) Ei sisälly käyttöpäiviin

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	100	95	90	91	100

Savoy-teatterin asema erityisesti maailmanmusiikin, mutta myös kotimaisen musiikin sekä tanssi- ja näyttämötaiteen tarjoajana vahvistui uuden johtajan myötä. Teatterin tulot kasvoivat edellisestä vuodesta.

Savoy-teatterin ja Espan lavan sitova toiminnallinen tavoite oli yhteensä 320 kulttuuri- ja taidetilaisuutta. Tavoite toteutui. Kulttuuri- ja taidetilaisuuksia oli yhteensä 353. Savoy-teatterisalin kävijätavoite, 60 000 kävijää, ylittyi. Kävijöiden määrä oli 63 578 vuonna 2014.

4 17 03 YHTEISÖJEN TUKEMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	1	1	0
Menot	-12 673	-65	-12 738	-12 737	1	0
Toimintakate	-12 673	-65	-12 738	-12 736	2	0
Tilikauden tulos	-12 673	-65	-12 738	-12 736	2	0

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalla oli käytettävissään yhteisöjen tukemiseen noin 12,7 milj. euroa. Yhteisöjen tukemiseen tarkoitettuja avustushakemuksia saapui 1 069 kappaletta ja avustusta myönnettiin 632 hakijalle. Määrärahaa käytettiin 12,7 milj. euroa (käyttöprosentti 100,5). Määrärahan ylitys katettiin vastaavan suuruisella säästöllä talousarviokohdassa 4 17 04, Avustukset teatterilain piiriin kuuluville ammattiteattereille.

4 17 04 AVUSTUKSET TEATTERILAIN PIIRIIN KUULUVILLE AMMATTITEATTEREILLE

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-4 208	65	-4 143	-4 139	4	0
Toimintakate	-4 208	65	-4 143	-4 139	4	0
Tilikauden tulos	-4 208	65	-4 143	-4 139	4	0

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalla oli käytettävissään 4,2 milj. euroa avustuksiin teatterilain piiriin kuuluville ammattiteattereille. Määrärahaa käytettiin 4,1 milj. euroa (käyttöprosentti 98,4) vuonna 2014. Määrärahan alituksella katettiin vastaavan suuruinen ylitys talousarviokohdassa 4 17 03, Yhteisöjen tukeminen toimintavuonna 2014. Avustushakemuksia saapui 25 kappaletta ja avustusta myönnettiin 25 hakijalle.

4 17 05 AVUSTUS SUOMEN KANSALLISOOPPERAN SÄÄTIÖLLE, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-3 694	0	-3 694	-3 694	0	0
Toimintakate	-3 694	0	-3 694	-3 694	0	0
Tilikauden tulos	-3 694	0	-3 694	-3 694	0	0

4 17 06 AVUSTUS HELSINGIN TEATTERISÄÄTIÖLLE, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-8 535	0	-8 535	-8 519	16	0
Toimintakate	-8 535	0	-8 535	-8 519	16	0
Tilikauden tulos	-8 535	0	-8 535	-8 519	16	0

4 18 KAUPUNGINMUSEO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	471	0	471	604	133	0
Menot	-7 583	0	-7 583	-7 591	-8	0
Toimintakate	-7 112	0	-7 112	-6 987	125	0
Poistot	-175	0	-175	-117	58	0
Tilikauden tulos	-7 287	0	-7 287	-7 104	183	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritetaivoitteet						
Tutkimustoimintojen lukumäärä	15 000	0	15 000	16 806	1 806	0
Asiantuntijapalvelujen lukumäärä	9 500	0	9 500	7 880	-1 620	0
Aukiolotuntien lukumäärä	8 450	0	8 450	8 216	-234	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Menot/asukas, euroa	12,43	0,0	12,43	12,21	0,22	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Toiminnan laajuustiedot						
Asiakkaiden lukumäärä, joista	350 000	0	350 000	467 107	117 107	0
Näyttelykävijöitä	140 000	0	140 000	202 615	62 615	0
Muita asiakkaita	55 000	0	55 000	28 742	-26 258	0
Verkkokävijöitä	155 000	0	155 000	235 750	80 750	0
Näyttelyt ja julkaisut (ISBN, ISSN, näyttelyjulkaisut, asiakaslehdet, levyt, kalenterit)	12	0	12	14	2	0
Annetut lausunnot ja muistiot	450	0	450	493	43	0
Kokoelmien laajuus yhteensä						
Esine- ja arkistokokoelmat	453 947	0	453 947	454 088	141	0
Valokuvat	948 383	0	948 383	962 723	14 340	0
Taide	6 100	0	6 100	6 101	1	0
Arkeologiset kokoelmat	92 042	0	92 042	92 044	2	0
Kokoelmista digitoituna yhteensä						
Esine- ja arkistokokoelmat	87 891	0	87 891	89 959	2 068	0
Valokuvat	65 000	0	65 000	61 514	-3 486	0
Taide	5 398	0	5 398	5 409	11	0
Arkeologiset kokoelmat	8 200	0	8 200	9 502	1 302	0
Resurssit						
Henkilöstön määrä (vakituiset)	72	0	72	70	-2	0
Tilat, m ²	15 064	0	15 064	15 017	-47	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	125	79	75	73	100

Kaupunginmuseon sitova toimintakate toteutui 125 000 euroa talousarviota parempana johtuen ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta ja Uudenmaan liitolta veloitetusta Presidentinlinnan kaivauksien loppulaskutuksesta vuonna 2014.

Kaupunginmuseolla oli vuodelle 2014 kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta: 8 450 aukiolotuntia ja 350 000 asiakasta. Asiakasmäärä ylittyi 117 000 henkilöllä johtuen Lasten museon kävijämäärien lisäyksestä ja Hakasalmen huvilan Rasvaletti-näyttelyn suosiosta. Aukiolotavoitteesta jäi puuttumaan 234 tuntia johtuen siitä, että Sederholmin talo oli suljettuna osana Elefanttikorttelin rakennustöitä. Lisäksi Ruiskumestarin taloa ei pystytty avaamaan yleisölle marras- ja joulukuussa sisäilmaongelmien vuoksi ja Ratikkamuseo oli aiempaa enemmän suljettuna Kulttuuritehdas Korjaamon yksityistilaisuuksien vuoksi.

4 19 ORKESTERITOIMINTA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	1 614	0	1 614	1 267	-347	0
Menot	-12 817	0	-12 817	-13 039	-222	-330
Toimintakate	-11 203	0	-11 203	-11 772	-569	-330
Poistot	-270	0	-270	-133	137	0
Tilikauden tulos	-11 473	0	-11 473	-11 905	-432	-330

- Sitovana tavoitteena orkesterilla oli 47 maksullista sinfoniakonserttia Musiikkitalossa.

Tavoite toteutui.

Orkesteri esitti vuonna 2014 yhteensä 126 konserttia. Konserttien määrä toteutui 15 konserttia talousarviotavoitetta suurempana. Tämä johtuu kummilapsikonserttien sekä muiden lastenkonserttien suunniteltua suuremmasta määrästä. Näitä konsertteja järjestettiin eri kaupunginosissa ympäri kaupunkia sekä Musiikkitalossa. Näissä konserteissa kävi yhteensä 12 977 lasta ja heidän vanhempansa.

Pääkaupunkiseudun koululais- ja muut erityisryhmät käyttivät aktiivisesti mahdollisuutta käydä orkesterin julkisissa kenraaliharjoituksissa ja konserteissa. Orkesteri teki yhteistyötä pääkaupunkiseudun musiikkiopistojen kanssa järjestämällä Musiikkitalossa Pieni alkusoitto -nimisiä tapahtumia. Musiikkiopistojen oppilaat esiintyivät ennen orkesterin konserttien alkua opettajiensa johdolla lämpiössä puolen tunnin ajan. Orkesterin konserteissa kävi yhteensä 121 900 kuulijaa. Lisäksi orkesterin suorien verkkolähetysten yleisönä oli yli 15 000 katsojaa.

4 19 01 KAUPUNGINORKESTERI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	1 514	0	1 514	1 167	-347	0
Menot	-12 567	0	-12 567	-12 802	-235	-330
Toimintakate	-11 053	0	-11 053	-11 635	-582	-330
Poistot	-270	0	-270	-133	137	0
Tilikauden tulos	-11 323	0	-11 323	-11 768	-445	-330

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tunnusluvut						
Sinfonikonsertit	47	0	47	47	0	0
Viihdekonsertit	6	0	6	6	0	0
Kummilapsikonsertit/ koulukonsertit	40	0	40	52	12	0
Muut konsertit	2	0	2	5	3	0
Tilaukskonsertit	1	0	1	1	0	0
Ulkomaiset konsertit	10	0	10	10	0	0
Kamarimusiikkikonsertit	5	0	5	5	0	0
Yhteensä	111	0	111	126	15	0
Avoimet kenraaliharjoitukset				25		
Kenraaliharjoitusten yleisömäärä				9 449		
Kokonaiskulijamäärä	106 000	0	106 000	121 900	15 900	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Täyttöaste, prosenttia	93	0	93	91	-2	0
Resurssit						
Toimiston henkilökunta	12	0	12	12	0	
Orkesterin henkilökunta	102	0	102	102	0	
Yhteensä	114	0	114	114	0	

Orkesterin käyttötalouden tuloja kertyi noin 1,2 milj. euroa ja menot olivat noin 12,8 milj. euroa. Tulot alittuivat noin 350 000 eurolla ja menot ylittivät noin 235 000 eurolla toimintavuonna. Menojen ylitys johtui vuoden 2013 tilinpäätöksen yhteydessä tehdystä tasekirjauksesta, jolla vuoden 2014 aikana maksetut vuokrahyvitykset tuloutettiin jo vuoden 2013 tilinpäätöksessä. Tase-erä kirjattiin vuokratustannuksia lisäävänä eränä vuonna 2014, minkä vuoksi vuokratustannukset toteutuivat 430 000 euroa arvioitua suurempina. Kaupunginvaltuusto myönsi ylitysoikeutta 330 000 euroa.

Orkesteri seuraa tuottavuuskehitystä muun muassa Musiikkitalossa järjestettyjen maksullisten konserttien täyttöasteella. Vuonna 2014 täyttöaste oli 90,7 prosenttia, joka oli 2,3 prosenttiyksikköä tavoitetta heikompi. Pitkäjänteistä kohderyhmämarkkinointia on tehty jo vuodesta 1993.

4 19 02 KAUPUNGINORKESTERI, KÄYTTÖVARAT, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	100	0	100	100	0	0
Menot	-250	0	-250	-237	13	0
Toimintakate	-150	0	-150	-137	13	0
Poistot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-150	0	-150	-137	13	0

Talousarviokohta on varattu nettobudjetoituna toimivan orkesterin konserttavierailuihin. Sitova toimintakate toteutui 13 000 talousarviota parempana. Orkesteri teki konserttavierailun Saksaan 2.2.–12.2.2014 yhdeksälle paikkakunnalle.

4 21 KORKEASAAREN ELÄINTARHA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	4 300	0	4 300	4 287	-13	0
Menot	-7 891	0	-7 891	-7 712	179	0
Toimintakate	-3 591	0	-3 591	-3 425	166	0
Poistot	-743	0	-743	-1 113	-370	0
Tilikauden tulos	-4 334	0	-4 334	-4 538	-204	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritavoitteet						
Kävijämäärä	530 000	0	530 000	485 400	-44 600	0
Sitova toiminnallinen tavoite						
Aukiolotunnit	2 793	0	2 793	2 843	50	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Toimintakate/asukas, euroa	5,8	0,0	5,8	5,6	0,3	0,0
Toiminnan laajuustiedot						
Lajimäärä	170	0	170	170	0	0
Pinta-ala, ha	24	0	24	24	0	0
Resurssit						
Henkilöstön määrä	73	0	73	73	0	0
Tuottavuus						
Toimintakate/aukiolotunti	1 285	0	1 285	1 263	-22	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	78	83	82	78	100

Kaupunginvaltuuston korkeasaaren eläintarhalle asettama sitova toimintakate ylittyi 166 000 eurolla johtuen menosäästöistä.

Korkeasaaren sitova toiminnallinen tavoite 2 793 aukiolotunnista ylittyi 50:llä johtuen tapahtumapäivien pidennetyistä aukioloajoista. Korkeasaarelle asetettu muu toiminnallinen tavoite oli 530 000 asiakkaan kävijämäärä vuonna 2014. Tavoitteesta jäätin 44 600 kävijää johtuen osaksi siitä, että venäläismatkailijoiden määrä Suomessa on ollut laskussa.

Vuosi 2014 oli Korkeasaaren 125-vuotisjuhlavuosi. Juhlavuoden kunniaksi Korkeasaaren eläintarha järjesti tavanomaisia enemmän tapahtumia ja näyttelyitä ja Korkeasaaren näkyvyyttä lisättiin. Palvelu- ja tarvikeostojen määrä oli tavanomaista suurempi.

4 31 NUORISOTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	1 800	0	1 800	1 531	-269	0
Menot	-30 250	0	-30 250	-30 180	70	0
Toimintakate	-28 450	0	-28 450	-28 649	-199	0
Poistot	-500	0	-500	-780	-280	0
Tilikauden tulos	-28 950	0	-28 950	-29 429	-479	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Sitovat toiminnalliset tavoitteet						
Käyntikertoja, kpl	1 270 000	0	1 270 000	1 390 670	120 670	0
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	1 200	0	1 200	1 131	-69	0
Nuorten pienryhmät	850	0	850	1 844	994	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Toimintakate/käyntikerta, euroa	-22,40	0,00	-22,40	-20,60	1,80	0
Menot/ 0-28-vuotiaat, euroa	146,22	0,00	146,22	145,88	-0,34	0
Avustukset järjestöille ja nimikkotilojen vuokrat/ 0-28-vuotiaat, euroa	8,46	0,00	8,46	8,43	-0,03	0
Resurssit						
Tilat, m ²	39 790	0	39 790	40 090	300	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	97	103	105	99	100

Nuorisoasiainkeskuksen käyttötalouden menot toteutuivat lähes talousarvion mukaisena vuonna 2014. Menot alittivat talousarvion 70 000 eurolla. Käyttötalouden tulot alittuivat 269 000 eurolla johtuen ennakoitua pienemmästä muiden toimintatulojen kertymästä toimintavuonna 2014.

Nuorisoasiainkeskuksessa selvitettiin nykyisten kumppanuussopimusten tilanne ja kustannusvaikutukset. Käsittelyn yhteydessä kuultiin sekä yhteistyötahoja että henkilöstöä. Selvitysten ja kuulemisten perusteella uudistettiin nuorisoasiainkeskuksen kumppanuuksien ja kilpailutusten periaatteet, jotka hyväksyttiin nuorisolautakunnassa.

Ruudin ydinryhmän asema ja tehtävät tarkistettiin ja hyväksyttiin nuorisolautakunnassa. Osallistuvaan budjetointiin osallistui 1 600 nuorta. Osallistuvan budjetoinnin pilotit Haaga-Kaarelassa ja kaakkoisessa nuorisotyöyksiköissä ovat tuottaneet alueille myös uudenlaista toimintaa, ja yhteistyö nuorten kuulemisessa on tiivistynyt eri hallintokuntien kanssa. Nuorten aloitekanava Ruuti.net-sivustolla siirtyi käyttämään kaupungin palautejärjestelmää.

Nuorisoasiainkeskuksen sitovaa toiminnallista tavoitetta – suunnitelmallisesti tuet nuoret, 1 200 – ei saavutettu Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman erillisrahoituksen päättymisen vuoksi, työllistämistoiminnan loppumisen vuoksi nuorisoasiainkeskuksessa ja Tyttöjen talon resurssien vähenemisen vuoksi.

Vuonna 2014 nuorisoasiainkeskuksessa oli 1 844 pienryhmää. Kulttuurikeskuksen ja työväenopiston kanssa on tehty tiiviisti yhteistyötä muun muassa Pulssi-toiminnassa niin Haaga-Kaarelan kuin Malmi-Pukinmäen alueella. Suurin avoimen toiminnan lisäys loma-aikoina tapahtui kesäkuussa 2014 Nuta-cupin yhteydessä, jolloin eri puolilla Helsinkiä järjestettiin avointa liikuntatoimintaa jalkapallokentillä. Kokeilu osoittautui hyväksi ja avointa liikuntatoimintaa jatketaan ja lisätään yhteistyössä liikuntaviraston kanssa myös vuonna 2015.

Hyvä vapaa-aika -hankkeessa kehitettiin vuonna 2014 opetustoimen ja nuorisotoimen yhteistyötä. Lisäksi keskityttiin vuosiluokkien 7–9 oppilaiden ”omien juttujen” ja harrastusten löytämiseen. Nuorten omaa toimijuutta tuettiin ottamalla

la käyttöön Tampereen yliopistossa kehitetty myönteisen tunnistamisen menetelmä, jota käsiteltiin hankkeessa tarinalisuuden kautta.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto päätti keväällä 2014 yhden luukun periaatteella toimivan monialaisen Nuorten palvelupisteen valmistelun käynnistämistä. Valmistelua vetää nuorisoasiainkeskus ja palvelupisteen toiminta alkaa keväällä 2015.

Syksyllä 2014 tietokeskuksen kanssa julkaistiin ensimmäinen Nuorten hyvinvointikertomus. Nuorten hyvinvointikertomus on uudenlainen raportti, jota päivitetään vuosittain. Raportti koostuu indikaattoritiedosta, tutkimuksista ja nuorten kokemustiedosta. Hyvinvointikertomus on valmisteltu yhdessä kaupungin eri asiantuntijoiden ja yhteistyötahojen kanssa kahdessa asiantuntijaseminaarissa, joihin osallistui yhteensä noin 120 henkilöä.

Vuonna 2014 nuorten vertaisohjaajapilottitoimintaa oli neljässä eri nuorisotalossa: Viikissä, Pihlajamäessä, Kettutiellä Herttoniemessä ja Jakomäessä. Vertaisohjaajien ansiosta nuorisotalojen aukioloaikoja saatiin laajennettua, sillä he järjestivät toimintaa nuorisotaloilla painottuen viikonloppuihin ja tiistai-iltoihin. Kolme maahanmuuttajajärjestöä järjesti varhaisnuorille toimintaa kolmella nuorisotalolla joko yhtenä tai kahtena iltapäivänä viikossa.

Nuorisotaloille koulutettiin 66 vapaaehtoista aikuista, joista 33 oli alle 28-vuotiaita. Vuosittain toimintaan tulee noin 100 uutta vapaaehtoista, sillä koulutusten lisäksi vapaaehtoisiksi nuorisotaloille tulee opiskelijoita, joilla vapaaehtoistoiminta on osa opintoja.

Helsinkiin perustettiin seitsemän laillista graffitimaalauspaikkaa. Nuorisoasiainkeskuksen katutaidetoimisto Supafly osallistui 19 maalaustapahtumaan eri puolilla Helsinkiä ja HattuMedian nuoret olivat mukana järjestämässä mediatoimintaa 16 alueellisessa tapahtumassa. Narrin näyttämö -teatteriharrastusryhmä toimi Hapen lisäksi myös alueellisilla nuorisotaloilla. Perinteisten Kallio Kukkii ja Kallio Kipinöi -tapahtumien lisäksi Harjun nuorisotalosta käsin järjestettiin iso rasminvastaisten musiikki- ja taidetapahtumien sarja. Glorian mediahanke kehitti yhteisömediallista toimintaa, jonka tarkoituksena on parantaa kaupunkilaisten mahdollisuuksia tuoda esiin näiden omaa kulttuurista toimintaa mediassa. Helsinki-päivänä Finnkinon ja Taidemuseon kanssa järjestettiin Tennispalatsiin toimintaa ja tekemistä koko perheelle.

Verkossa kohdattiin nuoria noin 47 000 kertaa. Vuonna 2014 nuorisoasiainkeskuksessa otettiin käyttöön MunStadi-sivusto, joka mahdollistaa vahvemman vuorovaikutuksen ja sisällöntuottamisen toiminnasta yhdessä nuorten kanssa. Nuorisotyön eri toiminnoissa käytettiin noin kolmeakymmentä sosiaalisen median palvelua. Pelitalon etäpisteitä sijaitsee viidessä nuorisotalossa ja pelitoimintaa kehitetään yhteistyössä alueiden kanssa. Pelitoiminnan yhteydessä on toteutettu Inno-koulutushanke, jonka yhteydessä koulutettiin 1 100 kasvatusalan henkilöä.

Syksyllä 2014 tehtiin keskustaselvitys, jonka pohjalta luodaan uusi toimintamalli kantakaupungissa toimimiselle ja syvennetään kumppanuuksia eri toimijoiden kesken.

Nuorisoasiainkeskus toteutti vuoden 2014 aikana seitsemän nimetöntä rekrytointia, joiden tavoitteena oli lisätä maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden määrää. Vuonna 2014 virastossa oli 253 alle 20-vuotiasta kesätyöntekijää, joista 85 prosenttia oli alle 18-vuotiaita.

Vuonna 2014 tehtiin osana nuorisoasiainkeskuksen suunnantarkistusta eri puolille Eurooppaa yhteensä 15 opinto- ja tutustumiskäyntiä, joihin osallistui 34 eri työntekijää. Yhteistyö Wienin kaupungin kanssa käynnistyi uudelleen asiantuntijavaihdolla. Pohjoismaainen yhteistyö jatkui Storstadens hjärta och smärta -verkostossa. Nuorisoasiainkeskus oli mukana Eurooppa-tason yhteistyössä maahanmuuttajataustaisten nuorten osallisuus- ja demokratiakasvatushankkeessa kokoomalla nuorten ryhmän ja osallistumalla hankkeen johtoryhmän työskentelyyn.

Nuorisoasiainkeskus luopui vuoden 2014 aikana noin 300 neliöstä Itäkeskuksen Stoan tiloja sekä 574 neliön Laakavuoren nuorisotalosta.

4 41 LIIKUNTATOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	13 735	0	13 735	16 504	2 769	0
Menot	-79 234	0	-79 234	-79 938	-704	0
Toimintakate	-65 499	0	-65 499	-63 434	2 065	0
Poistot	-10 700	0	-10 700	-10 871	-171	0
Tilikauden tulos	-76 199	0	-76 199	-74 305	1 894	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritettavat, 1 000 kpl						
Laitostoiminnan käyntikerrat	3 643	0	3 643	3 899	256	0
Ulkokenttätöiminnän käyntikerrat	4 241	0	4 241	3 880	-361	0
Uimarantatoiminnän käyntikerrat	892	0	892	1 433	541	0
Liikunnanohjauksen käyntikerrat	570	0	570	711	141	0
Leirinnän yöpymisvuorokaudet	100	0	100	92	-8	0
Venesatam. venepaikat, kpl	11 800	0	11 800	11 925	125	0
Kalastusluvut, kpl	6 800	0	6 800	7 980	1 180	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Menot/asukas, euroa	129,82	0,00	129,82	128,60	1,22	0
Tulot/asukas, euroa	22,50	0,00	22,50	26,55	4,05	0
Toimintakate/asukas, euroa	-107,32	0,00	-107,32	-102,05	5,27	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Käyntikertaa kohti	101	103	101	99	100
Aukiolotuntia kohti	101	95	93	95	100

Liikuntatoimi on jatkanut kokonaisuudessaan nettobudjetoituna yksikkönä vuonna 2014. Liikuntatoimen tulot olivat yhteensä 16,5 milj. euroa vuonna 2014. Tulot ylittivät talousarviotavoitteen noin 2,8 milj. eurolla johtuen ennakoitua suuremmista sisäliikuntapaikkojen ja maauimaloiden pääsylippujen myynnistä, vuokratuottojen hyvästä kehityksestä ja liikuntaviraston hallintaan tulleen Kivikon hiihtohallin tuotoista. Avustuksia eri hankkeisiin saatiin yhteensä noin 0,3 milj. euroa toimintavuonna.

Liikuntatoimen käyttötalouden menot olivat noin 79,9 milj. euroa. Käyttötalouden menot ylittyivät noin 0,7 milj. eurolla. Ylitystä talousarvioon verrattuna oli lähinnä henkilöstömenoissa sekä aineissa ja tarvikkeissa, yhteensä noin 0,8 milj. euroa. Laitos- ja säätiöavustuksissa säästytti noin 0,5 milj. euroa arvioitua pienempien Stadion-säätiön lainanhoitokulujen vuoksi. Viraston käyttömenoihin sisältyi avustuksia liikuntalaitoksille ja -järjestöille 16,4 milj. euroa. Edellisvuoteen verrattuna sisäiset vuokrat alenivat noin 3,6 milj. eurolla, mikä johtui kaupungin sisäisten maavuokrien vuokrausperusteiden muutoksista.

Liikuntatoimi saavutti talousarviossa olevan sitovan toimintakatetavoitteen. Sitova toimintakate oli 2,1 milj. euroa talousarviota parempi vuonna 2014.

Tuottavuusindeksi oli 103 (vertailuvuosi 2011=100) käyntikertaa kohden laskettuna. Aukiolotuntia kohden laskettu indeksi oli 95. Tuottavuusindeksi käyntikertaa kohden saadaan jakamalla käyntikertaindeksi menoindeksillä. Tuottavuus aukiolotuntia kohden lasketaan jakamalla aukiolotunti-indeksi menoindeksillä. Indeksien kehitykseen vaikuttavat useat tekijät, esimerkiksi menoindeksiin on vaikuttanut poistojen määrä ja aukiolotunteihin seurojen hoitoon annetut liikuntatilat. Tuottavuutta lisäävinä toimenpiteinä on tarkasteltu toimipisteiden aukioloaikoja, kesä- ja talvikausien pituuksia, henkilökunnan määrää ja palvelutasoa suhteessa käytettävissä oleviin taloudellisiin resursseihin. Palveluita on keskitetty ja kesäaikana on pidetty auki vain keskeisiä liikuntalaitoksia.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Monitoimihalleissa (Töölön kisahalli ja Liikuntamyly) on yhteensä 685 aukiolopäivää.
Tavoite toteutui, aukiolopäiviä 691.
- Maauimaloissa (Uimastadionin ja Kumpulan maauimalat) on yhteensä 215 aukiolopäivää.
Tavoite toteutui, aukiolopäiviä 225.
- Tekojääradoilla (7) on yhteensä 650 aukiolopäivää.
Tavoite toteutui, aukiolopäiviä 735.
- Ulkoiluteitä ylläpidetään Helsingissä 163 kilometriä ja talvella niistä pidetään kunnossa 40 kilometriä. Kuntoratoja ylläpidetään 50 kilometriä ja hiihtolatupohjia 180 kilometriä.
Tavoite toteutui.
- Venepaikkoja tarjotaan yhdessä venekerhojen kanssa vähintään 11 800 kappaletta.
Tavoite toteutui, venepaikkoja oli 11 925.
- Kehitetään ja valvotaan kalataloutta Helsingin 14 600 hehtaarin ja muiden kuntien 3 000 hehtaarin vesialueilla.
Tavoite toteutui.

4 53 TYÖTERVEYSKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	15 140	0	15 140	16 209	1 069	0
Menot	-14 520	0	-14 520	-15 588	-1 068	0
Toimintakate	620	0	620	621	1	0
Poistot	-70	0	-70	-48	22	0
Tilikauden tulos	550	0	550	573	23	0

Tuottavuus (2009=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2009=100)	108	114	105	101	100

Työterveyskeskuksen sitova toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti toimintavuonna 2014.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Asiakastyytyväisyys työterveysasemien palveluihin on vähintään 8,9 asteikolla 4–10.
Tavoite toteutui. Vuonna 2014 asiakastyytyväisyys työterveysasemien palveluihin oli 9,02. Tyytyväisyys todettiin sähköisellä asiakaspalautejärjestelmällä.
- Työnantajan pyytämästä työkykyarviosta on annettu lausunto (väliaikainen tai lopullinen) viimeistään kuuden kuukauden sisällä työkykyarviopyynnön vastaanottamisesta.
Tavoite toteutui. Työnantajan pyytämien työkykyarvioiden kokonaismäärä oli 117. Työterveyskeskus on antanut arvion kaikista työnantajan pyytämistä työkykyarvioita kuuden kuukauden sisällä työkykyarviopyynnön vastaanottamisesta. Tulos on todennettavissa potilastietojärjestelmästä.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Työpaikkaselvitys- tai sisäilmaselvityskohteita on vuodessa vähintään 640 kappaletta.
Tavoite ei toteutunut. Työpaikkaselvityksen ja sisäilmaselvityskohteiden kokonaismäärä oli 560 kappaletta. Tulos on todennettu potilastietojärjestelmästä.
- Esimieskonsultaatioita on vuodessa vähintään 3 000 kappaletta.
Tavoite toteutui. Esimieskonsultaatioita oli 3 554 kappaletta. Tulos on todennettu potilastietojärjestelmästä.
- Työterveysneuvotteluja on vuodessa vähintään 1 700 kappaletta.
Tavoite toteutui. Työterveysneuvotteluja oli 2 567 kappaletta. Tulos on todennettu potilastietojärjestelmästä.
- Vastaanottokäyntejä on vähintään 116 500 kappaletta vuodessa, sisältäen kaikkien ammattiryhmien tuottaman palvelun.
Tavoite ei toteutunut. Vastaanottokäyntejä oli 110 524 kappaletta. Tulos on todennettu Qlikview-seurantajärjestelmästä.

4 55 TIETOKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	554	0	554	371	-183	0
Menot	-7 970	0	-7 970	-7 278	692	-100
Toimintakate	-7 416	0	-7 416	-6 907	509	-100
Poistot	-53	0	-53	-36	17	0
Tilikauden tulos	-7 469	0	-7 469	-6 943	526	-100

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritettavatavoitteet						
Pdf-julkaisut	67	0	67	74	7	0
Julkaisut, painetut	23	0	23	32	9	0
Helmen Yhteiset -palvelut kohdassa julkaistava ja ylläpidettävä tieto, teemojen lukumäärä	18	0	18	18	0	0
Tuotekalenteri	11	0	11	17	6	0
Tiedotteet/verkkotiedotteet, uutiskirjeet	60	0	60	63	3	0
Tietokannat	10	0	10	10	0	0
Kävijämäärä, www.hel.fi	110 000	0	110 000	178 166	68 166	0
Helsinki Region Infosharen tietoinestojen määrä	1 100	0	1 100	1 131	31	0
Tutkijapalvelut	7 200	0	7 200	6 790	-410	0
Laajat tietopalvelutehtävät, kpl	1 300	0	1 300	1 566	266	0
Kävijämäärä, Sinetti-tietokanta	18 000	0	18 000	21 324	3 324	0
Luennot, koulutus- ja konsulttipalvelut, kpl	1 100	0	1 100	1 381	281	0
Näyttelyt, messut, kpl	3	0	3	4	1	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Resurssit						
Henkilöstön määrä	84	0	84	82	-2	0
Tilat, m²						
Toimisto	2 455,5	0,0	2 455,5	2 455,5	0,0	0
Arkistointitilat	4 762	0	4 762	4 762	0	0
Konservointi	96,5	0,0	96,5	96,5	0,0	0
Varasto	96	0	96	96	0	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	102,2	107,8	111,3	109,6	100,0

Tietokeskuksen toimintatulot alittuivat noin 0,2 milj. eurolla vuonna 2014 johtuen EU-ohjelmakauden vaihtumisesta sekä kansallisella tasolla tutkimuksen infrastruktuurien uudistuksesta. Talousarvion käyttötalousmenot toteutuivat noin 0,7 milj. euroa talousarviota pienempänä johtuen runsaasta henkilöstövaihtuvuudesta eläkkeelle siirtymisen myötä.

Tietokeskuksen sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut keskeiset tavoitteet saavutettiin toimintavuonna 2014.

Tietoa Stadista 2014–2015 -ohjelma ajantasaistettiin. Ohjelman loppuarviointi valmistuu marraskuussa 2015, ja kaupungin uuden tilasto- ja tutkimusohjelman laadintatyö aloitetaan vuonna 2015. Vuoteen 2050 ulottuva Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste päivitettiin huomioiden käynnissä oleva yleiskaavatyo ja lähivuosien tarkentuneet rakentamisen ennusteet. Samalla laadittiin ennuste ruotsinkielisen väestön kehitykselle.

Vuonna 2014 merkittävänä uutena hankkeena toteutettiin nuorten hyvinvointia kuvaava verkkotietopalvelu yhdessä nuorisoasiainkeskuksen, opetusviraston ja sosiaali- ja terveysviraston kanssa. Nuorten hyvinvointikertomuksen tietokanta ja siihen perustuva verkkopalvelukokonaisuus valmistuivat syksyllä. Kyseessä on laaja, avoimeen tietoon perustuva tietopaketti helsinkiläisnuorten arjesta ja hyvinvoinnista.

Tietokeskus sai yhteistyössä nuorisoasiainkeskuksen ja Kaskas Median kanssa Koneen Säätiön 41 960 euron apurahan Nuorten hyvinvointikertomustyöhön liittyvään osahankkeeseen. Apuraha käytettiin havainnollistamaan tietoa nuorten arjesta. Tieto on vuorovaikutuksellista yhdistäen nuorten ja asiantuntijoiden kokemuksia tilastojen ja tutkimusten kanssa.

Kaupunkitutkimuksen painopistealueita olivat alueiden erilaistumisen tutkimus ja seuranta sisältäen myös kansainvälisiä kaupunkivertailuja. Muuttoliikettä ja sen yhteyttä asumiseen ja kuntatalouteen selvitettiin myös. Korkeakoulu-yhteistyön painopiste oli metropolialueen erityspiirteisiin ja ongelmiin kohdistuvassa kaupunkitutkimuksessa, eli kaupunkitutkimus ja metropolipolitiikka -ohjelman toteuttamisessa.

Kuuden suurimman kaupungin seuranta- ja arviointiraportteja (Kuutos-vertailut) valmistui vuoden 2014 aikana kahdeksan. Raportit tuottivat vertailutietoa kuuden suurimman kaupungin keskeisistä palveluista ja niiden kustannuksista.

Kaupunginarkisto osallistui Sähköinen arkistointi -työryhmässä kaupungin sähköisen asiakirjatiedon pitkäaikaissäilytyksen edellytysten määrittelyyn ja ratkaisuehdotuksen kehittelyyn. Kaupunginarkistoon perustettiin sähköisen säilyttämisen tukipalvelu. Sen tehtävänä on toteuttaa toimenpideohjelmalla kaupungin vaiheittaisesta siirtymisestä sähköiseen arkistointiin. Kaupunginarkiston Sinetti-arkistotietokanta päivitettiin nykyaikaisempaan versioon.

Helsinki Region Infoshare -palvelussa (HRI) jatkettiin julkisten tietoaineistojen avaamista ja hyödyntämisen edistämistä. Toimintamallia vakiinnutettiin osaksi kaupungin normaalitoimintaa. HRI-ryhmä esitteli avointa tietoa ja HRI-toimintamallia useissa tilaisuuksissa niin kaupungin sisällä kuin monille kansallisille ja kansainvälisille sidosryhmille ja yhteistyökumppaneille. HRI on ollut myös tutkimuskohteena kansainvälisissä tutkimuksissa (EU ja Erasmus-yliopisto, Euricur-tutkimusinstituutti) ja kansainvälisissä konferensseissa.

Helsinki Region Infoshare järjesti koulutusta koko tietokeskuksen henkilöstölle tietoaineistojen avaamisesta ja hyödyntämisestä. Tietokeskuksen koko henkilöstö on käynyt koulutuksen. Koulutuksen tavoitteena oli edistää julkisten tietoaineistojen avaamista ja hyödyntämistä asiantuntija- ja tutkijatyössä. Avoimen datan toimenpiteet ja niiden toteutuminen oli osa kaupungin tuottavuusohjelmaa.

Kansainvälisen WeGO-järjestön järjestämässä kilpailussa palkittiin Helsingin kaupungin päätöksenteon avoin rajapinta Open Ahjo. WeGO on kaupunkien kansainvälinen yhteistyöelin, joka edistää sähköisten palvelujen kehittämistä ja käyttöä kaupungeissa.

Helsinki on ensimmäisten 20 kaupungin joukossa maailmassa ottanut käyttöön joukon kansainvälisen ISO 37120 -standardin mukaisia kaupunki-indikaattoreita. Helsinki kuuluu myös 15 kaupungin muodostamaan World Council City Data -työryhmään. Sen tehtävänä on testata ja kehittää ISO 37120 -standardin mukaisia indikaattoreita sekä luoda uusia kaupunki-indikaattoreita kuvaamaan esimerkiksi kaupunkien kykyä selviytyä erilaisista haasteista.

Kaupunginjohtaja asetti vuonna 2014 työryhmän, jonka tehtävänä on laatia selvitys hyvinvointierojen muutosten seurannan kehittämiseksi sekä ehdotukset siitä, miten seurannan tuloksia voidaan hyödyntää hyvinvointierojen kaventamiseksi. Työryhmä koostuu usean eri viraston asiantuntijoista, puheenjohtajuus on tietokeskuksessa. Selvitystyö valmistuu tietokeskuksessa kevään 2015 aikana yhteistyössä työryhmän kanssa.

KUNNAN LIIKELAITOKSET

HELSINGIN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖN KEHITTÄMISPALVELUT -LIIKELAITOS (OIVA AKATEMIA)

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	3 800	4 674	874
Liikelylijäämä/alijäämä (-)	39	217	178
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	27	205	178
Peruspääoman tuotto, (8 prosenttia)	12	12	0
Varsinaisen toiminnan rahavirta	87	238	151
Investointien rahavirta	-50	-18	32
Vaikutus maksuvalmiuteen	37	55	18

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Määrä- ja taloustavoitteet			
Opintopäivät	20 500	29 552	9 052
Konsulttipäivät	1 400	1 573	173
Liikevaihdon muutos, prosenttia	2,7	10,4	7,7
Käyttökate, prosenttia	2,6	4,7	2,1
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	6,8	111,3	104,5
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	146	187	41
Resurssit			
Henkilöstö keskimäärin	26	25	-1
Tuottavuus			
Tuottavuus (2011=100)	109	125	16

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut –liikelaitoksen toiminta-ajatuksena on tuottaa kehittämis-, koulutus- ja konsultointipalveluja Helsingin kaupunkikonsernille. Palveluja tuotetaan kaupungin strategisia linjauksia tukien joko omana tuotantona tai yhteistyössä sisäisten tai ulkopuolisten kumppaneiden kanssa.

Palveluryhmistä eniten osuuttaan kasvattivat johdon ja esimiesten palvelut. Kasvu johtui mm. siitä, että EMBA-ryhmiä toimi loppuvuonna kolme. Vuonna 2012 alkaneen EMBA-ryhmän osallistujat valmistuivat marraskuussa. Johdon ja esimiesten kaupunkitasoisina valmennuksina jatkuivat myös keskijohdon ja lähiesimiesten valmennukset. Esimiesten valmennuksia toteutettiin myös virastokohtaisina. Kaupungin ensimmäinen naisjohtajille tarkoitettu mentorointiohjelma aloitettiin. Kaupunginjohtajan laatupalkintokilpailu toteutettiin kuudennen kerran. Oiva Aka-

temia vakiinnutti toimintansa sosiaali- ja terveysviraston ammatillisten koulutusten toteuttajana. Oiva Akatemian liikevaihto nousi 4,8 milj. euroon, kasvua 10 prosenttia edelliseen vuoteen nähden.

Liikelaitoksen strategisia kehittämishankkeita jatkettiin. Oivan brändin kehittämiseksi tehtiin uusi asiakaslehti ja järjestettiin asiakasaamukahveja.

Asiakkuuksien hallintaan kehitettiin kumppanuusmalli suurimpien asiakkaiden kanssa. Oiva Akatemian johtamisessa painotettiin valmentavaa johtajuutta, ja kriittisiksi kehittämiskohteiksi valittiin vastuunotto, yhteistyö ja osaamisen jakaminen. Näitä asioita on edistetty muuttamalla toimintamalleja ja lisäämällä asiantuntijoiden välistä yhteistyötä asiakashankkeissa. Työn sujumista, työyhteisön toimivuutta ja johtamista seurataan vuosittain myös kyselyllä, jonka perusteella sovitaan kehittämistoimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston Oiva Akatemialle asettamat sitovat toiminnalliset tavoitteet vuonna 2014 olivat asiakastytyväisyys 3,95 (asteikolla 1–5) ja toiminnan taloudellinen tulos 27 000 euroa. Koulutusten ja valmennusten asiakastytyväisyys oli 4,09 eli sitova toiminnallinen tavoite saavutettiin. Myös taloudellinen tulostavoite saavutettiin.

Sitovan toiminnallisen tavoitteen (asiakastytyväisyys) dokumentointi hoidettiin eTaika-koulutuksenhallintajärjestelmässä. Oiva Akatemian taloudellinen tulos liikelaitoksen kuudentena tilikautena oli 205 500 euroa ylijäämäinen, eli talousarvion mukainen tulostavoite ylitettiin. Oiva Akatemian liikevaihto ja muut tuotot olivat 4,8 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 969 000 eurolla. Kulut nousivat talousarvioon verrattuna 818 000 euroa. Eniten kasvoivat palveluiden ostot, 796 000 euroa.

Oiva Akatemian peruspääoman suuruus on 155 000 euroa. Peruspääomasta maksettiin tilikauden aikana korkoa Helsingin kaupungille 12 000 euroa.

Vuodelle 2014 oli budjetoitu investointeja varten 50 000 euroa. Investointeja tehtiin 18 500 eurolla. Toimitilojen ja luokkatilojen muutoksiin varauduttiin talousarviossa, mutta niitä ei toteutettu. Vuodelle 2014 suunnitellut työvälineisiin ja tietojärjestelmiin liittyvät investoinnit toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

Opintopäivien määrällisenä toiminnallisena tavoitteena oli 20 500 päivää. Opintopäiviä toteutettiin vuoden aikana 29 552. Konsulttipäivien määrällinen tavoite oli 1 400 ja toteuma 1 573.

Liikelaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toimivuutta on arvioitu toiminnan yhteydessä vuoden 2014 aikana sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavan ja menettelyjen kuvauksessa loppuvuonna 2014. Liikelaitoksessa on arvioitu johdon toimintatapaa, organisaation rakennetta, ammatillista osaamista sekä hallinnon toimivuutta ja prosesseja. Tuloksissa todetaan, että Oiva Akatemian hallinto ja johtaminen sekä ammatillinen osaaminen ovat hyvällä tasolla. Jatkuva kehittäminen ja tulevaisuuden tarpeisiin vastaaminen on kuitenkin erittäin tärkeää liikelaitoksen toiminnassa.

Oiva Akatemian johto on arvioinut merkittävimmiksi riskeiksi ja epävarmuustekijöiksi henkilöstön osaamisen ja asiantuntemuksen ylläpitämisen sekä oikeanlaisen osaamisen ja asiakastarpeiden yhteensovittamisen erilaisissa asiakashankkeissa. Liikelaitoksessa on kehitetty henkilöstön osaamista tulevaisuuden asiakastarpeita ennakoiden ja panostettu erityisesti osaamisen ja tiedon jakamisen käytäntöihin sekä henkilökohtaiseen ammatilliseen kehittymiseen. Asiakastarpeiden muutoksiin on reagoitu siten, että uusia henkilöitä ei ole palkattu vähentyneen henkilöresurssin tilalle. On käytetty tarpeen mukaan ulkopuolisia yhteistyökumppaneita ja muokattu henkilöstön tehtäväkuvia uudelleen.

Oiva Akatemian tuottavuutta mitataan tuottavuusindeksillä, jossa vaikuttavina tekijöinä ovat opintopäivien ja konsulttipäivien määrät, toteutuneet kulut sekä henkilöstön määrä. Tuottavuusindeksitavoite tälle tilikaudelle oli 109 ja toteutunut tuottavuusindeksi oli 125. Liikevaihdon määrä henkilöä kohden kasvoi edellisen vuoden 162 000 eurosta 187 000 euroon.

Talousarvion tulostavoite 27 000 euroa ylitettiin. Tilikauden ylijäämä oli 205 538 euroa, joka ylittää tulostavoitteen 178 000 eurolla.

Tilikauden rahavarojen muutokseksi muodostui 55 000 euroa ylijäämää. Tämä johtui toiminnan ylijäämäisyydestä.

Vuodelle 2014 oli budjetoitu talousarviossa investointivaroja 50 000 euroa. Näistä käytettiin 18 534 euroa. Vuodelle 2014 suunnitellut työvälineiden investoinnit toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

5 KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIINTEISTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	670 062	0	670 062	731 754	61 692	0
Menot	-317 539	0	-317 539	-308 126	9 413	-1 391
Toimintakate	352 523	0	352 523	423 628	71 105	-1 391
Poistot	-172 404	0	-172 404	-159 095	13 309	0
Tilikauden tulos	180 119	0	180 119	264 533	84 414	-1 391
Tuottotavoite	-248 000	0	-248 000	-248 000	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-67 881	0	-67 881	16 533	84 414	-1 391

5 11 KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIINTEISTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	420	0	420	977	557	0
Menot	-26 451	0	-26 451	-26 818	-367	-1 107
Toimintakate	-26 031	0	-26 031	-25 841	190	-1 107
Poistot	-1 219	0	-1 219	-1 774	-555	0
Tilikauden tulos	-27 250	0	-27 250	-27 615	-365	-1 107

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suorit tiedot						
Osayleiskaavat, kpl	7	0	7	7	0	0
Asemakaavaehdotukset, kpl	100	0	100	117	17	0
Liikennesuunnitelmat, kpl	65	0	65	85	20	0
Tehokkuus/taloudellisuus						
Kaupunkisuunnittelun menot/ asukas, euroa	43	0	43	41	-2	0
Kaupunkisuunnittelun menot/ kaavoitettu kokonaiskerrosala, euroa	20	0	20	16	-4	0
Toiminnan laajuustiedot						
Uusien asemakaavojen mahdollistama asuntotuotanto, kpl	5 500	0	5 500	6 283	783	0
Uusien asemakaavojen mahdollistama asuntotuotanto täydennysrakentamisalueilla, kpl	1 650	0	1 650	2 376	726	0
Kaavoitettu kokonaiskerrosala, 1 000 kem ²	1 300	0	1 300	1 676	376	0
Joukkoliikenne-etuudet sisältävien tulosuuntien määrä liikennevaloliittymissä, kpl	120	0	120	27	-93	0
Resurssit						
Vakanssien lukumäärä	282	0	282	283	1	0
Henkilötyövuodet	268	0	268	267	-1	0
Tilat, m ²	9 387	0	9 387	9 387	0	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus (2011=100)	103	105	102	101	100

Virastolla oli vuonna 2014 käytettävissään määrärahoja yhteensä 27,6 milj. euroa, mihin sisältyi ylitysoikeutta vuodelta 2013 yhteensä 1,1 milj. euroa. Virastossa käytettiin vuonna 2014 määrärahoja 26,8 milj. euroa. Käyttämättä jäi noin 1 milj. euroa.

Viraston kokonaistuottavuus kasvoi edellisvuodesta. Erityisesti kasvoi kaavoitettu kerrosala asuntotuotantoon sekä kaavoitettu kokonaiskerrosala.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi joulukuussa yleiskaavaluonnoksen asettamisen nähtäville.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on käsitellyt vuonna 2014 lausunto- ja muistutusvaiheen jälkeen tarkistettuja asemakaavan muutosehdotuksia 48 kappaletta, jotka sisälsivät 555 334 kerrosneliometriä asuntokaavoja sekä 413 920 kerrosneliometriä toimitilakaavoja. Lisäksi poikkeamispäätökset sisälsivät asuntokerrosalaa 16 000 kerrosneliometriä. Asunto- ja toimitilakaavoituksen kokonaiskerrosala on selvästi suurempi kuin edellisenä vuonna. Täydennysrakentamiseen kaavoitettiin kerrosalasta 39 prosenttia.

Yksittäisistä asemakaavoista suurimpia olivat Itäinen saaristo, Pasilan keskustakortteli, Atlantinkaari, Meilahden saaraal-alue, Pisararata, Kruunuvuoren Koirasaaret, Verkkosaaren eteläosa ja Kuinkaantammenkallio. Täydennysrakentamiskaavoista merkittäviä olivat esimerkiksi Kannelmäen Halsuontien ja Vetelintien alue, Roihuvuoren pohjoisrinne, Vuosaaren Karavaanikadun korttelit sekä Mellunmäen Saariseläntien ja Pyhätunturintien alue.

Liikennesuunnittelussa tehtiin useita Helsingin liikennesuunnittelua ohjaavia kehittämishankkeita ja niiden täytäntöönpanoja. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi osaltaan Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämishankkeen. Lisäksi valmisteltiin Citylogistiikan toimenpideohjelma.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Laaditaan yleiskaavaluonnos.

Tavoite toteutui.

- Laaditaan strategiaohjelman 2013–2016 mukaisesti asemakaavoja noin 5 500 asunnon rakentamisen mahdollistamiseksi pääosin raideliikenteen palvelualueelle (tämä tarkoittaa noin 500 000 k-m²:n kaavoittamista).

Tavoite toteutui. Toteuma 570 927 k-m², noin 6 300 asuntoa

- Asemakaavoitetusta asuntokerrosalamäärästä on täydennysrakentamista vähintään 150 000 k-m², mikä tarkoittaa noin 1 650 asuntoa.

Tavoite toteutui. Toteuma 213 814 k-m², noin 2 400 asuntoa.

- Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan kasvaa 0,2 % -yksikköä edellisvuoden toteumasta (73,6 % vuonna 2013)

Tavoite ei toteutunut. Toteuma 72,02 prosenttia. Tavoite ei toteutunut, koska joukkoliikenteen matkustajamäärät laskivat alkuvuonna.

- Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä kasvaa 0,2 % -yksikköä edellisvuoden toteumasta (19,71 % vuonna 2013).

Tavoite toteutui, toteuma 20,69 prosenttia.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Turvataan elinkeinoelämän toimivuus laatimalla riittävästi toimitilakaavoja kaupunkirakenteen ja saavutettavuuden kannalta hyvillä paikoilla.
Tavoite toteutui, yhteensä kaavoitettiin 413 920 k-m². Kaavoitetusta työpaikkakerrosalasta noin 77 prosenttia sijaitsee nykyisen kantakaupungin raitiotieverkoston alueella tai alle 600 metrin etäisyydellä olemassa olevasta raideliikenteen asemasta. Uusien asemakaavojen voidaan todeta sijoittuneen hyvin suhteessa kaupungin tavoitteeseen.

- Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa verrattuna vuoden 2013 tasoon (76,7 % vuonna 2013).
Tavoite toteutui. Toteuma 77,0 prosenttia.
- Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuvien ja kuolevien kokonaismäärän vähenemistrendi on vähintään 2 prosenttia vuodessa.
Tavoite toteutui. Toteuma 3,4 prosenttia.
- Yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa tuetaan toimia, jotka edistävät pyöräilyä. Tavoitteena on pyöräilyn lisääminen ja turvallisuuden edistäminen.
Tavoite toteutui. Hallintokuntien välisessä yhteistyössä (KSV, HKL, HKR) valmisteltu Helsingin pyöräilyn edistämishjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa. Ohjelma sisältää 25 toimenpidettä. Vuoden 2014 aikana valmistui Baanaverkosta yleissuunnitelmat Itäbaanalle, pääradan eteläosaan ja Humallahdelle sekä pyöräilyn seurantasuunnitelma. Pyöräilyn seurantasuunnitelmasta toteutettiin pyöräilybarometri, jossa selvitettiin asukkaiden mielipidettä pyöräilyn edistämiseen sekä pyöräilyssä koettuun laatuun. Barometri osoitti pyöräilyn edistämisen saavan laajaa kannatusta helsinkiläisten keskuudessa.

5 21 KIINTEISTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	648 469	0	648 469	705 987	57 518	0
Menot	-268 836	0	-268 836	-260 675	8 161	-284
Toimintakate	379 633	0	379 633	445 312	65 679	-284
Poistot	-170 690	0	-170 690	-156 964	13 726	0
Tilikauden tulos	208 943	0	208 943	288 348	79 405	-284
Tuottotavoite	-248 000	0	-248 000	-248 000	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39 057	0	-39 057	40 348	79 405	-284

Toimintavuoden tulot olivat 57,5 milj. euroa talousarviota suuremmat. Menot olivat puolestaan 8,2 milj. euroa talousarviota pienemmät. Toimintakate oli siten 65,7 milj. euroa talousarviota parempi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Sitovista tavoitteista ei toteutunut luovutettu asuntorakennusoikeus. Muut sitovat tavoitteet toteutuivat.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Östersundomissa jatkettiin maanhankintaa ostamalla yhteensä 71 hehtaaria kaavoittamatonta maata. Östersundomista on vuodesta 2008 lähtien hankittu yhteensä noin 530 ha maata. Hankintojen myötä kaupungin omistusosuus alueella on noussut 31 prosentista 49 prosenttiin.
- Kiinteistöviraston tuottavuus parani edelliseen vuoteen nähden 3,8 prosenttiyksikköä (edellinen vuosi laskua 0,3 prosenttiyksikköä). Tuottavuuden suotuisa kehitys johtui perusviraston edelleen hyvästä tuottavuuden kehitystrendistä sekä tilakeskuksen aiempien vuosien tuottavuuden laskun pysähtymisestä.

5 21 01 KIINTEISTÖVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	224 469	0	224 469	245 970	21 501	0
Menot	-21 732	0	-21 732	-20 883	849	0
Toimintakate	202 737	0	202 737	225 087	22 350	0
Poistot	-690	0	-690	-636	54	0
Tilikauden tulos	202 047	0	202 047	224 451	22 404	0
Tuottotavoite	-152 000	0	-152 000	-152 000	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	50 047	0	50 047	72 451	22 404	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Elinvoimainen Helsinki						
Luovutettu asuntorakennusoikeus, kem ²	250 000	0	250 000	232 874	-17 126	0
Toimiva Helsinki						
Vapautuvien vuokra-asuntojen markkinointiaika, keskiarvo pv.	7	0	7	3,1	-3,9	0
Tyhjien tilojen osuus tilakannasta, % *)	5	0	5	3,9	-1,1	0
Maanmittaustoimintaan liittyvien keskeisten palvelujen toimitusaika, keskiarvo pv.	18	0	18	14,4	-3,6	0
Kaupungin tuella rakennettujen hissien määrä, kpl	65	0	65	37	-28	0
Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen						
Tuottavuus (2010=100)	107	0	107	110	3	0
Ulkoiset maanvuokrat, milj. euroa	166	0	166	167,6	-1,6	0
Sairauspoissaolo, %	3,3	0,0	3,3	3,0	-0,3	0,0
Koulutuspäivät / hlö	3,2	0,0	3,2	3,8	0,6	0,0
Maaomaisuus Helsingissä, ha	14 190	0	14 190	15 338	1 148	0
Maaomaisuus muissa kunnissa, ha	5 846	0	5 846	5 700	-146	0
Ara-asunnon hakijat ilman asunnonvaihtajia	22 000	0	22 000	22 200	200	0
Välitetyt ara-vuokra-asunnot, kpl	3 200	0	3 200	2 520	-680	0
Tiloja vuokrauksessa, 1 000 m ²	2 920	0	2 920	2 970	50	0
Tiloja ylläpidossa, 1 000 m ²	1 870	0	1 870	1 870	0	0
Muut tavoitteet						
Rakentamiskelpoiseksi tutkittu ja kunnostettu maa (5v. keskiarvo), ha	15	0	15	24,7	10	0
Geoteknisestä suunnittelusta johtuvia, yli 0,5 milj. euron vahinkoja ei toteudu pohja- ja kalliorakentamisessa, vahinkojen määrä, kpl	0	0	0	0	0	0
Pohjatutkimusprofiileja tietokannassa, kpl	253 000	0	253 000	251 539	-1 461	0
Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteita, kpl	600	0	600	453	-147	0
Uudisrakennusmittauksia, kpl	750	0	750	655	-95	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kaupungin palvelurakennusten sääkorjattu lämpöenergian kulutus, kWh/brm ² /v	143,4	0,0	143,4	141,3	-2,1	0
Resurssit						
Henkilömäärä, 31.12.	455	0	455	476	21	0
Tilat, m ²	11 703	0	11 703	11 528	-176	0
josta yksityisiltä vuokrattu	7 155	0	7 155	6 979	-176	0
*) Tyhjien tilojen laskennassa käytetään ulkopuolisen, riippumattoman Kiinteistötaloustutkimuskeskuksen (KTI) mukaista laskentatapaa.						

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus	107	110	107	107	100

Kiinteistöviraston käyttötalouden tulotavoite ylittyi 21,5 milj. eurolla talousarvioon nähden. Maanvuokratulot olivat 212 milj. euroa (vuonna 2013: 209 milj. euroa). Tästä ulkoisten maanvuokrien osuus oli 167,6 milj. euroa, mikä ylitti sitovan tavoitteen, 166 milj. euroa. Muita tuloja kertyi 34 milj. euroa, johon kuului maankäyttösopimukset sekä muut palvelumaksut.

Maanhankinta, maan luovutus ja maankäyttösopimukset

Toimintavuotta leimasi edelleen erityisesti rakennusalan ja asuntomarkkinoiden osalta yleinen epävakaus sekä hidastuva talouskasvu. Pankkien kiristynyt asuntoluototus hiljensi asuntomarkkinoita niin uudistuotannon kuin vanhan asuntokannan osalta. Matala korkotaso vähensi kuitenkin jossain määrin asuntokysynnän laskua. Vuoden aikana valmistui noin 4 000 asuntoa Helsingissä. Uusien asuntotonttien aloitushankkeet vähenivät selvästi ollen noin 3 500 asuntoa.

Helsingin alueelta luovutettiin asuntotonttien rakennusoikeutta 232 874 k-m² (191 700 k-m² vuonna 2013). Tästä määrästä 56 prosenttia luovutettiin vuokraamalla ja 44 prosenttia myymällä. Sitovana tavoitteena ollut luovutetun asuntorakennusoikeuden määrä, 250 000 k-m², ei siis saavutettu. Tähän vaikutti taloustilanteen lisäksi Kalasataman ja Jätkäsaaren asuntorakentamisen tasaantuminen ja Kruunuvuoren asuntorakentamisen aloittamisen viivästyminen.

Asuntotonttien yleisellä varauskierroksella varattiin tontteja yhteensä noin 5 500 asunnon rakentamista varten eli noin 12 000 asukkaalle (yhteensä noin 471 500 k-m²). Tontit sijaitsevat eri puolilla kaupunkia, muun muassa Kalasatamassa, Kuninkaantammassa ja Malmin Tullivuoren alueella. Kun otetaan huomioon muut tehdyt varaukset, varattujen tonttien asuntokerronala nousi 543 000 k-m², jolle voidaan rakentaa noin 6 400 asuntoa.

Toimitilojen suuresta vajaakäyttöasteesta johtuen uusia rakentamishankkeita käynnistyi niukasti. Kuluneena vuonna kaupunki luovutti toimitilarakennusoikeutta kaikkiaan 62 649 k-m² (95 800 k-m² vuonna 2013). Tästä noin 12 000 k-m² kaupunki vuokrasi kahdeksalla uudella pitkäaikaisella työpaikkatontin maanvuokrasopimuksella. Omistusoikeudella kaupunki luovutti mm. Arabian kauppakeskuksen tontin ja hotellitontin Kaartinkaupungista. Valtion kanssa järjestetyn Keski-Pasilan keskustakorttelin suunnittelu- ja toteutuskilpailun voitti YIT Rakennus Oy (183 000 k-m²). Keskustakorttelin rakentaminen alkaa vuonna 2016 asemakaavan tultua voimaan.

Maata hankittiin yhteensä 106 ha ja 51 000 k-m² rakennusoikeutta. Finavian ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa tehty kauppa Malmin lentokentästä toi 18 ha maata, mutta palautti lisäksi 116 ha korvauksetonta hallintaoikeutta kaupungille. Kaiken kaikkiaan lentokenttätöiminnan päättymisen vapauttaa runsaat 250 ha kaupungin omistamaa maata muuhun yhdyskuntarakentamiseen.

Maankäyttösopimuksia solmittiin yhteensä yhdeksän, joista kaupunki saa asemakaavojen vahvistuessa tuloja ja maata yhteensä noin 18 milj. euron verran. Merkittävimmät sopimukset solmittiin Pitäjänmäessä, Herttoniemessä ja Vallilassa. Vuoden 2014 aikana hyväksyttiin uudet maankäyttösopimusperiaatteet sekä niiden soveltamisohjeet.

Esirakentaminen, pohjatutkimukset

Merkittävimmät pilaantuneiden maiden puhdistamiskohteet olivat Kalasataman ja Jätkäsaaren projektialueet.

Virasto oli kallio- ja pohjarakentamisen sekä pohjavesiasioiden asiantuntijana useissa hankkeissa. Kalliorakentamisessa HSY:n tunnelihankkeista Mäntymäki – Vallilla viemäritunnelin louhintatyöt olivat käynnissä koko vuoden 2014 ja jatkuvat vielä vuonna 2015. Helsingin Energian yhteiskäyttötunnelien ja niihin liittyvien tilojen suunnittelua jatkettiin.

Asuminen

Kaupungin omistamien tavanomaisten vuokra-asuntojen välitys keskittyi kokonaisuudessaan asunto-osastolle. Myös Auroranlinna Oy:n vapaarahoitteiset vuokra-asunnot siirrettiin osaston markkinoitaviksi.

Valtion tukemien vuokra-asuntojen uustuotanto lisäsi tarjontaa 437 asunnolla, mutta samalla asukasvaihtuvuus las-ki ja peruskorjauksissa tarvittavien väistöasuntojen määrä nousi, jolloin kokonaistarjonta laski edellisen vuoden tasosta. Kaupungin vuokra-asuntojen tarjonta laski edellisvuodesta. Samaan aikaan asuntojen kysyntä laski hie-man, vuoden lopussa hakemusrekisterissä oli noin 24 600 hakijataloutta.

Helsingin seudulle muodostettiin koko seutua koskeva, yhteinen asumisoikeuden markkina-alue aiempien Helsingin, Espoon ja Vantaan yhteisen markkina-alueen sekä KUUMA-kuntien omien yksittäisten kuntien markkina-alueiden sijasta. Vuoden 2015 alusta lähtien Helsingin seudulla on yksi, yhteinen asumisoikeuden järjestysnumero-järjestelmä.

5 21 03 TILAKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	424 000	0	424 000	460 017	36 017	0
Menot	-245 974	0	-245 974	-239 036	6 938	0
Toimintakate	178 026	0	178 026	220 981	42 955	0
Poistot	-170 000	0	-170 000	-156 328	13 672	0
Tilikauden tulos	8 026	0	8 026	64 653	56 627	0
Tuottotavoite	-96 000	0	-96 000	-96 000	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-87 974	0	-87 974	-31 347	56 627	0

Toimintavuoden tulot olivat 36,0 milj. euroa talousarviota suuremmat. Menot olivat puolestaan 6,9 milj. euroa talousarviota pienemmät. Toimintakatteeksi muodostui 221,0 milj. euroa, mikä ylittää 43,0 milj. eurolla talousarviossa sitovaksi asetetun toimintakatteen.

Vuokratuotot lisääntyivät muun muassa tilakeskukselle siirtyneiden hallintokuntien ulkoa vuokraamien tilojen myötä, asuntovuokrauksen kasvun sekä erillislaskutettavien palveluiden myötä. Kertaluonteiset erät, kuten palovakuutuskorvaukset, lisäsivät vuokratuottoja noin 3,5 milj. euroa. Ulkoa vuokrattujen ja yhtiömuotoisesti omistettujen tilojen lisääntymisen myötä vuokra- ja vastikemenot kasvoivat vastaavasti. Koska ylläpitomenot ja lauhasta talvesta johtuen lämmitys- ja lumitöiden kustannukset jäivät selkeästi alle budjetoidun normaalitalven, ylitettiin toimintakatetavoite selkeästi.

Tilakeskus on toteuttanut myös talousarvion investointiohjelman ulkopuolelta rahoitettavia hankkeita, joista Tanssin talo, Metropolian kampus Myllypuroon ja kaupunginteatterin peruskorjaus ovat suunnitteluvaiheessa. Meritalon muuttaminen ammattiopetuksen käyttöön sekä sosiaali- ja terveysviraston päätearkisto valmistuivat 2014. Nämä hankkeet ovat sitonneet investointiohjelmassa olevien hankkeiden lisäksi tilakeskuksen omistajuus- ja rakennuttajaresurssia.

5 21 05 AVUSTUKSET ASUINTALOJEN HISSIEN RAKENTAMISEEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-1 130	0	-1 130	-756	374	-284
Toimintakate	-1 130	0	-1 130	-756	374	-284
Tilikauden tulos	-1 130	0	-1 130	-756	374	-284
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 130	0	-1 130	-756	374	-284

Määrärahaa käytettiin 0,8 milj. euroa. Määrärahaa oli käyttävissä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeudet mukaan lukien yhteensä 1,4 milj. euroa.

Hissiaavustus on kaupungin oma avustus, jolla rahoitetaan 10 prosenttia jälkiasennetun hissien kustannuksista silloin kun ARA on myöntänyt 50 prosenttia avustuksen. Hissien avulla parannetaan asuntokannan laatutasoa ja edistetään mm. vanhusväestön selviytymistä pidempään omassa kodissaan. Avustuksella saatiin 37 hissiä, jotka kohdistuivat 567 asuntoon.

5 22 ASUNTOTUOTANTOTOIMISTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	14 086	0	14 086	13 167	-919	0
Menot	-13 387	0	-13 387	-11 882	1 505	0
Toimintakate	699	0	699	1 285	586	0
Poistot	-45	0	-45	-41	4	0
Tilikauden tulos	654	0	654	1 244	590	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	654	0	654	1 244	590	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	14 086	0	14 086	13 167	-919	0
Menot	-13 387	0	-13 387	-11 882	1 505	0
Toimintakate	699	0	699	1 285	586	0
Poistot	-45	0	-45	-41	4	0
Tilikauden tulos	654	0	654	1 244	590	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	654	0	654	1 244	590	0

Toiminnan laajuus						
ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	688	0	688	981	293	0
Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	204	0	204	149	-55	0
Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätöksiä, asuntoja, kpl	892	0	892	1 130	238	0
Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	653	0	653	584	-69	0
Resurssit						
Henkilöstön määrä	71	0	71	58	-13	0

Tuottavuus (2011=100)	TA 2014	2014	2013	2012	2011
Tuottavuus	78	79	92	105	100

Asuntotuotantotoimiston vuoden 2014 toimintakate oli 586 000 euroa suurempi kuin talousarviossa asetettu tavoite. Toimintakatetavoitteen ylittävä osa siirrettiin asuntotuotantorahastoon.

Asuntotuotantotoimiston tulot olivat pääasiassa rakennuttajapalkkioita. Toteutuneet korkomenot olivat huomattavasti talousarviota pienemmät. Arvioituja pienemmät korkomenot johtuivat alhaisesta korkotasosta ja hankkeiden rakentamisen aloitusajankohdan siirtymisestä eteenpäin.

Rakentamisen riskien rahoittamiseen käytettiin vuonna 2014 asuntotuotantorahastosta 0,8 milj. euroa.

Vuoden aikana valmistui yhteensä 1 020 asuntoa, joista vuokra-asuntoja oli 466, asumisoikeusasuntoja 201 ja hitasomistusasuntoja 353. Peruskorjaus valmistui yhteensä 327 asunnossa.

Asuntotuotantotoimiston tuottavuutta mitataan indeksillä, joka perustuu uudis- ja korjausrakentamisen määrään ja hallintamuotoon, teknisen asiantuntijapalvelun kohteena olevaan rakennuskantaan sekä henkilöstön määrään.

Tuottavuus lasketaan uudis- ja korjausrakentamisen sekä teknisen asiantuntijapalvelun osatuottavuuksina. Uudis- ja korjausrakentamisessa otetaan huomioon sekä kahden edellisen vuoden että kuluvan vuoden käynnistyneet hankkeet. Tuottavuuden kehitystä verrataan vuoden 2011 indeksiin (=100).

Vuoden 2014 tuottavuutta mittaava kokonaisindeksi oli 79 (92 vuonna 2013). Tuottavuus heikkeni, koska vuoden 2013 tuotantoluvut olivat alhaiset. Vuonna 2014 kasvaneet tuotantomäärät eivät riittäneet nostamaan tuottavuusindeksiä vuoden 2013 tason yli.

5 31 RAKENNUSVALVONTAVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	7 087	0	7 087	11 623	4 536	0
Menot	-8 865	0	-8 865	-8 751	114	0
Toimintakate	-1 778	0	-1 778	2 872	4 650	0
Poistot	-450	0	-450	-316	134	0
Tilikauden tulos	-2 228	0	-2 228	2 556	4 784	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 228	0	-2 228	2 556	4 784	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Suoritettavoitteet						
Lupapäätökset, kpl	3 500	0	3 500	2 695	-805	0
Uudisrakentamista koskevat lupapäätökset, kpl	650	0	650	534	-116	0
Uudisrakentamisen lupapäätökset, asuntoja, kpl	5 000	0	5 000	5 021	21	0
Käyttötarkoituksen muutokset, asuntoja, kpl	500	0	500	398	-102	0
Uudisrakentamisen lupapäätökset, toimistot, liiketilat, julkiset tilat, kem ²	200 000	0	200 000	179 079	-20 921	0
Uudisrakentamisen lupapäätökset, teollisuus ja varastotilat, kem ²	90 000	0	90 000	10 958	-79 042	0
Uudisrakentamisen lupapäätökset, muut, kem ²	7 500	0	7 500	6 382	-1 118	0
Erytysuunnitelmat, kpl	31 000	0	31 000	44 099	13 099	0
Katselmukset, kpl	15 000	0	15 000	15 638	638	0
Uudisrakentamisen määrä, milj. m ³	3,8	0	3,8	2,8	-1,0	0

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Resurssit						
Henkilöstön määrä	122	0	122	122	0	0
Henkilötyövuodet	117	0	117	108	-9	0
Tilat, m ²	3 130	0	3 130	3 130	0	0
Tuottavuus (2011=100)						
Tuottavuus (2011=100)	110,0	115,3	112,5	112,5	100,0	

Toimintavuoden tulot toteutuivat 4,5 milj. euroa talousarviota suurempina. Talousarvion mukaiset menot alittuivat puolestaan 0,1 milj. eurolla. Toimintakate oli siten 4,7 milj. euroa talousarviota parempi.

Tulot muodostuivat arvioitua suuremmiksi, koska rakentaminen oli vilkkaampaa kuin vielä alkuvuoden perusteella ennakoitiin. Erityisesti asuinrakentaminen oli yllättävän myönteinen. Myönnettyihin lupiin sisältyi yli 5 400 asuntoa, mikä oli yli 2 000 asuntoa enemmän kuin vuonna 2013. Valmistuneiden asuntojen määrä, hiukan alle 4 000, oli sen sijaan 13 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2013. Myös korjausrakentamisen kasvu jatkuu. Korjaaminen painottuu erityisesti linjasaneerauksiin (putkiremontteihin), joita hoidetaan rakennusteknisen osaston talotekniikkayksikössä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Saapuneista lupahakemuksista vähintään 80 prosenttia käsitellään 6 viikossa (=1,4 kk).

Tavoite toteutui, sillä 80 prosenttia lupahakemuksista käsiteltiin 5,0 viikossa (1,16 kuukaudessa) eli 36 päivässä.

Tulostavoitteet toteutuivat edellisvuotta (2013) paremmin. Asiakaskyselyssä tutkittiin seuraavia viraston palvelualueita, joissa asiakaslähtöisyyden tuloksiksi saatiin (asteikolla 1 – 5):

- lupasihteereiden palvelu 4,24
- erityissuunnitelmien ajanvarauspalvelu 3,90
- arkistopalvelu 4,13
- Info-puhelinpalvelu 3,50 ja
- Info-palvelupiste 4,38
- Tellingin Tietotori 3,86.

Yleisesti toivotaan joustavampia asioimisaikoja, sähköistä ajanvarausta ja yleistä positiivisuutta asiakaspalveluun. Sähköinen ajanvaraus tulee toteutumaan osana Lupapiste.fi –kokonaisuutta.

Prosessien sujuvuuden osalta tulostavoitteet koskivat lupiin liittyvän lausuntoprosessin sujuvoittamista kaupunkimittausosaston sijainnin tarkistustodistuksen osalta sekä vähäisten poikkeamisten käsittelyn yksinkertaistamista. Molempiin on saatu luotua aiempaa kevyemmät menettelyt.

Osana tulospalkkiojärjestelmää keskitytty muun muassa rakennustyönaikaiseen kosteudenhallintaan. Tavoite on ollut monihallintokuntainen (rakennusvalvonta, HKR-Rakennuttaja, Tilakeskus ja asuntotuotantotoimisto). Aikaan saatu viranomaistoiminnan prosessikuvaus ja menettelytapohje, on otettu käyttöön työmaavalvonnassa.

Sähköinen E-hakemusprojekti etenee osana valtakunnallista Lupapiste.fi –pilvipalvelua suunnitellulla tavalla.

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

2.2.1 Talousarvion mukainen tuloslaskelma

Talousarvion mukainen tuloslaskelma eroaa virallisesta tuloslaskelmasta siten, että se ei sisällä kunnallisten liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tuloja ja menoja eikä siinä ole eliminoitu kaupungin sisäisiä eriä.

Toimintatulot olivat 1 446,5 milj. euroa ylittäen talousarvion 19,9 milj. euroa. Kasvua edellisestä vuodesta oli 3,8 prosenttia. Suurin tulojen lisäys oli kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimessa 61,7 milj. euroa. Eniten tulot jäivät talousarviosta rakennus- ja ympäristötoimessa, 39,2 milj. euroa.

Toimintamenot olivat 4 565,1 milj. euroa (tässä ero sivun 34 käyttötalousosan toteumataulukkoon jossa ei huomioitu avustuksia Helsingin Väylälle ja eräille hallintokunnille) alittaen talousarvion 104,3 milj. eurolla. Menokasvu edelliseen vuoteen nähden oli bruttobudjetoitujen talousarviokohtien osalta 0,90 prosenttia. Emokaupungin menokasvu edellisestä vuodesta nettobudjetoitujen yksiköiden huomioiden jäi 0,6 prosenttiin.

Toimintakate toteutui 122,6 milj. euroa talousarviota parempana.

Verotuloja kertyi 30,4 milj. enemmän kuin talousarviossa.

Valtionosuuksia kertyi 4,0 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa.

Rahoitustuotoissa ja -kuluissa alhainen korkotasoa piti korkomenot 12,3 milj. euroa talousarviota alhaisempana.

Vuosikate 212,3 milj. euroa toteutui 167,1 milj. euroa talousarviota korkeampana ja kattaa poistoista 75,1 prosenttia.

Tuloslaskelman toteutumista on avattu tarkemmin luvun 1.3.1 yhteydessä.

Rahastojen muutokset:

- Kamppi-Töölönlahti – vähennystä 4,6 milj. euroa
- Lähiörahasto – vähennystä 4,0 milj. euroa
- Asuntotuotantorahasto – lisäystä 585 000 euroa

TALOUSARVION MUKAINEN TULOSLASKELMA

1 000 euroa	Toteutunut 2013	Talousarvio 2014	Toteutunut 2014	Poikkeama 2014	TA-muutos 2014
Toimintatulot					
Myyntitulot	245 561	276 098	245 461	-30 637	0
Maksutulot	190 335	202 958	225 602	22 644	0
Tuet ja avustukset	117 361	109 032	117 058	8 026	0
Vuokratulot	676 139	661 913	695 091	33 178	0
Muut toimintatulot	45 620	45 024	52 542	7 518	0
	1 275 016	1 295 025	1 335 754	40 729	0
Valmistus omaan käyttöön	118 587	131 554	110 726	-20 828	0
Toimintamenot					
Palkat	-1 238 858	-1 279 891	-1 253 372	26 519	-7 141
Henkilösivumenot	-430 873	-436 321	-408 687	27 634	-2 357
Palvelujen ostot	-1 783 600	-1 830 588	-1 789 196	41 392	-40 467
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-162 725	-183 978	-156 099	27 879	0
Avustukset	-393 367	-389 487	-413 774	-24 287	-8 484
Vuokramenot	-510 347	-515 441	-532 667	-17 226	-330
Muut toimintamenot	-20 221	-33 684	-11 313	22 371	-19 000
	-4 539 991	-4 669 390	-4 565 108	104 282	-77 779
TOIMINTAKATE	-3 146 388	-3 242 811	-3 118 628	124 183	-77 779
Verotulot ja valtionosuudet					
Verotulot	2 906 348	2 921 500	2 951 931	30 431	0
Valtionosuudet	275 737	254 600	250 648	-3 952	0
	3 182 085	3 176 100	3 202 579	26 479	0
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	67 969	65 704	67 222	1 518	0
Muut rahoitustulot	79 172	78 504	79 532	1 028	0
Korkomenot	-12 181	-30 500	-18 172	12 328	0
Muut rahoitusmenot	-281	-1 800	-252	1 548	0
	134 679	111 908	128 330	16 422	0
VUOSIKATE	170 376	45 197	212 281	167 084	-77 779
Poistot ja satunnaiset erät					
Suunnitelman mukaiset poistot	-284 947	-304 432	-282 690	21 742	0
Satunnaiset tulot	77 912	130 590	1 171 871	1 041 281	0
Satunnaiset menot	-185	0	-74	-74	0
	-207 220	-173 842	889 107	1 062 949	0
TILIKAUDEN TULOS	-36 844	-128 645	1 101 388	1 230 033	-77 779
Poistoeron muutos	841	0	191 293	191 293	0
Varausten muutos	0	0	97 411	97 411	0
Rahastojen lisäys	-167	0	-585	-585	0
Rahastojen vähennys	7 291	10 850	61 296	50 446	7 251
	7 965	10 850	349 415	338 565	7 251
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ (-)	-28 879	-117 795	1 450 803	1 568 598	-70 528

2.2.2 Virastojen, liikelaitosten ja rahastojen yhdistetty tuloslaskelma *)

Seuraavassa taulukossa on talousarvion mukaiseen tuloslaskelmaan lisätty liikelaitokset ja itsenäisinä taseyksikköinä käsitellyt rahastot sekä eliminoitu kaupungin sisäiset erät. Laskelma vastaa ulkoisen kirjanpidon tuloslaskelmaa, mutta sisältää vertailun talousarviossa esitettyyn yhdistettyyn tuloslaskelmaan.

Liikelaitokset ja rahastot parantavat vuosikatetta 268,4 milj. euroa, tilikauden tulosta 143,2 milj. euroa ja ylijäämää 182,4 milj. euroa. Koko kaupungin vuosikate kattaa poistot.

1 000 euroa	Toteutunut 2013	Talousarvio 2014	Toteutunut 2014	Poikkeama 2014	TA-muutos 2014
Toimintatulot					
Myyntitulot	1 064 525	1 080 323	1 034 383	-45 940	0
Maksutulot	187 056	200 859	220 283	19 424	0
Tuet ja avustukset	116 060	107 428	115 678	8 250	0
Vuokratulot	329 695	314 336	321 535	7 199	0
Muut toimintatulot	74 659	61 289	69 830	8 541	0
	1 771 995	1 764 235	1 761 709	-2 526	0
Valmistus omaan käyttöön	129 179	141 356	124 786	-16 570	0
Toimintamenot					
Palkat	-1 432 162	-1 476 309	-1 450 373	25 936	-7 141
Henkilösivumenot	-488 910	-496 530	-465 202	31 328	-2 357
Palvelujen ostot	-1 601 481	-1 623 742	-1 602 583	21 159	-40 467
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-535 994	-566 604	-507 291	59 313	0
Avustukset	-389 130	-378 882	-407 322	-28 440	-8 484
Vuokramenot	-171 472	-195 915	-205 531	-9 616	-330
Muut toimintamenot	-54 324	-59 433	-26 822	32 611	-19 000
	-4 673 473	-4 797 415	-4 665 124	132 291	-77 779
TOIMINTAKATE	-2 772 299	-2 891 824	-2 778 629	113 195	-77 779
Verotulot ja valtionosuudet					
Verotulot	2 906 348	2 921 500	2 951 931	30 431	0
Valtionosuudet	275 737	254 600	250 648	-3 952	0
	3 182 085	3 176 100	3 202 579	26 479	0
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	52 134	64 777	51 808	-12 969	0
Muut rahoitustulot	26 671	21 189	28 537	7 348	0
Korkomenot	-15 328	-41 711	-23 211	18 500	0
Muut rahoitusmenot	-588	-1 800	-421	1 379	0
	62 889	42 455	56 713	14 258	0
VUOSIKATE	472 675	326 731	480 663	153 932	-77 779
Poistot ja satunnaiset erät					
Suunnitelman mukaiset poistot	-403 088	-433 047	-408 147	24 900	0
Satunnaiset erät	77 476	130 590	1 172 048	1 041 458	0
	-325 612	-302 457	763 901	1 066 358	0
TILIKAUDEN TULOS	147 063	24 274	1 244 564	1 220 290	-77 779
Poistoeron muutos	11 336	17 037	200 862	183 825	0
Varausten muutos	-5 293	-5 025	96 154	101 179	0
Rahastojen muutos	5 928	10 850	91 621	80 771	7 251
	11 971	22 862	388 637	365 775	7 251
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ (-)	159 034	47 136	1 633 201	1 586 065	-70 528

*) Sisältää itsenäisinä taseyksikköinä toimivat rahastot.

2.2.3 Tuloslaskelmaosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen

7 TULOSLASKELMAOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	3 331 158	0	3 331 158	3 699 332	368 174	7 251
Menot	-47 514	0	-47 514	-32 613	14 901	0
Netto	3 283 644	0	3 283 644	3 666 719	383 075	7 251

7 01 TOIMINNAN RAHOITUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	3 176 100	0	3 176 100	3 202 580	26 480	0
Netto	3 176 100	0	3 176 100	3 202 580	26 480	0

7 01 01 VEROTULOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kunnallisvero	2 446 000	0	2 446 000	2 435 075	-10 925	0
Yhteisövero	270 000	0	270 000	309 755	39 755	0
Kiinteistövero	205 000	0	205 000	206 687	1 687	0
Koiravero	500	0	500	415	-85	0
Tulot	2 921 500	0	2 921 500	2 951 932	30 432	0
Netto	2 921 500	0	2 921 500	2 951 932	30 432	0

Vuonna 2014 kunnallisveroa kertyi 2 435,1 milj. euroa veroprosentin ollessa 18,5. Talousarviosta jäätin 10,9 milj. euroa ja edellisen vuoden toteumasta 7 milj. euroa eli -0,3 prosenttia. Koko maassa kunnallisverotulojen kertymän kasvu jäi matalaksi eli 1,3 prosenttiin ja se perustui pääosin monien kuntien tekemiin veroprosenttien nostoihin vuodelle 2014. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi 0,36 prosenttiyksikköä ja veroprosenttien noston laskennallinen kunnallisverotuloja lisäävä vaikutus oli noin 350 milj. euroa. Helsingin kunnallisveroprosentti säilyi vuodelle 2014 ennallaan ja erityisesti siitä syystä Helsingin kunnallisverotulojen kertymä jäi edellisen vuoden tasolle. Palkkasumman kasvu toteutui vuonna 2014 matalana, ollen arviolta 0,9 prosenttia, ja tuloista sekä veroista tehtävien vähennysten taso kasvoi. Lisäksi kuntaryhmän jako-osuus laski vuonna 2014 pääomatulojen kasvaessa ansiotuloja nopeammin vuosina 2013 ja 2014. Näiden tekijöiden seurauksena kunnallisverojen kertymä jäi vuonna 2014 ennakoitua matalammaksi.

Yhteisöveroa kertyi 309,8 milj. euroa. eli 39,8 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Yhteisöveron tuotto kasvoi edellisestä vuodesta 15,4 prosenttia. Yhteisöveron tilitysten nousu vuodesta 2013 on seurausta osaltaan siitä, että Helsingin kuntakohtainen jako-osuus nousi vuonna 2014 verrattuna vuoteen 2013 (21,4 prosentista 23,4 prosenttiin). Nousu on seurausta siitä, että vuoden 2013 valmistuneen verotuksen mukaan Helsingin veropohjan kasvu on ollut yhteisöverojen osalta maan keskimääräistä myönteisempi.

Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,8, vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,3 ja rakentamiskelpoisten mutta rakentamattomien tonttien osalta 2,3. Kiinteistöveroa kertyi 206,7 milj. euroa. Tämä ylitti talousarvion 1,7 milj. eurolla. Kasvua edelliseen vuoteen oli 5,8 prosenttia.

Koiraveroa perittiin 50 euroa koiralta. Koiraveroa kertyi 0,4 milj. euroa eli saman verran kuin edellisenäkin vuonna.

7 01 03 VALTIONOSUUEDET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	254 600	0	254 600	250 648	-3 952	0
Netto	254 600	0	254 600	250 648	-3 952	0

Valtionosuusjärjestelmän mukainen kirjanpitoon kirjattava ns. yhden putken valtionosuus eli peruspalvelujen valtionosuus oli verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (-312 milj. euroa) sisältäen 278,2 milj. euroa. Edellä mainittuun summaan sisältyy elatustuen takaisinperintään liittyvä tilitys (-0,5 milj. euroa), jota ei kirjanpidollisesti kirjata valtionosuustuloiksi. Tämä huomioiden peruspalvelujen valtionosuus oli 277,7 milj. euroa. Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet olivat -27,1 milj. euroa. Yhteensä vuotta 2014 koskevat valtionosuudet olivat siis 250,6 milj. euroa. Valtionosuuksia kertyi 3,9 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin.

7 02 RAHOITUS- JA SIJOITUSTOIMINTA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	144 208	0	144 208	146 753	2 545	0
Menot	-47 514	0	-47 514	-32 028	15 486	0
Netto	96 694	0	96 694	114 725	18 031	0

Korkotaso säilyi vuonna 2014 edelleen poikkeuksellisen matalalla tasolla Euroopan keskuspankin rahapolitiikan pysyessä vallitsevan taloustilanteen vuoksi kevyempänä. Ennakoitua matalampi korkotaso sekä lainanoton painottuminen vuoden loppuvuoteen heijastuivat kaupungin korkomenoihin, jotka toteutuivat ennakoitua pienempinä.

7 02 01 KOROT, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Asuntorakennustoiminnan tukemiseen myönnettyjen antolainojen korot	7 600	0	7 600	8 062	462	0
Muiden antolainojen korot	1 400	0	1 400	1 336	-64	0
Rakennusaikaisen luoton korot	800	0	800	44	-756	0
Muut korot	5 000	0	5 000	4 728	-272	0
Helsingin Energian lainojen korot	14 300	0	14 300	16 516	2 216	0
HKL:n lainojen korot	207	0	207	138	-69	0
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymänlainojen korot	36 397	0	36 397	36 397	0	0
Tulot yhteensä	65 704	0	65 704	67 221	1 517	0
Menot						
Ottolainojen korot	-29 000	0	-29 000	-17 338	11 662	0
Tilapäisluoton korot	-1 500	0	-1 500	-834	666	0
Menot yhteensä	-30 500	0	-30 500	-18 172	12 328	0
Netto	35 204	0	35 204	49 049	13 845	0

7 02 02 MUU RAHOITUS, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Muut rahoitustulot	150	0	150	86	-64	0
Osingot	500	0	500	1 480	980	0
HKL:n infratulo	11 210	0	11 210	11 322	112	0
Tulot yhteensä	11 860	0	11 860	12 888	1 028	0
Menot						
Muut rahoitusmenot	-1 800	0	-1 800	-252	1 548	0
Menot yhteensä	-1 800	0	-1 800	-252	1 548	0
Netto	10 060	0	10 060	12 636	2 576	0

7 02 03 TUET ERÄILLE HALLINTOKUNNILLE, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot						
Hankintakeskukselle maksettava tuki	-1 807	0	-1 807	-1 807	0	0
Tuki infrainvestointien pääomakuluihin, HKL	-8 907	0	-8 907	-7 362	1 545	0
Menot yhteensä	-10 714	0	-10 714	-9 169	1 545	0
Netto	-10 714	0	-10 714	-9 169	1 545	0

7 02 04 PERUSPÄÄMIEN TUOTOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Helsingin Energian peruspääoman tuotto	47 400	0	47 400	47 400	0	0
Helsingin Sataman peruspääoman tuotto	6 317	0	6 317	6 317	0	0
HKL:n peruspääoman tuotto	8 442	0	8 442	8 442	0	0
HUS-peruspääoman tuotto	4 249	0	4 249	4 249	0	0
Palmian peruspääoman tuotto	168	0	168	168	0	0
Oiva akatemian peruspääoman tuotto	12	0	12	12	0	0
Taloushallintopalvelun peruspääoman tuotto	56	0	56	56	0	0
Tulot yhteensä	66 644	0	66 644	66 644	0	0
Netto	66 644	0	66 644	66 644	0	0

7 02 05 TUET HELSINGIN VÄYLÄ OY:N RAHOITUSKULUIHIN, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-4 500	0	-4 500	-4 435	65	0
Netto	-4 500	0	-4 500	-4 435	65	0

7 03 RAHASTOINTI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	10 850	0	10 850	61 295	50 445	7 251
Menot	0	0	0	-585	-585	0
Netto	10 850	0	10 850	60 710	49 860	7 251

7 03 06 KAMPPI-TÖÖLÖNLAHTI RAHASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5 850	0	5 850	4 570	-1 280	2 251
Netto	5 850	0	5 850	4 570	-1 280	2 251

Rahastosta tuloutettiin investointiosan Kamppi-Töölönlahti-alueen investointeja vastaava rahamäärä 4,6 milj. euroa. Alueella ei ollut tontinmyyntejä.

7 03 07 ASUNTOTUOTANTORAHASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	0	0	0	-585	-585	0
Netto	0	0	0	-585	-585	0

Asuntotuotantorahastoon siirrettiin asuntotuotantotoimiston tuloksesta 0,6 milj. euroa.

7 03 09 LÄHIÖRAHASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5 000	0	5 000	4 032	-968	5 000
Netto	5 000	0	5 000	4 032	-968	5 000

Rahastosta tuloutettiin investointiosan kohdan 8 29 03 Lähiörahostosta rahoitettavat hankkeet investointeja vastaava rahamäärä 4,0 milj. euroa.

7 03 12 POLTTOAINEIDEN VARMUUSVARASTORAHASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	52 693	52 693	0
Netto	0	0	0	52 693	52 693	0

7 04 VARAUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	97 411	97 411	0
Netto	0	0	0	97 411	97 411	0

7 05 POISTOEROT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	191 293	191 293	0
Netto	0	0	0	191 293	191 293	0

2.3 Investointiosan toteutuminen

8 INVESTOINTIOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	130 590	0	130 590	3 025 313	2 894 723	0
Menot	-435 000	0	-435 000	-2 563 196	-2 128 196	-2 292 661
Netto	-304 410	0	-304 410	462 117	766 527	-2 292 661

Investointitulot eli pysyvien vastaavien myyntitulot ilman liikelaitoksia olivat 3 025,3 milj. euroa, josta vuoden 2014 lopussa toteutettujen Helsingin Energia -liikelaitoksen, Helsingin Satama -liikelaitoksen sekä Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalveluiden yhtiöittämisen osuus oli yhteensä 2 893,3 milj. euroa. Muut investointitulot olivat 130,1 milj. euroa, jotka koostuivat kiinteän omaisuuden myynnistä, 105,3 milj. euroa ja muista pääomatuloista, 20,8 milj. euroa sekä avustuksista ja valtionosuuksista, 4,0 milj. euroa.

Investointimenoihin ilman liikelaitoksia käytettiin 2 563,2 milj. euroa. Yhtiöittämisen menovaikutukset olivat yhteensä 2 172,3 milj. euroa, johon kaupunginvaltuusto myönsi ylitysoikeuden.

Ilman yhtiöittämiä menot olivat 390,9 milj. euroa, joka alitti talousarvion 44,1 milj. eurolla. Kaupunginvaltuuston eri perusteilla myöntämien ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oli yhteensä 552,7 milj. euroa, joten määrärahoista käytettiin 71 prosenttia.

Talousarvion lukutasoilla suurimmat investoinnit tehtiin talonrakennuksessa, 161,6 milj. euroa, kadut, liikenneväylät ja radat -luvussa, 78,2 milj. euroa sekä kiinteässä omaisuudessa, 73,5 milj. euroa.

8 01 KIINTEÄ OMAISUUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	100 000	0	100 000	105 297	5 297	0
Menot	-66 420	0	-66 420	-73 457	-7 037	-37 650
Netto	33 580	0	33 580	31 840	-1 740	-37 650

Talousarvion 100 milj. euron myyntitavoite saavutettiin myyntien kokonaismäärä ollessa 105,3 milj. euroa. Menoihin käytettiin 73,5 milj. euroa. Menoihin oli käytettävissä 104,1 milj. euroa, joka muodostui talousarvioon varatuista 66,4 milj. eurosta sekä eri perusteilla myönnettyistä yhteensä 37,7 milj. euron ylitysoikeuksista. Ylitysoikeuksista oli myönnettiin 25,5 milj. euroa edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella.

8 01 52 KIINTEÄN OMAISUUDEN MYYNTI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	100 000	0	100 000	105 297	5 297	0

Kiinteän omaisuuden myyntitavoite oli talousarviossa 100 milj. euroa. Maanmyyntituloja kertyi 105,3 milj. euroa. Merkittävimmät myyntikohteet olivat Jätkäsaaren ja Kalasataman alueiden asuntotontit sekä Arabianrannan liiketontti, Ruoholahden toimistotontti ja Kaartinkaupungin hotellitontti.

8 01 01 KIIINTEISTÖJEN OSTOT JA LUNASTUKSET, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-6 500	-9 894	-16 394	-36 959	-20 565	-21 038

Maa-alueiden ja rakennusten ostoon käytettiin 37,0 milj. euroa. Käytettävissä olleet 37,4 milj. euroa koostuivat talousarvion 6,5 milj. eurosta, 9,9 milj. euron määrärahasiirroista ja myönnettyistä 21,0 milj. euron ylitysoikeuksista.

Merkittävä maanhankinta oli Finavian ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa tehty kauppa Malmin lentokentästä. Kauppaan sisältyi 18 hehtaaria maata ja lisäksi saatiin palautettua 116 hehtaaria maata korvauksetonta hallinto-oikeutta kaupungille. Kaikkiaan lentokenttätöiminnan päätyminen vapauttaa runsaat 250 hehtaaria kaupungin omistamaa maata muuhun yhdyskuntarakentamiseen. Osa maasta hankittiin maankäytösopimuksien yhteydessä rahallisen korvauksen sijaan maana, josta esimerkkinä 32 000 kerrosneliömetrin suuruinen toimitilatarkoitukseen kaavoitettu tontti Vallilan entisen konepajan alueella.

8 01 02 ESIRAKENTAMINEN, TÄYTTÖTYÖT JA ALUEIDEN KÄYTTÖNOTON EDELLYTTÄMÄT TOIMENPITEET, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Töölönlahden esirakentaminen	-350	0	-350	-950	-600	-1 177
Muu esirakentaminen	-9 000	4 000	-5 000	-3 475	1 525	-1 239
Alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet	-9 000	500	-8 500	-4 916	3 584	-3 848
Länsisataman esirakentaminen	-10 800	3 000	-7 800	-5 876	1 924	-969
Kalasadama, esirakentaminen ja maaperän puhdistus	-8 620	-500	-9 120	-3 840	5 280	-3 115
Kruunuvuorenrannan esirakentaminen	-8 400	4 810	-3 590	-1 836	1 754	-445
Kuninkaantammen esirakentaminen	-1 400	0	-1 400	-2 189	-789	-1 664
Pasilan esirakentaminen	-4 850	0	-4 850	-1 519	3 331	-32
Menot yhteensä	-52 420	11 810	-40 610	-24 601	16 009	-12 489

Talousarviokohdan määrärahoja käytettiin 24,6 milj. euroa. Edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen 12,5 milj. euron ylitysoikeuksien kanssa sekä kohdasta talousarviomuutoksena siirrettyjen 11,8 milj. euron jälkeen käytettävissä oli 53,1 milj. euroa. Näistä määrärahoista jäi käyttämättä 28,5 milj. euroa, koska kaikkia esirakentamiskohteita ei päästy aloittamaan suunnitellusti. Eniten esirakennettiin Länsisatamassa, 5,9 milj. eurolla, Kalasadamassa, 3,8 milj. eurolla ja Kuninkaantammen alueella, 2,2 milj. eurolla. Pääasiassa täydennysrakentamisen edellytyksien luomiseksi käytettiin Muuhun esirakentamiseen ja Alueiden käyttöönoton edellyttämiin selvityksiin ja toimenpiteisiin varattua määrärahaa yhteensä 8,4 milj. euroa.

8 01 03 KIIINTEISTÖJEN HANKINTA, RAKENTAMISKELPOISEKSI SAATTAMINEN SEKÄ KAAVOITUSKORVAUKSET, KLK:N KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Pieneköjen kiinteistöjen ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset	-4 000	-516	-4 516	-8 190	-3 674	-4 123
Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen	-1 500	0	-1 500	-764	736	0
Täydennysrakentamiskorvaukset ja korvausinvestoinnit, Klk:n käytettäväksi	-2 000	-1400	-3 400	-2 943	457	0
Menot yhteensä	-7 500	-1 916	-9 416	-11 897	-2 481	-4 123

Määrärahaa käytettiin yhteensä 11,9 milj. euroa. Määrärahoja oli käytettävissä yhteensä 13,5 milj. euroa, joka muodostui talousarviomuutosten jälkeisestä 9,4 milj. eurosta sekä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyistä 4,1 milj. eurosta.

8 02 TALONRAKENNUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-176 142	231	-175 911	-161 578	14 333	-18 981
Netto	-176 142	231	-175 911	-161 578	14 333	-18 981

Määrärahan käyttö oli yhteensä 161,6 milj. euroa. Edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oli 194,9 milj. euroa.

8 02 01 TILAKESKUKSEN UUDIS- JA LISÄRAKENNUSHANKKEET, KLK:N KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Opetustoimen uudisrakennushankkeet	-22 236	4 146	-18 090	-17 083	1 007	0
Muut tilakeskuksen uudisrakennushankkeet	-5 315	635	-4 680	-5 391	-711	-1 000
Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset, hanke- ja muu suunnittelu	-1 200	20	-1 180	-1 077	103	-400
Sosiaali- ja terveysviraston uudisrakennushankkeet	-7 669	953	-6 716	-10 496	-3 780	-7 037
Varhaiskasvatusviraston uudisrakennushankkeet	-16 246	4 246	-12 000	-11 583	417	-1 300
Menot yhteensä	-52 666	10 000	-42 666	-45 630	-2 964	-9 737

Määrärahaa käytettiin 45,6 milj. euroa. Määrärahasiirtojen ja edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen ylitysoikeuksien kanssa määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 52,4 milj. euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä 6,8 milj. euroa, koska Staran työtukikohta Jätkäsaareen toteutuu aiottua hitaammin ja koska toimintavuonna valmistuneen Malmin sairaalan yhteyteen rakennetun Itäisen yhteispäivystyssairaalan loppulaskutusta siirtyy vuoden 2015 puolelle. Lisäksi päiväkotihankkeiden aloitukset ovat siirtyneet myöhemmiksi.

Suurimmat valmistuneet uudis- ja lisärakennushankkeet olivat Kulosaaren korttelitalo, Östersundomissa Sakarinmäen koulun laajennus, Viikinmäen korttelitalo, päiväkotit Louhi Hermannissa, päiväkotit Meritähti Vuosaaressa sekä Malmin

sairaalan yhteyteen rakennettu Itäinen yhteispäivystyssairaala. Merkittävimmät rakentamisvaiheessa olevat uudisrakennushankkeet olivat Kalasataman korttelitalo ja Staran työtukikohta Jätkäsaarella.

8 02 02 TILAKESKUKSEN KORJAUSHANKKEET, KLIK:N KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Opetustoimen korjaushankkeet	-55 785	-11 211	-66 996	-61 534	5 462	-4 254
Muut tilakeskuksen korjaushankkeet	-43 161	10 722	-32 439	-22 138	10 301	0
Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset, hanke- ja muu suunnittelu	-2 400	1 450	-950	-729	221	0
Sosiaali- ja terveystoimen korjausrakennushankkeet	-4 048	-5 048	-9 096	-7 138	1 958	0
Varhaiskasvatusviraston uudisrakennushankkeet	-9 298	-5 682	-14 980	-14 934	46	-500
Menot yhteensä	-114 692	-9 769	-124 461	-106 473	17 988	-4 754

Talousarvioon varattujen 114,7 milj. euron sekä toteutettujen 9,8 milj. euron talousarviomuutoksena tehtyjen määräraha siirtojen lisäksi kaupunginvaltuusto myönsi ylitysoikeutena edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella 4,8 milj. euroa eli yhteensä käytettävissä oli 129,2 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 106,5 milj. euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä 22,8 milj. euroa korjaushankkeiden aloitusten siirtymisten vuoksi. Muun muassa Svenska Normallyceumin, Töölön kirjaston ja Roihuvuoren ala-asteen perusparannukset, Pelimannin ala-asteen julkisivujen peruskorjaus, Seurasaaressa kunnallistekniikan rakentaminen ja lukioiden varustaminen sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin siirtyivät. Lisäksi Konalan ala-asteen Hilatien toimipisteen perusparannusta ei toteutettu, koska opetusvirasto luopui kohteesta.

Suurimmat valmistuneet tai käynnissä olevat peruskorjaushankkeet olivat Vesalan yläasteen koulu, Stadin ammattiopiston tilat Käpylässä, Stadin ammattiopiston lisätilat Myllypurossa Helsingin Energian entisessä keskusvarastossa, Meilahden ala-asteen koulu, Munkkiniemen ala-asteen koulu, päiväkotitilhi Tapaninkylässä ja Vanha kauppahalli.

8 02 04 KAUPUNGINTALON KORTTELIN KEHITTÄMINEN, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-6 884	0	-6 884	-7 549	-665	-2 175

Määrärahaa käytettiin 7,5 milj. euroa. Talousarvioon varattujen 6,9 milj. euron ja edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen 2,2 milj. euron kanssa käytettävissä oli 9,1 milj. euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä 1,5 milj. euroa.

Merkittävin rakentamisvaiheessa oleva hanke oli Elefanttikorttelin pohjoisosan perusparannus osoitteessa Katariinankatu 1–3. Merkittävin suunnitteluvaiheessa oleva hanke oli Sarvikuonokorttelissa osoitteessa Sofiankatu 4 sijaitsevan kohteen perusparannus.

8 02 05 PELASTUSTOIMEN RAKENNUKSET, PELASTUSLAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Pelastustoimen korjaushankkeet	-1 900	0	-1 900	-1 926	-26	-2 315
Menot yhteensä	-1 900	0	-1 900	-1 926	-26	-2 315

Määrärahaa käytettiin 1,9 milj. euroa. Edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettiin ylitysoikeutena 2,3 milj. euroa, jonka jälkeen käytettävissä oli 4,2 milj. euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä 2,3

milj. euroa. Merkittävimmät kohteet, joiden määrärahan käyttö on siirtynyt myöhemmäksi, ovat Haagan pelastusaseman peruskorjaus väistötilajärjestelyineen, Keskuspelastusaseman operatiivisen tilannekeskuksen laajennustyöt sekä Käpylän pelastusaseman vesikatkon korjaustyöt.

Keskuspelastusaseman tornin korjaus valmistui loppuvuodesta 2014. Haagan pelastusaseman peruskorjauksen toteutussuunnittelu käynnistettiin ja rakentaminen alkaa vuonna 2015.

8 03 KADUT, LIIKENNÄVÄYLÄT JA RADAT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-103 951	0	-103 951	-78 184	25 767	-31 230
Netto	-103 951	0	-103 951	-78 184	25 767	-31 230

Katuinvestointeihin käytettiin 78,2 milj. euroa. Edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettiin ylitysoikeutena 31,2 milj. euroa. Käytettävissä oli 135,2 milj. euroa, josta käyttämättä jäi yhteensä 57,0 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä hankkeiden viivästymisten vuoksi ranta-alueiden kunnostuksessa, katu- ja peruskorjauksessa, jalankulun ja pyöräilyn väylissä ja silloissa, kaupungin ja valtion Liikenneviraston yhteishankkeissa, aluerakentamisen projektialueilla sekä liityntäpysäköinnissä.

8 03 08 UUDISRAKENTAMINEN, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Eteläinen suurpiiri	-462	0	-462	-461	1	0
Läntinen suurpiiri	-1 109	-381	-1 490	-1 490	0	0
Keskinen suurpiiri	-1 293	0	-1 293	-1 029	264	0
Pohjoinen suurpiiri	-1 201	0	-1 201	-983	218	0
Koillinen suurpiiri	-6 916	381	-6 535	-6 073	462	0
Kaakkoinen suurpiiri	-647	0	-647	-330	317	0
Itäinen suurpiiri	-6 558	0	-6 558	-5 145	1 413	0
Östersundomin suurpiiri	-185	0	-185	-29	156	0
Meluesteet	-1 350	0	-1 350	-1 023	327	0
Ranta-alueiden kunnostus	-1 251	0	-1 251	-1 143	108	-300
Joukkoliikenteen kehittäminen	-5 000	0	-5 000	-3 582	1 418	0
Menot yhteensä	-25 972	0	-25 972	-21 288	4 684	-300

Määrärahoja käytettiin 21,3 milj. euroa ja käyttämättä jäi 5,0 milj. euroa hankkeiden viivästymisten vuoksi.

Uudisrakentamiskohteita olivat Konalan yritysalue, Etelä-Hermannin alue, Kanervatien alue Tapanilassa, Suutarilan alueet, Jakomäen keskustan alue, voimalaitoskorttelin alue Mellunkylässä, Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen alue ja Pauligin alue Vuosaaressa. Rantarakentamisen pääkohteina olivat Seurasaaren kunnallistekniikan uusinta ja Vartiokylänlahden tulvarakenteet. Meluesteitä rakennettiin Tapanilankaarelle osuudelle Rintamasotilaantie–Moisiontie. Joukkoliikenteen runkolinja 560:n (Jokeri 2) osuutta rakennettiin Kuninkaantammen alueella ja käynnistettiin hankkeeseen liittyvien muiden kohteiden suunnittelu koko reitillä. Joukkoliikennettä kehitettiin myös Siilitien kiertoliittymäjärjestelyillä sekä länsimetron Lauttasaaren aseman ympäristön katujärjestelyjen suunnittelulla.

8 03 09 PERUSPARANTAMINEN JA LIIKENNEJÄRJESTELYT, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Katujen peruskorjaukset	-5 104	0	-5 104	-4 011	1 093	-700
Siltojen peruskorjaukset	-6 222	0	-6 222	-5 239	983	0
Päällysteiden uusiminen	-5 153	0	-5 153	-5 124	29	0
Liikennejärjestelyt	-3 209	0	-3 209	-2 548	661	0
Jalankulun ja pyöräilyn väylät	-3 500	0	-3 500	-3 454	46	-2 300
Jalankulun ja pyöräilyn sillat	-3 000	0	-3 000	-1 909	1 091	-1 250
Menot yhteensä	-26 188	0	-26 188	-22 285	3 903	-4 250

Määrärahoja käytettiin 22,3 milj. euroa. Edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 4,3 milj. euroa mukaan lukien käytettävissä oli yhteensä 30,4 milj. euroa, joten käyttämättä jäi 8,2 milj. euroa. Hankkeita viivästyi mm. katujen peruskorjauksessa (Vuorikatu), jalankulun ja pyöräilyn väylissä (Mechelininkatu) ja jalankulun ja pyöräilyn silloissa (Paciuksenkadun alikulkukäytävä).

Keskuskadun peruskorjaus valmistui. Muita peruskorjauskohteita olivat Abraham Wetterin tie Herttoniemessä ja Pohjoisesplanadi. Teiden uudelleenpäällystäminen toteutettiin täysimääräisesti päällystysohjelman mukaisesti. Siltojen peruskorjauskohteina olivat Ehrenströmintien silta, Kaivopuistossa, Sotkatien silta Koivusaassa ja Katajaharjuntien silta Lauttasaassa.

Suurimmat yksittäiset liikennejärjestelyhankkeet olivat Laivasillankadun ja Ehrenströmintien liikennejärjestelyt, Munkkiniemen puistotien hidasteet sekä Kaarelantien ja Mörssärinaukion liikennejärjestelyt. Muut hidasteet ja pienet liikennejärjestelyt toteutuivat suunnitellusti.

8 03 10 YHTEISHANKKEET LIIKENNEVIRASTON KANSSA, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kehä I (Kivikontie)	-8 000	0	-8 000	-2 630	5 370	-14 530
Kehä I (Espoon raja-Vihdintie)	0	0	0	0	0	-2 820
Kehä 1 (Hämeenlinnanväylän eritasoliittymä)	0	0	0	0	0	-340
Tiehankeiden suunnittelu	-250	0	-250	-117	133	0
Menot yhteensä	-8 250	0	-8 250	-2 747	5 503	-17 690

Määrärahaa käytettiin 2,8 milj. euroa. Määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 25,9 milj. euroa sisältäen edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 17,7 milj. euron ylitysoikeudet. Yhteishankkeista käynnistyi aiesopimuksen mukaisesti Kehä I:n ja Kivikontien eritasoliittymän toisen vaiheen rakentaminen. Määrärahan vähäiseen käyttöön vaikutti aiesopimuksen mukaisten kohteiden toteutuksen siirtyminen myöhemmäksi Liikenneviraston rahoituksen puuttumisen vuoksi. Näitä kohteita olivat Kehä I Vihdintien ja Espoon rajan välillä sekä Kehä I:n Hämeenlinnanväylän eritasoliittymä. Kehä I:n ja Myllypuron eritasoliittymään laadittiin tiesuunnitelma.

8 03 12 KAMPPI-TÖÖLÖNLAHTI-ALUE, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kamppi-Töölönlahti-alueen kadut	-2 917	0	-2 917	-3 053	-136	-190
Menot	-2 917	0	-2 917	-3 053	-136	-190

Käytettävissä olevat määrärahat käytettiin lähes kokonaan. Määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 3,1 milj. euroa sisältäen edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 0,2 milj. euron ylitysoikeuden. Kamppi-Töölönlahti-alueen katurakentamisen pääkohteet olivat Alvar Aallon katu, Töölönlahdenkatu sekä aukiot.

8 03 13 MUUT KADUNPIDON INVESTOINNIT, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Täytemaan vastaanottoaikat	-730	195	-535	-535	0	0
Lumen vastaanottoaikat ja hiekkasiilot	-487	-115	-602	-602	0	0
Yleiset käymälät	-195	-80	-275	-275	0	0
Menot yhteensä	-1 412	0	-1 412	-1 412	0	0

Talousarviossa varatut 1,4 milj. käytettiin kokonaan. Muissa kadunpidon investoinneissa eniten varoja käytettiin massojen hyötykäyttöhankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen. Lumen vastaanottoaikkujen ja hiekkasiilujen kehittämistä ja kunnostusta jatkettiin. Yleisten käymälöiden vaatimaa kunnallistekniikkaa rakennettiin suunnitellusti.

8 03 15 JÄTKÄSAARI, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Jätkäsaaren kadut ja rantarakenteet	-3 792	0	-3 792	-3 845	-53	-1 000
Menot yhteensä	-3 792	0	-3 792	-3 845	-53	-1 000

Määrärahaa käytettiin 3,9 milj. euroa. Määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 4,8 milj. euroa sisältäen edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 1,0 milj. euron ylitysoikeus. Jätkäsaaren projektialueen katujen rakentaminen keskittyi Tyynenmerenkadun, Välimerenkadun ja Hietasaarenkujan rakentamiseen sekä Saukonpaaden alueella Heino Kasken kadun, Länsisatamankadun ja Saukonpaadenrannan rakentamiseen.

8 03 16 KALASATAMA, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Sörnäisten liiketunneli	-500	0	-500	0	500	0
Kalasadaman kadut ja rantarakenteet	-13 237	0	-13 237	-4 137	9 100	-860
Menot yhteensä	-13 737	0	-13 737	-4 137	9 600	-860

Määrärahaa käytettiin 4,1 milj. euroa. Määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 14,6 milj. euroa sisältäen edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 0,9 milj. euron ylitysoikeus. Määrärahoista käyttämättä jäi 10,5 milj. euroa, mihin suurimpana syynä olivat Kalasadaman keskuksen rakennustöiden aloittamisen viivästyminen vuoden lopulle sekä Isoisänsillan rakennustöiden aloittamisen viivästyminen hankinnasta tehdyn valituksen vuoksi. Alueen kunnallistekniikan rakentaminen eteni mm. Sörnäistenniemessä.

8 03 17 KRUUNUVUORENRANTA, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Itäväylä/Linnanrakentajantie	-1 500	0	-1 500	-51	1 449	-1 600
Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta	-500	0	-500	-1 154	-654	-700
Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet	-5 347	0	-5 347	-5 292	55	0
Menot yhteensä	-7 347	0	-7 347	-6 497	850	-2 300

Katujen rakentamiseen käytettiin 6,5 milj. euroa. Määrärahaa oli käytettävissä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeudet mukaan lukien 9,6 milj. euroa.

Kruunuvuorenrannan projektialueen rakentaminen keskittyi Koirasaarentien itäosan ja Gunillankallion, Koirasaarentien länsiosan, Borgströminmäen ja Hopealaakson alueen katujen rakentamiseen. Itäväylän ja Linnanrakentajan tien ensimmäisen vaiheen liikennejärjestelynä tehtävä Suunnittelijankadunsillan toteutus odottaa 110 kilovoltin voimalinjan siirtoa vuoteen 2016. Kruunusilloille Kalasataman ja Laajasalon välillä laadittiin yleis- ja hankesuunnitelmaa.

8 03 18 PASILA, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Ilmala ja Länsi-Pasila, kadut ja rakenteet	-817	-1 884	-2 701	-2 701	0	0
Keski-Pasila, kadut ja rakenteet	-7 730	183	-7 547	-7 044	503	-4 000
Pohjois-Pasila, kadut ja rakenteet	-1 488	1 488	0	0	0	0
Pasilan konepaja-alue	-370	213	-157	-157	0	0
Menot yhteensä	-10 405	0	-10 405	-9 902	503	-4 000

Katuihin ja rakenteisiin käytettiin 9,9 milj. euroa. Kun otetaan huomioon edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyt ylitysoikeudet, määrärahoja oli käytettävissä yhteensä 14,4 milj. euroa. Käyttämättä jäi 4,5 milj. euroa, koska Pohjois-Pasilan työpaikka-alueen katujen rakentaminen ei käynnistynyt alueen maanomistajan kaavamuutoksen hakemisen vuoksi. Pasilan projektialueen katurakentaminen eteni Konepajan alueella ja Ilmalassa. Keski-Pasilan keskuksen katurakentaminen käynnistyi uuden Pasilansillan rakentamisella.

8 03 19 KUNINKAANKOLMIO, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kuninkaantammen alue	-1 303	423	-880	-226	654	0
Honkasuon alue	-1 128	-423	-1 551	-1 551	0	0
Menot yhteensä	-2 431	0	-2 431	-1 777	654	0

Katuihin ja rakenteisiin käytettiin yhteensä 1,8 milj. euroa. Katurakentamisessa käynnistyi Kuninkaantammenkieron ja Paletinkierron rakentaminen. Määrärahoja jäi käyttämättä 0,7 milj. euroa, koska rakentamisen aloittaminen viivästyi suunnitellusta.

8 03 20 LIITYNTÄPYSÄKÖINTIPAIKAT, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-1 500	0	-1 500	-1 241	259	-640

Rakentamiseen ja suunnitteluun käytettiin 1,2 milj. euroa. Käytettävissä olevat määrärahat olivat edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyt ylitysoikeudet mukaan lukien 2,1 milj. euroa. Määrärahalla rakennettiin Siilitien metroaseman viereisiä pysäköintialueita.

8 05 VÄESTÖNSUOJAT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	100	0	100	1 045	945	0
Menot	-500	0	-500	-1 070	-570	-702
Netto	-400	0	-400	-25	375	-702

8 05 53 VÄESTÖNSUOJAKORVAUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	100	0	100	1 045	945	0

8 05 08 VÄESTÖSUOJAT, PELASTUSLAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Väestösuojien korjaushankkeet	-500	0	-500	-1 070	-570	-702
Menot	-500	0	-500	-1 070	-570	-702

Määrärahaa käytettiin 1,1 milj. euroa. Määrärahaa oli käytettävissä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyt ylitysoikeudet mukaan lukien 1,8 milj. euroa. Niemenmäen väestönsuojan jäähdytyslaittekorjaus valmistui.

8 06 PUISTORAKENTAMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-7 980	0	-7 980	-6 380	1 600	-1 840

Puisto- ja viheraluerakentamiseen käytettiin yhteensä 6,4 milj. euroa. Käytettävissä oli edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävät ylitysoikeudet mukaan lukien 9,8 milj. euroa. Määrärahaa jäi hankkeiden viivästyttyä käyttämättä 3,4 milj. euroa projektialueiden käytettävissä olleista määrärahoista.

8 06 08 UUDET PUISTOT JA PUISTOJEN PERUSKORJAUKSET, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-4 600	0	-4 600	-4 583	17	0

Talousarvioon varatut 4,6 milj. euron määrärahat käytettiin lähes kokonaan. Merkittävimmät uudisrakennuskohteet olivat Maarianmaanpuisto Viikinmäessä, Sven Grahnin puisto Malmilla ja Solvikinpuisto Vuosaassa.

Huomattavimmat peruskorjauskohteet olivat leikkipuisto Isoneva Haagassa ja Leninipuisto Alppilassa. Määrärahoilla toteutettiin myös pieniä puistojen saneeraus-, täydennysistutus- ja järjestelytyöitä. Siirtolapuutarha-alueilla tehtiin pieniä parannustyöitä eri puolilla kaupunkia.

8 06 11 KAMPPI-TÖÖLÖNLAHTI-ALUEEN PUISTOT, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-2 500	0	-2 500	-567	1 933	-740

Määrärahaa käytettiin 0,6 milj. euroa. Määrärahaa oli käytettävissä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyine ylitysoikeuksineen 3,2 milj. euroa. Töölönlahden puistolle laadittiin väliaikaisen puiston suunnitelma ja sen rakentaminen aloitettiin syksyllä.

8 06 14 JÄTKÄSAAREN PUISTOT, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-700	0	-700	-1 126	-426	-1 100

Määrärahaa käytettiin 1,1 milj. euroa. Edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyt ylitysoikeudet mukaan luettuina käytettävissä oli 1,8 milj. euron määrärahat. Selkämerenpuistoa rakennettiin Jätkäsaassa.

8 06 15 KALASATAMAN PUISTOT, YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-180	0	-180	-104	76	0

8 07 LIIKUNTARAKENTAMINEN, LIIKUNTALAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-10 700	0	-10 700	-10 841	-141	-1 286

8 07 08 LIIKUNTAPAikkojen SUUNNITTELU, RAKENTAMINEN JA PERUSPARANNUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Urheilulaitokset ja -kentät	-2 000	447	-1 553	-1 461	92	-214
Ulkoilualueiden ja -puistojen rakennustyöt	-450	158	-292	-319	-27	-28
Ulkoilutiet ja kuntoradat	-300	250	-50	-50	0	0
Liikuntapaikkojen perusparannukset	-7 000	-809	-7 809	-8 119	-310	-1 011
Venesatamat	-200	-136	-336	-319	17	0
Suunnittelu	-400	90	-310	-223	87	-33
Menot yhteensä	-10 350	0	-10 350	-10 491	-141	-1 286

Määrärahaa käytettiin 10,5 milj. euroa. Edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella kesken-eräisiin hankkeisiin myönnettiin yhteensä 1,3 milj. euroa ylitysoikeutta. Käytettävissä olevat määrärahat olivat 11,6 milj. euroa, josta suurin osa käytettiin liikuntapaikkojen perusparannuksiin.

Merkittävimmät kohteet olivat Oulunkylän liikuntapuiston tekojääradan valaistuksen perusparannus, Uimastadionin katsomorakennuksen perusparannus, Käpylän liikuntapuiston varistorakennuksen uudisrakennustyö, Pirkkolan liikuntapuiston tekonurmikentän, Lauttasaaren liikuntapuiston ja Munkkiniemenkentän perusparannustyöt.

8 07 09 RASTILAN LEIRINTÄALUE

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-350	0	-350	-350	0	0

8 08 08 KORKEASAAREN RAKENNUSTEN JA TARHOJEN SUUNNITTELU, RAKENTAMINEN JA PERUSPARANNUKSET, YTLK:N KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-2 500	0	-2 500	-3 450	-950	-951

Käytettävissä oli edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeus mukaan lukien 3,5 milj. euroa. Määrärahat käytettiin kokonaan. Merkittävimpiä rakennuskohteita olivat valmistuneet ahmatarha ja villisikatarha sekä Sukupuuton puiston rakentaminen. Suurin osa investointimäärärahoista kohdistui useissa rakennuksissa ja tarhoissa tehtyihin pienempiin muutos- ja korjaustöihin sekä alueen ympäristötöihin.

8 09 IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	490	0	490	228	-262	0
Menot	-54 677	0	-54 677	-46 209	8 468	-11 720
Netto	-54 187	0	-54 187	-45 981	8 206	-11 720

8 09 06 PELASTUSTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	460	0	460	213	-247	0
Menot						
Paloautot	-1 388	210	-1178	-1 466	-288	-420
Ensihoitoautot	0	-83	-83	-935	-852	-1 750
Muut hankinnat	-542	-417	-959	-568	391	-19
Öljyntorjuntakalusto	-510	290	-220	-51	169	-495
Menot yhteensä	-2 440	0	-2 440	-3 020	-580	-2 684
Netto	-1 980	0	-1 980	-2 807	-827	-2 684

Määrärahaa käytettiin 3,0 milj. euroa. Paloautoja hankittiin neljä. Kahdeksan ambulanssin hankinta kilpailutettiin syksyllä 2014. Hankinta jatkuu vuonna 2015. Muun irtaimen osalta tehtiin tarpeellisia korvaushankintoja sekä hankittiin ankkureita ja poijukalustoa öljyntorjunnan rannikkopuomeille.

8 09 07 YMPÄRISTÖKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-150	0	-150	-47	103	-115

Määrärahaa käytettiin 47 000 euroa tietojärjestelmien uudistamiseen. Määrärahaa oli käytettävissä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävien ylitysoikeuksien kanssa 265 000 euroa. Hankinnat eivät toteutuneet suunnitellusti. Viraston tarkastustoiminnan ydintietojärjestelmän suunniteltu uusiminen keskeytettiin toistaiseksi, koska valtion vuoden 2013 lopussa aloittama valtakunnallisen ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmän selvitystyö on kesken. Maaperätietojen tietojärjestelmä ja vesistötietojen tietojärjestelmä ovat olleet aiemmin viraston omia tietojärjestelmiä, jotka on tarkoitus uusia.

8 09 10 KAUPUNGINKANSLIA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kaupunginkanslia	-488	0	-488	-332	156	-420
Keskitetty tietotekniikka	-8 579	400	-8 179	-3 910	4 269	-3 700
ICT-palvelukeskus	-3 025	0	-3 025	-2 899	126	0
Menot	-12 092	400	-11 692	-7 141	4551	-4 120

Määrärahaa käytettiin yhteensä 7,1 milj. euroa. Talousarvion alakohtaan sisältyvät viraston irtaimen omaisuuden perushankintojen lisäksi kaupungin keskitetyn tietotekniikan ja ICT-palvelukeskuksen määrärahat. Yhteensä investointeihin oli käytettävissä 15,8 milj. euroa, joka sisältää 4,1 milj. euroa edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyä ylitysoikeutta.

Viraston irtaimen omaisuuden perushankintoihin käytettiin 0,3 milj. euroa. Osa suunnitelluista hankinnoista, mm. auton hankinta, siirtyi myöhemmäksi.

Keskitetyn tietotekniikan irtaimen omaisuuden hankintaan käytettävissä olleista 11,9 milj. eurosta jäi käyttämättä 8,0 milj. euroa. Merkittävin viivästynyt hanke oli henkilöstöhallinnon järjestelmä (HR-hanke). Muita viivästyneitä hankkeita olivat prosessihallinnan kehittäminen ja antolainajärjestelmän uusiminen (Vip-hanke).

Merkittävimmin määrärahaa käytettiin asian- ja dokumentinhallintajärjestelmän, raportointijärjestelmän sopimus-hallintajärjestelmän sekä tietoteknisen infrastruktuurin kehittämiseen.

ICT-palvelukeskuksen irtaimen omaisuuden hankintaan talousarviossa varatusta 3,0 milj. euron määrärahasta jäi käyttämättä 0,1 milj. euroa.

8 09 11 HANKINTAKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-50	0	-50	0	50	-150

Määrärahaa ei käytetty, koska suunniteltuja hankkeita ei virastosta riippumattomista syistä päästy toteuttamaan.

8 09 12 RAKENNUSVIRASTO (HKR)

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-730	0	-730	-884	-154	-279

Määrärahaa käytettiin 0,9 milj. euroa. Määrärahaa oli käytettävissä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen ylitysoikeuksien kanssa 1,0 milj. euroa. Määrärahoilla kehitettiin pysäköinninvalvonnan, alueidenkäytön sekä asiakaspalvelun tietojärjestelmiä ja työvälineitä sekä hankittiin ja kehitettiin it-laitteita ja -ohjelmistoja. Määrärahaa käytettiin ylläpidon urakoiden hallintajärjestelmän hankintaan ja infrahankkeiden kustannusjärjestelmän lisenssimaksuihin. Lisäksi hankittiin vaalimainostelaineita europarlamenttivaaleihin.

8 09 13 RAKENTAMISPALVELU

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Työkoneiden ja autojen hankinta	-2 700	0	-2 700	-2 865	-165	-187
Muut hankinnat	-600	0	-600	-599	1	0
Menot yhteensä	-3 300	0	-3 300	-3 464	-164	-187

Käytettävissä olevat 3,5 milj. euron määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan. Määrärahoihin sisältyy edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjä ylitysoikeuksia 0,2 milj. euroa. Hankintoja olivat muun muassa pyöräkuormaajat, kuorma-autot, lakaisulaitteet ja hiekottimet.

8 09 14 OPETUSVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tietotekniikkapalvelut ja kehittäminen	-6 353	-843	-7 196	-6 825	371	-5
Muut hankinnat	-11 647	443	-11 204	-9 613	1 591	0
Menot yhteensä	-18 000	-400	-18 400	-16 438	1 962	-5

Määrärahoja käytettiin 16,4 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä 2,0 milj. euroa lähinnä vuodelle 2015 siirtyneiden hankkeiden ja hankintojen vuoksi. Pääosa siirtyneistä hankinnoista liittyy Stadin ammattiopiston Meritalon tilojen käytön saamisen ja siten tilojen varustamisen ja kalustamisen viivästymiseen.

Määrärahaa käytettiin 6,8 milj. euroa tietotekniikkahankintoihin ja 9,6 milj. euroa koulu- ja oppilaitostilojen muuhun kalustamiseen ja varustamiseen. Pääosa hankinnoista kohdistui ammatilliseen koulutukseen, jonka osuus kokonaishankinnoista oli 10,3 milj. euroa. Toimintavuonna Stadin ammattiopiston käyttöön valmistui useita peruskorjattuja kohteita.

Opiskelijamäärän kasvu ja työelämän toimintakokonaisuuksien pohjalta rakentuvat opetussuunnitelmat lisäsivät tarvetta korvaavien hankintojen lisäksi kokonaan uusien koneiden, laitteiden ja välineistön hankintaan.

8 09 17 SUOMENKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-59	0	-59	-59	0	0

Talousarvion määrärahat käytettiin hankintoihin kokonaisuudessaan.

8 09 18 RUOTSINKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-42	0	-42	-37	5	0

Määrärahat kohdennettiin kalustamiseen ja varustamiseen sekä hankittiin uutta kurssiohjelmaa.

8 09 19 KIRJASTOTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-1 089	0	-1 089	-880	209	-105

Määrärahaa käytettiin 0,9 milj. euroa. Käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 1,2 milj. euroa, kun edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeudet luetaan mukaan.

Määrärahoja käytettiin tietoteknisen perusrakenteen ylläpitoon ja parantamiseen. Kirjastoissa jatkettiin suunnitellusti palvelualuemuutostyötä ja edistettiin itsepalvelumallien käyttöönottoa. Lisäksi yleisötiloja ja niiden kalusteita uusittiin.

8 09 20 KULTTUURITOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-335	0	-335	-335	0	0

Talousarvioon varatut 0,3 milj. euron määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan muun muassa Elis-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämiseen, kulunvalvontajärjestelmän kehitystyöhön, teatteritekniisten laitteiden päivittämiseen sekä kulttuuritalojen hälytys- ja videovalvontalaitteiden uusimiseen.

8 09 21 KAUPUNGINMUSEO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-140	0	-140	-52	88	0

Talousarvioon varatusta 140 000 eurosta käytettiin 52 000 euroa. Suunniteltu määrärahan tarve siirtyi vuodelle 2015, jolloin toteutetaan kokoelmakeskusmuuttojen ja Elefanttikortteliin muuttavan Uuden kaupunginmuseon hankintoja.

8 09 22 KAUPUNGIN TAIDEMUSEO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Taidemuseon kokoelmien uushankinnat	-117	0	-117	-117	0	0
Julkisten taideteosten hankinta	-148	0	-148	-97	51	0
Muut hankinnat	-205	0	-205	-13	192	0
Sijoitettavan taiteen hankinta	-30	0	-30	-30	0	0
Menot yhteensä	-500	0	-500	-257	243	0

Talousarvioon varatuista 0,5 milj. eurosta käytettiin vajaat 0,3 milj. euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä Tennispalatsin korjauksen ja muutostöiden yhteydessä tehtävien saavutettavuuteen ja turvallisuuteen liittyvien hankkeiden siirtyessä vuodelle 2015.

Taidemuseon kokoelmien uushankintaan ja sijoitettavan taiteen hankintoihin osoitetut määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan. Kokoelmat kasvoivat 44 teoksella. Uusien julkisten taideteosten toteuttaminen käynnistettiin kolmessa kohteessa. Muihin hankintoihin osoitetulla määrärahalla hankittiin uusi kassalaitteisto ja ilmankosteuden mittauslaitteita.

8 09 23 KORKEASAAREN ELÄINTARHA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-74	0	-74	-72	2	0

Määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan. Määrärahalla hankittiin mm. mönkijä, laitospesukone, happipullojen säilytyskaappi ja monitoimikone.

8 09 24 NUORISOTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-377	0	-377	-377	0	0

Talousarvioon varatut 0,4 milj. euron määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan. Määrärahalla toteutettiin it-hankintoja ja uusittiin nuorisotalojen kalustoa. Määrärahalla jatkettiin nuorisotalojen sähköisen kuluvalvontajärjestelmän uudistustyötä ja laajennettiin pelitoimintaa.

8 09 25 LIIKUNTATOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot yhteensä	-800	0	-800	-972	-172	-184

Käytettävissä olevat 1,0 milj. euron määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan. Määrärahoihin sisältyy edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 0,2 milj. euron ylitysoikeus.

Toimintavuonna tehtiin kone- ja kalustohankintoja, jollaisia olivat monitoimitraktorit ja hiekkanseulontakone. Lisäksi kehitettiin tietojärjestelmiä.

8 09 26 KAUPUNGINORKESTERI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-84	0	-84	-5	79	-100

Käytettävissä olevaa 0,2 milj. euron määrärahaa ei käytetty. Määrärahaan sisältyy edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 0,1 milj. euron ylitysoikeus. Määräraha oli suunniteltu käytettäväksi kaupunginorkesterin verkkosivujen uudistamiseen. Hankintaan liittyvästä kilpailutuksesta on tehty valitus markkinaoikeuteen, mikä on viivästyttänyt hankkeen aikataulua.

8 09 28 TYÖTERVEYSKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	30	0	30	15	-15	0
Menot	-30	0	-30	-29	1	0

Määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan. Investoinnit kohdistuivat Kansalliseen terveysarkistoon (Kanta-hanke), sähköiseen viesti- ja seurantajärjestelmään sekä puhelinjärjestelmään.

8 09 29 TIETOKESKUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-42	0	-42	-96	-54	-57

Käytettävissä olevat 0,1 milj. euron määrärahat käytettiin kokonaisuudessaan. Määrärahaan sisältyi edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 57 000 euron ylitysoikeus.

Määrärahaa käytettiin viraston tietotekniikkahankintoihin. Lisäksi määrärahaa käytettiin mm. uuden Sinetti-arkistotietojärjestelmän kehittämiseen. Tietojärjestelmä sisältää digitoituna satoja tuhansia sivuja Helsingin painettuja asiakirjakokoelmia.

8 09 32 SOSIAALI- JA TERVEYSVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tietotekniikkahankinnat	-4 350	0	-4 350	-3 656	694	-2 028
Muut hankinnat	-7 000	0	-7 000	-5 631	1 369	-375
Menot yhteensä	-11 350	0	-11 350	-9 287	2 063	-2 403

Määrärahaa käytettiin 9,3 milj. euroa, josta tietotekniikkahankintoihin 3,7 milj. euroa ja muihin hankintoihin 5,6 milj. euroa. Käytettävissä oli yhteensä 13,8 milj. euroa, joka muodostui talousarvioon varatuista 11,4 milj. euron määrärahoista sekä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyistä 2,4 milj. euron ylitysoikeuksista. Merkittävin toteutunut hanke oli Malmin päivystyssairaalan kalustaminen.

Määrärahaa jäi käyttämättä 4,5 milj. euroa. Tähän vaikutti merkittävimmin Malmin päivystyssairaalan kalustamiskustannusten alittuminen. Lisäksi tietotekniikkahankkeista mm. aikuisten sähköisen asioinnin palveluista ja terveydenhuollon järjestelmien lisätoiminnoista jäi määrärahaa käyttämättä.

8 09 33 VARHAISKASVATUSVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tietotekniikkahankinnat	-433	0	-433	-658	-225	-607
Muut hankinnat	-370	0	-370	-271	99	-43
Menot yhteensä	-803	0	-803	-929	-126	-650

Varhaiskasvatusviraston irtaimen omaisuuden perushankinnan käytettävissä oleva määräraha oli yhteensä 1,5 milj. euroa. Määräraha muodostui talousarvion varatusta 0,8 milj. euron määrärahasta sekä edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyistä 0,7 milj. euron ylitysoikeuksista.

Määrärahoja käytettiin yhteensä 0,9 milj. euroa, josta muihin hankintoihin 0,3 milj. euroa ja tietotekniikkahankintoihin 0,7 milj. euroa. Merkittävimmin määrärahaa käytettiin uusien päiväkotien kalustamiseen sekä päiväkotien tietoteknisten lähiverkkojen hallinnan parantamiseen. Määrärahaa jäi käyttämättä 0,5 milj. euroa, koska sähköisten asiakaspalveluiden toteuttaminen ja laitehankinnat ovat viivästyneet. Lisäksi päiväkoti- ja leikkipuistohankkeita viivästyti ja myös niihin liittyvät irtaimen omaisuuden hankinnat siirtyivät myöhemmäksi.

8 09 35 KAUPUNKISUUNNITTELUTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tietotekniikkalaitteet	-220	0	-220	-213	7	0
Muu kalusto	-530	0	-530	-561	-31	-116
Menot yhteensä	-750	0	-750	-774	-24	-116

Määrärahoja käytettiin 0,8 milj. euroa. Käytettävissä oli edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen ylitysoikeuksien jälkeen 0,9 milj. euroa. Määrärahoja käytettiin mm. tietotekniikkalaitteiden sekä liikennevalolaitteiden uusimiseen, liikennejärjestelyihin liittyvien liikennevalojen rakentamiseen sekä led-opastinten käyttöönottoon.

8 09 36 KIIINTEISTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-580	0	-580	-640	-60	-260

Määrärahoja käytettiin 0,6 milj. euroa. Määrärahoja oli yhteensä käytettävissä 0,8 milj. euroa, josta edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeudet olivat 0,3 milj. euroa.

Asunto-osastolla luotiin kaupungin asiointiportaaliin korjaus- ja energia-avustusten sähköinen hakulomake. Lomake otetaan käyttöön vuonna 2015. Asumisoikeuden järjestysnumeron haku käynnistettiin asiointiportaaliin loppuvuonna. Muita merkittäviä hankkeita olivat kaupunkimittauksen laite-, kalusto- ja aineistohankinnat sekä ohjelmistoym. kehityshankkeet. Määrärahaa jäi käyttämättä 0,2 milj. euroa mm. laitehankintojen toimituksen viivästyminen sekä yhteistyöhankkeiden aikataulumuutosten vuoksi.

8 09 37 RAKENNUSVALVONTA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-800	0	-800	-354	446	-305

Määrärahaa käytettiin vajaat 0,4 milj. euroa. Käytettävissä oli edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeudet mukaan lukien 1,1 milj. euroa. Käyttämättä jäi siten vajaat 0,8 milj. euroa. Merkittävimmät siirtyneet tai sisällöltään muuttuneet hankkeet olivat mm. arkiston erityissuunnitelmien skannaus ja sähköisen asioinnin kehittäminen sekä luopuminen Facta-kuntarekisteriohjelman ja Ahjon yhteensovittamisesta. Tärkeimmät käyttökohteet olivat sähköisen asioinnin (lupapiste.fi) kehittäminen, perusinfrastruktuuri sekä arkiston sähköistämisen jatkokehitys.

8 09 38 ASUNTOTUOTANTOTOIMSTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-60	0	-60	-60	0	0
Netto	-60	0	-60	-60	0	0

Määräraha käytettiin kokonaisuudessaan suunniteltuihin käyttömajuuksuhankintoihin.

8 18 08 HELSINGIN KAUPUNGIN TUUKKUTORI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Peruskorjaukset ja suunnittelu	-1 500	-231	-1 731	-1 730	1	0
Menot	-1 500	-231	-1 731	-1 730	1	0

Talousarviossa määrärahaa oli varattu talousarviomuutosten jälkeen 1,7 milj. euroa, jotka käytettiin kokonaisuudessaan. Teurastamon rakentuminen jatkui suunnitelmien mukaisesti uusien liiketilojen toteutuksella. Lisäksi muissa rakennuksissa tehtiin välttämättömiä muutos- ja kunnostustöitä. Toimenpiteiden rahoitus edellytti 0,2 milj. euron suuruisen talousarviomuutoksen.

8 21 11 KUNTAYHTYMÄT, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kärkulla samkommun	-130	0	-130	0	130	0
Menot	-130	0	-130	0	130	0

8 22 ARVOPAPERIT, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-8 000	0	-8 000	-2 176 166	-2 168 166	-2 175 000

Helsingin Energia -liikelaitos ja Helsingin Satama -liikelaitos yhtiöitettiin vuoden 2014 lopussa kuntalain yhtiöittämisvelvollisuudesta johtuen. Vuoden 2014 lopussa yhtiöitettiin myös Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut.

Yhtiöittämiset toteutettiin siten, että liikelaitosten omaisuus siirrettiin perustettuihin yhtiöihin osin yhtiöiden osakkeita vastaan apporttiluovutuksena ja osin myymällä se yhtiöille liiketoimintakaupalla. Apporttiluovutuksissa omaisuuserät siirtyivät yhtiöille käyvästä arvoista. Kaupunginvaltuusto oikeutti 25.2.2015 ylittämään Arvopaperit, Khn käytettäväksi kohdalla olevia määrärahoja yhtiöittämiin liittyvien apportiomaisuuden siirtoihin tarvittavalla määrällä. Yhtiöittämisen menovaikutukset olivat yhteensä 2 172,3 milj. euroa. Apporttiluovutuksista saatavat tulot on merkitty talousarvion lukuun 8 29, Muu pääomatalous.

8 22 09 HITAS-OSAKKEIDEN OSTAMINEN, KLK:N KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-1 000	-200	-1 200	-1 068	132	0

8 22 10 LASTEN PÄIVÄKOTITILOJEN HALLINTAAN OIKEUTTAVIEN OSAKKEIDEN HANKINTA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-3 500	0	-3 500	-2 197	1 303	0

Talousarvioon varatuista 3,5 milj. eurosta käytettiin 2,2 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin rakentamisen edistymisen mukaan maksettavan kahden eri osakemuotoisen päiväkotitilan loppuun saattamiseen.

8 22 14 PAKKOHUUTOKAUPOISTA LUNASTETTAVAT ASUNTO-OSAKKEET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-200	0	-200	0	200	0

8 22 19 MUUT KOHTEET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-3 000	200	-2 800	-265	2 535	0

Talousarviossa oli määrärahamuutosten jälkeen varattu 2,8 milj. euroa, josta käytettiin 0,3 milj. euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä, koska muun muassa alueelliselle jätteen putkikeräysyhtiölle suunnitellut vuoden 2014 lisäpääoma-suoritukset siirtyivät myöhemmäksi.

8 22 21 HELSINGIN STADION OY:N OSAKKEIDEN MERKITSEMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-300	0	-300	-299	1	0

8 22 22 HELEN OY:N OSAKKEIDEN MERKITSEMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	0	0	0	-1 855 081	-1 855 081	-1 856 000

Helsingin Energian osalta apporttiluovutuksen piiriin kuuluivat rakennukset, osakkeet ja osuudet, pääomalinasi-joitukset, verkostot sekä tuotannolliset koneet ja laitteet. Osakkeiden merkintään käytettiin apporttiosuuden arvoa vastaava määrä 1 855,1 milj. euroa.

8 22 23 HELSINGIN SATAMA OY:N OSAKKEIDEN MERKITSEMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	0	0	0	-304 323	-304 323	-305 000

Helsingin Sataman osalta satamayhtiölle luovutettiin apporttina liikelaitoksen koko käyttöomaisuus liiketoiminta-kaupalla yhtiölle siirtyneitä Vuosaaren sataman liikenneyhteyksien rakentamiseen liittyviä ns. VUOLI-korvauksia lukuun ottamatta. Osakkeiden merkintään käytettiin apporttiosuuden arvoa vastaava määrä 304,3 milj. euroa.

8 22 24 HELSINGIN KAUPUNGIN PALVELUT OY:N OSAKKEIDEN MERKITSEMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	0	0	0	-12 933	-12 933	-14 000

Palmia-liikelaitoksen yhtiöittämissä yhteydessä henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut. toimintoihin liittyvät omaisuuserät varat ja velat siirrettiin perustetulle Helsingin kaupungin Palvelut Oy:lle apporttiluovutuksena. Osakkeiden merkintään käytettiin apporttiosuuden arvoa vastaava määrä 12,9 milj. euroa.

8 29 MUU PÄÄOMATALOUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	30 000	0	30 000	2 918 743	2 888 743	0
Menot	-2 500	0	-2 500	-4 131	-1 631	-13 301
Netto	27 500	0	27 500	2 914 612	2 887 112	-13 301

Helsingin Energia –liikelaitoksen, Helsingin Satama –liikelaitoksen ja Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalveluiden apporttiluovutuksista saadut tulot olivat yhteensä 2 172,3 milj. euroa. Apporttiluovutuksien menovaikutukset on kirjattu investointiosan lukuun Arvopaperit, Khn käytettäväksi. Lisäksi kaupunki

luovutti apporttiluovutusten ulkopuolelle jääneet Helsingin Energia –liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen omaisuuserät Helen Oy:lle ja Helsingin Satama Oy:lle yhteensä 720,9 milj. euron suuruisilla liiketoimintakaupoilla.

8 29 51 VALTIONOSUUEDET JA -AVUSTUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	2 000	0	2 000	3 955	1 955	0

8 29 52 MUUT PÄÄOMATULOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	28 000	0	28 000	2 914 788	2 886 788	0

Helsingin Energia –liikelaitoksen, Helsingin Satama –liikelaitoksen ja Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalveluiden yhtiöittämiseen liittyvien apporttiomaisuuden siirroista sekä Helsingin Energia –liikelaitoksen, Helsingin Satama –liikelaitoksen liiketoimintakaupoista saatavat tulot ovat yhteensä 2 893,3 milj. euroa.

Toimintavuoden aikana myytiin 19,5 milj. euron edestä rakennuksia ja osakkeita sekä muita tuloja 2,0 milj. euroa. Lisäksi muita tuloja kertyi 2,0 milj. euroa.

8 29 03 LÄHIÖRAHASTOSTA RAHOITETTAVAT HANKKEET, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	0	0	0	-4 032	-4 032	-10 801

Määrärahaa käytettiin 4,0 milj. euroa. Käytettävissä olevat määrärahat olivat edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella keskeneräisiin hankkeisiin myönnettyjen ylitysoikeuksien jälkeen 10,8 milj. euroa. Määrärahaa myönnettiin hanke-ehdotuksien perusteella 20 hankkeelle. Määrärahalla kunnostettiin mm. nuorisotiloja, asukastiloja, kirjastoja, koulujen pihot, liikuntapaikkoja, leikkipuistoja, yleisiä alueita sekä palvelutalojen kuntoutustiloja.

8 29 04 KEHITTÄMISHANKKEET, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-2 500	0	-2 500	-99	2 401	-2 500

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

2.4.1 Talousarvion mukainen rahoituslaskelma

Talousarvion mukaiseen rahoituslaskelmaan eivät sisälly kunnalliset liikelaitokset ja itsenäisinä taseyksikköinä käsitellyt rahastot. Siitä ei ole eliminoitu kaupungin sisäisiä eriä.

RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	45 197	212 281	167 084
Satunnaiset erät	130 590	1 171 797	1 041 207
Tulorahoituksen korjaukset	-146 286	-1 207 652	-1 061 366
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-435 000	-2 563 196	-2 128 196
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 590	5 228	2 638
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	128 000	3 020 503	2 892 503
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-274 909	638 961	913 870
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	-15 350	-731 531	-716 181
Antolainasaamisten vähennys	29 283	186 766	157 483
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	472 000	305 000	-167 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-240 900	-190 876	50 024
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Pääoman siirto Helsingin Energian pääomasta	0	150 000	150 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	245 033	-280 641	-525 674
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-29 876	358 320	388 196

Kaupungin perustoiminnan mukaisessa rahoituslaskelmassa vuosikate on edellisiin vuosiin nähden vertailukelpoinen ja se ylittyi 167,1 milj. eurolla. Helsingin Energia –liikelaitoksen, Helsingin Satama –liikelaitoksen ja Helsingin kaupungin Palmia –liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalveluiden yhtiöittäminen vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan on merkittävä, lisäystä talousarvioon verrattuna on 913,9 milj. euroa. Investointimenoissa on Helen Oy:n 1855,1 milj. euron, Satama Oy:n 304,3 milj. euron ja Helsingin kaupungin Palvelut Oy:n 12,9 milj. euron osakkeiden merkintähinnat. Investointien luovutustuloissa 3 020,5 milj. euroa on osakkeiden lisäksi otettu huomioon liiketoimintakauppojen vaikutus. Helen Oy:n kokonaiskauppahinta on 2 321,3 milj. euroa, Satama Oy:n 559,1 milj. euroa ja Helsingin kaupungin Palvelut Oy:n 12,9 milj. euroa. Satunnaiset erät sisältävät myyntivoittoa Helen Oy:n osalta 950,2 milj. euroa, Satama Oy:n osalta 105,8 milj. euroa sekä pääosin maanmyyntikaupoista 115,8 milj. euroa. Tulorahoituksen korjauksissa on otettu huomioon vastaavien myyntivoittojen lisäksi pakollisen eläkevastuuvarauksen vähennys 35,4 milj. euroa.

Antolainasaamia lisäävät perustetuille yhtiöille annetut pitkäaikaiset lainat, Helen Oy:lle yhteensä 466,2 milj. euroa ja Satama Oy:lle yhteensä 254,8 milj. euroa. Antolainasaamia vähentää Helsingin Energia –liikelaitokselle annetun talousarviolainan lyhennykset, yhteensä 165,2 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirtaan vaikuttavat 305,0 milj. euron pitkäaikaisten lainojen nosto ja 190,9 milj. euron lainojen lyhennykset. Rahoituksen rahavirtaa lisää 150 milj. euron siirto Helsingin Energia –liikelaitoksen taseesta kaupungin taseeseen.

2.4.2 Virastojen, liikelaitosten ja rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma^{*)}

Virastojen, liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltujen rahastojen rahoituslaskelma sisältää kaikki kaupungin rahavirrat kaupungin sisäiset erät eliminoituna. Se vastaa ulkoisen laskennan rahoituslaskelmaa sillä erotuksella, että laskelma sisältää vertailun talousarviossa esitettyyn rahoituslaskelmaan. Rahoituslaskelma on suoriteperusteinen.

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	326 731	480 663	153 932
Satunnaiset erät	130 590	1 172 049	1 041 459
Tulorahoituksen korjaukset	-146 286	-1 557 454	-1 411 168
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-708 404	-2 720 876	-2 012 472
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 570	5 228	-4 342
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	128 000	3 022 436	2 894 436
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-259 799	402 046	661 845
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	-23 710	-737 388	-713 678
Antolainasaamisten vähennys	23 495	174 177	150 682
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	535 500	355 000	-180 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-275 935	-274 933	1 002
Oman pääoman muutokset	0	-55	-55
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	245	167 796	167 551
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	259 595	-315 403	-574 998
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-204	86 643	86 847

^{*)} Sisältää itsenäisinä taseyksikköinä toimivat rahastot.

Helsingin Energia –liikelaitoksen, Helsingin Satama –liikelaitoksen ja Helsingin kaupungin Palmia –liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalveluiden yhtiöittämisten vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan on merkittävä. Investointimenoissa on Helen Oy:n 1855,1 milj. euron, Satama Oy:n 304,3 milj. euron ja Helsingin kaupungin Palvelut Oy:n 12,9 milj. euron osakkeiden merkintähinnat. Investointien luovutustuloissa 3 022,4 milj. euroa on osakkeiden lisäksi otettu huomioon liiketoimintakauppojen vaikutus. Helen Oy:n kokonaiskauppahinta on 2 321,3 milj. euroa, Satama Oy:n 559,1 milj. euroa ja Helsingin kaupungin Palvelut Oy:n 12,9 milj. euroa. Satunnaiset erät sisältävät myyntivoittoa Helen Oy:n osalta 950,2 milj. euroa, Satama Oy:n osalta 105,8 milj. euroa sekä pääosin maanmyyntikaupoista 115,8 milj. euroa. Tulorahoituksen korjauksissa on otettu huomioon vastaavien myyntivoittojen lisäksi pakollisten varausten vähennys 43,8 milj. euroa sekä Helen Oy:lle siirtynyt antolaina 148,9 milj. euroa ja liiketoimintakauppojen vaikutuksena 192,3 milj. euroa.

Antolainasaamisia lisäävät perustetuille yhtiöille annetut pitkäaikaiset lainat, Helen Oy:lle yhteensä 466,2 milj. euroa ja Satama Oy:lle yhteensä 254,8 milj. euroa. Antolainasaamisia vähentävät Helen Oy:lle siirtyneet antolainat, yhteensä 148,9 milj. euroa. Rahoituksen rahavirtaan vaikuttavat lisäksi 355,0 milj. euron pitkäaikaisten lainojen nosto sekä 220,9 milj. euron pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja 54,0 milj. euron lainan siirto Helen Oy:lle. Muihin maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat yhtiöittämisten yhteydessä toteutettujen liiketoimintakauppojen aiheuttamat taseen saamisten ja velkojen vähennykset.

2.4.3 Rahoitusosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen

9 RAHOITUSOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	501 283	0	501 283	491 766	-9 517	0
Menot	-256 250	0	-256 250	-922 407	-666 157	-744 968
Netto	245 033	0	245 033	-430 641	-675 674	-744 968

9 01 PITKÄVAIKUTTEINEN RAHOITUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	501 283	0	501 283	491 766	-9 517	0
Menot	-256 250	0	-256 250	-922 407	-666 157	-744 968
Netto	245 033	0	245 033	-430 641	-675 674	-744 968

9 01 01 ANTOLAINAT ASUNTOTUOTANTOON, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	14 300	0	14 300	14 241	-59	0
Menot	-10 000	0	-10 000	-8 494	1 506	-8 500
Netto	4 300	0	4 300	5 747	1 447	-8 500

9 01 02 MUU ANTOLAINAUS, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Vuokra-asuntotuottajien oman pääoman osuutta varten myönnettyjen lainojen lyhennykset	95	0	95	134	39	0
Muiden antolainojen lyhennykset	4 000	0	4 000	4 107	107	0
Helsingin Energian lainojen lyhennykset	8 400	0	8 400	165 161	156 761	0
HKL:n lainojen lyhennykset	1 988	0	1 988	1 988	0	0
Sosiaalisen luotituksen lainojen lyhennykset	500	0	500	1 135	635	0
Tulot yhteensä	14 983	0	14 983	172 525	157 542	0

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot						
Lainojen myöntäminen kouluille	-2 000	-1 200	-3 200	-130	3 070	-3 042
Sosiaalisiin tarkoituksiin myönnettäviä lainoja varten	-1 500	1 200	-300	-75	225	-350
Lainoja kaupunginorkesterin soittajille soitinhankintoja varten	-50	0	-50	-28	22	-8
Sosiaalisen luototuksen lainojen myöntämiseen, sosiaalilautakunnan käytettäväksi	-1 800	0	-1 800	-1 868	-68	-68
Laina Kiinteistö Oy Helsingin Kalliolalle	0	0	0	0	0	-5 000
Laina Helen Oy:lle	0	0	0	-466 177	-466 177	-473 000
Laina Helsingin satama Oy:lle	0	0	0	-254 759	-254 759	-255 000
Menot yhteensä	-5 350	0	-5 350	-723 037	-717 687	-736 468
Netto	9 633	0	9 633	-550 512	-560 145	-736 468

Myönnettyihin lainoihin sisältyy kaupunkikonsernin sisäiset yhteensä 720,9 milj. euron lainajärjestelyt, jotka liittyvät Helsingin Energia ja Helsingin Satama -liikelaitosten yhtiöittämisen 31.12.2014 yhteydessä toteutettuun liiketoimintakauppaan. Summasta Helen Oy:n saamien lainojen osuus oli 466,2 milj. euroa ja Helsingin Satama Oy:n saamien lainojen osuus 254,8 milj. euroa. Helsingin Satama -liikelaitoksen ulkoiset rahalaitoslainat jäivät yhtiöittämisjärjestelyssä kaupungin vastattavaksi.

Sopimuskoulujen myönnettyistä peruskorjauslainoista siirtyvät nostamattomat lainaerät, yhteensä 5,3 milj. euroa, sekä Kiinteistö Oy Helsingin Kalliolalle myönnetty 5 milj. euron laina siirtyivät hankkeiden keskeneräisyyden vuoksi nostettavaksi vuonna 2015.

9 01 03 OTTOLAINAT JA NIIDEN LYHENNYKSET, KAUPUNGINJOHTAJAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	472 000	0	472 000	305 000	-167 000	0
Menot yhteensä	-240 900	0	-240 900	-190 876	50 024	0
Netto	231 100	0	231 100	114 124	-116 976	0

Uusia pitkäaikaisia lainoja nostettiin kuluvan vuoden aikana 305 milj. euroa, eli 167 milj. euroa talousarviovarausta vähemmän, osan lainanotosta siirryttyä seuraavalle vuodelle. Loppuvuoteen painottuneella lainojen nostolla varauduttiin kaupungin investointien rahoittamiseen, kaupungin erääntyvien pitkäaikaisten lainojen (190,9 milj. euroa) uudelleenrahoittamiseen, sekä Helsingin Energian, Helsingin Sataman ja Palmian yhtiöittämisen vaikutuksiin kaupungin kassatilanteessa.

Lainanlyhennykset toteutuivat 50 milj. euroa arvioitua pienempänä. Budjetointivaiheessa varauduttiin vuoden 2013 lopulla sekä vuonna 2014 nostettavien lainojen lyhennyksiin jo vuoden 2014 aikana. Lainanotto toteutui ao. aikavälillä arvioitua pienempänä. Markkinatilanteesta johtuen koko ao. ajanjaksona toteutunut yhteensä 578 milj. euron pitkä lainanotto toteutettiin Bullet -muotoisena (pääoma maksetaan takaisin kokonaisuudessaan laina-ajan päättyessä), tai siten että lainojen lyhennykset alkavat vasta vuonna 2017.

Tilinpäätöslaskelmat

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Helsingin kaupungin tuloslaskelma

	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 034 383 680,79	1 064 525 199,94
Maksutuotot	220 282 798,36	187 056 190,53
Tuet ja avustukset	115 677 846,27	116 059 984,61
Vuokratuotot	321 534 665,67	329 694 997,99
Muut toimintatuotot	69 830 082,31	74 658 340,59
	1 761 709 073,40	1 771 994 713,66
Valmistus omaan käyttöön	124 786 030,46	129 179 090,81
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 450 373 576,58	-1 432 161 766,20
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-383 402 609,81	-406 175 861,07
Muut henkilösivukulut	-81 799 439,54	-82 734 111,53
Palvelujen ostot	-1 602 582 749,56	-1 601 481 324,65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-507 290 865,96	-535 993 763,25
Avustukset	-407 322 138,01	-389 130 075,31
Vuokratulut	-205 530 800,07	-171 472 061,70
Muut toimintakulut	-26 822 391,54	-54 323 869,58
	-4 665 124 571,07	-4 673 472 833,29
TOIMINTAKATE	-2 778 629 467,21	-2 772 299 028,82
Verotulot ja valtionosuudet		
Verotulot	2 951 931 312,21	2 906 348 573,21
Valtionosuudet	250 647 540,00	275 736 665,00
	3 202 578 852,21	3 182 085 238,21
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	51 808 346,93	52 134 442,97
Muut rahoitustuotot	28 536 773,36	26 670 770,29
Korkokulut	-23 211 460,18	-15 327 864,10
Muut rahoituskulut	-420 537,54	-588 701,12
	56 713 122,57	62 888 648,04
VUOSIKATE	480 662 507,57	472 674 857,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-408 146 923,79	-403 087 591,58
	-408 146 923,79	-403 087 591,58
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 172 123 167,63	77 912 188,37
Satunnaiset kulut	-74 277,81	-436 196,89
	1 172 048 889,82	77 475 991,48
TILIKAUDEN TULOS	1 244 564 473,60	147 063 257,33
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	200 861 220,89	11 336 251,30
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	96 154 151,62	-5 293 217,26
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	91 621 189,46	5 928 156,10
	388 636 561,97	11 971 190,14
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ (-)	1 633 201 035,57	159 034 447,47

3.2 Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

	2014 ¹	2013
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	480 662 508	472 674 857
Satunnaiset erät	1 172 048 890	77 475 992
Tulorahoituksen korjauserät	-1 557 454 090	-98 174 742
	95 257 308	451 976 107
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 720 875 677	-647 267 759
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 228 386	13 195 727
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 022 436 227	106 974 207
	306 788 936	-527 097 825
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	402 046 244	-75 121 718
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-737 388 584	-22 688 238
Antolainasaamisten vähennys	174 176 857	69 745 079
	-563 211 727	47 056 841
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	355 000 000	403 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-274 933 295	-113 086 108
	80 066 705	289 913 892
Oman pääoman muutokset	-54 800	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7 639 623	17 094 677
Vaihto-omaisuuden muutos	81 701 487	-3 429 774
Saamisten muutos	101 868 448	11 004 845
Korottomien velkojen muutos	-23 412 908	-32 619 058
	167 796 650	-7 949 310
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-315 403 172	329 021 423
RAHAVAROJEN MUUTOS	86 643 072	253 899 705
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 007 894 388	921 251 316
Rahavarat 1.1.	921 251 316	667 351 611
	86 643 072	253 899 705

¹ Yhtiöittämisten vaikutukset rahoituslaskelmaan, kohta 2.4.2 Virastojen, liikelaitosten ja rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma sekä kohdat 1.3.1 ja 1.3.2..

3.3 Helsingin kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2014	31.12.2013
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	20 713 385,63	37 792 963,09
Muut pitkävaikutteiset menot	87 075 764,05	246 733 609,15
Ennakkomaksut	146 965,47	341 395,00
	107 936 115,15	284 867 967,24
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 101 722 309,72	3 046 745 475,13
Rakennukset	1 642 755 057,29	1 690 387 140,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 265 290 548,94	2 060 845 541,93
Koneet ja kalusto	181 045 446,41	187 345 500,21
Muut aineelliset hyödykkeet	11 815 941,27	11 316 926,16
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	221 164 296,04	300 259 191,99
	6 423 793 599,67	7 296 899 775,80
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 122 523 728,92	1 279 557 620,96
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	2 087 065 549,12	1 523 643 728,78
Muut saamiset	546 462,37	756 556,03
	5 210 135 740,41	2 803 957 905,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	145 662 798,03	163 569 077,77
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	4 331 227,80	4 247 879,79
Muut toimeksiantojen varat	425 432 852,11	367 298 581,23
	575 426 877,94	535 115 538,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	11 278 156,36	93 637 061,48
Keskeneräiset tuotteet	3 507 071,70	2 945 604,67
Muu vaihto-omaisuus	95 951,01	0,00
	14 881 179,07	96 582 666,15
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	130 000,00	0,00
Lainasaamiset	62 229,53	79 555,25
Muut saamiset	29 102 055,20	6 799 517,01
	29 294 284,73	6 879 072,26
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	48 284 432,41	115 274 865,78
Lainasaamiset	1 506 406,69	1 509 624,72
Muut saamiset	36 419 113,18	58 047 809,10
Siirtosaamiset	100 595 531,34	136 256 843,93
	186 805 483,62	311 089 143,53
Saamiset yhteensä	216 099 768,35	317 968 215,79
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitus rahamarkkinainstrumentteihin	683 683 119,46	347 991 793,89
	683 683 119,46	347 991 793,89
Rahat ja pankkisaamiset	324 211 268,35	573 259 522,49
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 556 167 668,40	12 256 643 385,92

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 406 573,75	2 972 406 573,75
Arvonkorotusrahasasto	1 810 974 171,66	1 816 724 056,12
Muut omat rahastot	474 050 634,97	525 504 324,43
Muu oma pääoma	729 030 699,71	729 030 699,71
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	2 867 218 536,12	2 748 406 388,65
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	1 633 201 035,57	159 034 447,47
	10 486 881 651,78	8 951 106 490,13
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	55 261 767,10	256 122 987,99
Vapaaehtoiset varaukset	15 996 271,46	112 150 423,08
	71 258 038,56	368 273 411,07
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	151 959 120,00	187 395 826,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	8 403 560,11
	151 959 120,00	195 799 386,11
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	146 549 814,01	163 797 312,19
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 331 227,80	4 247 879,79
Muut toimeksiantojen pääomat	416 570 465,28	351 455 352,86
	567 451 507,09	519 500 544,84
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 454 554 545,76	1 270 195 157,65
Lainat muilta luotonantajilta	7 437 802,77	7 437 802,77
Saadut ennakot	6 859 223,15	0,00
Ostovelat	1 110 000,00	16 060 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	176 871,18	301 674,42
	1 470 138 442,86	1 293 994 634,84
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	100 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	116 640 611,89	120 933 294,82
Saadut ennakot	8 865 928,49	22 658 610,45
Ostovelat	152 589 264,27	179 007 828,35
Liittymismaksut ja muut velat	137 738 251,45	101 649 677,05
Siirtovelat	392 644 852,01	403 719 508,26
	808 478 908,11	927 968 918,93
Vieras pääoma yhteensä	2 278 617 350,97	2 221 963 553,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 556 167 668,40	12 256 643 385,92

3.4 Helsingin kaupungin konsernituloslaskelma

1 000 euroa	01.01.-31.12.2014	01.01.-31.12.2013
Toimintatuotot	3 073 006	3 028 506
Toimintakulut	-5 392 041	-5 378 390
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	16 321	7 512
TOIMINTAKATE	-2 302 714	-2 342 372
Verotulot	2 951 931	2 906 348
Valtionosuudet	250 648	275 737
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 554	19 348
Muut rahoitustuotot	14 653	11 814
Korkokulut	-95 339	-101 662
Muut rahoituskulut	-5 034	-3 922
	-68 166	-74 422
VUOSIKATE	831 699	765 291
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-651 251	-638 630
Tilikauden yli- ja alipariarvot	1 055	2 005
Arvonalentumiset	-1 683	0
	-651 879	-636 625
Satunnaiset erät	115 684	77 403
TILIKAUDEN TULOS	295 504	206 069
Tilinpäätössiirrot	135 270	-12 570
Vähemmistöosuudet	2 109	1 071
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	432 883	194 570
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	57,0	56,3
Vuosikate/Poistot, %	127,4	119,8
Vuosikate, euroa/asukas	1 338	1 249
Asukasmäärä	621 600	612 600

3.5 Helsingin kaupungin konsernirahoituslaskelma

1 000 euroa	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	831 698	765 291
Satunnaiset erät	115 685	77 403
Tulorahoituksen korjauserät	-161 617	-92 352
	785 766	750 342
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 386 762	-1 169 955
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 887	15 808
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 642 994	166 674
	-737 881	-987 473
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	47 885	-237 131
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-4 575	-11 548
Antolainasaamisten vähennykset	7 801	54 395
	3 226	42 847
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	590 672	848 885
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-447 700	-248 301
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10 942	10 189
	153 914	610 773
Oman pääoman muutokset	9 645	5 321
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 864	-147 557
Vaihto-omaisuuden muutos	6 044	-2 779
Saamisten muutos	-17 333	5 155
Korottomien velkojen muutos	39 849	-43 138
	26 696	-188 319
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	193 481	470 622
RAHAVAROJEN MUUTOS	241 365	233 491
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 372 107	1 130 741
Rahavarat 1.1.	1 130 742	897 250
	241 365	233 491
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-834 127	-1 313 995
Investointien tulorahoitus, %	34,9	66,3
Lainanhoitokate	1,7	2,5
Kassan riittävyys (pv)	60	60

3.6 Helsingin kaupungin konsernitase

1 000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	56 502	55 587
Muut pitkävaikutteiset menot	258 898	284 204
Ennakkomaksut	4 772	3 739
	320 172	343 530
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 172 293	3 115 632
Rakennukset	5 328 644	5 213 067
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 280 009	2 874 158
Koneet ja kalusto	1 251 883	636 533
Muut aineelliset hyödykkeet	19 319	19 455
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	615 614	588 894
	12 667 762	12 447 739
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	225 007	226 463
Muut osakkeet ja osuudet	413 093	404 215
Muut lainasaamiset	472 033	478 325
Muut saamiset	7 560	8 201
	1 117 693	1 117 204
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	440 891	391 060
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	102 069	108 113
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	86 575	34 894
Lyhytaikaiset saamiset	379 117	413 465
	465 692	448 359
Rahoitusarvopaperit	703 866	362 550
Rahat ja pankkisaamiset	668 241	768 192
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 486 386	15 986 747

1 000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 407	2 972 407
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	5 815	5 815
Arvonkorotusrahassto	1 815 893	1 821 643
Muut omat rahastot	746 372	758 782
Muu oma pääoma	734 105	734 105
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	2 346 586	2 191 059
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	432 883	194 570
	9 054 061	8 678 381
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	63 815	62 135
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	483 344	479 737
Vapaaehtoiset varaukset	100 273	182 223
	583 617	661 960
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	153 685	189 169
Muut pakolliset varaukset	34 196	39 820
	187 881	228 989
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	570 118	522 150
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 594 652	4 365 567
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	91 751	86 079
	4 686 403	4 451 646
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	346 593	421 765
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	993 898	959 721
	1 340 491	1 381 486
Vieras pääoma yhteensä	6 026 894	5 833 132
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 486 386	15 986 747
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	58,8	58,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,9	92,9
Kertynyt ylijäämä, euroa	2 779 468	2 385 629
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	4 471	3 894
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euroa	4 941 245	4 787 332
Konsernin lainakanta, euroa/asukas	7 949	7 815
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	472 305	478 325
Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas	760	781

Tilinpäätöksen liitetiedot

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Omaisuus maa-alueita lukuun ottamatta on merkitty taseeseen pysyviin vastaaviin hankintamenoön suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla vähennettynä.

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 1.1.1997 kaupungin siirtyessä uuteen kirjanpitoikäntöön. Ennen vuotta 1985 hankittujen rakennusten ja rakennelmien hankintamenoa käytettiin kirjanpitoarvoa 31.12.1984 vähennettynä sen jälkeisillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Vastaavasti ennen vuotta 1974 hankitun maaomaisuuden hankintamenoa käytettiin kirjanpitoarvoa 31.12.1973. Maa-alueille suoritettiin tuolloin myös arvonkorotus. Maaomaisuuden laskennallisesta käyvästä jälleenhankinta-arvosta 60 prosenttia jaettiin arvojen suhteessa hankintahintaan. Laskennallisesti uudet arvot saatiin jakamalla kaupunki kolmeen hinta-alueeseen ja alueiden sisällä edelleen käyttötarkoituksen mukaan.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoön tai sitä alemman markkinahintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen Fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenoön tai sitä alemman jälleenhankintameno tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoön tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Sähköjohdannaiskaupan tarkoitus on suojata tulevaisuudessa markkinahintaan tapahtuvia sähkön ostoja ja myyntejä. Valuuttajohdannaisilla suojataan dollarimääräisiä hiilihankintoja. Päästökauppajohdannaisten käyttötarkoitus perustuu toteutuneen ja ennustetun päästömäärän sekä alkujaossa myönnettyjen päästöoikeuksien mukaiseen kaupankäyntitarpeeseen. Hiilijohdannaisilla suojataan tulevaa hiilen fyysistä hankintaa.

Johdannaisten markkina-arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Sähköjohdannaiset ovat futuuri-, forward- ja swap-sopimuksia. Niiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan 10 vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin. Valuuttajohdannaiset ovat termiinisopimuksia. Niiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan viisi vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin. Koronvaihtosopimuksella suojataan vaihtuvakorkoisen lainen tulevia korkokustannuksia. Hiilijohdannaiset ovat termiinisopimuksia. Niiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan viisi vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin. Päästöjohdannaiset ovat termiinisopimuksia, joiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan vuoden 2020 loppuun saakka.

Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten arvonmuutokset kirjataan tulokseen samalle jaksolle niillä suojattujen fyysisten sopimusten kanssa. Muiden kuin suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten reaalisoitumaton tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti päättyneelle tilikaudelle.

2. EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Helsingin kaupunki muutti organisaatiotaan vuonna 2014. Hallintokeskus, henkilöstökeskus ja talous- ja suunnittelukeskus yhdistettiin kaupunginkansliaksi 1.1.2014.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 4.6.2014 Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämisestä 31.12.2014. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti 8.10.2014 Helsingin kaupungin Palmia -liikelaitoksen toiminta- ja hallintomallien järjestämisestä siten, että henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelutoiminnot siirretään perustettavalle palveluyhtiölle 31.12.2014.

Liiketoimintojen luovutukset 31.12.2014 Helen Oy:lle, Satama Oy:lle ja Helsingin kaupungin Palvelut Oy:lle vaikuttavat merkittävästi Helsingin kaupungin vuoden 2014 tuloslaskelmaan, rahoituslaskelmaan ja taseeseen. Tuloslaskelman satunnaisissa erissä kaupungin tilikauden tulokseen vaikuttavat Helen Oy:n myyntivoitto 950,2 milj. euroa ja Satama Oy:n myyntivoitto 105,8 milj. euroa, yhteensä 1 056 milj. euroa. Tilikauden ylijäämää lisäävät yhtiöittämisistä aiheutuneet poistoeron vähennys, 190,5 milj. euroa, varausten vähennys, 97,4 milj. euroa ja rahastojen vähennys, 52,7 milj. euroa. Rahoituslaskelmassa pysyvien vastaavien luovutustuloissa on yhtiöittämisten kokonaiskauppahintoina yhteensä 2 893,3 milj. euroa. Helen Oy:n kauppahinta 2 321,3 milj. euroa jakautuu 1855,1 milj. euron arvoisiin osakkeisiin ja kaupungin antamiin 466,2 milj. euron lainoihin. Satama Oy:n kauppahinta 559,1 milj. euroa muodostuu 304,3 milj. euron osakkeista ja 254,8 milj. euron antolainoista. Helsingin kaupungin Palvelut Oy:stä on saatu vastineeksi osakkeita 12,9 milj. euron arvosta. Rahoituslaskelmassa osakkeiden arvot ovat investointimenoissa ja lainat antolainojen lisäyksenä. Antolainojen vähennyksenä on Helen Oy:lle siirtyneitä antolainoja 148,9 milj. euroa ja lainakannan muutoksissa Helen Oy:lle siirtynyttä lainaa 54,0 milj. euroa. Tulorahoituksen korjauserissä on Helen Oy:lle siirtyneitä antolainoja 148,9 milj. euroa ja muita liiketoimintakauppojen vaikutuksia 192,3 milj. euroa. Taseessa yhtiöitymiset vaikuttivat pysyvien vastaavien aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, osakkeisiin, antolainoihin ja tase-eriin, joista siirtyi 31.12.2014 yhtiöille vaihto-omaisuutta sekä lyhyt- ja pitkäaikaisia saamia ja velkoja.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

3. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISEN PERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki 88 tytäryhteisöä, jotka tekivät tilinpäätöksen.

Helsingin Energiatunnelit Oy ei vielä tehnyt tilinpäätöstä ja se jätettiin yhdistelemättä. Konsernitilinpäätökseen sisältyy yhdisteltyjen tytäryhteisöjen kautta myös niiden omiin tilinpäätöksiinsä yhdistelemät 31 tytäryhteisöä eli alikonserniyhteisöä. Tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuusi kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Tilinpäätökseen on myös yhdistelty kaikki 11 säätiötä, joissa kaupungilla on määräysvalta. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty molemmat yhteisyhteisöt sekä kaikki 57 osakkuusyhteisöä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat samoin kuin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteistöt

Osakkuusyhteistöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Liiketoimintojen luovutuksissa Helen Oy:lle ja Satama Oy:lle syntynyt 1 056 milj. euron satunnainen tuotto on konsernissa eliminoitu konsernin sisäisenä katteena. Tähän katteeseen liittyvät poisto-oikaisut konsernissa alkavat vuoden 2015 alusta jatkuen yhtiöiden ilmoittamien uusien pitoaikojen loppuun. Myös kaupungin tilinpäätöksessä tehty Satama liikelaitoksen 190,5 milj. euron poistoeron tuloutus on konsernissa peruttu ja sen tuloutus konsernissa jatkuu 16 vuoden ajan eli 12 milj euron vuotuisina erinä kuten Satama liikelaitoksella aiemmin.

Konsernin rahoituslaskelmassa yhtiöittämissä vaikutus näkyy ennen kaikkea investointimenoissa sekä pysyvien vastaavien luovutustuloissa, sillä yhtiöittämissä kauppojen vastineena saadut osakkeet ja lainat on konsernissa eliminoitu.

Muita muutoksia konsernirakenteessa vuonna 2014. Energia myi kaikki tytäryhtiö Mitox Oy osakkeet vuonna 2014. Tytäryhtiöiden Helsingin Ice-Sport Center Oy:n ja Vuosaaren Liikuntakeskus Oy:n fuusio Helsingin Liikuntahallit Oy:öön kirjautui konsernissa vuodelle 2014. Kaupungin osakkuusyhtiön Pietarinkatu 6 As Oy:n kaikki osakkeet myytiin konsernin ulkopuolelle. Lisäksi Länsimetro Oy suuntasi Espoolle osakeannin, jonka jälkeen yhtiötä ei jäljelle jääneen omistuksen perusteella enää käsitellä konsernin osakkuusyhtiönä. Uutena osakkuusyhtiönä yhdisteltiin Helsingin Lasipalatsi Koy.

4. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYYVÄT YHTEISÖT

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Tytäryhteisöt						
Auroranlinna Koy	Helsinki	100,0	100,0	13 757	35 712	0
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	100,0	1 233	13 256	28
Finlandia-talo Oy	Helsinki	100,0	100,0	2 349	1 468	140
Forum Virium Helsinki Oy	Helsinki	100,0	100,0	110	1 301	-119
Gardenia-Helsinki Oy	Helsinki	90,0	90,0	157	83	-183
Hansasilta Koy	Helsinki	100,0	100,0	1 910	7	-43
Helen Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 855 181	589 680	0
Helen Sähköverkko Oy	Helsinki	100,0	100,0	148 545	282 755	14 207
Helsingin Asumisoikeus Oy	Helsinki	100,0	100,0	76 929	389 921	0
Helsingin Asuntohankinta Oy	Helsinki	100,0	100,0	70 712	105 685	5 791
Helsingin Bussiliikenne Oy	Helsinki	100,0	100,0	-22 923	76 309	-4 527
Helsingin Harmajankatu As Oy	Helsinki	56,6	56,6	840	492	-8
Helsingin Hermanninkulma As Oy	Helsinki	100,0	100,0	210	2 438	0
Helsingin Kartanonisäntä As Oy	Helsinki	95,8	95,8	534	3 014	0
Helsingin kaupungin asunnot Oy	Helsinki	100,0	100,0	36 705	2 147 132	7 429
Helsingin kaupungin Palvelut Oy	Helsinki	100,0	100,0	12 983	11 577	0
Helsingin Konsernihankinta Oy	Helsinki	98,3	98,3	40	1	4
Helsingin Korkotukiasunnot Keskinäinen Koy	Helsinki	100,0	100,0	33 580	94 916	0
Helsingin Kuparitie 5 As Oy	Helsinki	5,9	73,9	4 861	24	0
Helsingin Leijona Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 039	396	3
Helsingin Liikuntahallit Oy	Helsinki	0,0	100,0	4 441	6 826	32
Helsingin Malminkatu 3 Koy	Helsinki	84,0	84,0	13 422	3 606	0
Helsingin Markkinointi Oy	Helsinki	100,0	100,0	174	1 282	27
Helsingin Nattastenpolku As Oy	Helsinki	98,9	98,9	331	2 717	0
Helsingin Palveluasunnot Koy	Helsinki	100,0	100,0	39 043	119 901	0
Helsingin Santakuja As Oy	Helsinki	9,7	60,2	6 493	91	84
Helsingin Satama Oy	Helsinki	100,0	100,0	304 423	273 347	0
Helsingin Sinikaisla As Oy	Helsinki	4,1	50,7	4 535	202	-9
Helsingin Sähkötalo Koy	Helsinki	100,0	100,0	22 111	45 077	47
Helsingin Tennispalatsi Koy	Helsinki	100,0	100,0	11 056	626	0
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	Helsinki	52,2	52,2	2 963	10 303	114
Helsingin Toimitilat Koy	Helsinki	100,0	100,0	49 540	59 043	0
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	Helsinki	100,0	100,0	4 022	0	-111
Helsingin Varustuksentie 1 As Oy	Helsinki	98,7	98,7	540	4 275	0
Helsingin Vellamonkatu 29 As Oy	Helsinki	97,9	99,0	440	3 557	0
Helsingin Väylä Oy	Helsinki	100,0	100,0	-4 444	81 057	53
Helsingin Ympäristötalo Koy	Helsinki	74,6	74,6	1 371	9 715	33
Helsinki Abroad Ltd Oy	Helsinki	100,0	100,0	194	48	-11
Helsinki Region Marketing Oy	Helsinki	100,0	100,0	215	61	13
Helsinki Stadion Oy	Helsinki	80,5	80,5	6 808	1 255	-211
Hämeentien Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	75,7	1 422	5	-19
Intiankatu 31 Koy	Helsinki	75,6	75,6	159	218	54
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	Helsinki	31,0	42,5	1 641	74	86

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	Helsinki	27,1	35,8	3 076	3 116	-378
Kaapelitalo Koy	Helsinki	100,0	100,0	16 608	3 415	1
Kaisaniemen Metrohalli Koy	Helsinki	62,1	62,1	14 409	641	-340
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy	Helsinki	30,9	40,9	1 025	3 812	-343
Kallahden Pysäköinti I Oy	Helsinki	0,0	80,3	1 620	3	-24
Kivikon Pysäköinti I Oy	Helsinki	0,6	56,6	2 222	8	-38
Kivikon Pysäköinti II Oy	Helsinki	0,4	59,5	1 508	54	-20
Kontulan Palvelutalo Oy	Helsinki	62,1	76,2	586	582	0
Käpylän Terveystalo Koy	Helsinki	54,5	54,5	2 133	94	0
Lasipalatsin Mediakeskus Oy	Helsinki	100,0	100,0	386	174	-8
Länsi-Viikinmäen Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	100,0	5 407	260	-110
Malmin Liiketalo Oy	Helsinki	56,4	56,4	2 706	14	-2
Malmin Pysäköintitalo Oy	Helsinki	44,6	64,1	1 935	9	-75
Mankala Oy	Iitti	100,0	100,0	93 188	97 478	0
Merimiehenkatu 12 As Oy	Helsinki	55,4	55,4	143	201	0
Metropolilab Oy	Helsinki	69,0	69,0	1 539	477	80
Mosaikkitorin Pysäköintilaitos Koy	Helsinki	88,3	98,7	4 335	481	-87
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	Helsinki	66,7	66,7	1 834	1 463	134
Paciuksenkadun Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	53,0	1 135	47	-5
Paciuksenkatu 4 As Oy	Helsinki	78,4	86,2	1 283	442	0
Pakkalantie 30 Koy	Helsinki	100,0	100,0	5 928	933	278
Paloheinän Palvelukeskus Koy	Helsinki	28,5	76,6	1 658	8	-2
Palvelukeskus Albatross Oy	Helsinki	70,1	70,1	9 177	23	0
Parmaajanpuisto Koy	Helsinki	82,9	100,0	2 409	619	-59
Posivire Oy	Helsinki	65,6	65,6	795	151	22
Puistolan Pankkitalo Koy	Helsinki	58,2	58,2	1 769	851	6
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	51,3	51,3	507	699	5
Rastilankallion Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	75,2	2 921	5	-42
Rastilankallion päiväkotiyhtiö Oy	Helsinki	66,0	92,9	1 346	1	-22
Ruskeasuon Asunnot Koy	Helsinki	100,0	100,0	975	2 081	14
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy	Helsinki	100,0	100,0	29 659	6 152	0
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Helsinki	56,4	58,2	2 118	4 365	125
Suomen Energia-Urakointi Oy	Helsinki	60,4	60,4	1 916	5 947	596
Suomenlinnan Liikenne Oy	Helsinki	100,0	100,0	650	1 495	111
Suutarilan Lamputtie Koy	Helsinki	100,0	100,0	232	3	0
Säterintie 12 autopaikat Koy	Helsinki	0,0	70,9	6	3	-1
Säterintie 2 Koy	Helsinki	22,0	64,7	2 168	1	7
Torpparinmäen korttelitalo Koy	Helsinki	82,8	82,8	1 815	16	-1
Työmaahuolto Oy	Helsinki	100,0	100,0	470	157	-16
Töölönlahden Pysäköinti Oy	Helsinki	100,0	100,0	18 613	15 603	305
Urheiluhallit Oy	Helsinki	51,3	51,3	234	3 207	-1 027
Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Koy	Helsinki	91,3	91,3	4 984	220	-174
Viikinmäen Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	63,6	2 815	5	-56
Vuosaaren Urheilutalo Oy	Helsinki	89,2	89,2	1 701	13 067	58

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Tytärsäätiöt						
Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö	Helsinki	100,0	100,0	2 466	4 626	0
Helsingin Musiikkitalon säätiö	Helsinki	100,0	100,0	1 158	0	8
Helsingin Seniorisäätiö	Helsinki	100,0	100,0	6 908	6 186	38
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö	Helsinki	100,0	100,0	596	271	-16
Helsingin teatterisäätiö (Helsingin kaupunginteatteri)	Helsinki	100,0	100,0	1 271	7 766	-915
Helsinki-viikon säätiö	Helsinki	100,0	100,0	559	392	-41
Jääkenttäsäätiö	Helsinki	100,0	100,0	6 393	1 659	332
Niemikotisäätiö	Helsinki	100,0	100,0	2 539	996	305
Oulunkylän Sairaskotisäätiö	Helsinki	100,0	100,0	2 062	3 989	189
Stadion-säätiö	Helsinki	100,0	100,0	1 076	52 502	-335
UMO-säätiö	Helsinki	100,0	100,0	85	222	-45
Osakkuus- ja omistusyhteisyydet						
Arabian Palvelu Oy	Helsinki	47,3	47,3	10 839	112	-82
Art and Design City Helsinki Oy Ab	Helsinki	35,2	35,2	154	24	6
Asemapäällikönkatu 5 Koy	Helsinki	21,1	39,9	2 819	505	0
Espoon Terminaali Koy	Helsinki	50,0	50,0	4	3 931	0
Finestlink Oy	Helsinki	40,0	40,0	1 204	1	-3
Greater Helsinki Promotion Ltd Oy	Helsinki	47,9	45,0	182	275	14
Haapaniemenkatu 7-9 Koy	Helsinki	44,1	44,1	6 750	9 219	-54
Helsingin Humalistonkatu 4 Koy	Helsinki	27,8	27,8	794	282	0
Helsingin Itämerenkatu As Oy	Helsinki	1,3	38,1	4 281	14	0
Helsingin Karhusuontie 53 As Oy	Helsinki	24,2	24,2	104	0	0
Helsingin Laivapoika As Oy	Helsinki	0,9	47,3	4 597	40	9
Helsingin Lasipalatsi Koy	Helsinki	25,1	25,1	253	9	-1
Helsingin Mannerheimintie 13a Koy	Helsinki	26,2	26,2	41 863	18 427	-476
Helsingin Musiikkitalo Oy	Helsinki	41,7	41,7	2 479	908	-337
Helsingin Ruoholahdenpuisto As Oy	Helsinki	7,5	34,5	3 053	33	14
Helsingin Ruoholahdentori As Oy	Helsinki	4,8	42,4	5 372	22	0
Helsingin Rusokkikuja As Oy	Helsinki	1,5	44,0	4 463	18	0
Helsingin Tapulikaupungintie 5 Koy	Helsinki	35,7	35,7	1 174	2	0
Herttoniemen Pysäköinti Oy	Helsinki	0,9	34,7	6 513	11	-85
Itätori Koy	Helsinki	35,6	35,6	2 158	10	0
Kaivonkatsojantien Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	49,0	1 788	29	-7
Kalasadaman Palvelu Oy	Helsinki	41,7	33,5	1 893	31	-4
Kartanonmetsäntie 13 As Oy	Helsinki	23,8	23,8	779	44	10
Katajanokan Huolto Oy	Helsinki	6,2	28,6	75	15	2
Keskeisen Rannan Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	36,3	1 533	29	-26
Kotitie 45-47 As Oy	Helsinki	20,2	20,2	120	16	1
Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy	Helsinki	39,3	39,3	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Kumpulantie 1 Koy	Helsinki	22,5	22,5	147	3	0
Kurkimäen Huolto Oy	Helsinki	0,0	36,8	39	30	15

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Kytösuontien Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	29,1	1 808	26	8
Laajasalon Palloiluhallit Koy	Helsinki	40,0	40,0	279	57	2
Latokartanon Pysäköinti Oy	Helsinki	5,7	34,7	2 107	5 017	24
Lehtisaaren Huolto Oy	Helsinki	27,5	27,5	28	4	-3
Maatullinaukio Koy	Helsinki	48,7	49,0	2 883	103	25
Maistraatintori Koy	Helsinki	25,1	25,1	1 498	3	0
Makery Oy	Helsinki	28,6	28,6	57	44	-66
Malminkadun Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	39,6	2 746	0	-15
Mechelininkatu 38 As Oy	Helsinki	44,8	44,8	124	41	0
Mellunmäen Autopaikat Oy	Helsinki	0,0	46,6	4	6	0
Mellunmäen Liike- ja toimintakeskus Koy	Helsinki	27,2	27,2	238	20	-4
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Helsinki	42,0	42,0	14 190	5 113	1 113
Pihlajamäen Liiketalo Oy	Helsinki	23,6	23,6	128	3	1
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	34,0	34,0	68	3 983	0
Runeberginkatu 4 b As Oy	Helsinki	30,8	25,5	2 005	115	0
Runeberginkatu 63 As Oy	Helsinki	20,7	20,7	634	1	3
Siltakeskus Oy	Helsinki	26,0	32,8	209	11	1
Soittokuja Koy	Helsinki	0,0	40,0	1 421	60	-4
Strömbergin Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	43,6	958	3	-24
Suomen Merituuli Oy	Helsinki	50,0	50,0	1 000	6	0
Syreeni As Oy	Helsinki	20,0	20,0	9	0	0
Tapulikaupungin palvelutalo Koy	Helsinki	49,0	49,0	1 072	25	0
Tapulin huolto Oy	Helsinki	0,0	25,7	92	27	12
Tilkankadun Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	31,5	731	14	5
Tollinpolku As Oy	Helsinki	46,7	46,7	854	75	138
Tulisuontien Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	47,3	905	9	-7
Turkismiehentie 8 Koy	Helsinki	20,0	20,0	105	8	0
Uudenmaan Sairaalapesula Oy	Helsinki	30,1	30,1	2 481	2 039	2
Vantaan Energia Oy	Vantaa	40,0	40,0	54 743	49 034	13 069
Voimapiha Oy	Helsinki	33,3	33,3	62 085	142 400	2 769
Jäsenkuntayhtymät						
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS)	Helsinki	36,2	36,2	142 838	207 406	1 688
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	Helsinki	52,0	52,0	25 068	49 972	2 574
HSY Hgin seudun ympäristöpalvelut yhtymä	Helsinki	57,6	57,6	224 973	905 426	6 885
Kärkulla samkommun	Kirjala	17,4	17,4	1 685	3 105	-130
Uudenmaan liitto	Helsinki	29,1	29,1	491	536	26
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	9,5	9,5	138	36	-10

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka
Tytär-yhteisöjen tytäryhteisöt (alikonserniyhtiöt)	
Heka-Haaga Oy	Helsinki
Heka-Jakomäki Oy	Helsinki
Heka-Kannelmäki Oy	Helsinki
Heka-Kansanasunnot Oy	Helsinki
Heka-Kantakaupunki Oy	Helsinki
Heka-Kontula Oy	Helsinki
Heka-Kumpula Oy	Helsinki
Heka-Laaajasalo Oy	Helsinki
Heka-Malmi Oy	Helsinki
Heka-Malminkartano Oy	Helsinki
Heka-Maunula Oy	Helsinki
Heka-Myllypuro Oy	Helsinki
Heka-Pihlajisto Oy	Helsinki
Heka Pikku Huopalahti Oy	Helsinki
Heka-Puotila Oy	Helsinki
Heka-Roihuvuori Oy	Helsinki
Heka-Siilitie Oy	Helsinki
Heka-Suutarila Oy	Helsinki
Heka-Vallila Oy	Helsinki
Heka-Vesala Oy	Helsinki
Heka-Vuosaari Oy	Helsinki
Helsingin Keijukaistenpolku 4 As Oy	Helsinki
Helsingin Puusuutarintie 2 - 4 As Oy	Helsinki
Helsinginkatu 25 Koy	Helsinki
Kaupinparkki Koy	Helsinki
Laivalahdenteri Kiinteistö Oy	Helsinki
Mannerheimintie 54 As Oy	Helsinki
Markkinatie 10 As Oy	Helsinki
Pieni Villasaarentie 2 As Oy	Helsinki
Tinasepäntie 48 Koy	Helsinki
Virvatulentien Pysäköinti Oy	Helsinki

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Kaupunginjohtajan toimiala	164 661	138 384	18 932	9 140
Rakennus- ja ympäristötoimi	387 111	369 095	205 596	211 943
Sosiaali- ja terveystoimi	693 131	644 431	296 654	285 374
Sivistys- ja henkilöstötoimi	83 440	118 181	65 809	73 017
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	776 333	744 612	325 588	296 095
Liikelaitokset	950 410	1 007 777	955 996	1 007 777
Rahastot	17 920	17 781	17 920	17 781
Toimintatuotot yhteensä	3 073 006	3 040 261	1 886 495	1 901 127

6. VEROTULOJEN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Kunnallisvero	2 435 075	2 442 087	2 435 075	2 442 087
Yhteisövero	309 755	268 546	309 755	268 546
Kiinteistövero	206 687	195 275	206 687	195 275
Koiravero	415	441	415	441
Verotulot yhteensä	2 951 932	2 906 349	2 951 932	2 906 349

7. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	595 656	625 078	595 656	625 078
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-312 379	-312 008	-312 379	-312 008
Järjestelmämuutoksen tasaus	-5 539	-5 539	-5 539	-5 539
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-27 091	-31 794	-27 091	-31 794
Valtionosuudet yhteensä	250 647	275 737	250 647	275 737

8. SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Satunnaiset tuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	103 800	72 423	103 800	72 423
Aluevaihdot	0	3 118	0	3 118
Rakennusten myyntivoitot	4 960	1 054	4 960	1 054
Apportit	0	0	0	0
Osakkeiden myyntivoitot	6 344	704	7 083	1 131
Helsingin Satama -liikelaitos myyntivoitto	0	0	105 825	0
Helsingin Energia -liikelaitos liiketoiminnan luovutus	0	0	950 203	0
Muut satunnaiset tuotot	708	1 362	251	186
Satunnaiset tuotot yhteensä	115 812	78 661	1 172 122	77 912
Satunnaiset kulut				
Osakkeiden myyntitappio	62	219	62	185
Rakennusten myyntitappio	12	0	12	0
Helsingin Satama korvaukset veden laadun heikentymisestä	0	251	0	251
Helsingin Bussiliikenne Oy tilausajotoiminnan myyntitappio	0	432	0	0
Muut satunnaiset kulut	53	356	0	0
Satunnaiset kulut yhteensä	127	1 258	74	436

9. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Poistosuunnitelma on kaupunginvaltuuston 18.9.1996 vahvistama. Poistosuunnitelmaa on tämän jälkeen täydennetty kaupunginvaltuuston päätöksillä. Päätös 14.11.2001 koskee tehdas- ja tuotantorakennuksia sekä kiinteitä rakenteita ja laitteita. Päätös 9.10.2002 koskee Vuosaaren Sataman liikenneväylien investointeja. Päätös 18.6.2003 koskee raidekalustoa ja muita kuljetusvälineitä. Päätöksellä 2.11.2001 päätettiin asuinkiinteistöjen rakennusten ja pysäköintiyhtiöiden kalliotunneleiden ja maanpäällisten laitosten poistoajoista. Päätös 15.2.2011 koskee atk-ohjelmistojen poistoaikaa. Poistosuunnitelma perustuu arvioidun taloudellisen käyttöajan mukaiseen tasapoistoon. Poistojen laskenta muutettiin vuonna 2012 Laske-järjestelmän käyttöönoton myötä alkamaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta kun aikaisemmin poistot alkoivat hankintakuukauden alusta. Poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet		5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		3 - 20 vuotta
Asuinkiinteistöyhtiöiden asuinrakennukset	Progressiivinen poisto	enintään 40 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat		10 - 50 vuotta
Pysäköintiyhtiöiden kalliotunnelit		enintään 100 vuotta
Pysäköintiyhtiöiden maanpäälliset laitokset		enintään 60 - 70 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		8 - 50 vuotta
Koneet ja kalusto		3 - 30 vuotta

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

10. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA VUOSINA 2013–2017

1 000 e	Kaupunki	
	2014	2013
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	376 768	430 340
Keskimääräisten poistonalaisten investointien oma hankintameno	516 163	633 038
Ero, euroa	-139 396	-202 698
Ero, prosenttia	-27	-32

Investointi- ja poistotason poikkeamaan vaikuttavat muun muassa Helsingin Energia -liikelaitoksen voimalaitosinvestoinnit, Helsingin kaupungin liikennelaitoksen joukkoliikenteen perusinvestoinnit, eräät peruspalvelutuotannon uudisrakentamisinvestoinnit sekä uusien alueiden katu- ja puistoinvestoinnit.

11. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Eläkevastuu 1.1.	189 169	204 969	187 396	203 058
Lisäykset tilikaudella	4			
Vähennykset tilikaudella	-35 488	-15 800	-35 437	-15 662
Eläkevastuu 31.12.	153 685	189 169	151 959	187 396
Metrotunnelin vesivahinkovaraus 1.1.	0	66	0	66
Varauksen purku	0	-66	0	-66
Metrotunnelin vesivahinkovaraus 31.12.	0	0	0	0
Hanasaaren A-voimalaitoksen purku 1.1.	8 404	8 404	8 404	8 404
Vähennykset tilikaudella	-8 404	0	-8 404	..
Hanasaaren A-voimalaitoksen purku 31.12.	0	8 404	0	8 404
Kaatopaikkojen jälkihoitovaraus (HSY) 1.1.	14 566	14 537
Lisäykset tilikaudella	144	550
Vähennykset tilikaudella	-438	-521
Kaatopaikkojen jälkihoitovaraus (HSY) 31.12.	14 272	14 566	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (HUS) 1.1.	15 532	13 294
Lisäykset tilikaudella	3 393	2 238
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (HUS) 31.12.	18 925	15 532	0	0
Muut pakolliset varaukset 1.1.	1 318	791	0	0
Lisäykset tilikaudella	122	841	0	0
Vähennykset tilikaudella	-441	-314	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	999	1 318	0	0

12. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

1 000 euroa	Kaupunki	
	2014	2013
Osinkotuotot muista yhteisöistä	16 494	16 386
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	4 249	4 249
Osinkotuotot ja peruspääoman korkotuotot yhteensä	20 743	20 635

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

13. ARVONKOROTUKSET

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 820 796	1 825 862	1 816 724	1 821 790
Arvonkorotusten purku	-5 750	-5 066	-5 750	-5 066
Arvo 31.12.	1 815 046	1 820 796	1 810 974	1 816 724
Rakennukset				
Arvo 1.1.	3 595	3 595
Arvo 31.12.	3 595	3 595

14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 e	Aineettomat oikeudet	Kaupunki			Yhteensä
		Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut		
Aineettomat oikeudet					
Poistamaton hankintameno 1.1.	37 793	246 734	341		284 868
Lisäykset tilikauden aikana	6 114	10 699	38		16 851
Vähennykset tilikauden aikana	-16 041	-160 148	0		-176 189
Siirrot erien välillä	4 909	22 837	-232		27 514
Tilikauden poisto	-12 062	-33 046	0		-45 108
Poistamaton hankintameno 31.12.	20 713	87 076	147		107 936

15. AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 e	Maa- ja vesialueet	Kaupunki		
		Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto
Aineelliset hyödykkeet				
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 230 021	1 690 387	2 060 845	187 346
Lisäykset tilikauden aikana	47 009	4 462	136 471	35 257
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	-1 296	-1 527	-479	-155
Vähennykset tilikauden aikana	-1 497	-108 269	-802 259	-2 802
Siirrot erien välillä	16 511	219 161	21 617	10 410
Tilikauden poisto	0	-161 459	-150 905	-49 010
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 290 748	1 642 755	1 265 290	181 046

1 000 e	Kaupunki		
	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Aineelliset hyödykkeet			
Poistamaton hankintameno 1.1.	11 317	300 259	5 480 175
Lisäykset tilikauden aikana	346	303 394	526 939
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0	-1 771	-5 228
Vähennykset tilikauden aikana	-85	-85 165	-1 000 077
Siirrot erien välillä	336	-295 548	-27 513
Tilikauden poisto	-98	-5	-361 477
Poistamaton hankintameno 31.12.	11 816	221 164	4 612 819

16. PYSYVIEN VASTAAVIEN SJOITUKSET, OSAKKEET JA OSUDET

1 000 e	Kaupunki				
	Tytäryhteisö- osakkeet ja -osuudet	Jäsenkunta- yhtymäosuudet	Osakkuus- ja muut omistus- yhteisyhteisö- osakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet yhteensä
Osakkeet ja osuudet					
Hankintameno 1.1.	480 572	428 932	267 065	102 988	1 279 557
Lisäykset tilikauden aikana	2 173 025	0	14	4 045	2 177 084
Vähennykset tilikauden aikana	-246 106	0	-61 703	-24 748	-332 557
Siirrot erien välillä	0	0	-4 865	4 865	0
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-1 560	0	0	0	-1 560
Hankintameno 31.12.	2 405 931	428 932	200 511	87 150	3 122 524

17. PYSYVIEN VASTAAVIEN SJOITUKSET, JOUKKOVELKAKIRJA-, MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET

1 000 e	Kaupunki				
	Jvk- lainasaamiset	Saamiset tytäryhteisöiltä	Saamiset jäsenkunta- yhtymiltä	Saamiset muilta	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset yhteensä
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
Hankintameno 1.1.	0	650 212	687 493	186 695	1 524 400
Lisäykset tilikauden aikana	0	739 631	0	5 378	745 009
Vähennykset tilikauden aikana	0	-173 300	-211	-8 286	-181 797
Hankintameno 31.12.	0	1 216 543	687 282	183 787	2 087 612

18. PÄÄOMALAINASAAMISTEN OSUUS PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSISTA

1 000 e	Kaupunki	
	2014	2013
Pääomalainasaamiset tytäryhteisöiltä lainoittain		
Helsingin Bussiliikenne Oy ¹	12 255	12 255
Helsingin Bussiliikenne Oy ¹	3 638	3 638
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy ²	1 875	1 875
Helsingin Väylä Oy ³	5 000	5 000
Helsingin Asuntohankinta Oy Ab ⁴	3 500	3 500
Helsingin Bussiliikenne Oy ¹	5 800	5 800
Helsingin Asuntohankinta Oy Ab ⁴	3 501	3 501
Suomenlinnan Liikenne Oy ³	62	62
Helsingin Bussiliikenne Oy ¹	8 000	8 000
Helsingin Satama Oy ⁸	98 000	0
Helen Oy ⁸	157 000	0
Helsingin Energian pääomalainasaamiset lainoittain		
Helen Sähköverkko Oy ⁵	0	146 000
Suomen Energia-Urakointi Oy ⁶	0	2 400
Pääomalainasaamiset tytäryhteisöiltä yhteensä	298 631	192 031
Pääomalainasaamiset osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöiltä lainoittain		
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy ⁷	2 141	2 141
Pääomalainasaamiset yhteensä	300 772	194 172
¹ Lainan korko on kuusi (6) prosenttia.		
² Lainan korko on neljä (4) prosenttia.		
³ Laina on koroton.		
⁴ Lainan korko on kaupungin oman pääoman ehtoisista asuntolainoista (ns. tertiäärilainat) kulloinkin veloitettavan koron suuruinen.		
⁵ Lainan korko on sähköviranomaisen vahvistama viitekorko lisättynä kahdella (2) prosenttiyksiköllä; laina-aika on 1.10.2006 - 30.9.2026. Laina on siirtynyt Helsingin Energia -liikelaitoksen yhtiöittämisen myötä Helen Oy:lle 31.12.2014.		
⁶ Lainan korko on Suomen valtion viiden (5) vuoden obligaatioiden korko lisättynä yhdellä (1) prosenttiyksiköllä; laina-aika on 30.4.2012 - 31.12.2017. Laina on siirtynyt Helsingin Energia -liikelaitoksen yhtiöittämisen myötä Helen Oy:lle 31.12.2014.		
⁷ Lainan korko on Suomen valtion kymmenen (10) vuoden obligaation keskikorko lisättynä yhdellä (1) prosenttiyksiköllä.		
⁸ Lainan korko on kuusi (6) prosenttia; laina-aika 31.12.2014 - 15.12.2034.		
Pääomalainat on annettu osakeyhtiölain mukaisin pääomalainaehtoin.		

19. SAAMISTEN ERITTELY

1 000 e	Kaupunki			
	2014		2013	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	4 938	0	5 779
Lainasaamiset	62	0	62	25
Muut saamiset	0	0	0	8
Siirtosaamiset	0	3 527	0	10 211
Yhteensä	62	8 465	62	16 023
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset	0	10 901	0	16 405
Lainasaamiset	0	0	18	0
Siirtosaamiset	0	20 966	0	11 886
Yhteensä	0	31 867	18	28 291
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisyyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	248	0	2 580
Muut saamiset	0	38	0	0
Siirtosaamiset	0	-2	0	428
Yhteensä	0	284	0	3 008
Saamiset yhteensä	62	40 616	80	47 322

20. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	952	1 142	4 094	4 070
Helen Oy / Helsingin Energian tulojen jaksotus	73 772	72 785	0	72 785
Helen Sähköverkko Oy / laskuttamaton sähkön siirto	18 458	17 006	0	0
Saaminen HUS-kuntayhtymältä	13 037	6 781	20 434	10 970
Saaminen Liikennevirastolta	18 261	0	18 261	0
HSL / Joukkoliikenteen valtiontuki	3 202	0
Helsingin teatterisäätiö / tyel ennakkomaksu	0	2 183
HUS / Kelakorvaus työterveyshuollosta	1 204	1 279
Muut siirtosaamiset	52 504	53 270	57 807	48 432
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	181 390	154 446	100 596	136 257

21. RAHOITUSARVOPAPERIT

1 000 e	Kaupunki	
	2014	2013
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta ¹	683 042	348 021
Kirjanpitoarvo 31.12.	683 683	347 992
Erotus ¹	-641	29
Rahoitusarvopaperit yhteensä	683 683	347 992
¹ Vuoden 2013 tietoa on oikaistu.		

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

22. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Peruspääoma 1.1.	2 972 407	2 972 407	2 972 407	2 972 407
Peruspääoma 31.12.	2 972 407	2 972 407	2 972 407	2 972 407
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 1.1.	5 815	5 815
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 31.12.	5 815	5 815
Arvonkorotusrahassto 1.1.	1 821 643	1 828 120	1 816 724	1 821 791
Vähennykset	-5 750	-6 477	-5 750	-5 066
Arvonkorotusrahassto 31.12.	1 815 893	1 821 643	1 810 974	1 816 725
Muut omat rahastot				
Vakuutusrahasto 1.1.	52 724	52 108	52 724	52 108
Lisäykset	0	616	0	616
Vähennykset	-1 080	0	-1 080	0
Vakuutusrahasto 31.12.	51 644	52 724	51 644	52 724
Urheilu- ja ulkoilurahasto 1.1.	72 428	52 195	72 428	52 195
Lisäykset	30 199	20 233	30 199	20 233
Urheilu- ja ulkoilurahasto 31.12.	102 627	72 428	102 627	72 428
Asuntolainarahasto 1.1.¹	0	89 651	0	89 651
Vähennykset	0	-89 651	0	-89 651
Asuntolainarahasto 31.12.	0	0	0	0
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahasto 1.1.	31 482	35 028	31 482	35 028
Vähennykset ¹	-4 570	-3 546	-4 570	-3 546
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahasto 31.12.	26 912	31 482	26 912	31 482

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Asuntotuotantorahasto 1.1.	237 846	144 013	237 846	144 013
Lisäykset	2 899	93 833	2 899	93 833
Vähennykset	-28 445	0	-28 445	0
Asuntotuotantorahasto 31.12.	212 300	237 846	212 300	237 846
Polttoaineiden varmuusvarastorahasto 1.1.	52 693	52 693	52 693	52 693
Vähennykset	-52 693	0	-52 693	0
Polttoaineiden varmuusvarastorahasto 31.12.	0	52 693	0	52 693
Lähiörahasto 1.1.	67 841	71 586	67 841	71 586
Lisäykset	5 000	0	5 000	0
Vähennykset	-9 032	-3 745	-9 032	-3 745
Lähiörahasto 31.12.	63 809	67 841	63 809	67 841
Innovaatorahasto 1.1.	10 490	14 158	10 490	14 158
Lisäykset	10 167	0	10 167	0
Vähennykset	-3 899	-3 668	-3 899	-3 668
Innovaatorahasto 31.12.	16 758	10 490	16 758	10 490
Asumisoikeusmaksut 1.1.	70 288	61 612
Lisäykset	6 284	8 676
Asumisoikeusmaksut 31.12.	76 572	70 288	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	162 990	162 532
Lisäykset	32 760	3 494
Vähennykset	0	-3 036
Muut omat rahastot 31.12.	195 750	162 990	0	0
Muut omat rahastot yhteensä	746 372	758 782	474 050	525 504
Muu oma pääoma 1.1.	734 105	734 105	729 031	729 031
Muu oma pääoma 31.12.	734 105	734 105	729 031	729 031
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 385 629	2 166 990	2 907 440	2 724 095
Lisäykset / Vähennykset	-39 064	-20 207	-40 000	-20 000
Oikaisu edelliseen tilikauteen ²	21	44 276	-221	44 311
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 346 586	2 191 059	2 867 219	2 748 406
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	432 883	194 570	1 633 201	159 034
Oma pääoma yhteensä	9 054 061	8 678 381	10 486 882	8 951 106

¹ Asuntolainarahasto liitetty Asuntotuotantorahastoon 1.1.2013

² Helsingin Energian tilinpäätösvuotta aiemmin kertynyt poistoero 44 311 457 euroa on siirretty taseen oikaisuna edellisten tilikausien voittoon.

23. PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Eläkevastuuvaraus	153 685	189 169	151 959	187 396
Metrotunnelin vesivahinkovaraus	0	0	0	0
Hanasaaren A-voimalaitoksen purku	0	8 404	0	8 404
Kaatoaikkojen jälkihoitovaraus	14 272	14 566	0	0
Potilasvahinkovastuumaksuvastuu	18 925	15 532	0	0
Muut pakolliset varaukset	999	1 318	0	0
Pakolliset varaukset yhteensä	187 881	228 989	151 959	195 800

24. PITKÄAIKAISET VELAT

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 v. kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 325 347	2 018 715	843 820	577 259
Lainat julkisyhteisöiltä	1 615 522	1 362 782	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	52 811	47 218	7 438	7 439
Muut pitkäaikaiset velat	130 322	133 992	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 124 002	3 562 707	851 258	584 698

25. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

1 000 e	Kaupunki			
	2014		2013	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
JVK-laina 2009/2014 ¹	0	0	0	50 000
JVK-laina 2009/2014 ²	0	0	0	50 000
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	0	0	0	100 000

¹ Lainan korko on kolmen (3) kuukauden euribor. Laina on kertalyhenteinen.

² Lainan korko on kolme (3) prosenttia. Laina on kertalyhenteinen.

26. VIERAS PÄÄOMA

1 000 e	Kaupunki			
	2014		2013	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	212	0	14
Ostovelat	0	17 282	0	8 252
Muut velat	0	64 124	0	20 290
Siirotovelat	0	168	0	71
Yhteensä	0	81 786	0	28 627

1 000 e	Kaupunki			
	2014		2013	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat jäsenkuntayhtymille				
Ostovelat	0	5 305	0	7 452
Siirtovelat	0	24 329	0	36 821
Yhteensä	0	29 634	0	44 273
Velat osakus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	863	0	798
Siirtovelat	0	4	0	0
Yhteensä	0	867	0	798
Vieras pääoma yhteensä	0	112 287	0	73 698

27. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkajaksotus	394 844	395 777	280 227	303 120
Stadion-säätiö / OKM:n erityisavustus perusparannushanke 2014 - 2018	40 039	0
HUS / palkkajaksotus	16 083	13 536
Siirtyvät korot	14 437	16 626	2 366	2 580
Velka HUS:lle	10 996	6 955	17 235	10 901
HUS / Potilasvakuutus	3 548	2 141
Velka Kevalle	19 023	18 062	19 023	18 062
HSL / Lipputulojaksotus	6 674	4 988
HSY / kiinteistöveroarvio v 2010-2013	0	6 184
Muut siirtovelat	109 572	96 964	73 814	69 057
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	615 216	561 233	392 665	403 720

28. HUOLLETTAVIEN VARAT

1 000 e	Kaupunki	
	2014	2013
Huollettavien varat 31.12.	6 589	5 422

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

29. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN

1 000 e	Konserni	
	2014	2013
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 568 813	1 506 770
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 163 146	2 042 137
Lainat julkisyhteisöiltä	837 106	885 182
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 895 194	1 952 100
Lainat muilta luotonantajilta	54 636	54 425
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	11 826	7 269
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	4 070 166	4 001 506

30. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU OSAKKEITA

1 000 e	Konserni	
	2014	2013
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	37 722	26 495
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	84 074	84 840
Lainat julkisyhteisöiltä	365	413
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	792	792
Pantatut osakkeet yhteensä	84 866	85 632

31. MUUT VAKUUDET

1 000 e	Konserni	
	2014	2013
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	12 232	21 805
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit	686	827
Sitoumusten vakuudeksi pantattu muu omaisuus	40 145	45 643
Vakuudet yhteensä	53 063	68 275

32. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	13 916	14 906	7 055	10 466
Myöhemmin maksettavat	19 867	24 781	9 422	18 245
Leasingvastuut yhteensä	33 783	39 687	16 477	28 711

33. VASTUUSITOUMUKSET

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Takaukset omasta puolesta	33 193	31 063	31 475	28 938
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	638 082	794 082
Jäljellä oleva pääoma	349 153	509 391	342 267	503 325
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	341 264	53 264
Jäljellä oleva pääoma	295 901	101 316	235 188	40 580

34. VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	2 795 786	2 631 812	2 795 786	2 631 812
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	1 933	1 765	1 933	1 765

35. MYÖNNETYT NOSTAMATTA OLEVAT ANTOLAINAT

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Rahastojen antolainat				
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	7 797	8 220	7 797	8 220
Asuntotuotantorahasto	1 307	984	1 307	984
Yhteensä	9 104	9 204	9 104	9 204
Muut antolainat	16 900	14 830	16 900	14 830
Myönnetty nostamatta olevat antolainat yhteensä	26 004	24 034	26 004	24 034

36. MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Sopimusvastuut				
Vuokravastuut	227 209	217 651	105 280	101 772
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	32 480	30 660	32 071	30 660
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu		244		0
Johdannaisopimukset				
Sähköjohdannaiset ¹				
Käypä arvo	-64 813	-60 281	..	-62 311
Ostettu, TWh	11,9	14,9	..	14,9
Myyty, TWh	9,4	10,9	..	10,9

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

1 000 e	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Koronvaihtosopimukset ²				
Käypä arvo	-9 875	-6 347	..	-14
Kohde-etuuden arvo	358 813	377 281	..	30 000
Valuuttajohdannaiset ³				
Käypä arvo	527	-369	..	-369
Kohde-etuuden arvo	5 100	9 568	..	9 568
Hiilijohdannaiset ³				
Käypä arvo	-1 019	-1 039	..	-1 039
Ostettu, t	90 000	135 000	..	135 000
Myyty, t	0	0	..	0
Päästöjohdannaiset ⁴				
Käypä arvo	1 467	176	..	176
Ostettu, t CO ₂	1 250 000	1 331 000	..	1 331 000

¹ Sähköjohdannaisoppimusten tulouttamatta oleva osa on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa fyysistä markkinahintaista sähkön ostoa ja myyntiä suojattaessa.

² Korkojohdannaisilla suojataan vaihtuvakorkoisten lainojen tulevia korkokustannuksia.

³ Valuuttajohdannaisoppimusten sekä hiilijohdannaisien käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa hiilen hankintaa suojattaessa.

⁴ Päästöjohdannaisoppimusten käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa ennakoituja päästöjä sekä myönnettyjen päästöoikeuksien eroa suojattaessa.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt, että Helsingin Energia -liikelaitos antaa kaupungin puolesta EPV Energia Oy:lle ja Pohjolan Voima Oy:lle sitovat ilmoitukset osallistumisesta Olkiluoto 4 -hankkeen kilpailu- ja suunnitteluvaiheeseen sekä merkitsee kassavaroin EPV Energia Oy:n enintään 2,6 milj. euron osakepääoman korotukset ja antaa Pohjolan Voima Oy:lle enintään 2,3 milj. euron osakaslainan.

Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Tullin valvontatilat

Helsingin Sataman johtokunta päätti 28.9.2010 tullin käyttöön tullilain 20 §:n perusteella korvauksetta luovutettavien valvontatilojen laajuudesta perustaen päätöksensä mm. Helsingin kaupungin hallintakeskuksen oikeuspalveluiden 26.3.2010 antamaan lausuntoon. Tämän johdosta Helsingin Satama lähetti 31.12.2010 tullille Helsingin Sataman johtokunnan päätökseen perustuvat laskut. Tulli ei maksanut laskuja, vaan vallitti asiasta Helsingin Hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus hylkäsi tullin valituksen 14.11.2012 tekemällään päätöksellä. Tulli valitti asiasta Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus on antanut ratkaisun asiassa 6.2.2015. Tehdyn arvion perusteella ratkaisu on Satama Oy:n kannalta myönteinen ja asiassa suoritetaan parhaillaan tarkempaa selvitystä.

Vuosaaren katselmuskorvaus

Vuosaaren satamahankkeen katselmustoimitus päättyi vuoden 2012 lopussa, jolloin toimitusmiehet antoivat esityksen kiinteistöille maksettavista korvauksista. Helsingin Satama jätti yhdessä liikenneviraston kanssa muistutuksen katselmuskirjasta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi 6.11.2013 päätöksen, jossa korvaussummaa oli kohtuullistettu merkittävästi toimitusmiesten esitykseen nähden. Helsingin Satama ja liikennevirasto tyytyivät aluehallintoviraston antamaan päätökseen ja maksoivat korvaukset päätöksen mukaisesti. Aluehallintoviraston päätöksestä tehtiin 9 valitusta, joihin Helsingin Satama yhdessä liikenneviraston kanssa antoi keväällä 2014 vastineet. Päätös on Vaasan hallinto-oikeuden ratkaistavana.

Olkiluoto 3-ydinvoimalaitosyksikön välimiesmenettely

Helen-konserniin kuuluva Oy Mankala Ab on osakkaana (8,1 %) Teollisuuden Voima Oyj:ssä (TVO), joka rakennuttaa avaimet käteen -periaatteella Olkiluoto 3-ydinvoimalaitosyksikköä Eurajoelle Olkiluotoon. Laitoksen tulivalmistua alkuperäisen aikataulun mukaisesti vuonna 2009. TVO jätti vuonna 2012 kanteen ja vastineen Kansainväli-

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

sen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä koskien OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. TVO:n vuonna 2014 päivittämä rahamääräinen arvio yhtiön kustannuksista ja menetyksistä on noin 2,3 miljardia euroa vuoden 2018 loppupuolelle asti, joka on OL3-laitostoimittajan syyskuussa 2014 toimittaman aikataulun mukaan OL3:n säännöllisen sähköntuotannon aloittamisen ajankohta.

Välimiesmenettely alkoi joulukuussa 2008 OL3-laitostoimittajan aloitteesta. Laitostoimittajan vuonna 2014 päivittävä vuoden 2011 kesäkuun loppuun ulottuva rahamääräinen vaatimus on yhteensä noin 3,4 miljardia euroa. Summa sisältää muun muassa laitostoimitussopimuksen viivästettyjä maksueriä ja viivästyskorkoja yhteensä yli 1,2 miljardia euroa ja laitostoimittajan väittämää saamatta jäänyttä voittoa noin 150 miljoonaa euroa. TVO on todennut laitostoimittajan aiemmin toimittaman kanteen perusteettomaksi, tutkii päivitetyn kanteen ja vastaa siihen asianmukaisesti. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia ja siinä vaaditut määrät voivat vielä päivittyä. Välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella TVO ei ole kirjannut saatavia eikä varauksia.

Metron automatisoinnin hankinta/sopimuserimielisyydet

Siemens Oy on vaatinut Helsingin käräjäoikeudessa vahvistuskanteella HKL:ää suorittamaan HKL:n vähentämän kauppahinnan osan koskien hankintasopimuksen 2. maksuerää. HKL:n tekemä vähennys perustuu Siemensin oleelliseen viivästyksen toimituserän 1 osalta hankintasopimuksen viivästysakkoja koskeviin ehtoihin. HKL:n viivästyksen vuoksi hankintasopimuksen mukaisesti tekemän vähennyksen määrä 2. maksuerästä on yhteensä 606 371,06 euroa. Asian käsittely on kesken Helsingin käräjäoikeudessa.

Metron automatisoinnin hankinta/Herttoniemen vesivahinko

Herttoniemen metroaseman teknisissä tiloissa tapahtui helmikuussa 2010 vesivahinko, jonka seurauksena metron automatisointihankkeeseen liittyviä kaapeleita mahdollisesti vaurioitui. Hankintasopimuksessa oli edellytetty, että Siemensillä on riittävä vakuutus esinevahinkojen varalta. Siemensin vakuutusyhtiö Pohjola Vakuutus Oy on suorittanut vakuutuksesta Siemensille vakuutuskorvauksen vaurioituneista kaapeleista. Pohjola Vakuutus Oy on vaatinut Helsingin käräjäoikeudessa 18.12.2012 HKL:ää suorittamaan regressinä Pohjola Vakuutus Oy:n suorittaman vakuutuskorvauksen yhteensä n. 400 000 euroa. HKL kiistää vaatimuksen perusteeltaan ja määrältään. Asian käsittely on kesken Helsingin käräjäoikeudessa.

M300-junien hankintaa koskeva hankintayksikön päätös

HKL:n johtokunta päätti 16.10.2012 oikeuttaa liikennelaitoksen hankkimaan metrojunia yhteensä enintään 154 000 000 euron kokonaishintaan. Siemens Oy valitti hankintapäätöksestä markkinaoikeuteen ja vaati hyvitysmaksua. Markkinaoikeus hylkäsi Siemensin vaatimuksen markkinaoikeudessa. Asian käsittely on kesken korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Metron automatisointihankintaa koskevien sopimusten purkamisen ja niihin liittyvä vahingonkorvausvaatimus

HKL:n johtokunta oikeutti 18.12.2014 purkamaan HKL:n ja Siemensin väliset metron automatisointia koskevat hankintasopimukset. HKL purki hankintasopimukset 21.1.2015 Siemensille todisteellisesti tiedoksi annetulla kirjeellä. Puretun Helsingin metron automatisointia koskeneen hankintasopimuksen kauppahinta oli 99,9 milj. euroa. HKL on suorittanut ko. sopimuksen perusteella Siemensille maksueriä yhteensä 24,6 milj. euroa, joka sisältää vuonna 2012 sovitun etenemissopimuksen mukaisia ns. LOP-maksuja 1,8 milj. euroa.

Metrovarikon laajennuksen automatisointia koskevan hankintasopimuksen kauppahinta oli 18,1 milj. euroa, ko. sopimuksen perusteella HKL on suorittanut Siemensille maksueriä 13,4 milj. euroa, sopimuksen purkumennettely on vielä kesken. Puretun Länsimetron automatisointia koskeneen hankintasopimuksen kauppahinta oli 56,3 milj. euroa, ko. sopimuksen perusteella Länsimetro Oy on suorittanut Siemensille maksueriä 11,3 milj. euroa. Länsimetroa koskevat maksuerät eivät ole HKL:n kirjanpidossa. HKL vaatii Siemensiä purun johdosta palauttaman koko maksetun kauppahinnan, HKL voi tarvittaessa käyttää tässä Siemensin antamia vakuuksia. HKL:llä tulee olemaan Siemensiä kohtaan hankintasopimusten purkamiseen liittyvä vahingonkorvausvaatimus, jonka suuruus on kymmeniä miljoonia euroja. Siemens on kirjelmöinyt HKL:lle, ettei purkuun ole sopimuksenmukaisia perusteita, ja on julkisuuteen antamassa tiedotteessa indikoidut tulevansa esittämään HKL:ää kohtaan vaateita, joiden määrä Siemensin mukaan on yli sata miljoonaa euroa. Todennäköistä on, ettei purkuun liittyvistä erimielisyyksistä päästä neuvottelemalla sovintoon, vaan että erimielisyyksien ratkaiseminen siirtyy yleiseen tuomioistuimeen. Osapuolten vaatimukset tulevat yksilöitymään ja määrittymään haasteessa ja vastahaasteessa.

HKL toteaa joutuneensa viimeisenä vaihtoehtona turvautumaan purkuun, koska Siemens ei ole täyttänyt sopimuksen mukaisia velvoitteitaan aikataulun ja toimituksen sisällön osalta ja kun käydyissä neuvotteluissa ei saavutettu sellaista ratkaisua, joka olisi ollut toimituksen sisällön, aikataulun ja kustannusten kannalta ollut HKL:lle mitenkään hyväksyttävissä. HKL katsoo, että purkuun on ollut asianmukaiset perusteet. Siemensin kaikki vaatimukset asiassa ovat näin perusteettomia.

Automaattimetrohankkeen käsittely taseessa

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaityksen (HKL) johtokunta päätti 18.12.2014, että HKL:n ja Siemensin välinen automaattimetroprojekti lopetetaan ja sopimus Siemensin kanssa puretaan. Johtokunta vahvisti asian uudelleen kokouksessaan 13.1.2015. HKL purki sopimuksen Siemensin kanssa kokonaisuudessaan 21.1.2015.

HKL on siirtänyt automaattimetroprojektiin liittyviä investointimenoja keskeneräisestä omaisuudesta pitkäaikaisiin saamisiin 23 998 371,88 euroa 31.12.2014. Tämä sisältää Siemensille maksettuja erää automaattimetrohankkeesta 19 592 284,85 euroa. Loppuosa pitkäaikaisiin saamisiin kirjatuista eristä on HKL:n omia automaattimetroon kohdistuneita kuluja sekä ulkopuolisia asiantuntijapalveluita.

Automaattimetroprojektille kirjattuja investointimenoja on HKL:n valmis omaisuudessa 31.12.2014 (pysyvissä vastavissa) 16 598 760,08 euroa. Omaisuuserä on metron kulunvalvontajärjestelmä, jonka Siemens on toimittanut HKL:lle osana automaattiprojektihanketta ja se on siirretty HKL:n valmiiseen omaisuuteen 31.12.2013. Kulunvalvonnan alkuperäinen hankinta-arvo oli 18 450 193,00 euroa, josta on kirjattu poistoja 1 851 432,92 euroa vuonna 2014.

Helsingin Bussiliikenne Oy:tä koskeva tutkintamenettely Euroopan komissiossa

Nobina Finland Oy, joka kilpailee pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä Helsingin kaupungin kokonaan omistaman Helsingin Bussiliikenne Oy:n kanssa, jätti lokakuussa 2011 kantelun Euroopan komissiolle Helsingin Bussiliikenne Oy:n mahdollisesti saamista perusteettomasta valtiontuesta. Euroopan komissio epäilee alustavan tarkastelun perusteella, että Helsingin kaupunki on antanut Helsingin Bussiliikenne Oy:lle perusteetonta valtiontukea. Helsingin kaupungin käsityksen mukaan kyseessä ei ole ollut perusteeton valtiontuki. Komissio on aloittanut asiassa muodollisen tutkintamenettelyn, jonka päätteeksi se tekee päätöksen Helsingin Bussiliikenne Oy:öön liittyvien järjestelyjen luonteesta.

Arvonlisäveron palautusvastuu

Helsingin kaupungilla on palautusvastuu uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenojen arvonlisäverosta, mikäli kiinteistöjä myydään tai niiden käyttötarkoitus muuttuu vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattoman käyttöön.

Konsernin tytäryhteisöjen ilmoittama arvonlisäveron palautusvastuu 31.12.2014 on 16,3 milj. euroa.

Päästöoikeudet

t CO ₂	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Myönnettyt päästöoikeudet vuosille 2008 - 2012	0	0	..	0
Myönnettyt päästöoikeudet vuosille 2013 - 2020 (vahvistamaton)	7 209 000	7 209 000	..	7 209 000
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1	11 100 000	8 777 000	..	8 777 000
Palautetut päästöoikeudet	3 258 000	3 419 000	..	3 419 000
Alkujako	2 734 000	*)		*)
Päästöoikeuksien ostot	2 138 000	5 742 000	..	5 742 000
Päästöoikeuksien myynnit	0	0	..	0
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	12 714 000	11 100 000	..	11 100 000
Arvio toteutuneista päästöistä	3 200 000	3 300 000	..	3 300 000

*) ei vielä toteutunut

Helsingin Energialle on myönnetty päästöoikeuksia vuosille 2013-2020 yhteensä 7,2 miljoonaa tonnia CO₂.

Arvio vuoden 2014 toteutuneista päästöistä on 3,2 miljoonaa tonnia CO₂. Vuoden 2014 kaupankäynnissä päästöoikeuksia ja niitä vastaavia oikeuksia ostettiin fyysisesti 2,1 miljoonaa tonnia CO₂. Taseen aineettomissa oikeuksissa päästöoikeuksia ja niitä vastaavia oikeuksia on 31.12.2014 yhteensä 9,8 miljoonaa tonnia CO₂.

4.5 Ympäristövastuut

37. EHDOLLINEN YMPÄRISTÖVELKA

1 000 e	Kaupunki	
	2014	2013
Entisten kaatopaikkojen kunnostaminen	24 922	25 500
Maaperän puhdistaminen	3 200	3 200

4.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

38. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.

	Kaupunki							
	Vakinaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Kaupunginjohtajan toimiala	2 105	2 056	212	150	23	16	2 340	2 222
Rakennus- ja ympäristötoimi	6 344	6 406	437	427	86	111	6 867	6 944
Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi	17 565	17 309	3 946	3 904	510	789	22 021	22 002
Sivistys- ja henkilöstötoimi	6 983	7 061	1 820	1 889	155	203	8 958	9 153
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	887	896	51	41	6	7	944	944
Yhteensä	33 884	33 728	6 466	6 411	780	1 126	41 130	41 265

Työllistettyjen vuoden 2013 tietoja on oikaistu.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

39. HENKILÖSTÖKULUT

1 000 euroa	Kaupunki	
	2014	2013
Palkat ja palkkiot	1 450 374	1 432 162
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	383 403	406 176
Muut henkilösivukulut	81 799	82 734
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	1 915 576	1 921 072
Luontoisetujen raha-arvo	6 984	6 606
Henkilöstökulut yhteensä	1 922 560	1 927 678
Tuloslaskelman henkilöstökuluihin sisältyy aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin aktivoituja henkilöstökuluja yhteensä	44 518	39 793

40. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT 31.12.

1 000 euroa	Kaupunki	
	2014 *)	2013
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	227	212
Tilintarkastajan lausunnot	25	22
Palkkiot yhteensä	252	234

*) tilivuoden luvut ovat arvioita.

Eriytetyt tilinpäätökset

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Kunnallisten liikelaitosten tilinpäätökset

HELSINGIN ENERGIA -LIKELAITOS

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014 ^{*)}	01.01.–31.12.2013
LIKEVAIHTO	694 979 164,04	746 609 434,08
Valmistus omaan käyttöön	7 547 882,83	3 502 050,70
Liiketoiminnan muut tuotot	26 505 918,67	34 041 205,34
Materiaalit ja palvelut		
Energian hankinta	-75 452 484,06	-77 368 977,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Voimalaitospolttoaineostot	-248 143 122,76	-282 109 446,19
Polttoainevarastojen muutos	-9 343 865,00	2 127 297,94
Aine- ja tarvikeostot	-19 390 072,80	-19 493 419,11
Ulkopuoliset palvelut	-38 631 188,14	-31 550 776,97
	-390 960 732,76	-408 395 321,57
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-53 177 089,56	-53 403 246,83
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-14 158 423,03	-14 952 270,97
Muut henkilösivukulut	-1 876 476,20	-2 292 971,28
	-69 211 988,79	-70 648 489,08
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-56 400 758,02	-51 472 165,26
	-56 400 758,02	-51 472 165,26
Liiketoiminnan muut kulut	-26 458 763,19	-51 432 832,85
LIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	186 000 722,78	202 203 881,36
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	17 178 569,96	15 118 569,96
Muut korko- ja rahoitustuotot	5 543 843,05	5 889 060,14
Kunnalle maksetut korkokulut	-17 589 760,47	-18 598 654,00
Muille maksetut korkokulut	-906 900,85	-529 948,82
Muut rahoituskulut	-123 089,86	-219 920,50
	4 102 661,83	1 659 106,78
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	190 103 384,61	203 862 988,14
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)	-192 523,90	-322 629,48
Korvaus peruspääomalle	-47 400 000,00	-47 400 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	142 510 860,71	156 140 358,66
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	13,1	14,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	13,7	14,9
Voitto, %	27,4	27,3

^{*)} laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

RAHOITUSLASKELMA	2014 *)	2013
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	186 000 723	202 203 881
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	56 400 758	51 472 165
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-8 403 560	16 121 534
Rahoitustuotot ja -kulut	4 102 662	1 659 107
Korvaus peruspääomalle	-47 400 000	-47 400 000
Muut oikaisut	27 939 212	-32 604 403
	32 639 071	-10 751 597
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	218 639 794	191 452 285
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	18 829 765	30 320 599
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	10 341 650	-2 127 298
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-48 676 120	-12 542 704
	-19 504 704	15 650 598
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	199 135 090	207 102 882
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-97 658 000	-84 112 369
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2 348 582	23 715
Investoinnit muihin sijoituksiin	578 289	-61 090 248
	-94 731 129	-145 178 902
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-94 731 129	-145 178 902
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	70 593 441	37 820 728
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	-14 493 947	45 568 260
Oman pääoman muutokset ja voitonjako	-150 222 300	-150 000 000
	-94 122 806	-66 611 012
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-94 122 806	-66 611 012
RAHAVAROJEN MUUTOS	10 281 155	-4 687 032
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	20 379 376	10 098 221
Rahavarat 1.1.	10 098 221	14 785 253
	10 281 155	-4 687 032

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, euroa	634 467 269	665 045 128
Investointien tulorahoitus, %	260,2	175,9
Lainanhoitokate	8,0	8,1
Kassan riittävyys, pv	11,4	5,3
Quick ratio	0,4	0,5
Current ratio	0,6	0,8

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

TASE	31.12.2014 *)	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	69 524 174,31	60 031 196,38
	69 524 174,31	60 031 196,38
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	72 543 095,50	76 195 780,80
Verkosto	373 666 164,18	379 936 737,69
Koneet ja kalusto	275 755 476,57	271 235 107,34
Hankintaennakkomaksut	8 477 960,06	8 956 130,61
Keskeneräinen käyttöomaisuus	46 901 324,31	11 604 582,32
	777 344 020,62	747 928 338,76
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	268 024 277,30	269 584 277,30
Muut osuudet	213 075 849,21	212 094 138,00
Muut sijoitukset	148 858 245,00	148 858 245,00
	629 958 371,51	630 536 660,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	72 557 923,71	82 899 574,01
	72 557 923,71	82 899 574,01
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	17 325,72	17 325,72
	17 325,72	17 325,72
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	14 307 347,19	37 298 386,15
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	6 377 000,00	9 254 222,24
Saamiset kunnalta	8 453 662,30	564 251,42
Siirtosaamiset	73 119 768,53	65 799 144,45
Siirtosaamiset saman konsernin yrityksiltä	4 383 000,00	13 494 777,76
Muut saamiset	14 430 616,56	15 281 531,66
	121 071 394,58	141 692 313,68
Rahat ja pankkisaamiset	20 379 375,84	10 098 220,88
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 690 852 586,29	1 673 203 629,73
*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014		

TASE	31.12.2014 *)	31.12.2013
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	474 289 952,62	474 289 952,62
Muut rahastot	52 693 277,36	52 693 277,36
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	375 137 310,87	369 219 252,21
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	142 510 860,71	156 140 358,66
	1 044 631 401,56	1 052 342 840,85
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Investointivaraus	95 300 000,00	95 300 000,00
Ympäristöpennivaraus	2 111 350,77	1 918 826,87
	97 411 350,77	97 218 826,87
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	8 403 560,11
	0,00	8 403 560,11
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	148 341 751,15	156 751 147,47
Muut velat	48 002 165,72	54 086 716,51
	196 343 916,87	210 837 863,98
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	14 409 396,32	14 409 396,32
Korottomat velat kunnalle	0,00	807 372,39
Ostovelat	26 687,03	38 205 879,64
Muut velat	294 348 273,35	233 444 387,23
Siirtovelat	43 681 560,39	17 533 502,34
	352 465 917,09	304 400 537,92
Vieras pääoma yhteensä	548 809 833,96	515 238 401,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 690 852 586,29	1 673 203 629,73
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	67,5	68,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	76,1	66,0
Kertynyt ylijäämä/alijäämä (-), 1 000 e	517 648	525 360
Lainakanta 31.12., 1 000 e	210 667	225 161
Lainasaamiset 31.12., 1 000 e	148 858	148 858

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

MUUT SÄHKÖLIIKETOIMINNOT

TULOSLASKELMA (1 000 euroa)	01.01.–31.12.2014 *)	01.01.–31.12.2013
LIKEVAIHTO	330 086	363 147
Valmistus omaan käyttöön	50	39
Liiketoiminnan muut tuotot	251 938	267 396
Materiaalit ja palvelut		
Energian hankinta	-75 186	-77 116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Voimalaitospolttoaineostot	-246 410	-282 057
Polttoainevarastojen muutos	-9 344	2 127
Aine- ja tarvikeostot	-9 565	-9 388
Ulkopuoliset palvelut	-15 765	-9 467
	-356 271	-375 901
Henkilöstökulut	-17 345	-18 264
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-22 296	-21 942
	-22 296	-21 942
Liiketoiminnan muut kulut	-51 081	-67 471
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	135 082	147 005
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot		17
Muut korko- ja rahoitustuotot	2 713	191
Korko- ja muut rahoituskulut	-9 826	-9 977
	-7 113	-9 769
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	127 970	137 236
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	8 458	-323
Korvaus peruspääomasta	-35 191	-34 227
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	101 237	102 687

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

MUUT SÄHKÖLIIKETOIMINNOT

TASE (1 000 euroa)	31.12.2014 *)	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	66 713	57 300
Aineelliset hyödykkeet	243 526	224 100
Sijoitukset	243 882	243 103
	554 122	524 503
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	63 231	72 783
Saamiset	226 487	249 028
	289 718	321 811
VASTAAVAA YHTEENSÄ	843 839	846 314
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	179 717	179 717
Muut omat rahastot	52 693	52 693
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	208 086	188 594
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	101 047	102 687
	541 544	523 691
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero ja varaukset	97 411	105 622
	97 411	105 622
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Osuus perustamislainasta	83 620	88 106
Muut velat	54 000	60 000
	137 620	148 106
Lyhytaikainen		
Muut lyhytaikaiset velat	67 264	68 895
	67 264	68 895
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	843 839	846 314

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

MAAKAASULIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

Maakaasumarkkinalain (508/2000) 5 luvussa ja KTMa 222/2005:ssä on säädetty maakaasuliiketoimintojen eriyttämisperiaatteet. Pysyvät ja vaihtuvat vastaavat on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan. Peruspääoman ja pitkäaikaisen vieraan pääoman jako perustuu liiketoimintojen omaisuuteen ja riskisyyteen. Lyhytaikainen vieras pääoma on kohdistettu aiheuttamisperiaatteella.

Tuottojen ja kulujen kohdistaminen on tapahtunut aiheuttamisperiaatteen mukaan. Suunnitelman mukaiset poistoajat on esitetty poistoja koskevissa liitetiedoissa.

Korvaus peruspääomalle on jaettu tulosten suhteessa.

MAAKAASUN VERKKOTOIMINTA

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014 *)	01.01.–31.12.2013
LIKEVAIHTO	121 167	146 893
KULUT		
Ulkopuoliset palvelut	-31 231	-7 504
Henkilöstökulut	-10 479	-2 324
Poistot	-24 863	-24 890
Liiketoiminnan muut kulut	-64 912	-51 618
	-131 485	-86 336
LIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	-10 317	60 557
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	572	606
Korkokulut	-11 430	-24 024
	-10 858	-23 418
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-21 176	37 139
Korvaus peruspääomalle	0	-12 609
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-21 176	24 530

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

MAAKAASUN VERKKOTOIMINTA

TASE	31.12.2014 *)	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Verkosto	162 151	187 014
	162 151	187 014
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset	153 106	161 059
	153 106	161 059
VASTAAVAA YHTEENSÄ	315 257	348 073
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	70 000	70 000
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	49 469	24 939
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	-21 176	24 530
	98 293	119 469
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Laina kaupungilta	216 964	228 604
	216 964	228 604
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	315 257	348 073

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

MAAKAASUENERGIAN MYYNTITOIMINTA

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014 *)	01.01.–31.12.2013
LIIKEVAIHTO	1 780 282	2 029 485
KULUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Maakaasun ostot	-1 606 320	-1 723 879
Henkilöstökulut	-10 479	-2 324
Liiketoiminnan muut kulut	-55 927	-62 136
	-1 672 726	-1 788 339
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	107 556	241 146
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	-10 286	1 212
	-10 286	1 212
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	97 270	242 358
Korvaus peruspääomalle	-19 765	-50 435
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (+)/ ALIJÄÄMÄ (-)	77 505	191 923

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

MAAKAASUENERGIAN MYYNTITOIMINTA

TASE	31.12.2014 *)	31.12.2013
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset	909 210	1 053 837
	909 210	1 053 837
VASTAAVAA YHTEENSÄ	909 210	1 053 837
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	616 606	630 951
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	77 504	191 923
	694 111	822 874
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma	215 099	230 963
	215 099	230 963
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	909 210	1 053 837

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

HELSINGIN SATAMA -LIKELAITOS

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014 *)	01.01.–31.12.2013
LIKEVAIHTO	90 755 092,81	89 024 472,69
Valmistus omaan käyttöön	755 360,31	796 771,89
Liiketoiminnan muut tuotot	62 206,23	64 453,39
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-3 182 728,64	-3 903 824,59
Palvelujen ostot	-13 166 360,98	-13 875 577,30
	-16 349 089,62	-17 779 401,89
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-8 010 366,86	-8 105 174,24
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 240 238,09	-2 329 156,99
Muut henkilösivukulut	-423 907,32	-479 862,62
	-10 674 512,27	-10 914 193,85
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 876 181,05	-31 753 728,31
	-31 876 181,05	-31 753 728,31
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	-8 516 964,11	-8 124 447,40
Muut kulut	-380 326,55	-427 940,63
	-8 897 290,66	-8 552 388,03
LIIEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	23 775 585,75	20 885 985,89
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	184 083,46	231 740,82
Muut rahoitustuotot	21 310,47	40 191,01
Muille maksetut korkokulut	-734 024,14	-805 301,64
Korvaus peruspääomasta	-6 317 000,00	-6 317 000,00
Muut rahoituskulut	0,00	-18,61
	-6 845 630,21	-6 850 388,42
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	16 929 955,54	14 035 597,47
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset kulut	0,00	-251 354,75
	0,00	-251 354,75
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	16 929 955,54	13 784 242,72
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	11 909 003,35	11 932 404,45
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	28 838 958,89	25 716 647,17
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,2	3,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	5,7	5,2
Voitto, %	18,7	15,5

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

RAHOITUSLASKELMA	2014 *)	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	23 775 586	20 885 986
Poistot ja arvonalentumiset	31 876 181	31 753 728
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-6 317 000	-6 317 000
Muille maksetut korkokulut	-734 024	-805 302
Muut	205 394	20 558
	48 806 137	45 537 971
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-15 613 353	-13 305 374
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8	1 200
	-15 613 346	-13 304 173
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	33 192 791	32 233 798
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-19 844 927	-19 844 927
	-19 844 927	-19 844 927
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	1 995 866	-987 439
Korottomien velkojen muutos muilta	1 902 184	-267 337
	3 898 049	-1 254 776
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-15 946 877	-21 099 703
RAHAVAROJEN MUUTOS	17 245 913	11 134 095
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	84 996 963	67 751 050
Rahavarat 1.1.	67 751 050	56 616 954
	17 245 913	11 134 095
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 euroa	143 763	120 213
Investointien tulorahoitus, %	312,6	344,1
Lainanhoitokate	2,4	2,3
Kassan riittävyys, pv	399	321
Quick ratio	3,75	3,03
Current ratio	2,34	2,07

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

TASE	31.12.2014 *)	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	111 513,89	99 461,89
Muut pitkävaikutteiset menot	101 932 000,49	109 256 348,32
	102 043 514,38	109 355 810,21
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	42 378 648,62	46 701 948,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	327 998 201,52	347 659 929,31
Koneet ja kalusto	495 335,12	494 803,88
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	28 523 980,57	13 490 023,87
	399 396 165,83	408 346 705,36
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	30 713,14	30 713,14
Muut saamiset jäsenkuntayhtymiltä	210 093,66	210 093,66
	240 806,80	240 806,80
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 183 177,66	1 193 647,38
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 256 602,01	5 869 644,85
Saamiset kunnalta	0,00	554 958,04
Muut saamiset	263 234,91	340 124,64
Siirtosaamiset	269 416,67	9 921,95
	4 789 253,59	6 774 649,48
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	0,00	42 000 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	84 996 962,98	25 751 049,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ	592 649 881,24	593 662 668,75

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

TASE	31.12.2014 *)	31.12.2013
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	60 166 371,50	60 166 371,50
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	137 845 137,44	112 128 490,27
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	28 838 958,89	25 716 647,17
	226 850 467,83	198 011 508,94
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	190 452 090,66	202 361 094,01
	190 452 090,66	202 361 094,01
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	136 914 496,65	156 759 423,32
	136 914 496,65	156 759 423,32
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 844 926,67	19 844 926,67
Saadut ennakot	14 461 373,27	11 550 788,81
Ostovelat	228 186,68	797 122,82
Korottomat velat kunnalle	246 917,10	557 587,17
Velat konsernin yrityksille	75 036,10	15 435,52
Muut velat	206 952,77	317 570,14
Siirtovelat	3 369 433,51	3 447 211,35
	38 432 826,10	36 530 642,48
Vieras pääoma yhteensä	175 347 322,75	193 290 065,80
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	592 649 881,24	593 662 668,75
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	72,2	68,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	177	204
Kertynyt ylijäämä/alijäämä (-)	166 684	137 845
Lainakanta 31.12., 1 000 e	156 759	176 604
Lainasaamiset 31.12., 1 000 e	210	210

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELAITOS -LIIKELAITOS (HKL)

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
LIIKEVAIHTO		
Tuki infrainvestointien pääomakuluihin	7 361 977,63	4 695 393,68
Liikennöintikorvaukset	79 544 710,23	78 102 604,53
Infrakorvaukset	64 533 290,13	61 670 868,79
Muut myyntituotot	183 770,82	178 083,43
	151 623 748,81	144 646 950,43
Valmistus omaan käyttöön	5 756 615,55	6 304 488,30
Liiketoiminnan muut tuotot	17 868 827,33	21 851 669,05
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-15 016 946,37	-15 533 680,02
Palvelujen ostot	-29 724 270,34	-28 915 284,86
	-44 741 216,71	-44 448 964,88
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-42 999 112,24	-42 065 171,95
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-11 803 837,02	-11 963 933,80
Muut henkilösivukulut	-2 310 594,53	-2 347 130,84
	-57 113 543,79	-56 376 236,59
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-35 992 694,75	-33 634 892,46
	-35 992 694,75	-33 634 892,46
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	-7 262 747,92	-6 722 589,43
Muut kulut	-936 098,06	-1 324 054,31
	-8 198 845,98	-8 046 643,74
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	29 202 890,46	30 296 370,11
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18 194,47	0,00
Muut rahoitustuotot	24 381,00	25 570,54
Kunnalle maksetut korkokulut	-138 086,75	-191 464,30
Muille maksetut korkokulut	-3 580 972,09	-2 027 237,63
Korvaus peruspääomasta	-8 442 000,00	-8 442 000,00
Infrakorko	-11 321 783,59	-10 926 459,25
Muut rahoituskulut	-1 636,39	-231,79
	-23 441 903,35	-21 561 822,43
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	5 760 987,11	8 734 547,68
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 340 812,75	-1 437 092,78
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 064 675,25	-4 970 587,78
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	2 355 499,11	2 326 867,12
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,4	5,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,0	3,7
Voitto, %	3,8	6,0

RAHOITUSLASKELMA	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	29 202 890	30 296 370
Poistot ja arvonalentumiset	35 992 695	33 634 892
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-8 442 000	-8 442 000
Infrakorko	-11 321 784	-10 926 459
Kunnalle maksetut korkokulut	-138 087	-191 464
Muut	-3 540 033	-2 001 899
	41 753 682	42 369 440
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Tuotantoinvestoinnit	-23 517 647	-37 460 065
Henkilökuljetuksen perusinvestoinnit	-20 701 018	-45 864 508
Pysyvien vastaavien myyntituotot	102 318	2 134 286
	-44 116 348	-81 190 287
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 362 666	-38 820 847
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset, pitkäaikainen		
Muilta saatujen lainojen lisäys	50 000 000	70 000 000
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen vähennys	-1 987 675	-1 987 675
Muilta saatujen lainojen vähennys	-5 919 691	-4 212 374
Lainakannan muutokset, lyhytaikainen		
Muilta saatujen lainojen vähennys	1 707 317	2 106 187
	43 799 951	65 906 138
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-971 983	-1 696 395
Saamisten muutos kunnalta	-13 261 478	-19 996 001
Saamisten muutos muilta	-42 733 477	2 217 311
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-3 380 098	-9 012 270
Korottomien velkojen muutos muilta	18 915 953	1 389 241
	-41 431 082	-27 098 114
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 368 868	38 808 023
RAHAVAROJEN MUUTOS	6 202	-12 824
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	156 986	150 784
Rahavarat 1.1.	150 784	163 607
	6 202	-12 824

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 euroa	-126 114	-152 488
Investointien tulorahoitus, %	94,4	50,8
Lainanhoitokate	3,9	5,3
Kassan riittävyys, pv	0,3	0,3
Quick ratio	1,1	0,8
Current ratio	1,2	0,9

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	892 988,57	806 671,46
Ennakkomaksut	146 965,47	341 395,00
	1 039 954,04	1 148 066,46
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	194 710 243,77	208 391 880,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	186 069 230,87	188 398 934,92
Koneet ja kalusto	113 508 697,35	114 416 716,86
Ennakkomaksut ja keskenkäydyt hankinnat	109 185 986,22	84 173 873,71
	603 474 158,21	595 381 405,93
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	38 306 383,00	38 167 369,75
	38 306 383,00	38 167 369,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	6 888 275,76	5 916 292,55
	6 888 275,76	5 916 292,55
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	23 998 371,88	0,00
	23 998 371,88	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 202 617,22	825 004,06
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	8 272 886,66	13 279 117,94
Muut saamiset kunnalta	35 705 459,30	17 437 750,08
Muut saamiset	40 143,17	33 768,28
Siirtosaamiset	18 678 271,25	327 154,25
	63 899 377,60	31 902 794,61
Rahat ja pankkisaamiset	156 985,91	150 783,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	737 763 506,40	672 666 712,91

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	93 804 124,97	93 804 124,97
Koroton peruspääoma	286 213 492,66	286 213 492,66
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	12 643 135,92	10 316 268,80
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	2 355 499,11	2 326 867,12
	395 016 252,66	392 660 753,55
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	40 124 853,69	37 784 040,94
Vapaaehtoiset varaukset	15 996 271,46	14 931 596,21
	56 121 125,15	52 715 637,15
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	19 035 815,37	21 023 490,86
Lainat rahoituslaitoksilta	207 761 748,28	163 681 439,21
	226 797 563,65	184 704 930,07
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	1 987 675,49	1 987 675,49
Lainat rahoituslaitoksilta	5 919 690,93	4 212 373,86
Saadut ennakot	11 423,28	12 555,96
Ostovelat	23 781 579,43	3 455 528,19
Korottomat velat kunnalle/kuntayhtymälle	9 324 004,36	12 704 101,98
Muut velat	2 585 656,36	4 380 707,02
Siirtovelat	16 218 535,09	15 832 449,64
	59 828 564,94	42 585 392,14
Vieras pääoma yhteensä	286 626 128,59	227 290 322,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	737 763 506,40	672 666 712,91
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	61,2	66,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	169,1	136,5
Kertynyt ylijäämä/ alijäämä (-)	14 998 635	12 643 136
Lainakanta 31.12., 1 000 e	234 705	190 905

HELSINGIN KAUPUNGIN PALMIA -LIKELAITOS

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014 *)	01.01.–31.12.2013
LIKEVAIHTO	164 867 636,38	160 219 901,34
Liiketoiminnan muut tuotot	1 835 004,53	1 505 783,57
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-33 844 666,39	-36 014 557,25
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	70 135,89	93 428,22
Palvelujen ostot	-17 400 759,22	-18 548 295,63
	-51 175 289,72	-54 469 424,66
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-78 594 461,20	-75 430 824,36
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-14 248 592,36	-13 524 184,61
Muut henkilösivukulut	-4 371 344,38	-4 411 775,13
	-97 214 397,94	-93 366 784,10
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 044 888,14	-1 156 860,62
	-1 044 888,14	-1 156 860,62
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat ja muut kulut	-8 929 943,99	-8 868 451,16
	-8 929 943,99	-8 868 451,16
LIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	8 338 121,12	3 864 164,37
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-168 000,00	-168 000,00
	-168 000,00	-168 000,00
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	251 417,85	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	8 421 538,97	3 696 164,37
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	20,6	11,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	20,6	11,3
Voitto, %	5,1	2,3

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

RAHOITUSLASKELMA	2014 *)	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	8 338 121	3 864 164
Poistot ja arvonalentumiset	1 044 888	1 156 861
Rahoitustuotot ja -kulut	-168 000	-168 000
Satunnaiset tutot	251 418	
	9 466 427	4 853 025
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 368 966	-939 803
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	1 692
	-1 368 966	-938 112
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	8 097 461	3 914 913
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-70 136	-93 428
Saamisten muutos muilta	1 259 424	2 039 159
Korottomien velkojen muutos muilta	4 790 405	430 351
	5 979 693	2 376 082
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 979 693	2 376 082
RAHAVAROJEN MUUTOS	14 077 154	6 290 996
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	55 362 240	41 285 086
Rahavarat 1.1.	41 285 086	34 994 091
	14 077 154	6 290 996
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 euroa	24 882	19 335
Investointien tulorahoitus, %	673,1	516,4
Kassan riittävyys, pv	127,2	95,5
Quick ratio	2,5	2,5
Current ratio	2,6	2,5
*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014		

TASE	31.12.2014 *)	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	282 185,04	397 019,62
	282 185,04	397 019,62
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	2 673 330,20	2 234 418,10
	2 673 330,20	2 234 418,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 320 283,25	1 250 147,36
	1 320 283,25	1 250 147,36
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	9 783 684,41	11 008 150,31
Muut saamiset	1 595 772,69	1 487 699,75
Siirtosaamiset	341 963,42	484 994,58
	11 721 420,52	12 980 844,64
Rahat ja pankkisaamiset	55 362 240,65	41 285 086,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 359 459,66	58 147 516,05
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 098 818,22	2 098 818,22
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	34 097 113,56	30 400 949,19
Tilikauden yli-/alijäämä	8 421 538,97	3 696 164,37
	44 617 470,75	36 195 931,78
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	5 162 833,05	3 982 114,50
Muut velat	1 351 706,98	1 576 713,61
Siirtovelat	20 227 448,88	16 392 756,16
	26 741 988,91	21 951 584,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	71 359 459,66	58 147 516,05
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	62,5	62,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,0	13,6
Kertynyt ylijäämä/alijäämä (-)	42 519	34 097

*) laskelma ja tunnusluvut ennen yhtiöitymistä 31.12.2014

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSHALLINTOPALVELU -LIIKELAITOS (TALPA)

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
LIKEVAIHTO	26 919 241,74	26 356 799,83
Liiketoiminnan muut tuotot	43 812,33	38 372,47
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-255 275,67	-210 516,67
Palvelujen ostot	-7 720 717,69	-6 772 761,82
	-7 975 993,36	-6 983 278,49
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12 670 083,44	-12 879 306,59
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 494 680,06	-3 667 692,50
Muut henkilösivukulut	-680 662,95	-733 701,49
	-16 845 426,45	-17 280 700,58
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-109 199,58	-80 632,33
	-109 199,58	-80 632,33
Liiketoiminnan muut kulut	-1 972 875,86	-1 994 408,83
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	59 558,82	56 152,07
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-56 000,00	-56 000,00
	-56 000,00	-56 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	3 558,82	152,07

Tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,9	3,4
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,9	3,4
Voitto, %	0,0	0,0

RAHOITUSLASKELMA	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	59 558,82	56 152,07
Poistot ja arvonalentumiset	109 199,58	80 632,33
Rahoitustuotot ja -kulut	-56 000,00	-56 000,00
	112 758,40	80 784,40
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-85 268,49	-135 799,46
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	27 489,91	-55 015,06
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	178 582,74	-435 679,36
Korottomien velkojen muutos muilta	-1 213 248,14	1 089 132,99
	-1 034 665,40	653 453,63
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 034 665,40	653 453,63
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 007 175,49	598 438,57
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 625 877,79	6 633 053,28
Rahavarat 1.1.	6 633 053,28	6 034 614,71
	-1 007 175,49	598 438,57
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 euroa	1 569	1 466
Investointien tulorahoitus, %	197,9	59,5
Kassan riittävyys, pv	76	92
Quick ratio	1,30	1,24
Current ratio	1,30	1,24

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	34 250,65	35 131,64
	34 250,65	35 131,64
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	138 869,17	161 919,27
	138 869,17	161 919,27
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	269 957,50	406 792,50
Muut lyhytaikaiset saamiset	452 317,28	560 937,86
Siirtosaamiset	67 500,24	627,40
	789 775,02	968 357,76
Rahat ja pankkisaamiset	5 625 877,79	6 633 053,28
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 588 772,63	7 798 461,95
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	694 901,28	694 901,28
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	968 630,45	968 478,38
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	3 558,82	152,07
	1 667 090,55	1 663 531,73
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	959 304,10	1 692 285,20
Muut velat	301 515,47	302 625,96
Siirtovelat	3 660 862,51	4 140 019,06
	4 921 682,08	6 134 930,22
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 588 772,63	7 798 461,95
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	25,3	21,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,3	23,3
Kertynyt ylijäämä/ alijäämä (-)	972 189,27	968 630,45

HELSINGIN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖN KEHITTÄMISPALVELUT -LIIKELAITOS (OIVA AKATEMIA)

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
LIKEVAIHTO	4 674 862,48	4 233 823,88
Liiketoiminnan muut tuotot	94 845,57	110 453,80
Tuet ja avustukset		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-97 487,05	-94 194,35
Palvelujen ostot	-2 261 719,58	-1 832 633,23
	-2 359 206,63	-1 926 827,58
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 355 374,72	-1 447 831,56
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-374 149,24	-411 397,75
Muut henkilösivukulut	-71 368,71	-80 259,98
	-1 800 892,67	-1 939 489,29
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 099,69	-41 654,38
	-33 099,69	-41 654,38
Liiketoiminnan muut kulut	-358 970,88	-389 749,95
	-358 970,88	-389 749,95
LIIEKYLJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	217 538,18	46 556,48
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut	0,00	-1 694,12
Korvaus peruspääomasta	-12 000,00	-12 000,00
	-12 000,00	-13 694,12
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	205 538,18	32 862,36
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	111,28	69,20
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	111,28	69,20
Voitto, %	4,40	0,78

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitos (Oiva Akatemia)

RAHOITUSLASKELMA	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	217 538,18	46 556,48
Poistot ja arvonalentumiset	33 099,69	41 654,38
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 000,00	-13 694,12
	238 637,87	74 516,74
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-18 534,80	-32 107,50
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	220 103,07	42 409,24
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-180 774,69	82 565,63
Korottomien velkojen muutos muilta	16 063,65	210 307,18
	-164 711,04	292 872,81
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-164 711,04	292 872,81
RAHAVAROJEN MUUTOS	55 392,03	335 282,05
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	493 009,51	437 617,48
Rahavarat 1.1.	437 617,48	102 335,43
	55 392,03	335 282,05
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, euroa	275 130,61	55 027,54
Investointien tulo-rahoitus, %	1 287,51	274,74
Kassan riittävyys, pv	39,55	37,15
Quick ratio	1,40	1,08
Current ratio	1,40	1,08

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	8 972,21
	0,00	8 972,21
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	33 911,18	39 503,86
	33 911,18	39 503,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	358 742,62	188 883,70
Muut lyhytaikaiset saamiset	105 472,95	94 313,78
Siirtosaamiset	4 190,60	4 434,00
	468 406,17	287 631,48
Rahat ja pankkisaamiset	493 009,51	437 617,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ	995 326,86	773 725,03
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	155 484,70	155 484,70
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	-51 981,09	-84 843,45
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	205 538,18	32 862,36
	309 041,79	103 503,61
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	212 815,62	234 351,95
Muut velat	41 454,24	42 422,77
Siirtovelat	432 015,21	393 446,70
	686 285,07	670 221,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	995 326,86	773 725,03
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	31,05	13,38
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,39	15,43
Kertynyt ylijäämä/ alijäämä (-)	153 557,09	-51 981,09

5.2 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat

ASUNTOTUOTANTORAHASTO

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
Liiketoiminnan muut tuotot		
Yhdyskuntapalvelujen maksut	42,30	134,90
Vuokratuotot	17 902 987,07	17 763 816,03
Muut tuotot	16 520,88	17 231,20
	17 919 550,25	17 781 182,13
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 421,75	-23 237,51
Palvelujen ostot	-1 214 830,60	-575 094,83
	-1 251 252,35	-598 332,34
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut + muut kulut	-45 112 632,35	-15 535 694,86
	-45 112 632,35	-15 535 694,86
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-28 444 334,45	1 647 154,93
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 313 898,01	2 367 251,71
	2 313 898,01	2 367 251,71
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN VARAUKSIA	-26 130 436,44	4 014 406,64
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	26 130 436,44	-4 014 406,64
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä/ alijäämä (-)	-28 444 334	1 647 155
Rahoitustuotot ja -kulut	2 313 898	2 367 252
	-26 130 436	4 014 407
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-26 130 436	4 014 407
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-3 600 946	-11 443 127
Antolainasaamisten vähennykset muilta	2 378 672	2 797 950
	-1 222 274	-8 645 177
Oman pääoman muutokset	585 000	89 817 803
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	143 076	-9 967
Korottomien velkojen muutos muilta	398 598	143 673
	541 674	133 706
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-95 600	81 306 332
RAHAVAROJEN MUUTOS	-26 226 036	85 320 739
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	104 148 183	130 374 219
Rahavarat 1.1.	130 374 219	45 053 480
	-26 226 036	85 320 739

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	107 722 813,01	106 500 539,96
	107 722 813,01	106 500 539,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	119 503,54	148 320,27
Myyntisaamiset	343 272,45	487 117,20
Muut saamiset	19 863,20	19 446,88
Siirtosaamiset	702 777,16	673 607,59
	1 185 416,35	1 328 491,94
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahaston käyttötili	104 148 182,73	130 374 219,11
	104 148 182,73	130 374 219,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	213 056 412,09	238 203 251,01
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	237 845 535,53	144 013 325,85
Rahastopääoman lisäys	585 000,00	89 817 803,04
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	-26 130 436,44	4 014 406,64
	212 300 099,09	237 845 535,53
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	225 369,30	214 052,05
Ostovelat	530 943,70	143 663,43
Vieras pääoma yhteensä	756 313,00	357 715,48
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	213 056 412,09	238 203 251,01

URHEILU- JA ULKOILULAITOSRAHASTO

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
Liiketoiminnan muut tuotot		
Maksutuotot	0,00	15,00
		15,00
LIIKKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	15,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	192 522,55	227 370,58
Muut rahoitustuotot	6 187,61	5 596,14
	198 710,16	232 966,72
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN VARAUKSIA	198 710,16	232 981,72
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-198 710,16	-232 981,72
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä/ -alijäämä	0	15
Rahoitustuotot ja -kulut	198 710	232 967
	198 710	232 982
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	198 710	232 982
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-2 267 969	-4 280 131
Antolainasaamisten vähennykset muilta	3 116 771	2 681 547
	848 802	-1 598 584
Oman pääoman muutokset	30 000 000	20 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	59 948	7 869
	59 948	7 869
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	30 908 750	18 409 285
RAHAVAROJEN MUUTOS	31 107 460	18 642 267
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	66 064 295	34 956 835
Rahavarat 1.1.	34 956 835	16 314 568
	31 107 460	18 642 267

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	36 516 849,71	37 365 650,69
	36 516 849,71	37 365 650,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	29 002,96	79 739,86
Muut saamiset	1 153,28	10 170,06
Siirtosaamiset	15 503,16	15 697,62
	45 659,40	105 607,54
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahaston käyttötili	66 064 294,99	34 956 835,71
	66 064 294,99	34 956 835,71
VASTAAVAA YHTEENSÄ	102 626 804,10	72 428 093,94
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	72 428 093,94	52 195 112,22
Rahastopääoman lisäys	30 000 000,00	20 000 000,00
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	198 710,16	232 981,72
	102 626 804,10	72 428 093,94
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	102 626 804,10	72 428 093,94

VAKUUTUSRAHASTO

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
Liiketoiminnan muut kulut		
Muut kulut	-3 681 544,94	-2 005 262,61
	-3 681 544,94	-2 005 262,61
LIIKELYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-3 681 544,94	-2 005 262,61
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	2 601 495,79	2 621 315,38
	2 601 495,79	2 621 315,38
YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN VARAUKSIA	-1 080 049,15	616 052,77
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1 080 049,15	-616 052,77
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä/ alijäämä (-)	-3 681 545	-2 005 263
Rahoitustuotot ja -kulut	2 601 496	2 621 315
Tulorahoituksen korjaukset		-66 595
	-1 080 049	549 457
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 080 049	549 457
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Korottomien velkojen muutos	0	-82 932
	0	-82 932
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	-82 932
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 080 049	466 525
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	51 644 227	52 724 276
Rahavarat 1.1.	52 724 276	52 257 751
	-1 080 049	466 525

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahaston käyttötili	51 644 227,12	52 724 276,27
	51 644 227,12	52 724 276,27
VASTAAVAA YHTEENSÄ	51 644 227,12	52 724 276,27
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	52 724 276,27	52 108 223,50
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	-1 080 049,15	616 052,77
	51 644 227,12	52 724 276,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	51 644 227,12	52 724 276,27

INNOVAATORAHASTO

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 178,94	-194 625,22
Palvelujen ostot	-422 728,53	-304 500,61
	-468 907,47	-499 125,83
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-492 234,97	-605 474,17
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-134 564,93	-176 027,86
Muut henkilösivukulut	-28 615,95	-36 929,79
	-655 415,85	-818 431,82
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratkulut	-134 215,08	-144 973,32
Avustukset	-2 640 517,00	-2 205 191,00
Muut kulut	-37,09	-24,68
	-2 774 769,17	-2 350 189,00
LIIEKYLIIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-3 899 092,49	-3 667 746,65
YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN VARAUKSIA	-3 899 092,49	-3 667 746,65
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	3 899 092,49	3 667 746,65
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä/ alijäämä (-)	-3 899 092	-3 667 747
	-3 899 092	-3 667 747
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 899 092	-3 667 747
Oman pääoman muutokset	10 167 500	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	702 010,00	-709 353,00
Korottomien velkojen muutos	90 939,00	-81 771,00
	792 949,00	-791 124,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	10 960 449	-791 124
RAHAVAROJEN MUUTOS	7 061 357	-4 458 871
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	16 845 463	9 784 106
Rahavarat 1.1.	9 784 106	14 242 977
	7 061 357	-4 458 871

TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Muut saamiset	49 848,92	26 858,57
Muut siirtosaamiset	0,00	725 000,00
	49 848,92	751 858,57
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahaston käyttötili	16 845 463,14	9 784 106,55
	16 845 463,14	9 784 106,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 895 312,06	10 535 965,12
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	10 489 829,15	14 157 575,80
Rahastopääoman lisäys	10 167 500,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	-3 899 092,49	-3 667 746,65
	16 758 236,66	10 489 829,15
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	137 075,40	46 135,97
	137 075,40	46 135,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 895 312,06	10 535 965,12

Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät

6 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Helsingissä maaliskuun 23. päivänä 2015
HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

Tatu Rauhamäki

Osku Pajamäki

Veronika Honkasalo

Terhi Peltokorpi

Arja Karhuvaara

Mika Raatikainen

Emma Kari

Marcus Rantala

Otso Kivekäs

Laura Rissanen

Silvia Modig

Pilvi Torsti

Lasse Männistö

Mirka Vainikka

Hannu Oskala

Jussi Pajunen
Kaupunginjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä huhtikuun . päivänä 2015

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy
JHTT-yhteisö

Leif-Erik Forsberg
JHTT, KHT

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

7 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä niiden säilytystavasta

Luettelot kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä niiden säilytystavasta tilitoimen yksiköittäin sisältyvät keskuskirjanpidon sidottuun tase-erittelyt -kirjaan.

TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot toimintakuluista, %	57	56,3	38,8	39,0
Vuosikate, milj. euroa	831,7	765,3	480,7	472,7
Vuosikate, % poistoista	127,4	119,8	117,8	117,3
Vuosikate, euroa / asukas	1 338	1 249	773	772
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, milj. euroa	212,0	170,4
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, % poistoista	75,1	59,8
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, euroa / asukas	341	278
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, milj. euroa	-834,1	-1 314,0	699,0	18,9
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, milj. euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten sekä vuoden 2010 HSY-kuntayhtymän perustamisen kirjanpidollisia vaikutuksia	-387,3	-687,9
Investointien tulorahoitus, %	34,9	66,3	17,7	74,5
Investointien tulorahoitus, %, ilman liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	88,5	74,5
Investointien tulorahoitus, % ilman liikelaitoksia ja rahastoja	8,3	42,4
Investointien tulorahoitus, %, ilman liikelaitoksia ja rahastoja, ilman liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	55,0	42,4
Lainanhoitokate	1,7	2,5	1,7	4,3
Kassan riittävyys, päivää	60	60	44	63
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Omaraisuusaste, %	58,8	58,8	78	76,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,9	92,9	45,6	44,4
Lainakanta 31.12., milj. euroa	4 941	4 787	1 579	1 499
Lainat, euroa / asukas	7 949	7 815	2 540	2 446
Lainasaamiset 31.12., milj. euroa	472	478	2 087	1 524
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa / asukas	760	781
Asukasmäärä 31.12.	621 600	612 600	621 600	612 600

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Toimintatuotot/toimintakulut = $100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön}$.

Omaraisuus-% = $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero} + \text{vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$.

Vuosikate / poistot, % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$.

Rahoitusvarallisuus, euroa / asukas =

(saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset – vieras pääoma + saadut ennakot) / asukasmäärä, 31.12.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $(\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / (\text{toimintatuotot} + \text{verotuotot} + \text{valtionosuudet})$.

Lainakanta 31.12. (milj. euroa) = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat).

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$.

Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Helsingin kaupunki

Kaupunginkanslia
Pohjoisesplanadi 11-13
00170 Helsinki

PL 1
00099 Helsingin kaupunki

puhelinvaihde 09 310 1641
www.hel.fi/kaupunginkanslia